

**DOLENJSKI LIST** četrtek  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**  
**DOLENJSKI LIST**



**MINISTROVO MNENJE** - Metod Dragonja daje izjava dopisniku TV Slovenija Goranu Rovanu.

## Vlada še ni rekla zadnje besede

Minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja v ponedeljek zjutraj obiskal Vitacel in Videm papir - Vlada ima malo vpliva - Upoštevati narodnogospodarske koristi

**KRŠKO** - V ponedeljek zjutraj je podjetji Vitacel in Videm papir v Krškem obiskal minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja. "Namen današnjega obiska je predvsem pridobiti nekaj neposrednih informacij, tudi za razpravo, ki bo v torek v državnem zboru," je pojasnil namen obiska.

Dragonja, ki si je ogledal proizvodnjo in se zatem pogovarjal z vodilnimi delavci podjetij, je izrazil veselje nad dejstvom, da tovarna dela z vso zmogljivostjo. Dejal je, da bo na torkovi izredni seji državnega zbora zagovarjal v imenu vlade stališče, da je treba zagotoviti nadaljnje normalno delovanje tega poslovnega sistema in normalen razvoj.

Po njegovih besedah stečaj Vidma poteka dvotirno. Stečajni

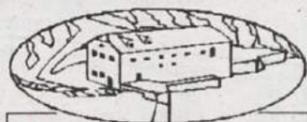
**O Vidmu je v torek na izrednem, za javnost zaprtem, zasedanju razpravljala državni zbor.**

postopek vodi pravosodje, vlada pa ima pri tem "relativno omejen vpliv". V vsakem primeru pa bi morali končno odločitev glede

Vidma sprejemati s premislekom. "Želimo, da bi sodišče upoštevalo ne le pravni vidik, ampak tudi narodnogospodarske interese," je dejal Dragonja. Ta je tudi potrdil, da dražba Vidma še ni pravno-močno končana, vlada pa še ni rekla zadnje besede o nobenem od možnih kupcev. Kot je dejal, sta češki in slovenski kupec "dosti enakovredna". Tudi vlada bi se dražbe udeležila, če bi imela za to oblikovane sklade.

Ministra Dragonjo so v ponedeljek seznanili s pogodbo, ki sta jo nedavno podpisala Brane Ogorc in Jaroslav Dostal in ki ne dovoli vlaganj v tovarno brez Dostalovega privoljenja. Minister je rekel, da dotlej ni vedel za to listino.

L. M.



- T**RGOVINA NA VELIKO IN MALO
- E**NERGETSKO SVETOVANJE
- R**AZSTAVNI SALONI
- M**ONTAŽA IN SERVISIRANJE
- O**GREVANJE, VODOVOD, PLIN
- T**AKOŠNJA DOSTAVA BLAGA
- E**LEKTROMATERIAL IN MONTAŽA
- H**ITRA IN KVALITETNA IZVEDBA
- M**AJSDOBNEŠI MATERIALI
- I**NŽENIRING IN STORITVE
- K**OPALNICE NA KLJUČ
- A**VTOMATIZACIJA OGREVANJA

**VEČ KOT TRGOVINA**  
Mlinarska pot 17  
8000 Novo mesto  
tel. 322 550, fax, 322 050

**Pipe UNITAS**  
brezplačna montaža  
ali popust 15 %  
v mesecu juniju

**KONCERT OB 50-LETNICI OBSTOJA**

BREŽICE - Glasbena šola Brežice je v sredo, 12. junija, zvečer v svečani dvorani brežiškega gradu pripravila koncert solistov in ansamblov Glasbene šole ob njeni 50-letnici obstoja in delovanja.

**KLUB ZA ISKANJE ZAPOLITVE**  
22-341

### TABOR NA ČEŠKEM

NOVO MESTO - Planinci trim kluba Krka bodo letošnji planinski tabor postavili na Češkem v kampu Jablonec nad Jizerom od 13. do 19. julija, v tem času pa naj bi se povzpeli na Snežko, Jizero, Visoko Kolo. Ješted in si ogledali Škodino tovarno v Mladi Boleslavi ter skakalnico v Harrachovu. Okvirna cena prevoza, vodenja tabora in šotornine je 15.000 tolarjev, za kar se mora prijaviti vsaj 40 planincev, sicer pa bodo na pot odšli z lastnimi avtomobili. Na tabor vabijo tudi ostale planince, ki se lahko prijavijo vsak delovni dan na Krkinem oddelku za oddih in rekreacijo oziroma po telefonu 312 537. Tabor bo vodil Peter Repovž.

### MILJENKO ŽAGAR PRIDE V VITACEL

**KRŠKO** - Kot sporoča urad župana občine Krško Danila Siterja bosta jutri na obisku v Krškem in Posavju Miljenko Žagar, hrvaški veleposlanik v Sloveniji, in Kero Križan, ekonomski svetnik. Tega dne ob 12.30 bosta sodelovala v razgovoru v prostorih Vitacela v Krškem. Na pogovor so povabili številne gospodarstvenike iz Posavja.

### ANI BEVC NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO

**BRDO PRI KRANJU** - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je skupaj s slovensko socialno zbornico prejšnji četrtek na Brdu pri Kranju že drugo leto zapored podelilo nagrade in priznanja najzaslužnejšim za delo na področju socialnega varstva v letošnjem letu. Med nagrajenci je bila tudi Ana Bevc iz Novega mesta, ki je prejela nagrado za življenjsko delo na področju socialne. Bevčeva je več kot trideset let delala na novomeški občini na področju družbenih dejavnosti.



**V SPOMIN NA DOGODEK** - Za zasaditev spominske lipe so za lopato poprijeli tako rekoč vsi, od ministra za kulturo dr. Janeza Dularja, državnega sekretarja za gozdarstvo Francija Ferlina in državnega sekretarja za ceste Marjana Dvornika pa do drugih gostov in domačinov, med katerimi je bil najstarejši Dvorjan Mirko Repar. (Foto: S. Mirtič)

## Dvestoletnica železolivarstva

Na Dvoru so v soboto bogato počastili jubilej železolivarstva - Osrednji govornik minister za kulturo dr. Janez Dular - Odprli Marinčevo zbirko in zasadili lipo

**DVOR PRI ŽUŽEMBERKU** - Številne spremljevalne prireditve ob 200-letnici železolivarstva na Dvoru, predavanje prof. Majde Pungercar iz Dolenjskega muzeja, kolesarski izlet od Ivančne Gorice do Dvora, nogometni turnir osmih vasi v novi KS Dvor, so obogatile osrednjo prireditev, ki je bila v soboto, 8. junija.

Zbrane je pozdravila občinska svetnica v mestni občini Novo mesto Nežka Prime. Spomin na nekdanje železarske čase je obudil mag. Matija Žargi iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Da je bilo delo železarjev nekoč zelo težko, priča njihov delavnik, ki je trajal od šeste ure zjutraj do sedme zvečer. Prehrano in druge potreb-

ščine so kupovali kar v tovarniški trgovini, s pijačo pa so se krepčali v tovarniški gostilni. Knez Aueršperg je namreč imel v Soteski lastno pivovarno, ki je varila pivo predvsem za delavce na Dvoru in za steklarne v Gotenici.

Udeležence slovesnosti je pozdravil tudi namestnik predsednika Slovenskih železarn dr. Vasilij Prešern, župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija pa je poudaril pomen železarne v sklopu kulturne dediščine v Sloveniji.

Minister za kulturo dr. Janez Dular je kot osrednji slavnostni govornik odkril informativno tablo ob ostankih nekdanje peči in odprl razstavo železolivarskih predmetov iz zapuščine Marjana Marince. Generalni direktor Novoletesa Zvone Novina je predal slavnostno listino o tem dogodku in ustanovitvi nove krajevne skupnosti Dvor najstarejšemu krajanu Mirku Reparju. Listino so zavili v posebej za to izdelano šatuljo in jo zakopali ob novozasajeni lipi. Da bi le dolgo let rasla in spominjala na letošnjih slavnostni junjski dan!

S. MIRTIČ

**ESTERA**  
TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM  
**AKCIJA STARO ZA NOVO**  
ZLATARNE CELJE  
21. junija v trgovini ESTERA na Kolodvorski 49 v Crnomlju.  
Telefon 068/53-093.

**MOLEK**  
avtoservis - prodaja vozil - avtodeli  
AVTODELI, Novo mesto  
Kandijska 27  
(pri vulkanizerstvu Mohorič)  
Tel. 068/322-366

**YURENA**  
šola tujih jezikov  
Priprava na popravne izpite in srednjo šolo iz angl. in nem. jezika.  
Tel.: 068/341-434.

**200 LET ŽELEZARNE NA DVORU**  
POZNAVALEC - Mag. Matija Žargi, kustos Narodnega muzeja iz Ljubljane

### Odpiranje srca za lutke

Samo slaba dva meseca časa je imelo Novo mesto, da je po dveh letih, ko je bil v Mariboru prvi lutkovni festival, pripravilo druge Klemenčičeve dneve. Prav gotovo premik sedeža te mednarodne štiriindnevedne prireditve v dolenjsko prestolnico, ko je mogoče videti najboljše lutkarske predstave v zadnjih dveh letih, pomeni prijetno popostritev, Novo mesto pa postaja tudi mednarodno bolj zanimivo. Organizatorji so se morali hitro znajti, zato jim gre manjše spodrsiljaje oprostiti, delo pa jim je, vsaj po odzivu obiskovalcev, uspelo. Res pa je tudi, da je bilo le-teh bolj malo. Dopolndne so dvorane polnili šolarji in dijaki, popoldanske in večerne predstave pa so si mnogokrat ogledali le organizatorji in udeleženci festivala. Naše mesto lutkarsko še ni dobro zaživelo, k temu pa pripomore tudi splošno prepričanje o lutkarskem gledališču kot nepravem, neresničnem in manj kvalitetnem od drugih gledališč.

K vzgoji za življenje z lutkami bo prav gotovo najbolj pripomogel sam mednarodni lutkovni festival, ki bo v Novem mestu zaživel tudi prihodnje leto. Upajmo, da pomeni spodbudo za ponovni razvoj amaterskega gledališča in lutkarstva pri nas. Glede obiska ne gre obupati - tudi za vrst odskih umetnosti so Dolenjci odprti src in oči. Potrebujemo le čas.

LIDIJA MURN

**NAJVEČJA IZBIRA ZLATEGA NAKITA, ZA VSE PRILOŽNOSTI.**

- ROČNE URE, SREBRNI NAKIT
- IZDELAVA PO NAROČILU
- MENJAVE IN POPRAVILA

NOVI MODELI POROČNIH PRSTANOV.  
UGODNE CENE.  
NA GOTOVINO POPUST!

**Zlatarna & draguljarna**

## KAPAT

Novo mesto, Glavni trg 1  
(068) 322-160

Delovni čas od 8.30 do 19. ure,  
sobota od 8.30 do 12.30

**UGODNE CENE, NA GOTOVINO POPUST!**

**DARILNI BON**  
velja do 27. 6. 1996

**VREME**

Do konca tedna bo še sončno vreme, vendar bo vročina nekoliko popustila.



**VROČINA, DA TE KAP** - Po hladnem in deževnem maju je prišel vroč in suh junij, kakršnega nismo vajeni. V soboto in nedeljo smo se Dolenjci dobesedno kuhali v kotlu z več kot 30 stopinjami v senci. Mnogi so si poiskali prostor v senci, najpogumnejši so že zaplavali v Krki in Kolpi. V Dolenjskih Toplicah (na sliki) se je v nedeljo trlo kopalcev in večina med njimi je bila kar primerno opečena, čeprav so se na debelo mazali s kremami. (Foto: J. Pavlin)

# Zmanjšati krvni davek

Če je magistralna cesta med Ljubljano in Zagrebom včasih veljala za zelo krvavo, ker je povprečno vsaj na vsakem kilometru na njej umrl človek v avtomobilski nesreči, je do danes nekako izgubila ta žalostni sloves. Z umikom bratstva in enotnosti iz balkanske politične prakse in iz dnevnega besednjaka so se pred nekaj leti tudi motorna vozila umaknila z nekdanje Avtoceste bratstva in enotnosti na druge prometnice v državi. Toda krvnega davka take spremembe niso odpravile, le druge ceste ga pobirajo. Dejstvo je nespodbudno, tolikanj bolj, ker je na slovenskih cestah še kar naprej precej prometnih nesreč, v katerih ugašajo življenja. Na videz gre za krvni davek cesti, v resnici pa ga pobira nihče drug kot država. Država, ki želi državljanom polepsati življenje in jim zato dovoli kupovati veliko avtomobilov, pri tem pa ne zgradi dovolj novih in ne popravi starih cest, je posredno kriva za mnoge žrtve prometnih nesreč na cestah. Res pa je, da bi se vozniki lahko prenekateri prometni nezgodi izognili z drugačnim obnašanjem na cesti. Toda koliko lahko prometno varnost izboljša trkanje na vest voznikov, koliko pa gradnja novih cest in mogoče strožja kaznovalna politika za kršilce prometnih predpisov? Kaj bi po vašem zmanjšalo krvni davek na slovenskih cestah? To smo vpraševali v anketi.



**TATJANA KUZMA**, prodajalka iz Črnomlja: "Težko je pri nas zmanjšati število hudih prometnih nesreč, ko pa imajo vozniki tako slabo prometno kulturo. Kazni za prekrške so prenizke. Tistim, ki vsak dan norijo po cestah, pa najbrž ne bi pomagal ne udarec po žepu ne točke v vozniskem dovoljenju, ki jih obljublajo, ampak le odvzem vozniskega. Na naših cestah je tudi preveč vinjenih."



**MARJANA MALNARIČ** iz Semiča, vpisničarka na kazenskem oddelku sodišča v Črnomlju: "Na naših cestah bi bil manjši krvni davek, če bi vozniki vozili bolj previdno in počasi, zlasti tisti z manjšimi izkušnjami. Prav prevelika hitrost je po mojem mnenju največji krivec za hude nesreče, manj pa alkohol. Na cestah bi bilo tudi več reda, če bi bili policisti strožji in kazni višje."



**IVAN TURK**, servis in trgovina koles Augusta, iz Novega mesta: "Prepovedano je voziti se s kolesi po gozdu, dovoljena je vožnja le po urejenih kolesarskih stezah. Teh je v vsej Sloveniji zelo malo. Še dobro, da med nesrečami ni več kolesarskih. Zagotovo gre za slabo kulturo voznikov in vzgojo v cestnem prometu, ki skupaj s šolami vsako leto izobražuje mlade kolesarje."



**LADO OGOREVC**, upokojenec iz Krškega: "Večjo varnost v cestnem prometu lahko dosežemo s strožjim policijskim nadzorom in kaznovanjem. Največ nesreč povzročijo mladi, nezkušeni vozniki, svoje pa delata še alkohol in hitrost. Pogosto zaradi napak drugih trpijo nič krivi udeleženci. Mladi bi morali prislusniti nasvetom izkušenih voznikov."



**MAKS BOROVINŠEK**, kmet iz Križa: "Na cestah je veliko nesreč. Glavni vzroki so prevelika hitrost, alkohol, izsiljevanje prednosti. Krivda je v ljudeh, verjetno pa je tudi preveč avtomobilov za naše ceste. Policije je na cesti dovolj. Ko soferji vidijo policijo, se opozorijo in vozijo čisto normalno. Ko ni več policije, pa spet vozijo po starem."



**JOŽICA TRAVEN**, administratorica v sevniški Lisci, d.d., Modna oblačila: "Nekaj bi morda že lahko storili za večjo varnost na naših cestah, če bi še poostriili kaznovanje kršiteljev prometnih predpisov. Toda zdi se mi, da je še precej rezerve v ostrejšem nadzoru udeležencev v cestnem prometu, kjer bi policisti morali večjo pozornost posvetiti zlasti mlajšim, prehitrim voznikom."



**ROMANA HRASTAR**, učenka Srednje gostinske šole, doma z Dolenje Dobrave: "Dostikrat po krivici dolžijo mlade udeležence v cestnem prometu, da so predvsem oni krivi za vse večjo morijo na naših cestah, ne vidijo pa, kako se obnašajo poklicni vozniki, zlasti tovornjakov iz nekaterih vzhodnoevropskih držav, ki izsiljujejo prednost in uveljavljajo zakon močnejšega."



**MARTINA DRAŠKOVIČ**, trgovka v samopostrežbi Briški, iz Kočevja: "Glavna razloga za veliko število nesreč sta prehitra vožnja in slabe ceste. Pri nas se raje postavlja znak 30 za omejitve hitrosti, kot da bi se slabo cesto uredilo. Da bi bilo manj nesreč, bi morali v prvi vrsti temeljito popraviti ceste, vsi vozniki pa bi se morali zavedati, da na cesti niso sami."



**DARKO ČOP**, namestnik poveljnika 27. OPSV v Ribnici: "Za velik krvni davek na naših cestah so krive ceste. Po številu in moči je danes na cestah neprimerno več vozil, kot jih je bilo takrat, ko so bile grajene. Ne opozarjam, da svoje k nesrečam prispevajo tudi alkohol, prehitra vožnja in tudi divjad, menim pa, da bi bilo potrebno za večjo varnost na cestah najprej urediti ceste."

# Zamenjava kot klopota za neposlušnost?

Na izrednem kongresu SKD naj bi še pred počitnicami zamenjali glavno tajnico stranke dr. Vido Čadonič Špelič. Čeprav Čadoničeva meni, da je še naprej sposobna opravljati to delo - Sedanja službo si je poiskala sama

**NOVO MESTO** - O glavni tajnici SKD dr. Vidi Čadonič Špelič iz Novega mesta je bilo pred kratkim veliko zapisanega. Nekaj tednov pred njeno vrnitvijo s porodniškega dopusta na delovno mesto je namreč predsednik stranke Lojze Peterle predlagal, da bi Čadoničeva zaradi bližajočih volitev, ko bo imela glavna tajnica še posebej veliko dela in bi kot mati enoletnega otroka toliko dela težko zmogla, prepustila to delovno mesto sedanji v. d. glavne tajnice Hildi Tovšak. Kljub zapletom je izvršilni odbor SKD 19. marca Peterletov predlog izglasoval, vendar bi bila njena zamenjava zakonita le v primeru, če bi Čadoničeva sama odstopila oz. če bi ta predlog sprejel tudi kongres, ki jo je konec oktobra 1994 izvolil za štiriletni mandat.

• **Po zapletu so vam v stranki baje ponudili več različnih služb. Kje ste sedaj v službi?**  
"Od stranke sem dobila le eno ponudbo, in sicer me je na pogovor glede zaposlitve pozval minister za znanost dr. Andrej Umek. Vendar službe nisem sprejela, ker mi je bila ponujena ravno v času, ko se je obetal izstop naše stranke iz koalicije. Z ministrom sva se dogovorila, da bova raje počakala na razplet. Sedaj so se stvari razpletle in mislim, da mi je ta služba še vedno na voljo. Trenutno pa že mesec dni delam v kabinetu novomeškega župana Francija Koncilije, čeprav pri njem nisem zaposlena. Županu sem le v pomoč kot svetovalka. Po nekaj ur na dan mu pomagam pri vodenju njegovega protokola in pri stikih z javnostjo. Župana sem za to službo prosila sama, potem ko je bilo to mesto že izpraznjeno, vendar do danes nisva sklenila delovnega razmerja, ker še vedno čakam na strankin pismeni odgovor. Na moje večkratne pozive, da se moj status uredi, mi je predsednik stranke dal nekakšno odločbo, s katero mi daje status plačane odsotnosti z dela."

• **Mislite na sklepe, ki jih je prejšnji teden sprejel svet SKD v Ljubljani?**  
"Da. Sprejet je bil sklep, da bo še pred počitnicami izredni kongres stranke, kjer naj bi me zamenjali."

• **Ste se na seji sveta res pojavili kot nepovabljeni?**  
"Res. Bila sem začudena, vendar na vprašanje, zakaj nisem bila povabljena, nisem dobila odgovora. Če bi moja funkcija jemali resno, bi glavno tajnico stranke prav gotovo povabili na sestanek, saj tako določa tudi statut."

• **Glede na to, kaj se je z vami v stranki zgodilo, ali še vedno zagovarjate strankin predlog o podaljšanju porodniške?**  
"Da, še vedno, ker mislim, da ni problem v tem, kako dolgo je ženska odsotna z dela, ampak je problem v tistih, predvsem v moških, ki tega dejstva nočejo sprejeti. Gre samo za to, da se

ženski prizna pravica, da se po končani porodniški vrne na tisto delovno mesto, ki ga je zapustila.

• **V enem od intervjujev ste izjavili, da boste še naprej delovali v politiki.**  
"Da, želim si, če mi bo to omogočeno."

• **Ste zaradi tega, kar so vam storili, stranki kaj zamerili?**  
"Ne. Prvo moramo ločiti stranko od ožjega vodstva stranke oz. od nekaj ljudi, ki so ta sklep izglasovali. Zame je namreč stranka SKD še vedno najboljša in edina moja stranka, zato nikoli nisem pomislila, da bi iz nje izstopila. Program stranke želim še naprej izvrševati, saj menim, da je dober, da pa ga je možno tudi realizirati. O tem sem prepričana, drugače ne bi bila v tej stranki. Rekla sem že v več intervjujih, da je po eni strani škoda, da je stvar prišla v javnost, če pa že je, bi rada, da se iz te nepravilnosti nekaj naučijo tako moški kot tudi ženske, ki so na vodilnih mestih, po drugi strani pa bi rada, da to moje vstrajanje pri iskanju pravic opogumi druge ženske pri njihovem reševanju podobnih težav. Ni lahko reči politiku, kot je naš predsednik, ki ga spoštujem: "Tea pa nisi naredil prav." To pomeni biti pre-



dr. Vido Čadonič Špelič

cej pogumen. Prihajajoči kongres pomeni moralno klopoto mojemu iskanju pravice, vendar se kongresu ne bojim. Stvari se bodo vse razčistile. Preden sem odšla na porodniško, je vse funkcioniralo. Predsednik je bil do mene nevarno pozoren, zato me toliko čudijo njegove sedanje reakcije. Neverjetno je, da se sedaj, pred volitvami, nekoga otepa in so celo pripravljeni plačati, samo da je eden doma. Na svetu SKD prejšnji teden sem vprašala, ali imajo kakšno pripombo na moje delo. Predsednik Peterle je odvrnil, da me še vedno in me še lahko pohvali za delo glavne tajnice. Toda kongres mora biti, ker me hočejo zamenjati. Je tu kakšna logika? Lahko si razlagam po svoje in ena od razlag je, da je to klopota za neposlušnost oz. politična diskvalifikacija. Vendar tudi to bom do stojno prenesla."

• **Kaj boste naredili po kongresu?**  
"Če mi preneha funkcija, mi verjetno prenehalo tudi delovanje razmerje in takrat si bom poiskala novo službo. Morda bom nazaj v svojo stroko. Rada bi ostala tudi v Novem mestu na občini, ker mi je sedanje delo zelo všeč."

JOŽICA DORNJAK

# Otroški dodatek več družinam

Ste že oddali prošnjo za otroški dodatek po spremembi zakona o družinskih prejemkih? Več upravičencev - Novost je tudi dodatek za nego otroka

**NOVO MESTO** - Konec lanskega leta so v parlamentu sprejeli spremenjeni Zakon o družinskih prejemkih, ki na novo opredeljuje pravico do otroških dodatkov in prinaša razširitev števila družin, ki ga bodo prejemale, ter uvaja nov prejemek, to je dodatek za nego otroka. Spremenjeni zakon je stopil v veljavo s 1. majem letos. S spremembo zakona bo do dodatka upravičenih precej več otrok kot doslej (okrog 90 odstotkov otrok v Sloveniji), še vedno pa ne vsi. Na univerzalno pravico do otroškega dodatka bomo zaenkrat morali še počakati.

Na novomeškem centru za socialno delo, kjer sprejemajo vloge za otroške dodatke za otroke iz novomeške, šentjernejske in kočevske občine, je po starem zakonu prejemale otroški dodatek 3700 družin. "Po novem zakonu pa smo do sedaj prejeli že okrog 8000 vlog," pravi Teja Lovšin, socialna delavka, ki na novomeškem centru za socialno delo pokriva področje otroških dodatkov. Vloge še vedno sprejemajo, vendar bodo vsi tisti, ki so oddali

otrokom z motnjami v telesnem duševnem razvoju in hudo bolnim otrokom, za katere starši skrbijo in jih negujejo doma in so le delno odvisen od socialnega stanja družine, ampak od zdravstvenega stanja otroka. "Vse dodatne informacije bodo starši dobili po referentni za razvrščanje duševnega in telesno prizadetih na centru za socialno delo," pojasnjuje Lovšinova.

## Ljubljansko pismo

### Vladni predlog temelji na treh "stebrih"

#### Vse bolj nujna reforma pokojninskega sistema

**LJUBLJANA** - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je lani "pridelal" 1,6 milijarde tolarjev izgube. Po zadnjih podatkih je pri nas že več kot 460.000 upokojencev. Med njimi je največ (263.000) starostnih, sledijo jim invalidski (97.000), družinski (83.000) in kmečki upokojenci (18.000). Kar 24 odstotkov jih prejema le do 40 tisoč tolarjev na mesec, 25 odstotkov med 40 in 50 tisoč, do 60 tisoč tolarjev pa štirinajst odstotkov. Med 60 in 70 tisoč tolarjev prejema manj kot 14 odstotkov upokojencev, med 70 in sto tisoč pa 16,5 odstotka. Več kot sto tisoč tolarjev pokojnine prejema 4,5 odstotka upokojencev, več kot 130 tisoč 1,4 odstotka in več kot 160 tisoč tolarjev 0,6 odstotka upokojencev.

Iz statističnih podatkov je še razvidno, da so še leta 1984 sredstva za eno pokojnino zagotavljali trije zavarovanci, lani pa le še 1,7. In da ni drugega izhoda iz krize pokojninskega sistema kot njegova korenita prevetritev. Poglejmo zato, kako naj bi ta "operacija" potekala!

Glavna hiba sedanjega pokojninskega sistema so tako imenovani "socialni korektiv", ki povzročajo pokojninskemu zavodu do 12 milijard tolarjev

"stroškov" letno. Po novem naj bi tudi invalidsko zavarovanje ločili od pokojninskega. Prištevno stopnjo za pokojnine bi lahko tako znižali za najmanj 3,22 odstotnih točk, če bi socialne dajatve pokojninskemu zavodu poravnal državni proračun. A ker je najpomembnejša zagotovitev nezmanjšanih pokojnin za že upokojene, naj bi bila ta ključno izhodišče reforme pokojninskega sistema. Zaposleni, ki so pet, deset ali več let pred upokojitvijo (o tem bo treba še odločiti), naj bi tudi zato imeli možnost izbire med starim in novim pokojninskim sistemom, za druge državljane pa naj bi reforma pomenila možnost, da bodo sploh prišli do pokojnine. Za tiste, ki so že stari 40 let, naj bi torej že veljal novi pokojninski zakon. Finančno luknjo, ki bi s takšnim upokojevanjem nastala v pokojninskem skladu, pa naj bi krili z obveznicami.

Po predlogu vlade naj bi novi pokojninski sistem temeljil na dveh "pokojninskih stebrih". Prvi bi bil obvezni dokladni sistem, ki temelji na medgeneracijski pogodbi in je osnova sedanjega pokojninskega sistema. Prvi "stebri" naj bi imel predvsem socialno funkcijo in bi zagotavljali upokojencem minimalne pokojnine. Drugi "stebri" bi bil sistem obveznega naložbenega pokritja, ki zahteva obvezno vlaganje denarja na lasten račun z minimalno obrestjo mero, ki (naj) jo zagotavlja država. Poleg teh dveh obveznih stebrov bi bil na voljo še tretji, ki bi deloval na prostovoljni osnovi in bi ga uporabljali predvsem petičneži. Z njim bi zaposleni imeli tudi možnost dodatnega prostovoljnega zavarovanja. V vladi se ogrevajo za kombinacijo vseh treh sistemov.

VINKO BLATNIK

## Otroci spet lačni?

### Subvencionirana malica le še za peščico otrok

S prvim majem je začel veljati spremenjeni Zakon o družinskih prejemkih, ki povečuje število upravičencev do otroškega dodatka za dvakrat. Lahko bi rekli, da se stvari na področju družinske politike premikajo na boljše, če ne bi na Ministrstvu za šolstvo in šport istočasno skoraj povsem ukinili subvencionirano malico učencem iz socialno najbolj ogroženih družin v osnovnih in srednjih šolah. Šolam so predlagali, naj izmed 20 odst. otrok, ki so do sedaj prejeli subvencionirano malico, izberejo manj kot 5 odst. tistih, ki so najbolj potrebni pomoči. V razlagi pravijo, da bodo morali poslej starši denar za malice plačevati sami od prejetih otroških dodatkov.

Že, toda tudi po novem stari prejemniki (ki so socialno tudi najbolj ogroženi) ne bodo dobili zato nič večjih otroških dodatkov kot doslej, saj se pravica razširja na nove, socialno manj ali celo neogrožene starše. Ti pa so malico za svoje otroke že sedaj plačevali sami. Na ministrstvu za delo družino in socialne zadeve pa pravijo, da je bil namen sprememb zakona o družinskih prejemkih izboljšati položaj družin z otroki ne, pa nadomestiti eno obliko pomoči z drugo. Če ministrstvu različnih razlag zakona do jeseni ne bosta uskladili, bo toliko in toliko otrok spet lačnih.

## V KOPITARNI REMONT FILTROV

**SEVNICA** - Direktor Kopitarne Marjan Kurnik nam je v ponedeljek povedal, da bo v 10 dneh končan generalni remont dotrajnih filtrov, ki bodo poslej zadržali kar 90 odstotkov saj iz njihove kotlovnice.

ZARJA - V novomeškem podjetju Zarja, ki ji je še prejšnja občinska oblast dodelila v upravljanje številna stanovanja v Novem mestu, je zaposlenih kakih 15 ljudi. Ima pa Zarja po zgledu kapitalističnih visokoprotitnih velepodjetij tudi upravni odbor, ki šteje 4 člane, se pravi več kot četrtino števila zaposlenih. Res je malo zaposlenih, je pa veliko stanovanj. O dobičku in nagradah članom upravnega odbora je pa vse tiho...

KOSTANJ - Po skoraj sto letih, kar je bil zasajen drevored čez Marof, so ga začeli urejati in pomlajati. Pred nedavnim so strokovno zasajili nove, posebej za to vzgojene in pripravljene kostanjeve sadike, ki so jih pripeljali iz Murske Sobote. A ni vrag, da je neki brezvestni objestnej (ali pa jih je bilo več) polomil štiri še neobogljena drevesca! Najbrž gre za tiste vrste junake, ki po zidovih vsepavi slovenščini in še bolj bedni angleščini z razpršilom kracajo bečaste proizvode svojega abotnega duha.

KARAT - Zlatarna in draguljarna bleščečega imena je pred svojo elitno prodajalno v najbolj nobel hiši na novomeškem Glavnem trgu, največjem in najlepšem trgu na Kranjskem, postavila ličen reklamni pano, na katerem ponuja svoje izdelke in vabi k nakupu. A če bi le tisočinko karata namenili za lepo slovenščino, ne bi imeli v kratkem besedilu ene vejice preveč in ne bi obljubljali popusta "na gotovino". Ampak bi ga dajali za gotovino. Ampak tega se ne da natakniti na prst ali obesiti okoli vratu.



SPOMENIK IN SMETNJAK - Ali je smetnjak ob spomeniku vsem med drugo svetovno vojno od Nemcev obešenim slovenskim rodoljubom na novomeškem Glavnem trgu napoved za kakšne akcije novokomponiranih samoljubov in edinih pravih borcev za slovenstvo?



Ena gospa je rekla, da je novomeški župan letošnje leto razglasil za jubilejno leto v novomeški občini zato, ker je sam letos dopolnil življenjski jubilej - 50 let življenja.

Suhokranjski drobiž

ŠOLA V NARAVI - Tudi dni so učenci 4. razreda osnovnih šol iz Ajdovca, Dvora, Šmihela in Žužemberka v poletni šoli v naravi na Debelem rtiču. Pred odhodom so si zadali kar nekaj ciljev. Neplavalci se bodo naučili plavati, pavalci pa bodo plavanje izboljšali.

NOGOMETNI TURNIR - Ob pomembnem jubileju na Dvoru je športno društvo Dvor organiziralo nogometni turnir med vami, ki spadajo v novo krajevno skupnost Dvor. Kot gosta so organizatorji pripeljali tudi ekipo iz Ambrusa. Pod vročim soncem so se tako v nedeljo popoldne podili za okrolim usnjem mladi in veterani. Prvo mesto je osvojila ekipa Bife pri Matjažu iz Ambrusa. Nič tudega, ko pa so imeli s sabo glasne navijače.

SPODRSLJAJI - Organizatorji sobotne dvorske prireditve so imeli ogromno dela, pri delu pa se zgodil tudi kakšna napaka. Po predvidenem scenariju naj bi ministrira dr. Janeza Duljarja in župana mestne občine Novo mesto Francija Kencilijo pripeljali na prizorišče z zapravljevo kot ter parom iskrnih konj Zanita Bračdača. Minister Dular se je res pripeljal z njim, medtem ko se je župan odpravil peš mimo čakajočih v narodnih nošah. Vabljeni gasilci iz Žužemberka so na prireditvi prišli v svečanih uniformah. Ker jih ni nihče sprejel, so odšli, mencec da lahko "pir" spijuje v Žužemberku. Upajmo, da je bil hladen. S. M.

"Komunisti" preprečili podražitev vrtca

Predlagana podražitev vrtca za 18,5 odst. ni bila sprejeta - Združena lista socialnih demokratov predlagala celo manjši delež plačila za starše - 60 otrok iz drugih občin

NOVO MESTO - Na zadnji seji novomeškega občinskega sveta niso sprejeli predlagane podražitve vrtca. Po tem predlogu, ki so ga pripravili na občini, naj bi starši od junija za vrtec plačevali 18,5 odst. več kot doslej.

Propadel pa ni samo ta "uradni" predlog v zvezi z vrtecem, ampak tudi vsi ostali, ki so jih predlagali na sami seji. Tako so svetniki iz vrst Združene liste predlagali, naj bi starši plačevali največ 55, ne pa 60 odst. ekonomske cene kot sedaj, torej bi se po tem predlogu zanje vrtec celo pocenil; enako usodo je doživel predlog, da bi bilo to razmerje 60 odst. (občina) : 40 odst. (starši).

Na občini so se za predlagano podražitev odločili zato, da bi, kot pravijo, nadomestili običajno majsko uskladitev prispevkov

staršev z njihovimi dohodki v preteklem letu, ki pa je letos niso opravili, ker bo septembra začel veljati nov pravilnik o plačilu vrtca. Takrat naj bi se prispevki staršev za vrtec precej povečali. Podražitev vrtca naj bi bila potrebna v prvi vrsti zato, da ne bi novomeška občina bila še naprej

prisiljena dajati v okviru svojega deleža tudi denar za okoli 60 otrok iz drugih občin, ki obiskujejo novomeške vrtce.

Opozicijski svetniki, zlasti tisti iz vrst Združene liste, pa so prepričani, da podražitev sploh ne bi bila potrebna, če bi občina dajala vrtecem ves denar, ki ga v okviru zagotovljene porabe za ta namen dobi od države.

Skratka, pri glasovanju v zvezi s podražitvijo vrtca se je ponovno pokazala paradoksalnost novomeškega političnega življenja. Podražitev je predlagala občina, pri tem jo je podpirala vladajoča koalicija, ki ji načeljujejo slovenski krščanski demokrati, ki se na drugi, načelni ravni zavzemajo za večje družine in podporo takim družinam. Proti podražitvi pa so "komunisti", ki se zavzemajo celo za zmanjšanje prispevka staršev, in se tako v tem konkretnem primeru v praksi zavzemajo za večjo pomoč družinam in s tem za številnejše družine.

Kakor koli že - eni in drugi so blokirali predloge druge strani in tako pri plačevanju otroškega varstva v novomeški občini ostaja status quo, po šahovski bi rekli, da gre za pat položaj.

A. BARTELJ

IZLET NA VELIKO SVINJO V AVSTRIJI

NOVO MESTO - Planinska skupina Trim kluba Krka vabi v soboto, 15. junija, na enodnevni izlet v Avstrijo, na Veliko Svinjo (2.079 m) ter na ogled Vojvodskega prestola in Gospe Svete. Za odrasle bo prevoz stal 1000, za otroke pa po 500 tolarjev. Več informacij na tel. 312-537. Izlet bo vodil Peter Repovž.



V času od 24. do 30. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Albina Planinšič-Florjančič iz Trebnjega - Pijo, Marija Bajuk z Radovice - Katjo, Nataša Klančar iz Štefana pri Trebnjem - Bruna, Suzana Joh iz Črnomlja - Iris, Bojana Matešič z Dol. Suhorja - Metko, Štefka Sparar iz Občice - Tino, Vida Novosel s Prilozja - Tilna, Anica Pečjak s Cviblja pri Žužemberku - Jasno, Mateja Kramar iz Zabrđja - Petro, Milena Krmelj iz Sentjanža - deklico in Irena Colarič iz Ostroga - Matica. Iz Novega mesta: Anita Kren, Paderšičeva 11 a - Brino, Petra Plesac, Glavni trg 28 - Dominika, Nataša Hrstar, Brod 48 - Mašo, Suzana Fekonja, Slavka Gruma 36 - Sanjo in Andreja Kovačič, Kettejev drevored 19 - Denisa. Čestitamo!

POČITNICE ZA VSE ŠOLARJE

DOLENJSKE TOPLICE - V Taboru mladih Slovenije bodo tudi letos organizirane počitnice za vse slovenske osnovnošolce in srednješolce, ki si želijo priti v ta mali raj v vznožju Kočevskega Roga. Prva skupina bo v hišicah že od nedelje, 23. junija, do sobote, 29. junija; druga skupina bo v taboru od nedelje, 30. junija do sobote 6. julija. Tisti, ki si žele več, si lahko izberejo tudi oba termina. Cena za sedemdnevno bivanje s pedagoškim vodstvom je 12.000 tolarjev. Z doplačilom je po polovični ceni zagotovljeno tudi kopanje v olimpijskem bazenu, rafting, kolesarjenje, lokostrelstvo, kajak in še kaj. Vsi, ki si želijo takšnih počitnic in druženja z mladimi iz vse Slovenije, lahko pokličejo Občinsko zvezo prijateljev mladine v Novem mestu ali v Tabor mladih (65-290).

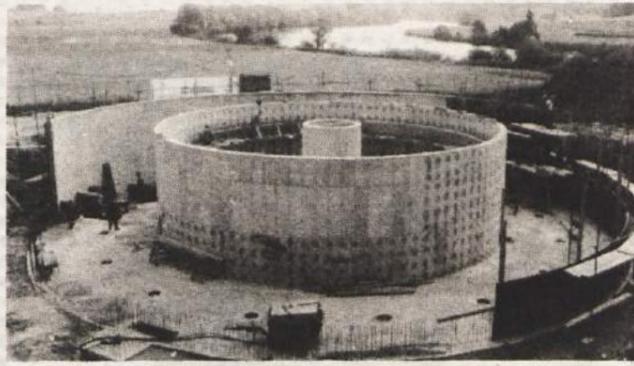
NOVI PROSTORI ZA DRUŠTVO INVALIDOV

NOVO MESTO - Društvo invalidov Novo mesto se bo v torek, 18. junija, preselilo v nove poslovne prostore na Rozmanovo 32 a. Vhod je z dvorišča nasproti garažne hiše.

KLUB ZA ISKANJE ZAPOSLITVE ☎ 22-341
KLUB ZA ISKANJE ZAPOSLITVE ☎ 22-341

OBČINA KUPILA NOVOTEKSOV VRTEC

NOVO MESTO - V torek, 11. junija, so predstavniki novomeške občine in Novoteksa Tkanine podpisali pogodbo o nakupu stavbe Novoteksovega vrtca Videk. Kupnina znaša 410.000 nemških mark v tolarški protivrednosti. V tem vrtcu, ki ima 347 m² koristne površine, zemljišče pa meri nekaj več kot 22 arov, je okoli 100 otrok v štirih oddelkih. Sklep o prodaji te stavbe je lani sprejel delavski svet Novoteksa Tkanine v okviru dezinvestiranja. Zadnja leta je imela občina ta vrtec v najemu. Včasih so bili v tem vrtcu le otroci Novoteksovih delavcev, po letu 1984, ko so zgradili novo, prav za vrtec namenjeno stavbo, za katero je tretjino denarja prispevala takratna skupnost otroškega varstva in ki so jo sedaj prodali, pa je bilo v tem vrtcu vse več drugih otrok, tako da je bila zadnje čase le še petina otrok v vrtcu otrok Novoteksovih delavcev.



ČISTEJŠA KRKA POD STRAŽO - Največja letošnja investicija javnega podjetja Komunala iz Novega mesta je biološka čistilna naprava na Selih pri Straži, ki bo, ko bo zgrajena sposobna očistiti odpadne vode z območja, kjer živi 7.500 ljudi pa tudi vse industrijske odplake, ki nastajajo v Novolesu. Vrednost investicije znaša 125 milijonov tolarjev, kar je za Pionir Standard prvi večji objekt, ki ga je to podjetje dobilo, potem ko se je odcepilo od nekdanjega GIP Pionir. Del denarja za čistilno napravo bo prispevala Komunala Novo mesto iz amortizacijskih sredstev in komunalnega prispevka. 53 milijonov tolarjev pa je obljubilo ministrstvo za okolje in prostor, ki je nekaj od te vsote že nakazalo. Istočasno Komunala gradi tudi sekundarno kanalizacijsko omrežje v Straži in naseljih, ki bodo priključena na čistilno napravo na Selih. Osnovni projekt čistilne naprave je narejen po tehnologiji karlovske Jugoturbine, ki jo je dopolnilo podjetje PUV d. d. Celje.



STO LET OSNOVNE ŠOLE V OREHOVICI - Sobomi zaključni prireditvi ob stoletnici osnovne šole v Orhovici so poleg učiteljskega zbora in učencev prisostvovali župan občine Šentjernej Franc Hudoklin, direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in šport enote Novo mesto Jože Škofca, državna sekretarka v ministrstvu za šolstvo in šport mag. Teja Valenčič ter starši šolarjev in drugi obiskovalci. Po besedah ravnatelja OŠ Šentjernej Pavleta Turka pomeni podružnična šola danes prednost, kar zadeva možnosti pouka. Župan Hudoklin je šolo, tudi orehoviško, označil kot gibalno krajjo, kjer deluje. Teja Valenčič je omenila orehoviško šolo kot urejeno za sodoben pouk in kot ustanovo, bogato z interstimi dejavnostmi. Šoli je podarila v imenu ministrstva računalnik. Na sliki: stoletnico so počastili tudi s posrečeno narejeno torto. (Foto: L. M.)



MATURANTSKI ŽIVŽAV - Prejšnjo sredo dopoldne so Novo mesto preplavili maturanti številnih srednjih šol. Vendar se je nekdanji dostojni, mladim ljudem, ki opravljajo maturo - zrelostni izpit, primerni godeček v zadnjem času spremenil v postavljajo vreščanje in zganjanje hrupa brez vsebine in razvidnega namena. Za sabo pa so ti zrelostniki v glavnem pustili razbita steklenica in prazne pločevinke piva. Včasih so maturanti zapeli tradicionalno Gaudeamus igitur, danes pa je bilo slišati Naša četica koraka, pesmico, ki sodi v otroške vrstice, in slagerje a la Tri palme nišu grane pa vzklike po vzoru navijačev z nogometnih tekem. (Foto: A. B.)

Novomeška Krka na ruskem trgu

Predstavitev slovenskega gospodarstva v Moskvi - Novomeška Krka je največji slovenski izvoznik na tržišče Ruske federacije - Močna predvsem pri generičnih zdravilih

NOVO MESTO - Včeraj in danes poteka v Moskvi predstavitev slovenskega gospodarstva. Ker je novomeška Krka največji slovenski izvoznik na tržišče Ruske federacije, ima seveda na tej predstavitvi posebno mesto. V okviru tega je imel včeraj zvečer v Moskvi Krkin mešani pevski zbor svoj koncert.



Krka je na ruskem farmacevtskem tržišču prisotna že več desetletij, nasploh pa si je novomeška tovarna zdravil z dolgoletno prisotnostjo na trgih srednje in vzhodne Evrope pridobila eno vodilnih mest med farmacevtskimi podjetji iz vsraga sveta. Že več kot 30 let sodeluje z državami nekdanje Sovjetske zveze, največ z Rusko federacijo.

DIREKTOR IN TAJNICA - V petek, 7. junija, so pripravili srečanje Krkinih delavcev jubilarcev: ki so že 10, 20 ali 30 let zvesti tej ugledni firmi. Med 301 jubilarcem je bilo tudi 9 takih, ki so v Krki zaposleni že celih 35 let. Med njimi je tudi Anica Žnidaršič, ki je že 33 let tajnica generalnega direktorja; najprej je bila tajnica pokojnega Borisa Andrijaniča, zadnjih 11 let pa njegovega naslednika, sedanjega generalnega direktorja Miloša Kovačiča, ki ji izroča jubilejno nagrado. (Foto: Marko Klinc)

Sicer pa poznajo in prodajajo Krkine proizvode v več kot 70 državah po vsem svetu. V zadnjih letih je Krka močno okrepila svojo marketinško mrežo v tujini. Tako v Ruski federaciji sedaj dela 60 Krkinih uslužbencev, od tega je večina domačih strokovnjakov. Krka ima močne pozicije v Moskvi, krepiti svoj prisotnost v St. Peterburgu in Vladivostoku, kjer se je med tujimi farmacevtskimi podjetji pojavila prva; zadnje čase



MLADE GLASBENICE - Na letnem koncertu semiškega dislociranega oddelka črnomaljske glasbene šole se je predstavil tudi kvartet blok flavt (na fotografiji). Nastopile so učenke pripravnice Nikolina Cindrič, Petra Novina, Katarina Stambulič in Tina Vujaškovič. (Foto: M. B.-J.)

## Razširitev glasbene šole?

V novi semiški občini želijo, da bi v oddelku glasbene šole v Semiču pričeli tudi s poukom pihal in trobil

SEMIČ - Glasbena šola Črnomelj ima organizacijsko enoto v Metliki in dislociran oddelk v Semiču. Vodja slednjega je Aleksander Riznič. Ko je bila ustanovljena nova semiška občina, je bila želja vodstva občine, ne le da v glasbeni šoli ohranijo dotedanji obseg dela, ampak da ga celo razširijo z oddelkom pihal in trobil.

Sedaj v dislociranem semiškem oddelku poučujejo pripravnico, sintetizator, klavir, harmoniko in kitaro. Semičani predstavljajo v glasbeni šoli Črnomelj 17 odst. učencev. Težav z glasbenim podmladkom torej nimajo, problem pa so prostori. Po besedah Rizniča in ravnateljice Glasbene šole Silvestra Mihelčiča jim že vrsto let

nudi gostoljubje v kleti enega od blokov društva upokojencev Semič, pomaga pa tudi osnovna šola, s katero odlično sodelujejo. Prepričana pa sta, da se bo v prihodnje našel prostor za glasbeno šolo prav v osnovni šoli.

Učenci, ki jih poleg Rizniča poučujeta še Silvestra Mihelčiča, srednji in najmlajši, veliko sodelujejo na različnih prireditvah v občini. Prizadevajo si, da imajo med šolskim letom čim več nastopov, vsak pa vsaj enega. Ob koncu šolskega leta pripravijo tudi letni koncert. Na letošnjem koncertu, ki je bil pretekli teden, se je predstavilo 25 mladih glasbenikov, od tega tudi dva iz Metlike in dva iz Črnomlja. M. B.-J.

# Brez vodovoda celo del Metlike

V mestni skupnosti Metlika, ki ji od nedavnega predseduje Anton Črnič, sta letos najpomembnejši nalogi obnova mrliške vežice in napeljava vodovoda v Berčice - Več manjših akcij

METLIKA - Na neposrednih lokalnih volitvah, ki so bile v metliški občini konec letošnjega marca, je bil v mestni skupnosti Metlika za predsednika izvoljen Anton Črnič iz Križevske vasi. Čeprav predseduje šele dobra dva meseca, pa je bilo v tem času v mestni skupnosti že marsikaj narejenega.

Mestna skupnost Metlika predstavlja s 3.500 prebivalci Metlike in Križevske vasi skoraj polovico metliške občine. Zato je razumljivo, da je tudi za predsednika dovolj dela, zlasti še, če ga, tako kot Črnič, opravlja volontersko. V času, ko predseduje mestni skupnosti, so s pomočjo občine, Komunale in javnih del uredili pot z Veselice, za silo popravili nekatere masne ceste ter prispevali 300 tisoč tolarjev za ureditev župnijske cerkve sv. Nikolaja. "Sicer pa imamo v letošnjem letu v načrtu za 24 milijonov tolarjev

različnih del. Upamo, da jih bomo lahko uresničili z lastnimi prihodi



Anton Črnič



SLOVO OD OSNOVNE ŠOLE - Osmošolci metliške osnovne šole so pretekli teden pripravili za učitelje in starše zaključno prireditev, na kateri so se jim zahvalili za skrb in potrpežljivost med šolanjem ter obudili spomine na svoja osnovnošolska leta. Ob tej priložnosti je ravnatelj Jože Mozeč razglasil in obdaril najboljša učena. To sta Marjetka Pezdire, ki je na republiškem tekmovanju prejela zlato priznanje iz kemije, ter Tihomir Tomašič, ki si je prislužil republiško zlato priznanje iz kemije, oba pa sta se dobro odrezala tudi na številnih drugih tekmovanjih. (Foto: M. B.-J.)

ki, s pomočjo občine in krajanov," pravi Črnič.

Največji zalogaj bo vsekakor ureditev mrliške vežice in pokopališča pri sv. Roku, ki je že dolgoleten problem, saj je nefunkcionalna, a tudi streha je že precej dotrajana. Tudi tu računajo na pomoč občine in krajanov. Drugi večji zalogaj pa je napeljava vodovoda z Grabrovca v Berčice. Skoraj nepojmljivo je, da v Berčicah, ki so po novem metliška ulica, nimajo vodovoda. Občina je pri reševanju tega problema že pokazala dobro voljo, seveda pa bodo morali del denarja priskrbiti tudi prebivalci Berčic in lastniki zidanic. "Nameravamo urediti tudi manjše mestne ulice, seveda pa bodo imeli pri akcijah, ki so v dobrobit mestni skupnosti, prednost krajanje, ki so pripravljene tudi sami sodelovati z denarno pomočjo. Praviloma morajo pri takšnih akcijah polovico denarja zbrati krajanje, drugo polovico pa primarne mestna skupnost," pove Anton Črnič, pri tem pa pristavi, da letos prav zaradi ureditve mrliške vežice najbrž ne bo dovolj denarja.

M. B.-J.

## NA KRILIH BESED

VINICA - Zveza kulturnih organizacij Črnomelj je pretekli teden v gasilskem domu v Vinici pripravila literarni večer mladih literarnih ustvarjalcev Bele krajine. Na literarni natečaj, poimenovan "Na krilih besed", je poslalo svoje prispevke 35 učencev in učenk osnovnih šol in 4 dijakinje srednje šole, Komisija, v kateri so bili Mirko Čadonič, Vida Adlešič in Milena Fink, je prejela 45 del. Na fitarnem večeru, na katerem so sodelovali tudi mladi glasbeniki iz viniške osnovne šole, so predstavili izbrana dela, ki so jih objavili tudi v posebni publikaciji. Svoja dela so brali Damjan Šterk, Matjaž Pešelj, Vanja Panjan, Branka Stjepanovič iz OŠ Loka, Jožica Zajc iz OŠ Mirana Jarca, Marko Štrekelj, Dunja Mušič, Nina Kocjan, Brigita Vrtin, Mojca Brunskole iz OŠ Dragatuš, Tomaž Simonič in Darja Gvednik iz OŠ Metlika, Valentina Gračan, Marina Kasun, Mojca Lakner iz OŠ Vinica ter Simona Kos iz Srednje tekstilne šole Metlika.

## SUBVENCIONIRANJE OBRESTI

SEMIČ - Tukajšnji svetniki so sprejeli pravilnik o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in kmetijstva v občini. V letošnjem občinskem proračunu je za subvencioniranje obrestnih mer za razvoj malega gospodarstva namenjenih 1,5 milijona tolarjev, za razvoj kmetijstva pa 500 tisočakov. Semičani so se letos prvič odločili za tovrsten korak, upravičenci do subvencij pa so lahko pravne osebe oz. kmetije, ki imajo sedež v občini Semič, kjer morajo tudi investirati.

## VIŠJE CENE V VRTCIH

ČRNO MELJ, SEMIČ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji sprejeli povišanje cen storitev v enotah vrtec pri osnovnih šolah Vinca, Dragatuš in Stari trg. Te cene se med seboj nekoliko razlikujejo, najvišje plačilo staršev za otroke v vseh treh vrtcih pa je enaka, in sicer za otroke od enega do treh let starosti 18.270 tolarjev na mesec ter za starejše otroke 14.200 tolarjev. Semiški svetniki pa so v drugem poskusu sprejeli sklep o povečanju ekonomske cene in prispevka staršev za oskrbo v semiškem vrtcu. Najvišje plačilo semiških staršev je enako zgoraj omenjenim cenam.

## "ISKANJA"

ČRNO MELJ - Mladinski kulturni klub Črnomelj je v sodelovanju s KUD Artoteka pripravil razstavo z naslovom "Iskanja". Slavka Čečure, ki je bila minulo soboto odprta v Špelčevi hiši v Črnomlju. Razstava, na kateri se umetnik, ki živi in dela v Ljubljani, predstavlja z grafikami in slikami v mešani tehniki, bo na ogled do 15. junija.

M. B.-J.

# Firme v stečaj, invalidi ostajajo

Društvo invalidov Črnomelj opozarja na brezposelnost svojih članov, ki so pripravljene delati - Pogovor z delodajalci - Še preveč arhitekturnih ovir za invalide na vozičkih

ČRNO MELJ, SEMIČ - V društvu invalidov Črnomelj, ki šteje 387 članov iz črnomaljske in semiške občine, dajejo prednost socialnim programom, zaposlovanju invalidov ter zadovoljevanju potreb prizadetih in socialno ogroženih članov. Nameravajo razvijati tudi lastne programe usposabljanja in zaposlovanja invalidov.

V omenjenih občinah ni izdelana dolgoročna strategija invalidskega varstva. Prav tako ni službe, ki bi celovito obravnavala vprašanja invalidskega varstva. Invalidi pogrešajo strokovni nadzor nad uveljavljanjem pravic, zaradi česar posamezniki izkoriščajo ugodnosti, onemogočajo tiste, ki so pomoči najbolj potrebni ter prispevajo k lažni podobi o dobrem invalidskem varstvu. Poudarjajo, da ni moč zaposliti težkih telesnih invalidov niti v delavnicah pod posebnimi pogoji, saj ni

primerne dela, kaj šele v podjetjih za zaposlovanje invalidov. Pretresljivo je tudi, da je tako rekoč ustavljeno zaposlovanje delovnih invalidov druge in tretje kategorije. Zaradi tega, a tudi zato, ker je šlo v stečaj kar nekaj podjetij, ki so "proizvajale" delovne invalide, število brezposelnih invalidov narašča. Invalidi opažajo, da so v novem podjetniškem liberalizmu prvi oni, ki izgubijo delo. Od leta 1992 se ni zaposlil noben njihov invalid. Po podatkih, s katerimi razpo-

lagajo v društvu invalidov Črnomelj, je iz obeh občin na uradu za delo prijavičenih 114 invalidov; 41 jih je sicer še v delovnem razmerju, a kot presežek, povrh pa je še 31 invalidov z rudnika Kanižarica, ki so na čakanju. Poudarjajo, da so pri delovnih invalidih prav v črnomaljski in semiški občini najslabše razmere na Dolenjskem, saj je samo v teh dveh občinah kar 54 odst. vseh dolenjskih invalidov, ki nimajo zaposlitve. Kljub vsem tem zaskrbljujočim podatkom pa očitno ne gre povsem obupati, kajti - kot je dejal eden od črno-

maljskih svetnikov - delodajalcem niso poznani problemi glede zaposlovanja invalidov. Zato so se pripravljene z njimi pogovoriti, kar pa pomeni tudi upanje, da se bo našlo kakšno delovno mesto za delavljive invalide.

M. B.-J.

komisije za premoženjsko delitevno bilanco zelo oteženo, če bo občinski svet sprejel Kavškov predlog. Ni namreč nenormalno, da sta dva lastnika nepremičnin, predvsem pa bi se pri delitvi morali izogibati izplačevanju v denarju. Kure je menil, da bo posledica Kavškovega predloga, da bodo morali cenilec oceniti, koliko je odstotkovni delež nepremičnin vreden v denarju, ki naj bi ga iz proračuna izplačali občini, ki ne bi bila več lastnica nepremičnine. Cenilec pa veliko stanejo. Eden od zagovornikov Kuretovega predloga je dejal, da bodo Semičani Črnomalcem sami odstopili stavbe, če jih bodo morali vzdrževati, ne pa da jim jih bodo Črnomalci plačevali.

Ob glasovanju se je večina svetnikov odločila za Kavškov predlog, naj torej ima vsaka nepremičnina samo enega lastnika. M. BEZEK-JAKŠE

# Ločitev občin ni tako enostavna

Se bodo ta mesec v črnomaljski in semiški občini končno odločili, kako bodo razdelili nekdanje skupno premoženje? - Črnomaljši: "Nepremičnine naj imajo le enega lastnika."

ČRNO MELJ, SEMIČ - Na junijskih sejah naj bi črnomaljski in semiški svetniki obravnavali delitev premoženja med občinama. Dogovori o tem potekajo že nekaj časa, vendar pa, kot je bilo slišati na zadnjih sejah obeh svetov, še niso našli skupnih rešitev.

Semičane je zanimalo predvsem, kako jo bodo pri delitvi bilanci odnesli z dvema večjima primeroma denacionalizacije, Drgančevim in Korenovim. Najugodnejše bi seveda bilo, če bi odškodnino plačala država, sicer pa jo bo moral naslednik ljudskega odbora. Drgančevi zahtevajo 900.000 DEM in prazno hišo ali 1,3 milijona DEM. Kot je povedal župan Janko Bukovec, je Drgančeva hiša ob nacionalizaciji pripadla občinskemu ljudskemu odboru, ne ve pa se, kateremu. Za Korenovo hišo pa se ve, da je bila dana ljudskemu odboru Črnomelj, celotna zahteva Korenovih denacionalizacijskih upravičencev pa je vredna 2,5 milijona DEM.

Črnomaljski svetniki so se v razpravi o delitvi bilanci razdelili v dva tabora. Eni so zagovarjali predlog predsednika sveta Andreja Kavška, naj z nepremičninami, ki naj bi jih sicer razdelili, gospodarji le en lastnik, saj bo gospodarjenje dveh lastnikov hkrati najbrž slabše. Tako naj bi ena občina postala lastnica glasbene šole, šole s prilagojenim programom, zavoda za izobraževanje in kulturo, zdravstvenega doma in morda še česa, druga pa bi dobila svoj delež izplačan v denarju. Zagovorniki te teorije so menili, da ne gre za nezaupanje, ampak za dobro gospodarjenje.

Drugi tabor črnomaljskih svetnikov je podprl svetnika Janeza Kureta, ki je menil, da bo delo

## Sprehod po Metliki

O ROCK FESTIVALU, ki bil istočasno z Vinsko vigradjo šolskem športnem igrišču, krožijo po občini govorice, da so se dogajale čudne reči: da so mladi udeleženci pijani, da kadili omame cigarete ter da se sprehajali naokoli v Evinih starih. Pravo nasprotje odraslim, ki so se natočili nagrajenih lokalnih vin, ki so urinirali v vogalih hiš kljub zadostnemu številu kemičnih stranišč, ki bruhali po spomenikih iz pretekle zgodovine. Ni pomembno: preteklost vedno ocenjujejo močnejši.

NAJVROKOVNEJŠI ŽE NAMAKO V KOLPI, med njimi so tudi takšni, ki te ne počnejo zaradi osebne higijene ali užitka. Vse pogosteje je viden mladenič z maskami na obrazu in s podvodnimi puškami. Potlej njeno se prikažejo k reki, plavajo ob njenem obrežju in nemo lokrat priplavajo na površje z enojnim somom. Da gre za kraljevo, vedo že osnovnošolci, le vanj narave takšne in drugače sorte ni nikjer, da bi stopili prste "ravbšicem", ki po dobri ulovu odbrzijo z avtomobilni meške registracije (črnomaljski grb) ponvi z vročim oljem napravi.

V STAVBI AVTOBUSNE POSTAJE je odprla frizerski studio Bi gospa Ivanka Bučan, ki doslej lepšala ženske, moške otroške glave v Gerbčevi hiši.

V METLIKI SO SE ODLIČILI prenoviti poročno dvorano v gradu, kjer sicer biva Belokranjski muzej.

## Črnomaljski drobci

OGNJEMET - Metličani so Vinski vigradi uprizorili ognjemet z griča Veselica, menda zato, da se bodo tudi Črnomaljši razveselili, ker bodo mislili, da gori Metlika. Črnomaljši ob jurjevanju kresovanju Metličanom vračajo veselje z ognjemetom, dolgo časa pa se niso mogli odločiti, s katero vzpetino bi streljali. Vzpetino kakršna je Veselica, Črnomaljši nimajo, ponos pa jim ne dovoljuje, da bi si ga sposodili od Metličanov.

ČIŠČENJE - Organizatorice jurjevanja in kresovanja, zaposlene na Žiku, rade poudarjajo, pri pripravi prireditve zelo dobro sodelujejo s črnomaljsko Komunalo. Še bolj pomembno bo, če bo tesno sodelovanje ostalo tudi po štiriindvajseti fešti, ko bo potrebno pospraviti ostanke rajanja. Samo za primerjavo: metliška Komunala je med Vinsko vigradjo in po njej pospravila 74 prost metrov smeti, od tega 5 prost metrov steklenine in prav toliko kosti, iz 14 premečnih stranišč pa je odpeljala 7.500 litrov sečnine.

RAZSTAVA - Belokranjski radi hvalijo, kaj vse lahko ponudijo gostom. Poleg toplega sonca, čiste Kolpe, dobrega vina in pečenke radi omenjajo tudi različne spomnike, zlasti pisanice in prtičke. A kaj jim pomaga, če o tem trobijo na (dragih) sejmih, ne znajo pa izkoristiti poceni, zato pa nikakor ne cenene reklame na razstavi domačih in umetnostnih obrti, ki se je letos poleg Slovanje Gradca dogajala tudi v Ljubljani. Tokrat se ni namreč našla niti ena Belokranjska ali morda Belokranjska, ki bi na tako odlični razstavi na ta način predstavil zaposlovanje Belo krajino. Jok in stok o odrinjenosti pa se bo seveda nadaljeval.

## Semiške tropine

POGOJI - Semiškimi svetniki kom je med belokranjskimi svetniki na sejah najbolj udobno (se zaradi tega njihove seje najdaljše?), pa naj so sejali v hotelu Smuk, gasilskem domu ali v novi občinski stavbi. Imajo normalne stole za sedenje in normalne mize za pisanje, vedno je na mizah (brezalkoholna) pijača za najbolj žejne. Tudi v Metliki med odmorom svetnikom postrežejo s pijačo na hodniku pred sejo sobo, ker pa so seje vse krajše, je izginilo stokanje zaradi predolgega sedenja. Le Črnomaljši že skoraj poldrugo leto tožijo, kako se na sejah lomijo na neudobnih stoliščih in ob nekakšnih poličkah, ki naj bi bile mize. Nekaj časa so jim občinarji obljubljali boljše razmere za delo, sedaj pa se jim mize obljubljeni izpolnili. SPRETNEŽ - Med letnim koncertom učencev semiškega oddelka črnomaljske glasbene šole je začel skoraj pred vrati nekdo močno nabijati, a je uspelo ravnateljcu šole Silvestru Mihelčiču konkurenčnega bobnarja hitro utišati. Po končanem nastopu pa se je Mihelčič izkazal tudi s sukanjem med gosti s polnim pladnjem piškotov. Bil je tako spreten, da bi človek pomislil, da honorarno služi v kakšni gostilni.

# "Treznost boljša kot hitenje"

### Pregledali lansko delo - Predlog zaključnega računa proračuna za leto 1995 je bil deležen številnih pripomb - Sprejeli poročili o delu občinskega sveta in občinske uprave

KOČEVJE - Na zadnji seji kočevskega občinskega sveta minuli četrtke so svetniki zaključili s prvo obravnavo predloga zaključnega računa proračuna za leto 1995 in sprejeli poročilo o delu občinskega sveta in občinske uprave v preteklem letu. Pregled dela in poslušanje kočevske občine v preteklem letu pa ni bil sprejet brez razprave.

Po pregledu poročil, ki so jih o predlogu zaključnega računa proračuna pripravili posamezni odbori pri občinskem svetu, so svetniki podprli predlog odbora za finance, da se zaključni račun sprejme z določenimi pripombami. Kljub temu da odbori niso ugotovili nepravilnosti v porabi proračunskega denarja, je med svetniki prevladala odločitev, da zaključnega računa ne bodo sprejeli, predno ne bodo podrobno pregledali njegove vsebine. Tako so podprli predlog odbora za finance, naj občinska uprava pri-

pravi specifikacijo in izterjavo najemnin za poslovne prostore in izdela poročilo o dejansko porabljenem denarju za pločnik v Dolgi vasi. Strinjali so se tudi z mnenjem odbora, naj bi občina letos gospodarila tako, da bo porabila ves denar, ki ga bo imela na voljo (lani je ostalo neizkoriščeno 100 milijonov tolarjev), in predlogom, naj bi letos pričeli graditi stanovanjski blok v Turjaškem naselju.

Čeprav je bilo ob obravnavi zaključnega računa omenjeno, da občina na področju stanovanjskega gospodarstva ter urejanja in poselitve prostora še nima izdelane strategije razvoja (prav na to se je namreč nanašalo kar nekaj pripomb), pa so svetniki s sprejemom poročila o delu občinskega sveta in občinske uprave v preteklem letu potrdili oceno kočevskega župana Janka Vebra, da so leto 1995 zaključili uspešno. Da ni bilo postorjenega več, kot je bilo, včasih tudi zato, "ker treznost pomeni več kot hitenje", je župan pojasnil v odgovoru svetnikom na-

vprašanje o kočevskem parku. V razmislek vsem je zastavil vprašanje, ali so za to, da se zgradi cesta Osilnica - Kočevska Reka, ali ne. Dejal je, da vse do danes še niso zvedeli, kaj in koliko bo park prinesel Kočevski, vedo pa, da omenjene ceste ne bi bilo, če bi bil na Kočevskem park, ter da je zato veliko vprašanje, ali s parkom hiteti ali ne.

M. L.-S.

## EKOLOŠKI SPUST ZA LEPSHO KOLPSKO DOLINO

FARA - Ekološkega spusta po Kolpi, posvečenega svetovnemu dnevu varstva okolja, se je minulo soboto udeležilo okoli 50 veslačev s kajaki, kanuji in rafti, ki so čistili Kolpo in njeno obalo od Srobotnika do Bilpe, se pravi na območju, ki ga pokriva Turistično-športno društvo Kostel, organizator vsakoletnih ekoloških spustov. Pri čiščenju Kolpe so pomagali tudi potapljači kluba Ponirek iz Kočevja, divje smetiščice ob Kolpi pri Sapniku je pomagal čistiti traktorist, odpadke pa sta odpegljala Komunalna Kočevje in Dinos. Odpadkov je bilo tokrat manj, ker je TSD Kostel organiziralo podobno čiščenje že spomladi oz. take in podobne akcije izvaja že nekaj let in jih namerava tudi v bodoče.

## NA SONCE ZAŠČITENI IN LE ZA KRATEK ČAS!

KOČEVJE - Zeleni Kočevja so v teh dneh poslali vsem zavodom in občanom v kočevski, ribniški in osilniški občini okrožnico, v kateri opozarjajo na nevarnost prekomernega sončenja. Vsem predlagajo, naj hodijo na sonce le za krajši čas in dobro zaščiteni. Zeleni Kočevja v okrožnici navajajo ugotovitve znanstvenikov o nevarnosti ozonske luknje in s tem povečane možnosti nevarnih kožnih obolenj. Po podatkih ameriške znanstvene dermatološke publikacije iz maja 1996 se je možnost kožnega raka povečala od leta 1930 do danes kar za 1.800 odstotkov. O resnosti ozonske luknje pravi tudi podatek, da denimo v Avstraliji, kjer za kožnim rakom zbolita že kar dva od treh belih prebivalcev te dežele, država subvencionira vsa zaščitna sredstva, domala sleherni državljan pa nosi pokrivalo in ščiti tudi ostale dele kože pred sončnimi žarki.

A. KOŠMERL

## O obljubljenem denarju ni ne duha ne sluha

### PGD Travnik na tleh

LOŠKI POTOK - Od obljub ni mogoče živeti, takšno je mnenje upravnega odbora PGD Travnik in njegovega predsednika Marjana Modica. Gasilsko društvo po šestih letih obstoja še vedno materialno in finančno životari kljub nekaterim trdnim obljubam, zlasti po ustanovitvi občine, da bo društvo prvo deležno znatne podpore. Društvo sicer upravlja s skromnim domom, ki pa je pravno last vaše skupnosti; trenutno končujejo gradnjo garaže, ki naj bi bila orodjarna in shramba za prepotrebno vozilo, če se jim bodo želje kdaj uresničile. Opreme skoraj nimajo. Za učenje tekmovalnih skupin posedujejo Tomosovo brizgalno, na vzdrževanju pa imajo staro, a še dobro motorno brizgalno, ki pa je last Smreke, ki je v stečaju, in motor, ki je v stečajni masi. Kdaj in s čim naj bi to motorčko kupili, ne ve nihče. Vodstvo društva se sklicuje na obljube, ki so bile javno dane že 18. februarja lani, ko so prvič vsa društva iz občine neformalno začela postopek za ustanovitev lastne gasilske zveze. Takrat se je govorilo o 2,6 milijona tolarjev, ki naj bi bili na razpolago že za preteklo leto, in izglasovan je bil sklep, da se pretežni del sredstev nameni Travniku. Žal, tako pravijo, ni o denarju ne duha ne sluha, še več, celo denar obljubljen, za proslavljanje pete obletnice ustanovitve, ki je bilo 30. julija lani, še ni "prispeel".

## Prvi občinski praznik uspel

### Občina Velike Lašče je slavnostno in zabavno obeležila Trubarjev rojstni dan in desetletnico Trubarjeve domačije

VELIKE LAŠČE - Prireditve ob prazniku občine Velike Lašče so se končale v nedeljo, 9. junija, na Trubarjevi domačiji na Rašici. Prva prireditelj je bila v četrtek zvečer v gostilni Pri Kuklju v Velikih Laščah. OŠ Primoža Trubarja je predstavila knjižico Popotovanje k zibelki slovenske knjige avtorjev Manfreda Deterdinga in Edija Zgonca. V njej je na drobno popisana velikolaška kulturna pot Levstik-Stritar-Trubar.

V petek so najprej odprli razstavo centra za uravnotežen razvoj Vitra. Potem pa je v Levstikovem domu nastopil igralec Tone Gogala z monodramo Matjaža Kmecla Polnočno kričanje ali Levstikovo zmerjenje narodnih prvakov. Naslednji dan pa je bilo v turjaškem gradu srečanje vseh pevskih zborov, ki delujejo na območju velikolaške občine. V nedeljo so se slavnosti začele v Velikih Laščah z blagoslovitvijo dveh loških avtomobilov. Izpred Levstikovega doma so se nato pohodniki odpravili na tradicionalni pohod po kulturni poti. Na pot jih je pospremil pihalni orkester Dobrepolje.

Popoldne je bila v vročem vremenu na Trubarjevi domačiji osrednja prireditelj. Za vdušje sta najprej skrbela lajnar Rastko Tepina iz Kranja in pihalni orkester. Ko so se zbrali otroci in ostali pohodniki, je vse zabaval klovn - žongler Oli. Ob dveh se je začel uradni program, v katerem je nastopil moški pevski zbor KUD Primož Trubar. Župan Milan Tekavec je v svojem govoru na kratko opisal delo ob urejanju in delovanju Trubarjeve domačije. Ob tej priložnosti je izročil Trubarjevi domačiji faksimile Hišne postile, zadnje Trubarjeve knjige. V zabavnem programu sta najprej nastopila Aleks in David, mladi harmonikaški duo iz Vipavske doline. Za njima je nastopil Zoran Predin s harmonikašem Matjažem. Vse prireditve pod pokroviteljstvom občine so uspele na vsej črti.

ANDREJ PERHAJ

## "Rdeči škof" predstavil svojo misel

### Nastop dr. Vekoslava Grmiča v Miklovi hiši



DR. GRMIČ V RIBNICI - Knjigo in življenje škofa dr. Vekoslava Grmiča je predstavil Marjan Žnidaršič, ravnatelj Muzeja narodne osvoboditve iz Maribora.

RIBNICA - V petek so v Miklovi hiši v Ribnici predstavili knjigo dr. Vekoslava Grmiča Moja misel. "Rdeči škof", kot ga imenujejo cerkveni dostojanstveniki, sicer po prepričanju krščanski socialist, je v ducnem pogovoru predstavil svojo resnico o dogodkih iz polpretekle zgodovine, predvsem pa

• V naši družbi ni dialoga, ki je edina pot do resnice in tudi do sprave. Ker smo čustveno prizadeti, je težko priti do sprave. Ta trenutek je za spravo potrebno brezpogojno medsebojno odpuščanje in čim manj grebsti po preteklosti.

Nezaslišano je, kot je dejal dr. Grmič, da nekateri vztrajno moralno enačijo osvobodilno gibanje s kolaboracijo. Treba pa je priznati, da je imel upor drugačno vsebino na Primorskem in Štajerskem kot v Ljubljanski pokrajini.

Prav tako je, po prepričanju dr. Grmiča nespametno govoriti, da je bilo v preteklosti vse slabo in črno. Slovenci smo v prvi in drugi Jugoslaviji dobili vse, kar smo potrebovali za državnost. Socializem brez socializtov je, kot pravi dr. Grmič, isto kot cerkev brez vernikov. Toda kljub temu zdaj ne smemo obupati. Moramo težiti k temu, da bi bil družbeni red čim pravičnejši in human, da ne bi zavladal grobi kapitalizem, ki je darvinizem, to je boj za obstanek, boj močnejšega nad slabšim.

M. GLAVONJIČ

dogajanjih v Cerkvi, pod drobnogled pa je vzel tudi današnje družbo.

Vzdevek "rdeči škof" so mu nadeli zato, ker se je tako kot brazilski škof Kamara in škof Držečnik zavzemal za resnične vrednote socializma, ki jih je za razliko od Marxa utemeljil na evangeliju. Socializem je družbeni red, ki je v resnici najbližji krščanstvu.

## Bojni znak vojni akciji Rajhenav 91'

### Odkritje spominske plošče in podelitev priznanj bo ob občinskem prazniku

KOČEVJE - S podpisom načelnika generalštaba Slovenske vojske generalpolkovnika Albina Gutmana je dokončno odbrano, da se vojni akciji Rajhenav 91' dodeli bojni znak. V ta namen so v kočevski občini v teh dneh ustanovili odbor za pripravo proslave ob odkritju spominske plošče in podelitvi priznanj - bojnih znakov udeležencem akcije.

Da se vojni akciji v Rajhenavu, kjer je 2. julija 1991 diverzantski vod 27. območnega poveljstva Slovenske vojske obkrožil, zajel in razorožil 14 vojakov in enega nižjega častnika jugoslovanske armade, dodeli bojni znak, je predlagalo poveljstvo 27. OPSV iz Ribnice, uresničitev tega pa so imeli v svojem programu del za letošje leto tudi kočevski veterani. V ekonomiji v Rajhenavu je bila namreč v času 10-dnevne vojne v Sloveniji edina formacija jugoslovanske armade na celotnem območju Kočevske, ki jo je s svojimi akcijami pokrivalo poveljstvo 27. OPSV. Obenem je bila to tudi edina vojna akcija na kočevskih tleh.

Prvotno so pobudniki dodelitve bojnega znaka načrtovali, da bi odkrili spominsko ploščo v Rajhenavu ob 5. obletnici osamosvojitve Slovenije, vendar pa je odločitev generalštaba, da se akciji dodeli bojni znak, prišla nekoliko prepozno. Zato se je odbor za pripravo proslave odločil, da bodo to storili ob kočevskem občinskem prazniku v okviru ostalih prireditev, ki bodo potekale v prvih dneh oktobra.

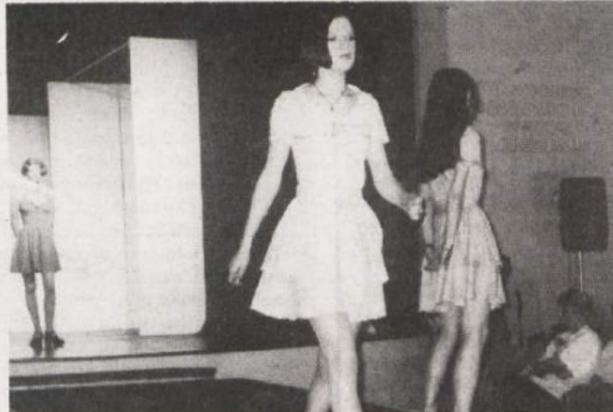
M. L.-S.

## NOV ASFALT OB KOLPI

OSILNICA - Te dni na območju občine Osilnica asfaltirajo nekatere cestne odseke. Tako je asfaltiran odsek od Malinišča, asfaltirajo cesto ob potoku v Mirtovičih, v Bosljivi Loki pa še dve poti, v Ribjeku cesto do lovskega doma in do ribogojnice, razen tega pa bodo preplastili cestišče tudi v nekaterih naseljih. Urejajo pa še več drugega, o čemer kaj več prihodnjič.



IZLET OB 5. OBLETNICI OSAMOSVOJITVE - Območna organizacija ZVVS iz Kočevja je v soboto, 1. junija, organizirala za svoje člane enodnevni izlet v Kobarid, kjer so si ogledali vojaško zgodovinski muzej in kostnico padlih vojakov na soški fronti. Zabaven in poučen izlet, ki se ga je udeležila približno četrtnina vseh članov (teh je preko 220), so kočevskim veteranom omogočili: generalštab Slovenske vojske, ki jim je odobril uporabo avtobusa 1. specialne brigade Moris, poveljstvo 27. OPSV in ZVVS Slovenije. (M. L.-S.)



MODNA REVUJA - Srednja šola Kočevje je prejšnji četrtek zvečer pripravila v veliki dvorani Šekovega doma v Kočevju že tradicionalno modno revijo, ki jo prirejajo ob zaključku šolskega leta. Na njej so predstavili oblačila, ki so jih izdelale učence poklicne šolske šole ob pomoči učiteljice praktičnega pouka. Dobro obiskana revija je bila prikaz tega česar so se učence v treh letih na šoli naučile. Predstavile so kolekcijo dekliških in fantovskih športnih in elegantnih letnih oblačil, kolekcijo spalnih srajc in pižam, večernih oblek in kolekcijo letnih oblačil za otroke. (Foto: M. L.-S.)



LIKOVNA KOLONIJA - Po vzoru matične banke v Ljubljani, kjer prirejajo že vrsto let likovne kolonije za osnovnošolske otroke, so se v kočevski podružnici Nove Ljubljanske banke za tovrstno obliko sodelovanja s šolami letos odločili že drugič. K sodelovanju so povabili vse šole z območja nekdanje kočevske in ribniške občine, njihovu povabilu pa se zaradi izleta otrok nista odzvali le šoli iz Loškega Potoka in Sodražice. Tako se je na enodnevni likovni koloniji prejšnjo sredo v Kočevju zbralo skupno 15 učencev (iz vsake šole po trije), ki so po lastni izbiri lahko slikali motive iz starega kočevskega mrtvega jedra. Ob zaključku kolonije so učenci v avli banke pripravili razstavo svojih del. Na posnetku: dogovor učencev in njihovih mentorjev. (Foto: M. L.-S.)

## Ribniški zobotrebc

JAMARSKI VIKEND - Minul vikend v Ribnici je bil v znamenju jamarjev. Društvo za raziskovanje jam Ribnica, ki bo prihodnje leto praznovalo 40-letni obstoja, je priredilo 20. srečanje slovenskih jamarjev. Jamarjska zveza Slovenije mu je zaupala izvedbo tradicionalnega srečanja jamarjev iz vse Slovenije, ker so po številu raziskanih jam prav ribniški jamarji v zadnjih nekaj letih med vodilnimi v Sloveniji. S skromnimi sredstvi, zato pa toliko večjo zagnanostjo članov so raziskali številne jame na področju ribniške in kočevske občine. Se posebno aktivni so bili od leta 1990 naprej, tako da so do letošnjega leta raziskali in dokumentirali že preko 220 kraških objektov. Čeprav med domačimi skoraj neopaženo, to ni ostalo brez pohvale med slovenskimi jamarji, zaupanje jubilejnega tradicionalnega srečanja jamarjev, ob katerem je v Ribnici potekal tudi redni občni zbor Jamarjske zveze Slovenije (na sliki), je dokaz za to.



VEČ OTROK - V Ribnici se ne več mladih družin odloča za večje število otrok. Dva otroka sta že nekaj povsem običajnega, tudi trije ali celo štirje otroci niso več velika posebnost. So tudi družine, ki sledijo pravili, da bo otrok toliko, "kot jih bo Bog dal". Tako v Ribnici obstaja družina, v kateri pričakujejo že desetega otroka.

## Dobrepoljski krompirčki

ZA NAJLEPŠE GRE - Turistično društvo Dobrepolje je razpisalo tekmovanje za najlepše urejeno domačijo in najlepšo vas. GASILCI PRED VODO V CERKEV - Na god sv. Florjana, svetnika gasilcev in zaščitnika pred ognjem, ki mu je posvečena tudi podružnica cerkev v Ponikvah, so imeli gasilci Dobrepolja in drug (6 društev) tradicionalno gasilsko slavo. Zaradi dežja je bil del slavlja z mašo kar v cerkvi sv. Florjana v Ponikvah. OBNAVLJAJO CERKEV - V drugah nadaljujejo s prenovo cerkve sv. Avguština, ki so jo začeli lani, končana pa naj bi bila na konca tega meseca. Cerkev v drugah se omenja že leta 1526, zgrajena pa je tu od leta 1861. Prenavljajo tudi orgle, ki so bile izdelane okoli leta 1845, v struško cerkev pa so jih preselili iz Kočevske Reke leta 1953. OPOZORILA PRED MEDVEDI - Dobrepoljski lovci so z opozorilnimi tablami označili v svojem revirju 12 območij, kjer je največja verjetnost, da bi nabirali gozdnih sadežev oz. obiskovalci gozdov naleteli na medveda. Priporočajo tudi, naj obiskovalci privedo živžgajo ali govore, da opozore medveda nase, saj se v takem primeru medved umakne.



# Godeša "vrta" v župana Lampreta

Ivanški občinski svetnik Franc Godeša sprašuje župana Jerneja Lampreta, zakaj ni tudi ivanška občina dobila kakšnega od petih službenih avtomobilov iz Grosuplje

MULJAVA - Svetnik Franc Godeša je županu Jerneju Lampretu na zadnji seji občinskega sveta postavil več pisnih vprašanj, na katera pričakuje tudi pisni odgovor.

Godeša sprašuje Lampreta, "zakaj se kot župan in kot član predstavnikov občine Ivančna Gorica za ureditev medsebojnih pomožensko-pravnih razmerij in razporeditve delavcev prejšnje občine Grosuplje niste zavzeli za realizacijo ugotovitev, stališč in sklepov 4. seje občinskega sveta občine Ivančna Gorica z dne 30. marca in 12. aprila 1995, ki so se nanašali na razdelitev 5 novih osebnih avtomobilov, nabavljenih po sklepu izvršnega sveta skupščine občine Grosuplje, 29. in 30. decembra 1994 ter so solastnina vseh treh občin: Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica?"

Svetnik Godeša župana Lampreta spomni, da je ivanški občinski svet na omenjeni lanski 4. seji po sprejemu sklepa o zaključnem računu proračuna občine Grosuplje in žiro računov upravnih organov občine Grosuplje za leto 1994, poročila o izvršitvi proračuna občine Grosuplje in finančnega načrta upravnih organov občine Grosuplje za leto 1994,

sprejel 8 ugotovitev, stališč in sklepov. V prvem sklepu so med drugim ivanški svetniki v zvezi z omenjenimi petimi novimi osebnimi avtomobili, ki so registrirani

• Ivanški svetnik Franc Godeša je na 3. seji sosveta načelnice grosupeljske upravne enote 22. maja letos prejel pregled, kje so službeni avtomobili iz bivše občine Grosuplje na dan 22.5.1996 v uporabi. Ugotovil je, da je bilo vseh 5 novih avtomobilov, ki so jih kupili 29. in 30. decembra 1994, registriranih 23.1.1995; po izjavi načelnice UE Grosuplje Nevenke Gorec, na občina Grosuplje, ki tudi uporablja dve škodi favorit in clio, eno škodo favorit uporablja UE Grosuplje, eno pa občina Dobrepolje.

ni na sedanjo grosupeljsko občino, sklenili, naj predstavniki občine Ivančna Gorica za ureditev medsebojnih pomožensko-pravnih razmerij prejšnje občine Grosuplje, ki jih je imenoval občinski

svet na 1. seji 23. decembra 1994, "zagotovijo, da bo do razdelitve teh osebnih avtomobilov med občine in do registracije nanje prišlo takoj, glede na izkazane potrebe vseh teh občin."

P. P.

## 438 OBČANOV KANDIDIRA NA VOLITVAH

TREBNJE - Tukajšnja občinska volilna komisija ugotavlja, da je med občani za volitve v svete krajevnih skupnosti, ki bodo v nedeljo, 23. junija, izredno zanimanje. Za člane svetov v 16 krajevnih skupnostih, ki imajo 7 do 15 članov sveta, kandidira 438 občanov. Največ kandidatov imata SKD in SLS, sledi DeSUS, 2 listi pa kandidira ZLSD. Veliko je tudi list s podpisni skupine volilcev. Predčasne volitve za tiste, ki bodo na dan volitev morebiti odsotni, bodo v četrtek, 20. junija.

• Ko so našli skupni jezik, se je vnel prepir, kdo bo z njim spregovoril.



ZMAGOVALEC, LEPOTICA IN ORGANIZATOR - Na koncu štiri-dnevnega 6. teniškega turnirja "Kresna noč 96" v Mokronogu so bili v nedeljo zelo zadovoljni: tekmovalci z lepim sprejemom pri občinstvu, občinstvo s kakovostjo teniških dvobojev, organizatorji pa s pohvalami gostov, da je bil to eden najboljših organiziranih teniških turnirjev letos pri nas, in z obljubami, da bodo tudi prihodnje leto radi spet prišli v Mokronog. Verjetno je bila zadovoljna tudi miss Slovenije Janja Zupan, ki je postala iskana manekenka, v Mokronog pa je prišla podeliti pokale in nagrade najboljšim (na desni zmagovalca Mariborčan Marko Tkalec) na povabilo organizatorjev, med katerimi je Jože Metelko (na levi) ob Juretu Zlajpahu nosil najtežje breme, in na povabilo plavalnega ultramaratonca Martina Strela. (Foto: P. Perc)



LIKOVNA DELAVNICA OB 100-LETNICI ROJSTVA VLADIMIRJA ŠTOVIČKA - V čudovitem okolju mogočnih stopenih dreves v grajskem parku je sevniška zveza kulturnih organizacij prejšnji teden pripravila likovni tabor za 24 učencev z vseh osnovnih šol v sevniški občini v spomin na 100-letnico rojstva akademskega kiparja in medaljerja Vladimira Štovička. Za tovrstno likovno tehniko najbolj nadarjeni učenci so ustvarjali pod mentorstvom likovnih pedagoginj Nade Vodišek s šentjanske osnovne šole in Janje Flisek s sevniške ter njenega kolege, akademskega slikarja Alojza Konca. Izdelki kolonije bodo na ogled na skupni razstavi del učencev in premimulega umetnika 28. junija v galeriji na sevniškem gradu. (Foto: P. Perc)



RAZKUŽEVANJE PITNE VODE Z ULTRAVIJOLIČNO SVETLOBO - Od 6. maja letos poizkusno obratuje UV naprava v razbremenilniku, ki je hkrati tudi zbirnik vode Pececl, saj razkuže vodo iz zajetij Orehovec. Zdale in iz dreznega zajetja Pececl. Slednje ob visokih vodah ni vključeno v uporabo. Prvi pregled in odvzem vzorcev vode po dezinfekciji so delavci Zavoda za zdravstveno varstvo opravili 14. maja po dežju. Čeprav so bili pretoki vode na zajetjih povišani, je UV naprava delovala normalno, prav tako ni bilo motenj na vodovodnem sistemu. Rezultati analiz so pokazali, da je bila voda po dezinfekciji higijensko neoporečna. Delovanje UV-naprave na Peclju so si po zadnji seji sevniškega občinskega sveta ogledali tudi svetniki, ki jim je vodja vodovodarjev pri sevniški Komunali Dušan Lozar (na desni) podrobno pojasnil prednosti UV naprave, s katero se izognejo tudi nevarnemu kloriranju vode v sevniškem vodovodu. Pa še to: zadnje raziskave sevniške vode so pokazale, da v njej ni azbestnih vlaken! (Foto: P. P.)

## Bodo krvodajalske akcije poslej v domu zdravja?

Bodo v Sevnici ukrepali po svoje? V Sloveniji krvodajalske akcije praviloma niso v zdravstvenih domovih - Najprimernejše šole?

SEVNICA - Direktor sevniškega zdravstvenega doma dr. Željko Halapija je v odgovoru na pobudo svetnika Franca Pipana (ZLSD), da bi v zdravstvenem domu zagotovili prostore za izvedbo krvodajalskih akcij, kategorično zanikal, da bi on odklanjal prošnjo, da bi zagotovili ustrezne prostore za te akcije v ZD Sevnica. Halapija pravi, da so v Rdečem križu in Zavodu za transfuzijo zadovoljni s prostori v sevniškem TVD Partizanu, kjer že dolga leta potekajo krvodajalske akcije. Halapija zatrjuje, da v Sloveniji krvodajalskih akcij praviloma ne izvajajo v zdravstvenih domovih, ker ti največkrat za to dejavnost nimajo primernih prostorov.

fuzijo so za te akcije najprimernejše šole, zato je zavod poslal ministrstvu za šolstvo pobudo, da bi v Sloveniji poenotili izvedbo krvodajalskih akcij, toda doslej to še ni rešeno. Dr. Halapija pravi, da se je kot direktor in kot zdravnik tudi osebno zavzemal, da bi krvodajalske akcije v Sevnici nemoteno potekale. V Sevnico je povabil vodjo terenske ekipe pri Zavodu za transfuzijo Melanijo Vuksan in predstavnika republiškega odbora Rdečega križa, da bi skupaj našli najustreznejše prostore. Halapija obljublja, da bodo krvodajalske akcije brez kakršnihkoli zadržkov izvajali v ZD, če bodo ugotovili, da so to ravno prostori zdravstvenega doma.

P. P.

## Krjavljeve iskricice

MOTEČA DISKOTEKA CENTRU - Policisti grosupeljske policijske postaje zadnji dve beležijo različne kršitve javnega reda in miru na ožjem območju naselja Ivančna Gorica, predvsem na Sokolski ulici in Ljubljanski cesti, kjer so različni stinski lokali in diskoteke. Krjavljani pogosto telefonirajo policiji, naj vendar kaj ukrene. Problem pa nastajajo tudi zaradi ovrzane normalnega prometa, saj obiskovalci diskoteke parkirajo v ozki ob robu vozišča, kar je nevarna zlasti pozimi. V toplejših mesecih pa se mladi zunaj tudi izbovajo "drstijo", kar hudo ogroža množico v dolini šentflorjanski in promet, kajti vozniki namesto cestne raje opazujejo zaljubljenih parov, še raje pa take, ki se predajo promiskuiteti. Krjavljani Ivančne Gorice, ki živijo v trikotniku med železniško postajo, Ljubljansko cesto in Ulico II. grupe o redov, so izrazili negotovost zaradi dejavnosti diskoteke na županstvu.

BREZ SEJNINE? - Ko je predsednik občinskega sveta Jan Goršek na zadnjem zasedanju sveta na Muljavi opazil, da svetnik Igor Bulčina (SDS) pogosto je za dalj časa zapuščena sejo, svetniki s predsednikom na razmisli, da bi tistemu, ki trikrat zapusti sejo za skupaj pet ur, ne bi plačali sejnine. Ko Goršek ob vrnitvi to omenil, je pojasnil, da to počne, ker težiave - z nogo...

## Trebanjske iveri

NOČE ČASTI - Z nadzvočno hitrostjo se bližajo priveditve letošnjem Trebanjskem košu, njegova "duša" Marija Cugelj pa ravno zadovoljna s potekom godov. Mimogrede: kdor bi želel kaj prodajati na stojnici, se še lahko oglasi na sedežu Turističnega društva na Baragovem trgu... mislili, da ji bodo ustregli, ko jo imenovali za častno predsednico pripravljalnega odbora, pa niso, kajti ne mara časti, ampak hoče po svojih močeh tudi čisto konkretno postoriti. Je pa Pečevca Mici ponosna, da za Trebanjski koš vedo tudi drugod po Sloveniji, ne le turistični delavci. Ni vrag, da ne bi s Slavcem Pečbojem, ki je "delovni" predsednik pripravljalnega odbora stvari pravočasno spravila v red. Da bi letošnje vreme zdržalo!

PRVA TREBANJSKA SVETNICA - "KOMUNISTKA" - Na zadnji seji občinskega sveta se je zdelo zgolj moški svetniški sestanku tudi uradno dobil medsebojno predstavnicno neznajsega spolnega učiteljico Zvonko Falkner. Zaradi skrhanega zdravja je doslej tudi svetnik ZLSD Drago Kolarič 24. aprila vrnil mandat, Falkner je pa je 8. maja podpisala izjavo, da soglaša s funkcijo za predstojnik mandatske dobe. Falkner je rojena ravno na poletni postojnici, je znana kulturna delavka, moderatorka in recitatorka. Ko pred leti povezovala spored ob Baragovih dnevih, je starejši možakar zarobantil: "Kaj pa delata žkumunistka? tukaj?" In se škofu so zastale dlani sredi pleskanja tej dami, prvi trebanjski svetnici...

## Sevniški paberki

ČRN DIM IN SAJE IZ DIMNIKA KOPITARNE - Stanovniki Naselja heroja Maroka in drugje, ki žive v bližini najstarejšega sevniškega podjetja, se jezno sprašujejo, doklej bodo še morali prenašati onesnaževanje iz dimnika Kopitarne, saj so zaradi "pošiljk" iz Kopitarne dimnika njihovi jekleni konjički črni, noč že nekajkrat počrneli, prav tako perilo, ki so ga sušili na prostem. Sprašujejo, ali gre za simpatično obeležitev visokega jubileja - 110-letnice Kopitarne. Vprašanja sevniškega svetnika Tineta Zupančiča v zvezi s to zagato na zadnjem občinskem svetu pa so bila čisto resna: kakšno odpadke sežigajo v Kopitarni? Ali je možno s tehnološkimi ukrepi doseči pospešeno izgoravanje? SMETI ŠTRIKARJE VEČ KOT LANI - Na sevniški občini so presenečeni nad odzivnostjo ljudi ob nedavni akciji za čiščenje okolja. Po besedah inž. Romana Perčiča z oddelka za okolje in prostor je bilo kosovnih odpadkov Štrikarjev več kot lani, ljudje pa jih še vedno dovažajo oz. prinašajo na zbirna mesta.

JEŠELNIKA ZANIMAJO PLEČE ZDRAVNIKOV MED STAVKO - Svetnik LDS Albin Ješelnik je na zadnji seji sevniškega občinskega sveta dejal, da se zelo zadovoljen z odgovorom direktorja sevniškega zdravstvenega doma na svoje vprašanje s prejšnje seje, saj je zvedel, da so vsi zdravniki člani sindikata FLSVZ ter da so zasebni zdravniki in zasebni zobozdravniki zasebno prakso opravljali tudi v času stavke. Inž. Ješelnik pa še vedno zanima, kakšne plače so imeli zdravniki med stavko.

# Politiziranje okoli glasbene šole

Občinski svetniki dobili v roke obširno infomacije o (domnevnih) nepravilnostih na trebanjski glasbeni šoli - Teršar očita sporen postopek izbora ravnateljice

TREBNJE - Zadnja seja trebanjskega občinskega sveta se je končala v mučnem ozračju zavoljo pisma ravnateljice trebanjske glasbene šole prof. Tatjane Mihelčič-Gregorčič o stanju v tej šoli, ki ga je s pisnimi odgovori oz. dokumenti s protiarگumentmi dopolnil svetnik prof. Igor Teršar, zatem pa sekretar sveta z "dopisovanjem" Marice Škoda, članice sveta staršev, njenega moža Ignaca, člana sveta šole, tudi predsednika trebanjskega pihalnega orkestra in ravnateljice šole z ministrstvom za šolstvo.

Po mnenju vseh sodelujočih kulturnikov v tem pranju umazane perila v javnosti imajo prav seveda predvsem ali le oni, nasporna stran pa prav malo ali nič. Predno navedemo nekaj značilnih "cvetk" iz pisem, kaže omeniti, da Teršarja kot najbolj očrnenega akterja v tej kakofoniji v dopisu Mihelčičeve s tem njenim izdelkom nista poprej seznanila niti

predsednik ne sekretar sveta. In v tem delu je moč soglašati s Teršarjem, da mu ni razumljivo obravnavanje takih dopisov mimo odbora (pravi naslov bi bil Rmanov odbor za družbene dejavnosti; op. p.), izrazil pa je upanje, da predlagatelj dnevnega reda ni imel slabih namenov, čeprav takšno pisanje ne spada na občinski svet.

Teršar očita Mihelčičevi, da ima z neresničnim prikazovanjem stvari in strankarskim etiketiranjem slabe namene in da hoče s tem preko sveta izvajati pritisk (preko politike) na osebnosti, kot tudi na stranko samo. Naj za lažje

• Ignac Škoda je ministrstvo za šolstvo že 11. maja seznanil s kardinalno napako predsednice sveta GŠ pri postopku in izbiri ravnateljice GŠ, ko je "brez ustreznega sklepa sveta šole, kjer naj bi bil izveden akt o imenovanju skladno z 68. členom poslovnika, izdala 14. 3. 1996 odločbo oz. sklep o imenovanju ravnateljice, kar pa je očitna potvorba, samo dejanje pa meri na kaznivno dejanje zlorabe uradnega položaja." Na občinskem svetu je o aferi najdlje razpravljal dr. Franc Znidaršič (DeSUS), in čeprav je uvodoma dejal, da cenil delo obeh poglavitnih vpletelih, je vendarle nastop izvenel bolj kot hvalnica Mihelčičevi in ostra kritika tistih, ki so se šele zdaj oglasili zavoljo nepravilnosti.

razumevanje spomnimo, da je Teršar predsednik LDS v občini in dirigent občinskega pihalnega orkestra. Mihelčičeva v dopisu svetu navaja, da ji potem, ko je bila na vseh pristojnih mestih potrjena kot ravnateljica šole, onemogočajo normalno delo in vodnje šole. Protikandidatu za ta stolček Teršarju sicer priznava legitimno pravico, da po zavrnjeni pritožbi na postopek izbire ravnateljice GŠ na svetu šole nadaljuje z iskanjem pravice na pristojnem sodišču. "Toda hkrati prihajajo na ministrstvo za šolstvo najprej anonimno pismo (z izrečki izbranih članic iz Dolenjskega lista v zvezi z izbiro ravnateljice na GŠ, kdo so jih žproducirali, ni težko ugotoviti) t. i. Odbora za ureditev razmer na GŠ Trebnje s potresnicami in lažnimi naved-

bami, nato pa še pismi Naceta in Marice Škoda z vrsto lažnih obtožb. O strankarski povezanosti omenjene trojice presodite sami, prav tako o njihovi povezanosti preko pihalnega orkestra."

Mihelčičeva očita v dopisu Teršarju tudi, da je "dodelil" 3. aprila učilnico trebanjske osnovne šole pevskemu zboru trebanjskih upokojencev ravno takrat, ko je ona hotela tam opravljati pouk o glasbi. Teršar odgovarja Mihelčičevi, da ob njenem nemoralnem ravnanju, ko osebno žali več oseb, pravzaprav skuša avtorica dopisa prikriti dejstva in napake, ki so bile storjene v postopku imenovanja ravnateljice, ter prevlati krivdo nanj in na osebe, ki jih omenja. Da je tako, po Teršarjevem mnenju pričča tudi odstop predstavnika učiteljev iz sveta GŠ Trebnje, ki je v izstopni izjavi napisal, da se ne strinja z delom sveta GŠ. "Nikoli se nisem pritoževal o izboru sveta šole, pritožujem pa se na postopek, ki ni v skladu s starim in novim zakonom," poudarja Teršar in dodaja gradivo Naceta in Marice Škoda, pismo mešanega zbora društva upokojencev in dovoljenje ravnateljice OŠ Trebnje Štefana Kamina za vaje tega zbora v prostorih šole. PAVEL PERC

## (NE)STROKOVNOST SEVNIŠKE VETERINE?

OKROGLICE - Veliki ljubitelj živali Janec Nunčič je na svoj kmečki urizem na Okroglicah, kjer ne slovi le po okusnih postrvih, ampak se družine z otroki tja odpravljajo na izlete tudi zaradi domačih živali, zlasti konj, je nedavno poklical sevniško veterinarsko postajo zaradi poroda kobile. Ni kaj - veterinar je naglo prispel na Okroglice, in ko je ugotovil, da bo to kompličiran porod, je poklical na pomoč še kolega. Nunčič je strokovnjaka vprašal, ali ne bi pomagali kobil holsteinske pasme s carskim rezom, a je dobil odgovor, da bi njegova ljubljanka ob takšnem posegu izkravela. Epilog: ko sta veterinarja ugotovila, da njun poseg ne bo uspešen, se jima je začelo muditi v dolino, poprej pa sta seveda za svoje delo zaračunala okrog 13 tisočakov. Domači so nato ob pomoči soseda iz umirajoče kobile, vredne okrog 10.000 mark, rešili vsaj žrebe. P. P.

## Imperl imel prav

Občinski svetnik Jože Imperl o posodobitvi ceste Radeče - Loka

SEVNICA - Na predzadnji seji občinskega sveta je svetnik Jože Imperl (SKD) povedal, da bo cesta Loka - Radeče po novem oz. popravljenem projektu ožja in za manjše osne obremenitve. Zanimalo ga je, kakšna bo cesta po novih standardih, in na osnovi podatkov Uradnega lista ugotovil, da se spet zatika pri sredstvih, saj je za posodobitev te ceste na voljo le 85 milijonov tolarjev. Župan Jože Peternel je odgovoril, da to ni točno. Glede tega, kaj piše v Uradnem listu št. 5 z dne 31.1.1995 o višini postavk Ministrstva za promet in zveze, Direkcije RS za ceste, za posodobitev regionalne ceste R 330/1192 Radeče - Loka pri Zidanem mostu, je svetnik Imperl za zadnjo sejo občinskega sveta skopiral del v polemiki z županom spornega Uradnega lista in dokazal svoj prav. Pod postavko 2744 je za to cesto predvideno 20 milijonov tolarjev subvencije, na naslednji strani pa je za isti odsek predviden znesek 65,1 milijona tolarjev. Prav tolikšen je znesek subvencije za regionalno R 363/1337 Impoljca - Zavratec. Imperl v strankarski kolega dr. Blaž Jene je na osnovi teh podatkov lahko ugotovil, da je imel prav Imperl.

# Obvoznica bo mogoče čez dve leti

Minister Igor Umek v Kostanjevici na Krki - Okrogla miza o cestah - Za obvoznico bo kmalu nared lokacijska dokumentacija - Primeren priključek na avtocesto

**KOSTANJEVICA NA KRKI** - Prebivalci sicer lahko napovedujete da boste zato, ker se nimate obvoznice in ker je sedanja cesta skozi Kostanjevico slaba, protestno zaprli glavno prometnico skozi kraj. Lahko tudi v resnici ustavite promet na tej cesti. Vendar od takega ukrepa ne bi bilo nobene koristi. Za obvoznico še ni denarja v državnem proračunu in sredstev ne bo nihče potegnil iz rokava. Zato je bolje, da dosežete v občini, da bo nared vsa potrebna dokumentacija za gradnjo obvoznice.

Tako bi lahko povzeli eno od sporočil s kostanjeviške okrogle mize o cestah, ki se je udeležil tudi minister za promet in zveze Igor Umek. Za obvoznico, s katero bi sedanji dokaj gosti avtomobilski promet speljali mimo Kostanjevice, je zdaj pri koncu izdelava lokacijske dokumentacije. Obstaja vtis, da občina Krško zamuja s tistim, kar naj bi postorila v pripravah na gradnjo omenjene razbremenilne ceste. V danih okoliščinah si minister Umek ni upal napovedati, da bi kostanjeviško obvoznico lahko začeli graditi pred letom 1998. Če jo bodo tisto leto, je veliko odvisno tudi od tega, ali se bodo polegla nasprotja med različnimi ustanovami, ki vsaka s svojega zornega kota teh-

tajo predlagane cestne trase. Pomembno težo imajo pri vsej zadevi stališča ministrstva za kulturo in, organizacijsko gledano, nižjih ustanov za varovanje naravnih in kulturne dediščine. Mogoče tudi zaradi takih stališč pripravljali obvoznice niso prišli dlje, kot dejansko so. Vsekakor se domala vsi strinjajo, da tempo priprav ni ravno hiter in da je uradni postopek za gradnjo obvoznice stekel razmeroma pozno, nekako pred 2 letoma.

Le malo manj zavzeto kot o svoji krajevni obvoznici krajanje govorijo o bodoči avtocesti. Želijo, da bi bil eden od priključkov na hitro cesto na takem kraju, da bo po njem kar najbolje dostopna Kostanjevica. Če bo drugače, bodo sicer turistično Kostanjevico turisti lahko zgrešili.

L. M.

## Država odriva invalide

20-letnica društva invalidov Brežice - Kakšna prihodnost?

**GLOBOKO** - Društvo invalidov Brežice je s sobotno prireditvijo v Globokom počastilo 20-letnico delovanja. Pokrovitelj prireditve, za katero je veliko organizacijskega dela opravil pododbor društva v Globokem, je bil župan občine Brežice Jože Avšič. Kot je v govoru navzočim rekel Mirko

bilo treba krčiti socialnih pravic, če bi znala izterjati davke in zaježiti korupcijo. K temu je Kroflič dodal svoje prepričanje, da bi država imela več za socialno in invalide, če bi dajala manj za orožje.

Ivan Živič, ki je navzoče pozdravil v imenu prebivalcev, organizacij in ustanov iz KS Globoko, je poudaril trajen pomen organiziranja invalidov. Vloga društva je vse pomembnejša v času, ko se krčijo pravice invalidov, upokojencev in mnogih drugih. Prizadevati si moramo z vsemi sredstvi in na čim bolj učinkovit način - tudi z naslonitvijo na določene stranke - preprečiti nadaljnje slabšanje položaja invalidov.

Na prireditvi v kulturnem programu so nastopili lovski pevski zbor Globoko pod vodstvom Franca Keneta in učenci OŠ Globoko pod mentorstvom Vilka Ureka. Društvo invalidov Brežice je izročilo OŠ Globoko darilo, uro, ki jo je naredil član društva Ivan Avšič iz Sromelj.

L. M.

**• PLAKETE IN PRIZNANJA** - Na svečanosti ob 20-letnici delovanja društva invalidov Brežice v soboto v Globokem so članom za prizadevanje do izročili plakete občine, ki jih podeljuje župan, in priznanja društva invalidov Brežice. Plakete so prejeli Viktor Držič, Stanko Kopriva, Stanko Krošelj, Ivan Šuler in Stanko Zorko. Priznanja so dobili Zofka Boranič, Ivanka Cizel, Karl Mlatkovič, Anton Pleteršnik in Ivan-ka Polovič.

Kambič, predsednik društva invalidov Brežice, so člani društva že precej stari, zaradi česar se porajajo med članstvom zdravstveni in socialni problemi. Le-tem društvu poseveča precej pozornosti. Kambič je menil, da tržno gospodarstvo, ki ga uveljavlja Slovenija, nima kaj prida posluha za socialne probleme ljudi. Zato se invalidi kljub dosegani dobri zakonodaji bojijo omejevanja doseženih pravic. Gmotni položaj zaposlenih invalidov je po njegovem močno ogrožen, še slabše se godi invalidskim upokojenecem.

Župan Jože Avšič je dejal, da je organiziranje invalidov enako ali bolj smiselno in nujno kot ob nastanku brežiške društva pred 20 leti. Občina je pripravljena invalidom pomagati, vendar invalidom pravice določa država.

Prof. Marjan Kroflič, predsednik zveze društev invalidov Slovenije, je med drugim spomnil na izjavo nekoga, češ da državi ne bi

### PRESKARJEVA PRVAKINJA

**KRŠKO** - V soboto, 1. junija, je bilo v Mariboru državno prvenstvo v ju-jitsu borbah za mladince in člane, na katerem so bili tekmovalci krškega Policista v obih konkurencah ekipno drugi, poleg tega pa so tudi med posamezniki osvojili vrsto medalj. Tako je Vanja Preskar naslovu državne prvakinje med mladinkami v absolutni kategoriji dodala srebro med članicami, srebrn je bil tudi Jože Kežman v kategoriji do 85 kg, v svojih kategorijah pa so bronaste medalje osvojili Robert Javeršek in Bernard Močnik med člani ter Klemen Kranjčič, Gorazd Kostevec in Uroš Urek med mladinci. Tako med mladinci kot med člani so bili najboljši tekmovalci iz Tačna

### Mostova v pomoč mestnemu prometu

Za koga stara brežiška pot čez Savo in Krko?

**BREŽICE** - V krajevni skupnosti Brežice so prepričani, da bo mesto lahko svoj promet bolje uredilo šele takrat, ko bo lahko vozila preusmerilo preko starih mostov čez Savo in Krko. To je za zdaj nemogoče, ker gradbenci trenutno še obnavljajo dotrajani del stare mostne konstrukcije med že popravljenima mostovoma čez Savo in Krko. Za sanacijo starega objekta med mostovoma čez Krko in Savo v Brežicah je državni proračun zagotovil nekaj več kot 130 milijonov tolarjev.

Kot pravi Tone Zorko, predsednik sveta KS Brežice, nekateri v Brežicah menijo, da bi bilo za promet po mostovih potekal dvosmerni. Končne odločitve o bodoči rabi mostu v Brežicah še ni, in tako je tudi neznanka, ali bodo dovolili le promet osebnih avtomobilov ali tudi dostavnih in vožnjo traktorjev.

L. M.



**SPREHAJALCI** - V Brežicah so znani predlogi, da bi bila stara mostova čez Savo in Krko vsaj ob določenih urah dneva ter ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprta za vozila in namenjena le pešcem. Številni Brežičani se po tej poti nad rekama radi sprehajajo. Med sprehajalci so bili pred dnevi tudi Nina (na sliki v sredini), Iva in Vlado Bužančič iz Brežice. Predvidoma sredi junija bodo gradisovci celoten objekt nad rekama obnovili in takrat bo sprehajalcev verjetno še več kot zdaj, ko se brnijo gradbeni stroji. (Foto: L. M.)

### Lions klub tudi v Krškem

Dvajseti v Sloveniji

**KRŠKO** - Tu so 7. junija ustanovili Lions klub, dvajseti v Sloveniji. Ustanovnega sestanka se je udeležil tudi guverner distrikta Janez Bohorič ter predstavniki Lions kluba Novo mesto, ki bodo kot botrski klub skrbeli za razvoj krškega kluba.

Kot so poudarili ob ustanovitvi, se bodo krški lionsi na prvih srečanjih dogovorili za podroben delovni program, pri čemer želijo predvsem koristiti lokalni skupnosti in njenim potrebam. Povezovali se bodo tudi z drugimi. Etični kodeks lionsa med drugim zavezuje k pozornosti do bližnjega, pomoči šibkejšemu, skrbi za prizadetega in pozornosti do trpečega. Vrednoti, ki ju še posebej visoko cenijo, sta poštenost in nescičnost.

Krški Lions klub si želi plodno sodelovati z vsemi organizacijami, ustanovami in društvi, ki se že sedaj ukvarjajo z otroki, mladostniki in odraslimi, ki so zaradi posebnih potreb, svoje šibkosti, drugačnosti, posebnosti okolja, kjer živijo, ali stisk, ki jih doživljajo, potrebni posebne pozornosti in pomoči.

GORDANA ROSTOHAR

### DAN ODPRTIH VRAT V ISTENIČEVI KLETI

**STARA VAS NA BIZELJSKEM** - V soboto bo dan odprtih vrat v Isteničevi kleti v Stari vasi na Bizeljskem. Ogledi s strokovnim vodstvom bodo v kleti ob 10.30, 12., 13.30, 15., 16.30 in 18. uri. Isteničevo podjetje Barbara international je na letošnjem 42. mednarodnem ocenjevanju vin v Ljubljani za Cuvée Princesse prejelo naslov Šampion sejma Vino 96. Poleg tega je prejelo pet zlatih in srebrno medaljo.

*• Malo upaj in veliko delaj! To je najkrajša pot do cilja. (Eckstein)*

### Pridobitev v Mrzlati vasi

Asfaltirali poti

V župniji Čatež ob Savi so tri krajevne skupnosti, med njimi tudi Mrzlati vasi, ki zajema več zaselkov. Po vojni je bila v vasi sezidana šola, ki danes ne služi več svojemu namenu. V njej ima prostore Arhiv Slovenije.

V dolinici sredi njiv in travnikov stoji cerkev sv. Duha. Iz te cerkve izhaja čudovit renesančni oltar, ki se sedaj nahaja v Narodni galeriji v Ljubljani kot stalni eksponat te ustanove. V cerkvi je danes redno nedeljsko bogoslužje in verouk in je to edino, kar je še ostalo od nekdanjega pestrega življenja. Letos je med vaščani Mrzlati vasi dozorle sklepe, da bi asfaltirali poljsko pot do cerkve. Odsek poti je dolg 500 metrov in je tako ureditev bila povezana z dokaj velikim stroškom. Pobjudnikom je v glavnem uspelo zbrati potrebni denar. Tukaj se je pokazala složnost vseh krajanov in pri ureditvi poti so sodelovali tudi tisti, ki ne hodijo v cerkev. To pa je lahko za zgled tudi ostalim krajevnim skupnostim, saj je vsako tako storjeno delo pridobitev za ves kraj. Istočasno so v vasi asfaltirali poldrugi kilometer dolg odsek do naselja, imenovanega Kozolek. Tudi te stroške so pokrili krajanje sami.

Na binško nedeljo, ko je praznik mrzlatvske krajevne skupnosti, je bil ob praznično okrašenih cerkvi blagoslov novega asfalta, popoldne pa je aktiv Rdečega križa pripravil za starejše ljudi srečanje v Prahovi zidnici.

JOŽE PACEK

### BLAGOSLOV ZA CERKEV SV. VIDA

**ČATEŽ OB SAVI** - Na Vidovo nedeljo, 16. junija, ob 16. uri bodo s slovesnim blagoslovom počastili konec obnovenih del pri cerkvi sv. Vida nad Čatežem. Slovesno mašo in blagoslov bo opravil Vinco Vegelj. Po končani slovesnosti bo zakuska v vaškem domu na Žejnem.

### VIDOVANJE

**ZDOLE** - Ob zaključku praznika občine Krško bosta Turistično društvo Zdole in vaški odbor Kostanjevica organizirala v nedeljo tradicionalno vidovanje, ki se bo začelo ob 14. uri z mašo v cerkvi sv. Vida v Kostanjku. V nadaljevanju bosta zabavnoglasbeni festival osnovnošolcev in nastop Kresa iz Novega mesta. V sklopu vidovanja bodo prikazali kraj v sliki in besedi in življenje škofa Antona Martina Slomška. Priveditev bodo zaključili z veselico z Agropopom.

### ZBOR LIBERALNE DEMOKRACIJE

**KRŠKO** - V mali dvorani kulturnega doma Krško bo danes ob 19. uri zbor članic in članov krškega občinskega odbora Liberalne demokracije Slovenije. Pregledali bodo poročilo o dosedanjem delovanju, dopolnili pravilnik o svojem delovanju, izvolili organe občinskega odbora in začrtali delo za prihodnost.

## V Križah odslej manj blatnih cest

V Križah predali namenu asfaltirana cestna odseka v dolžini 2.700 m - Ceste še pretežno makadamske - Za asfalt dobro tretjino denarja občina - Cesta dokaz sloge v kraju

**KRIŽE** - V petek so uradno predali namenu na novo asfaltirana cestna odseka v Križah v brežiški krajevni skupnosti Pečice-Križe. Nove ceste je v skupnem seštevku okrog 2.700 metrov, domačini pa so pridobitve zelo veseli, kar so poudarili malodane vsi govorniki na priložnostni slovesnosti ob otvoritvi v Križah.

Po besedah Ivana Božičnika, predsednika sveta KS Pečice-Križe, so ceste na območju Križ še pretežno makadamske. Začetki posodobitve v petek odprtih odsekov sega v leto 1994. Od takrat do letos so krajanje z namenskimi prispevki, ker nimajo organizirane samoprispevka, dokončali naložbo, ki dosega vrednost 21 milijonov tolarjev. Vsa zemeljska dela so opravili krajanje sami. Dobro tretjino cene asfaltiranja bo plačala občina. Božičnik se je ob otvoritvi zahvalil vsem za pomoč

in udeležbo pri gradnji cest. Navzoči Drago Sotler, član občinskega sveta Brežice in predsednik odbora za proračun in finance, je dejal domačinom: "S simpatijami gledamo na vaše delo." Izrekel je željo, da bi bil čimprej asfalt tudi na preostalih cestah v krajevni skupnosti in da bi se povezali s sosednjimi občinami. Lojze Weingerl, župnik v Pod-sredu, je ob otvoritvi rekel, da bo nova cesta povezovala ljudi in vasi. Novoodprte cestne odseke je

primerjal s cesto življenja: tako za prvo kot za drugo se mora človek truditi. Domačini so z gradnjo v petek odprtih odsekov dokazali, da znajo stopiti skupaj in zaradi sloge so uspešni. Weingerl je rekel, da bo cesta blagoslovil. "Vem za navodilo, naj ne blagoslovljamo. Ker pa je bila to vaša želja ob povabilu in vaša priprošnja, bom to storil," je pojasnil. Ob otvoritvi so pripravili kulturni program, ki ga je vodila Tanja Sikošek. Glavno besedo so imeli otroci s pesmimi o cesti, Anita Sotošek pa je prebrala spis Majde Ban, kjer avtorica opisuje grenko pot šolarjev iz Križ, ki so morali hoditi peš po blatni poti v šolo med otroke, ki so imeli čiste čevlje, ker so hodili po asfaltu.

M. LUZAR

### MERCATORIADA

**LESKOVEC PRI KRŠKEM** - Tu bo 15. junija popoldne Mercatoriada. Gre za tradicionalno športno in družabno prečeanje Mercatorjevih delavcev. Tokrat je Mercatoriada že po vrsti.

### Novo v Brežicah

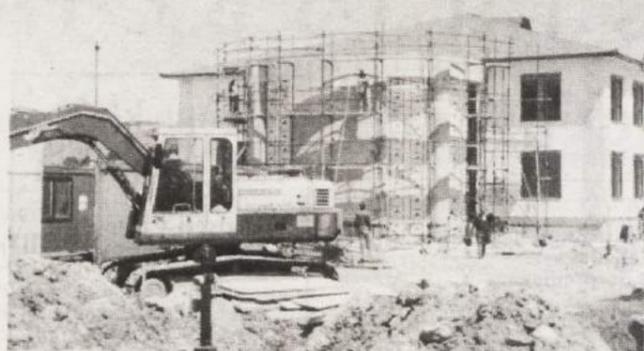
**REDNO PLAČA** - Neka dama bi rada postala gostilničarka, vendar ji niso dali soglasja za gostinski lokal. Ker pa je navdušena nad gostinstvom, je krčmo vseeno odprla. Da bi oprala ta greh, vsak mesec redno nosi davke na davkarstvo. Iz tega denarja se je nabral kupček, ki ga ne morejo uporabiti za nič, saj gostilna deluje na črno. Nekateri govorice že ponujajo rešitev. Iz denarja, ki ga je donosila gostilničarka, naj naredimo sklad, s katerim bodo plačali nezavnim uradnikom, da bodo dovolili izvoz in sedom k Težančanom. Po kaj, se ve. Znano je tudi, da pamet iz sode ne bi najraje lezla na občinske davkarje, ampak na tiste v Ljubljani, ker je tako bolj prav.

**PESEK** - Na mejnem prehodu na gonce in tudi ponekod drugod pred dnevi odstranili s ceste pesek za zimsko posipavanje cest, se je kotalil pod podplati in peski se od lanskega decembra. Ljudstvo to razume kot šifrirano sporočilo, da v teh junijih dneh pa vse tja do prihodnje meje na območju Brežice ne bo snežilo.

**KAMEN** - V Brežicah nekateri kažejo za napako, da je temeljni kamen za ekonomsko šolo iz beton. Če bi bil iz materiala, ki po enem letu na soncu razpade, bi temeljni kamen izginil z brežiških ulic sam po sebi. To bi ljudstvo naj opazilo, kot bo, če bodo temeljni kamen izkopal in ga odpečali. Da bo kdaj na kamnu stala hiša, ni videti. Govori pa se, da je kamen dragocenejši od dragulja. Vsaj za tiste, ki so v pričakovanju postavitev temeljnega kamna pravočasno kupili zemljo v okolici pričakovane nove šole, da zemljišče potem lahko po večkratni ceni prodali graditeljem.

### IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 27. maja do 10. junija so v brežiški porodnišnici rodile: Danijela Mirt iz Anž - Dajko, Bernarda Kadivnik z Večnega Dola - Ingrid, Marjanka Bozeman iz Spodnje Pohance - Mateja, Slavica Godevič iz Biševce ob Sotli - Tadeja, Slavica Horjak z Mrzle Planine - Aleša, Mateja Ban iz Brežice - Jana in Jana, Melita Savnik iz Brežice - Aleksa, Irena Lipej s Sel - Simona, Martina Frigelj z Jesenice - Dolenjskem - Luka, Maja Bohorč s Sedma - Marka, Ivana Kršlin s Sel - dečka, Suzana Pinterič iz Krškega - Ziga in Anica Dirnbek s Senuš - Doroteja. Cestitamo!



# BTC - že dolgo ne le skladišče

Novomeška enota sledi razvoju ljubljanske družbe BTC - 3 milijone mark za naložbo v Češki vasi - Še nova upravna stavba - V Bršljinu 50 lokalov - Kmalu tudi banka in pošta

## Iz naših podjetij

**HB BREŽICE** - Hipotekarna banka Brežice je lani ustvarila za 63,4 milijona tolarjev dobička. Kot poročila revija Kapital, bo družba izplačala dividende v višini 160 tolarjev na delnico.

**NOVO NA OTC** - Na odprtem trgu OTC se je začelo trgovanje tudi z rednimi delnicami družbe Kompas Hoteli iz Kranjske Gore (KHKG) in z rednimi delnicami družbe Pinus Rače, tovarne kemičnih izdelkov (skrajšana oznaka je PIRG).

**BANKE** - Slovenske banke so lani skupno ustvarile za okrog 15 milijard tolarjev dobička. Po nekaterih ocenah je večji del dobička nastal na račun tečajnih razlik. Ker podjetja, predvsem izvoznike, močno tepejo ravno tečajne razlike, so se iz njihovih vrst proti bankam usule obtožbe.

**GORENJE** - Gorenje iz Velenja načrtuje v juliju začetek javne prodaje 15 odstotkov svojih delnic. Vrednost družbenega kapitala v holdingu Gorenje (združuje tudi ves družbeni kapital ostalih družb) je 12,2 milijarde tolarjev. Nominalna vrednost delnice je 1000 tolarjev.

**POLETI SE BODO SELILI** - Delniška družba BTC Ljubljana bo za naložbe v Češki vasi v lanskem in letošnjem letu porabila 3 milijone mark. Poleg omenjenih dveh stavb je območje še komunalno uredila, sodelovala bo tudi pri izgradnji čistilne naprave za območje in za bližnjo vas. Omenjeno območje je tako pripravila za naložbe primernih proizvodnih in storitvenih dejavnosti. Gre za skupno naložbo družbe BTC. Kot je povedal direktor novomeške poslovne enote Ivo Longar, namreč ta enota predstavlja slabih 5 odstotkov celotne družbe BTC. Največja dela družbe sta trgovski center in carinsko območje v Ljubljani, manjši enoti od novomeške pa sta še tista v Murski Soboti in na Puju. (Foto: B. D. G.)

**NOVO MESTO** - Letošnje jesen bo v pravem pomenu zaživel špediterko-carinski tovarni terminal v Češki vasi, saj se bo lani odprtemu pokritemu skladišču že čez dober mesec pridružila še nova poslovna stavba, v katero se bo preselila uprava novomeške enote BTC, poleg nje pa še večina špediterjev in potrebni del carinske službe. Tako v Češki vasi sicer ne bo toliko skladišč, kot so jih potrebe narekivale še pred nekaj leti, bo pa terminal deloval kot zaokrožena celota, kar bo olajšalo delo špediterjem in carinikom ter vsem, ki potrebujejo njihove storitve.

V poslovni enoti so zadovoljni z rezultati poslovanja, saj uspešno uresničujejo zastavljene načrte. "Pred letom 1990 je bila naša osnovna dejavnost skladiščenje carinskega in domačega blaga, pretovarjanje ter prevažanje in špediterstvo. Danes kar 65 odstotkov naše dejavnosti predstavlja trženje lastnih nepremičnih, saj vse objekte dajemo v najem," pravi direktor poslovne enote Ivo Longar.

Težki promet in pretovarjanje bodo do septembra popolnoma premestili v Češko vas, tako da se bo v Bršljinu lahko nemoteno razvijal primestni trgovski center. Povpraševanje po prostorih v novomeškem BTC-ju je še večje



Ivo Longar

od razpoložljivih možnosti, vendar odvisno od dejavnosti. Uprava namreč želi usmerjati ponudbo v centru tako, da bo čimbolj celovita. Trenutno bi radi popestrili ponudbo tekstila, sicer pa

bodo zadnjih 750 kvadratnih metrov neto površin kmalu oddali v najem enemu od večjih trgovcev z živili.

Jeseni bo v BTC-ju na 6500 kvadratnih metrih okrog 50 trgovskih in drugih lokalov. Med drugim se obiskovalcem obetata tudi bančna agencija (verjetno

Longarjevih besedah BTC ni ma veliko možnosti za širitev v Bršljinu, zato bo družba več vlagala v ureditev in boljše kakovosti centra ter v sodelovanju z najemniki za skupno promocijo centra. Po svoji moči se bo zavzemala, da bi širša okolica postala center terciarnih dejavnosti. Želja novomeške enote je tudi čimprejšnja izgradnja mestne obvoznice. Tako bi namreč sedanja cesta postala primestna in bi nanjo lahko pripeljali mestni promet s postajališčem in vsem drugim, kar je potrebno.

Dolenjske banke) in pošta. In kako je z obiskom? Občasno štetje obiskovalcev je pokazalo, da dnevno pripelje v BTC povprečno od 3.000 do 3.200 vozil, njimi pa do 5.000, decembra, ko je obisk večji, celo 6.200 obiskovalcev.

B. DUŠIČ-GORNIK

## Predvidene javne prodaje

Po podatkih Agencije za restrukturiranje in privatizacijo je v naslednjih mesecih predvidenih še čez 30 javnih prodaj, in sicer v naslednjih podjetjih:

- Butan Plin Ljubljana, Gorenje Velenje, Grand Hotel Metropol Portorož, Intrade ITS Ljubljana, Intes mlin in testenine Maribor, Iskra Holding Ljubljana, Kmetijski kombinat Ptuj, Kema Puconci, Kompas Hertz Ljubljana, Lesnina LGM Ljubljana, LIP Radomlje, Marpetro, Metalka trgovina Ljubljana, Modni interieri Ljubljana, SCT Celje,

- Set Ljubljana, Žito Ljubljana, Železarna Ravne - Monter Dravograd, Gradis SPO Ljubljana, Jelen Slovenske Konjice, VGP Hidrotehnik Ljubljana, Mlaj Zadobrova, Zasavski računski center iz Trbovelj, TUS KO-SI Slovenj Gradec, Gruda Eksport Import Ljubljana, Beti Metlika, Color Medvode, IMP Klimat Ljubljana, LIZ inženiring Ljubljana, Slovenijales Stolarna Dobropolje, Tub Swaty iz Maribora in Unitas Ljubljana.

## PO NOVM TUDI ŠOLA ZA FRIZERJE?

**METLIKA** - Vodstvo Tekstilne šole Metlika se je zaradi manjšega vpisa učencev odločilo uvesti dodatni program - frizersko šolo, ki je v regiji še ni. Idejo so podprle vse območne obrtne zbornice v regiji, vendar pa o novem programu šole odloča ministristvo.

## NOVO GLASILO ZA RIBNIŠKE OBRITNIKE

**RIBNICA** - Obrtna zbornica Ribnica ima danes 500 članov, to je kar dvakrat več kot pred tremi leti. Zdaj je začela izdajati interni časopis "Obrtniško rešeto", ki bo z informacijami pomagal obrtnikom pri delu.

## Tečaji

Menjalnice po Dolenjskem, Beli krajini in Posavju so v tork kupovale nemško marko po 86.30 (Poštna banka Slovenije) do 90.00 (Publikum, NLB) in jo prodajale po 88.40 (Poštna banka) do 90.00 tolarja (NLB, Banka Celje). Povprečni nakupni tečaj za marko je bil 88.17 in povprečni prodajni 89.42 tolarja. Nakupni tečaji za avstriljski šiling so se gibali med 11.20 in 12.52 tolarja, prodajni pa med 12.60 in 12.91 tolarja. Za 100 italijanskih lir je bilo treba odšteti 8.79 do 9.29 tolarja, če ste jih prodali menjalnicam, pa ste zanje dobili le 8.10 do 8.76 tolarja.

Srednji tečaji Banke Slovenije v tork, 11. junija: 100 mark 8996.1302 tolarja, 100 šilingov 1278.2601 tolarja, 100 lir 8.9080, en dolar (ZDA) 138.1896 tolarja, 100 kun 2492.6478 tolarja in en eku (ECU) 170.0853 tolarja.

## Turizem zdaj na domačih ramenih

Angleži predstavili turistično pot Po poteh dediščine - Zdaj še program trženja in promocije ter predstavitev v Londonu - Bo projekt tudi v resnici zaživel?

**NOVO MESTO** - Na Dolenjskem in v Beli krajini se je pretekli teden spet mudila skupina angleških strokovnjakov, ki vodi projekt vzpodbujanja razvoja turizma z nazivom "Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine". V petek sta skupina in območna gospodarska zbornica, iz Novega mesta, ki sodeluje kot partner v projektu, predstavila dosedanje delo in predlog končne oblike projekta. O njem so razpravljali predstavniki vseh, ki na lokalni ravni sodelujejo pri projektu.

Projekt kot pilotni primer za centralno in vzhodno Evropo sofinancira Evropska skupnost, ki želi pokazati, kako dograjevati že obstoječi turizem, da bo prinašal več dobička in več zaposlitev. Angleška skupina je ob pomoči lokalnih skupnosti in ustanov

izbrala 25 največjih zanimivosti, ki bi lahko privabile turiste v regijo in ki imajo hkrati tudi razpoložljive zmogljivosti zanje. Na vsaki od teh osnovnih točk naj bi turist dobil vse potrebne informacije o drugih naravnih in kulturnih posebnostih in znamenitostih. Tako so med te točke vključili nekaj cerkev z razglednimi točkami (Čatež, Vesela gora), gradov (Otočec, Metlika, Vinica), pa Dolenjski muzej, Galerijo likovnih samorastnikov v Trebnjem, mestno jedro Novega mesta, Kostanjevico s samostanom, samostana Pleterje in Stična ter mlin

ne poti). Skupina je oblikovala turistično pot po regiji, ki bo čimbolj dostopna (vlak, avto, avtobus, kolo, peš), turista pa naj bi vodila po regiji najmanj en teden ali pa bi se naselil v enem kraju in iz njega potoval naokoli. Projekt naj bi predstavili novembra letos na enem največjih turističnih sejmov na svetu - na sejmu v Londonu. Do takrat naj bi v regiji pripravili in izdali promocijsko brošuro. Za lažje delo bodo oblikovali koordinacijsko skupino (pozneje združenje), ki bo povezovala vse zainteresirane za projekt in načrtovala strategijo nadaljnjega razvoja turizma. Predvideno je, da bi skupina imela tudi profesionalca, po nekaterih predlogih bi morda do njega prišli v povezavi z Dolenjsko turistično zvezo.

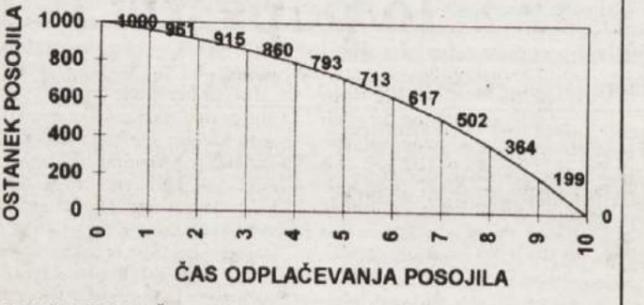
## MALA ŠOLA PODJETNIŠTVA Za bodoče kapitaliste

Večino posojil vračamo z enakimi mesečnimi obroki. Izračun obroka je precej zapleten in v naših razmerah vedno nenatančen, zato je potreben na koncu odplačevanja poračun, ki upošteva dejanske obrestne mere med odplačevanjem posojila.

Obrok mora zadoščati za obresti in za zmanjšanje dolga. Ker je na začetku ostanek dol-

moramo vrniti skoraj celo posojilo. Diagram spodaj kaže ostanek dolga, če vzamemo posojilo 1000 na 10 let odplačevanja z 20-odstotno obrestno mero na leto (približno TOM + 12 %).

Še nasvet za tiste, ki so pred leti najeli posojila po odušinskih obrestnih merah. Banke se zvesto držijo pogodbe in nčejjo znižati obrestnih mer, ki so danes tudi za polovico nižje kot



**KAKO ODPLAČUJEMO POSOJILO?** - Če se vam morda na začetku odplačevanja zdi, da se vaš dolg skoraj ne zmanjšuje in ste kar prestrašeni, da ga ne boste nikoli odplačali, pogledajte diagram. Kot kaže krivulja, polovico posojila odplačamo šele po 7 letih! Tako je polžje zmanjševanje dolga povsem normalno.

ga velik, gre večji del obroka za obresti. To je posebno opazno pri visokih obrestnih merah. Znesek, ki smo ga še dolžni, se na začetku počasi manjša. Če prekinemo odplačevanje, smo neprijetno presenečeni, ker

pred leti. Ena izmed rešitev je, da najamete novo posojilo po ugodnejših obrestnih merah in z njim odplačate prvo posojilo. Obroki bodo tako bistveno manjši.

JOŽE DOBOVŠEK

• **Skupina je odkrila 4 potencialne trge za ta projekt:** Slovenijo, Avstrijo, Italijo in Nemčijo, po raziskavah tržišča pa jim je dodala še petega - Veliko Britanijo. Domačini so ob tem pozabili, še na hrvaške turiste. Dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, je obljubil, da bo zveza projekt predstavila v svojem časopisu Lipov list, predstavnik Centra za promocijo turizma pa je ponudil, da se dolenjski predstavnik lahko na Londonskem sejmu pojavi na stojnici Slovenije ter da je center pripravljen predstaviti projekt tudi na drugih sejmiš in po svojih predstavništvih po svetu.

na Krki pri Žužemberku. Po besedah vodje skupine Michaela Dowerja je tu še naravni park Lahinja, pa Zijalo, izvir reke Temenice pri Mirni Peči, neverjetno lepa in razgibana pokrajina z majhnimi kmetijami in cerkvicami na hribih, značilne stavbe (npr. kozolci), gozdovi (Gorjanci, Kočevski rog), dolina Kolpe, lokalni običaji in prireditve pa dobra hrana in vino. Skupini se zdi pomemben tudi državni projekt razvoja vinskih cest na tem območju in močno razvježene že vpeljane pešpoti (evropska pot, geološka pot, Trdinova pot in druge lokal-

Župane in druge predstavnike občin, upravnih enot in turističnih organizacij regije je v razpravi najbolj zanimalo, ali je znano, koliko zdaj regija zasluži od turizma ter kakšni so cilji in kakšne finančne rezultate lahko regija pričakuje. Zdi se jim pomembno natančno opredeliti vire financiranja projekta, da ne bi ta spet končal v predalu. Angleška skupina na to nima odgovora oziroma pravi, da je zdaj največje breme na domačinih, ki se morajo organizirati in sprejeti strategijo in cilje razvoja.

B. D. G.

**KLUB ZA ISKANJE ZAPOSLOTITVE**  
☎ 22-341

## V CELJU POPUST ZA OBRITNIKE

Člani obrtne zbornice bodo imeli na letošnjem obrtnem sejmu v Celju (MOŠ) 20-odstotni popust pri najemu razstavnega prostora. Organizatorji sejma, ki bo od 13. do 22. septembra, bi s tem radi vzpodbudili k sodelovanju tudi obrtneke proizvodnih dejavnosti, ki v množici trgovcev na sejmu postajajo manjšina.

## Kako kaže na borzi?

Kljub povečanemu številu vrednostnih papirjev in borznih članov v preteklem tednu za večino vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi ni bilo pretiranega zanimanja. Sklenjenih poslov je bilo malo, pa še pri teh so tečaji v glavnem drseli navzdol. Pravo nasprotje temu mrtvilo je bilo trgovanje z delnicami Dadasa in Mercatorja, ki so ogrele kri borznim posrednikom in vlagateljem. Ti so v drugi polovici preteklega tedna poskušali slediti vrtoglavemu nihanju tečaja delnic Dadasa, ki se je npr. v četrtek gibal od 90.000 pa tja do 57.000 tolarjev za delnico, število zamenjanih delnic pa je preseglo 1800. Razlogi za tako nihanje in za močno povečan promet niso znani, kar vnaša negotovost v trgovanje. Znano je le to, da največ delnic Poslovnega sistema Dadas prodaja borznoposredniška družba Dadas.

delnico pa se je v preteklem tednu približal milijardi tolarjev. Delnici Kolinske in Mercatorja sta med redkimi privatizacijskimi delnicami, za katere se vlagatelji zanimajo. Precej slabše se godi na trg OTC uvrščenim delnicam Lesnine Emmi, Slovenijalesa, Tovarne stadkorja Ormož, Grosista iz Nove Gorice ter novouvrščeni delnici družbe Kompas Hoteli iz Kranjske Gore. Za te je majhno zanimanje, saj gre v večini za manjša in ljudem manj znana podjetja. Po drugi strani kupeci težko dobijo kakovostne informacije o podjetjih, ki so opravila javno prodajo in se z veliko naglico uvrščajo na trg OTC, saj ta podjetja niso zavezana izdajati prospektov niti obveščati javnosti o svojem poslovanju.

Pretekli teden se je največ trgovalo z delnico Mercatorja. Borzna cena te delnice se je v nekaj dneh dvignila od 3.700 na 4.400 tolarjev, nato pa se spustila nazaj na 4.000. Rast tečaja je spremljalo izredno povečanje trgovanja s to delnico, saj je samo v tork lastnika zamenjalo več kot 85.000 delnic, skupni promet s to

Na koncu naj spomnimo vse, ki še niso vložili svojih certifikatov, da se bodo morali odločiti, saj jim rok poteče 1. septembra, za zdaj pa še nič ne kaže, da bo ponovno podaljšan. Na voljo bo še nekaj javnih prodaj podjetij, certifikate pa je mogoče vložiti tudi še v precej poglaščenih investicijskih družb.

MARTJETKA ČIČ, DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, Tel. 068/323-553, 323-554, Fax. 068/323-552

# Kmetje bi najraje spet stavkali

## Ustanavljanje sindikata SKZ za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje v Trebnjem - Zahteva po odstopu kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca še vedno aktualna

TREBNJE - Navzlic ostremu pripisu k vabilu za petkovo sejo iniciativnega odbora sindikata SKZ pri SLS v Trebnjem, da "taka vlada, ki nima sredstev za kmetijstvo, ki absolutno nima poslušnosti za naše zahteve, ne zasluži drugega, kot da se ji odločno postavimo po robu, tudi s štrajkom," kmet Božo Kravcar, član izvršilnega odbora sindikata SKZ za Dolenjsko, ni privabil kaj dosti kmetov. Prišli so iz novomeške, trebanjske in šentjernejske občine, nikogar pa ni bilo iz Posavja.

Kravcar zatorej ni skrival nezadovoljstva in morda si je zato dal duška s še bolj ostrimi zahtevami, denimo, da bi poslali odprto pismo z zahtevo po odstopu kmetijskega ministra dr. Joža Osterca, ki mu je očital "nesposobnost in nepoštenost, ker (še) ni odstopil", kot je Kravcar zahteval že pred dvema letoma, takrat v Šentupertu, podobno pa so zahtevali nedavno na Trojanah. Predsednik sindikata SKZ pri SLS Ciril Smrkolj (v Sloveniji šteje zta sindikat okrog 4000 članov, kar je soraz-

merno malo, če vemo, da je okrog 110.000 lastnikov kmetij) je opozoril, da je položaj zdaj podoben, kakršen je bil ob kmečkem štrajku leta 1993. Takrat naj bi, po Smrkoljevih besedah, predsednik vlade dr. Janez Drnovšek razmisljal celo o uporabi vojske, ker nemški zunanji minister ni hotel v Slovenijo, dokler je trajala stavka. "Zdaj, pred volitvami, bi nas pustili tudi 4 mesece stavkali," je menil Smrkolj.

Kmetje so opozorili zlasti na monopolno obnašanje ljubljanskih mlekar in nizko plačevanje mleka po strožjih kriterijih, kot jih imajo denimo Avstrijci, tako glede suhe snovi, "krivde" za beljakovine pa naši severni sosede sploh ne obešajo rejcem, kot to počno mlekarne pri nas.

P. P.

## CVIČKARIJA '96 TUDI NA ČATEŽU

ČATEŽ - Šele leta 1990 ustanovljeno Vinogradniško-turistično društvo Čatež pod Zaplazom je od tedanjih 13 članov, naraslo na več kot 120. Na sobotni Cvičkariji '96 so podelili medalje in diplome najboljšim izmed vinogradnikov, ki so prinesli na ocenjevanje 97 vzorcev vina, letnika '95. Ocenjevalna komisija pod vodstvom inž. Alojza Metelka je bila skoraj strožja kot tista na osrednji cvičkariji v Kostanjevici. Več o rezultatih in delu društva pa prihodnjic v pogovoru s predsednikom VTD Čatež pod Zaplazom Ladom Stoparjem.



BO SPET STAVKA KMETOV? - Ciril Smrkolj (prvi z desne) in Božo Kravcar sta jezna na kmetijskega ministra, glede potrebe po štrajku pa v vodstvu SLS razmišljajo nekoliko drugače kot kmetje na terenu. (Foto: P. P.)

## Izobrazba tudi za kmetice

### Delo aktiva kmečkih žena Dobrepolje zelo raznoliko

DOBREPOLJE - "Aktiv kmečkih žena Dobrepolje je bil registriran leta 1993. Šteje 45 članic, nekaj tudi iz občin Grosuplje in Ivančna Gorica, nobene članice pa še ni iz območja Strug, ki je do nedavnega sodilo v občino Kočevje. Zato pozivamo Stružanke, naj se nam pridružijo," ja za uvod v razgovor povedala predsednica aktiva Marija Nučič.

V zadnjem obdobju je aktiv organiziral s pomočjo kmetijske svetovalne službe več predavanj s področja kmetijstva, zdravstva, cvetličarstva, kuhanja, šiviljstva, obrezovanja sadnega drevja itd. in tudi več poučnih izletov. V Kopru so si ogledale pridelovanje zelenjave pod folijo in stroj MASS za sajenje zelenjave pod polivinilom. Z dobrotami domače kmečke kuhinje so sodelovale na raznih prireditvah.

Letos bodo z nekaterimi omejenimi tečaji nadaljevale ali jih

organizirale na novo. Tako imajo v programu spet kuharski in šiviljski tečaj ter tečaj o predelavi mleka v sire, jogurt, skuto itd. Začele so s poizkusom, kako bo v tem podnebnju uspevala paprika, izvaja pa ga v Kompoljah.

"Članice aktiva se še posebno borimo za boljše zdravstveno oskrbo prebivalstva. Tako smo že dobile obljubo ministrstva za zdravstvo, da bo na našem območju deloval še po en zdravnik splošne prakse in zobozdravnik, po zdravila pa bomo morali še vedno v lekarno v Velikih Laščah," je povedala predsednica in dodala, da bodo članice aktiva še naprej zahtevale boljše in zdravo pitno vodo ter obnovo vodovoda, saj je v Dobrepolju veliko rakastih obolenj celo pri mladih. Nekaj so že dosegle, da ne zajemajo več vode izpod pokopališča, ampak so napravili dve novi vrtini, zdaj pa je treba zamenjati še azbestne vodovodne cevi od Roba do Dobrepolja.

J. PRIMC



Marija Nučič, predsednica aktiva kmečkih žena Dobrepolja.

**AGRO d.o.o. NOVO MESTO**  
Prodajalna »SEJALEC« Rozmanova ulica 3 tel.: 24-132  
UGODNA PRODAJA VRTNIH KOSILNIC IN KOSILNIC NA LAKS **ALPINA**

**PРАВNA SVETOVALNICA**  
Svetuje odvetnica **Marta Jelačin**

**Strožja davčna zakonodaja**  
VPRAŠANJE: Ali se res pripravlja strožja davčna zakonodaja?

ODGOVOR: Državni zbor RS je pred kratkim sprejel dva zakona, ki bosta podrobneje in strožje urejala davčno problematiko. V uradnem listu RS 18/96 z dne 2.4.1996 sta že objavljena oba zakona, in sicer zakon o davčni upravi in zakon o davčnem postopku. Davčna uprava prične s poslovanjem po novih predpisih 1.7.1996. Povečan bo nadzor nad poslovanjem davčnih zavezancev, uvedene pa bodo tudi posebne denarne kazni za kršitve davčnih predpisov, ki se bodo gibale med 10.000 in 6.000.000 SIT. Inspektor bo lahko zapečatil poslovni lokal, če je davčni zavezanec dvakrat v enem letu prodal blago ali opravil storitev brez ustrezne listine ali če dvakrat v letu za nabavo blaga ali reprodukcijskega materiala ni imel ustreznih listin. Zakon tudi predvideva davčne izterjevalce, ki imajo pravico stopiti v poslovne prostore in pregledati naprave, blago, listine ipd.

**EN HRIBČEK BOM KUPIL...**  
Ureja: dr. Julij Nemanic

## Vinske inventure

Na vinskem sejmu v Ljubljani je bilo večkrat slišati, da je v Sloveniji potrebno narediti vinogradniško inventuro. Državna inventura vinogradniško-vinarske panoge je poleg ostalega potrebna za pripravo na vstop v evropsko gospodarsko zvezo. Znano je, da Evropa ne manjka vina, zato so se zmenili, da se v državah članicah ne smejo večati površine vinogradov z novimi nasadi. Obnavljajo lahko le toliko, kolikor se ostarelih vinogradov izkrči. Zato moramo v Sloveniji povečati vinograde, predno bomo sprejeti v članstvo EZ. Tudi zaradi tega je Ministrstvo za kmetijstvo letos namenilo denar za pomoč pri obnovi vinogradov. Za kosanje na evropskem vinskem trgu bomo potrebovali dovolj kakovostnega vina in čimveč zaščitenih vin.

Da bomo lahko začeli s postopkom za zaščito vin posebnih vinorodnih okolišev, potrebujemo nov zakon o vinu. Upajmo, da ga bo izglasoval državni zbor še v tem mandatu. Mudi se nam zelo, kajti šele ko bo sprejet novi oziroma prvi slovenski zakon o vinu, se bomo lahko kot država in vsi sodelujoči v panogi orientirali, kaj, kako in do kdaj kaj narediti. Ohraniti moramo zaupanje kupcev na našem trgu v kakovost vina slovenskega porekla.

Največ vina bomo prodali doma, zato je za uspešen razvoj vinogradništva v Sloveniji najvažnejši domači kupec. Vsa zakonska zaščita vina ima namen zavarovati predvsem pridelovalce in porabnike vina. Sedaj uživa na domačem trgu

slovensko vino velik ugled. Do sedaj ga je bilo lažje vzdrževati, kot ga bo takrat, ko bo pri nas možno brez ovir uvažati vsa vina iz Evropske zveze. Zato ne smemo dovoliti, da zaradi nizke kakovosti vina, ki bi bila posledica našega ne dovolj do brega dela, začno Slovenci iskati nadomestilo v tujih vinih. S tako konkurenco se srečujejo v vinorodnih deželah EZ naši kolegi, odkar obstaja brezcarinski trg. Zato moramo do leta 2002, ko se bo začela neumljena tekma, v Sloveniji poleg novih vinogradov imeti tudi izoblikovane znane tehnološke postopke pri pridelavi vina in jih tudi obvladati. Na trg naj bi prihajala vina brez napak in boleznih oziroma dobre kakovosti. Zato moramo na vseh ravneh narediti inventuro, ne samo v kletih in vinogradih.

K boljši organiziranosti v panogi prispeva nedvomno tudi kmetijska svetovalna služba. Zato smo lahko zadovoljni, da smo v Posavskem vinorodnem rajonu letos dobili tudi svetovalca za vinarstvo. Zato želim tudi v tej rubriki predstaviti enologinjo Katarino Merlin, dipl. inž. živilske tehnologije, ki dela kot svetovalka za vinarstvo že od začetka letošnjega leta. Vabim jo, da se oglasi tudi prek te rubrike in tako prispeva k napredovanju kletarstva pri nas. Njen prispevek pri svetovanju na terenu se že lepo opazi. Stalno je v stikih s Kmetijskim inštitutom Slovenije, zato bo prenos znanja na teren hitrejši. Upam, da se ji boste tudi vinogradniki "odprli", da bo lažje pomagala reševati probleme v zidanicah in vam svetovala, da jih bo manj. (Naslednji članek bo že njen.)

Dr. JULIJ NEMANIČ



SADIKE ŽE V TRSNICAH - Dolenjski in posavski pridelovalci trtnih sadik se je na trsnice posadili že večino cepčenk. Predtem so jih imeli v silnicah, kjer se je na toplem zraslo cepilno mesto in razvil prvi poganjek. Na našem območju bo po približni oceni vzgojena tretjina v Sloveniji pridelanih trtnih sadik. Gre za vse poznane sorte vinske trte, ki jih sadijo v slovenskih vinorodnih območjih. Večina podlag in cepčev je bila uvožena iz Italije. Največje trsnice so na Brodu pri Podbočju. (Foto: M. Vesel)

## HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

### Sir zelo popestri jed

Star francoski pregovor pravi, da je jedilnik brez sira kot lepota brez enega očesa. Sir sodi med najstarejše domače mlečne izdelke in je že nekoč pomenil na izrazito živinorejskem področju za kmeta dober vir dohodka. Na naše jedilne mize si je utrl pot približno pred dvesto leti in Valentin Vodnik ga omenja v svojih kuharskih bukvah. Največji potrošniki različnih vrst sira so Francozi, saj ga vključujejo v vse dnevne obroke hrane.

Siri so zanimivi zaradi pestrih vonjev in okusov ter svoje visokovredne hranilne sestave. V povprečju vsebuje sir 20 do 30 odst. biološko polnovrednih in lahko prebavljivih beljakovin. Zaradi visoke vsebnosti kalcija naj bi si vsak dan uživali predvsem otroci in ženske, saj je v 100 g ementalca kar 925 mg kalcija, odrasel človek pa ga potrebuje

600 mg na dan. Sir vsebuje tudi fosfor, in ker sta kalcij in fosfor v ustreznem sorazmerju, je izkoristek kalcija v telesu visok. Poleg omenjenih rudnin vsebuje sir tudi natrij, kalij, vitamin A in B.

V zadnjem času je pri nas več kozjereje, zato je na voljo več kozjega sira. Sirotke, ki ostane po usirjanju mleka, ne zavržemo, ampak jo uporabimo skupaj s sadnim sokom kot osvežilno pijačo. Če se nam sir zaradi nepravilnega shranjevanja osuši, ga za nekaj časa namočimo v mleko in spet bo mehak in uporaben. Suhe koščke tudi zribamo in potresemo po jedeh ali pa zamečamo v nevrelo zelenjavno juho, kjer se stopi. Pri visokih temperaturah postane sir vlečljiv. Višje temperature prenesejo trdi, zreli siri, prav zato sta parmezan in grojer tako cenjena pri pripravi jedi.

**KMETIJSTVO**  
DROBNICA ŠT. 2  
SLOVENJ GRADEC - Izšla je 2. številka nove strokovne revije, namenjene rejcem in ljubiteljem drobnice. V njej piše dr. Irena Rogelj z biotehniške fakultete o lastnostih in sestavi ovčjega in kozjega mleka, več avtorjev z veterinarske fakultete o sirastem gnojnem vnetju bezgavk - psevdotuberkulozi pri drobnici, dr. Božidar Zlender o hranilni vrednosti ovčjega mesa, inž. Andrej Golob o izboljšanju pridobivanja mrve, dr. Tone Vidrih o ozemljitvi za pašne naprave velike moči, dr. Janez Brglez o zajedalskih boleznih pri kozah, Boris Grabrijan pa objavlja reportažo o gojenju damjakov na kmetiji Slavka Dragovana pri Metliki.

## REVILJA O KONJIH ŠT. 6

LJUBLJANA - Junjska številka vsebuje spet vrsto za rejce in ljubitelje konj ter jahanja zanimivih prispevkov. Posebej opozarjamo na opis vladnih ukrepov za spodbujanje konjereje v letu 1996, ki prinašajo tudi regres za obnovo črede plemenskih kobil. Podrobnosti o tem so zapisane v Uradnem listu št. 7/7. II. 1996, stran 550.

## Z NOVOMESKE TRZNICE

Vročina je že sredi dopoldneva dobesedno izpraznila mize na trznici, ki so jih zjutraj krasile naslednje cene: košarica jagod 200 tolarjev, kilogram češenj 350, jajolka 100, jajca 18, sirček 400, smetana 600, solata 200 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je bil krompir 110 tolarjev, zelje 158, kumare 200, cvetača 294, pomaranče 165, banane 100, orehi 830, čebula 100, korenje 205 tolarjev. Pri Djeladiniju so hruške 300 tolarjev, grozdje 650, pomaranče 260, mandarine 250, breskve 800, mandarine 450, češnje 600, solata 400, krompir 180 paradiznik 300, paprika 650, česen 600, koren 220, cvetača 350 in banane 190 tolarjev.

## sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 100 prašičev, starih do 3 mesece, in 20 starejših. Mlajših so prodali 55 po 320 do 360, starejših pa 10 po 200 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

## kmetijski nasveti

### Jok ne bo izboljšal mleka

Najraje bi se zjokala. Ljubljanske mlekarne so mi plačale za liter oddanega mleka le po 18 tolarjev, pa še od tega so mi odbili po 2 tolarja za stroške, se nam ja potožila bralka. Ljubljanske mlekarne imajo seveda utemeljitev za tako bedno plačilo, osnovano na zaostrenem pravilniku o higieni kakovosti mleka, ki ustreza evropskim merilom. "Kar bomo prodajali v tujino (pa tudi doma), mora biti konkurenčno, mleko mora imeti saj 8,5 odst. suhe snovi (brez mlečne masti) in vsaj 3 odstotke beljakovin. Pri tem moramo vztrajati. Najslabše bi bilo spreminjati pravilnik zdaj, ko se mu je večina rejcev vendarle že prilagodila," je dejal na okrogli mizi v Zuzemberku kmetijski minister dr. Jože Osterc.

Torej jok ni ne pomaga. Rejci molznic so dolžni narediti vse za čim boljšo kakovost mleka. V poletnem času, ki prihaja, bo to še težje kot doslej, saj je toplota največji sovražnik higienske kakovosti mleka, mleko pa idealno gojišče neželenih mikroorganizmov. Zato ne bo odveč ponoviti nekaterih temeljnih navodila in priporočila.

Bakterije in druge drobnoživke pridejo v mleko z vimena, z molzne naprave in iz okolja. Prvih pet curkov v začetku molže mora zato v poseben lonček s temnim dnom. Pred molžo je obvezno treba vimeno očistiti s papirnato brisačo za enkratno uporabo. Takoj po molži je treba seske namočiti v primerno razkužilo (blistal, dezinfecin - jod ipd.), mleko pa čimprej odstraniti iz hleva. Sesne gume molzne stroja je treba zamenjati dvakrat na leto, vse mlečne cevi pa enkrat. Tako vsaj priporoča stroka.

Posebne pozornosti mora biti deležna vsa molzna oprema. O temeljitem čiščenju in dezinfekciji smo na tem mestu že pisali, prav tako tudi o nujnem takojšnjem hlajenju mleka. Pri dnevnem odvozu mleka je dovoljena najvišja temperatura ohlajenega mleka le 6°C. Vse večje pozornosti so deležne tudi somatske celice v mleku, ki kažejo na obolenje vimena. Ob velikem številu somatskih celic je prej ali slej potreben nasvet in ukrep živilnozdravnika, pri tem ni kaj odlašati.

Inž. M. LEGAN

# V mestu ob Krki zaživele lutke

Končan bienalni lutkovni festival, ki bo od sedaj naprej v Novem mestu - Klemenčičevo nagrado dobil Lojze Kovačič, nagrada za najboljšo lutkovno igro pa ni bila podeljena

NOVO MESTO - Dolenjska prestolnica je letos postala tudi pomembno mednarodno lutkarsko središče, saj je v njej od 4. pa do 7. junija potekal 2. lutkovni bienale Klemenčičevi dnevi, prvi slovenski festival poklicnih lutkarjev, ki so ga ustanovili KUD Klemenčičevi dnevi Novo mesto, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Novo mesto in KC Janeza Trdine. V štirih dneh se je zvrstilo 28 predstav slovenskih lutkovnih gledališč, nastopili so gostje iz Španije, potekale pa so tudi razne spremljevalne prireditve. Organizatorji in žal mnogokrat maloštevilni obiskovalci so s festivalom zadovoljni, gotovo pa je, da morajo lutke tako v Novem mestu kot tudi drugje še zaživeti.

Festival Klemenčičevi dnevi je uradno odprl kulturni minister dr. Janez Dular, pozdravne besede pa so prispevali še Staša Vovk, članica umetniškega sveta festivala, Darka Čeh, direktorica festivala, in novomeški župan Franci Koncilija. Ljubitelji te vrste umetnosti so imeli priložnost ogledati si številne lutkovne predstave tako za otroke kot odrasle, seveda pa ne vse, ki so v Sloveniji nastale v zadnjih dveh letih. Klemenčičevi dnevi so namreč najprej soočenje osmih izbrancev, nato pa srečanje slovenskih lutkarjev.

Zato si je bilo mogoče ogledati še dve festivalski premieri, dve Klemenčičevi muzejski uprizoritvi, gostovanje španskih lutkarjev, predstavitev lutkovnih šol, nastope slovenskih lutkarjev v spremljevalnem programu itd.

V Dolenjskem muzeju so pripravili zanimivo razstavo del Milana Klemenčiča, očeta slovenskega lutkovnega gledališča, po katerem se festival tudi imenuje, v avli KC Janeza Trdine pa je bila na ogled pregledna razstava z naslovom Lutke neinstucionalnih gledališč 1980 - 1995. Slovenski lutkarji so se zbrali kar nekajkrat, med drugim tudi na pogovoru o lutkarstvu za odrasle. Strinjali so se z mislijo, da moramo sebe in lutko naučiti samozavesti. Programska novost letošnjega bienala je bila tudi predstavitev šol, ki vzgajajo otroke in mladino za oder in lutkarstvo.

V okviru 2. lutkovnega festivala so podelili letošnjo Klemenčičevo nagrado, najvišje priznanje v našem lutkarstvu, in sicer pisatelju Lojzetu Kovačiču "za prispevek in pomemben delež k razvoju te gledališke umetnosti na Slovenskem". Kot vodja oddelka za lutkovno vzgojo pri ljubljanskem Pionirskem domu je s svojim dolgoletnim delovanjem položil temelje sodobni lutkovni in širši umetniški vzgoji pri nas. Pred 30 leti je izdal tudi prvo številko revije Lutka in bil njen

prvi urednik. Festival je v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev razpisal tudi natečaj za najboljšo lutkovno igro 1996 in žirija se je med 29 odločila za delo Deseti raček Milana Jesiha. Ker je avtor za uprizoritev te igre medtem že sklenil pogodbo z Mestnim gledališčem ljubljanskim in kršil pogoje razpisa, mu žirija ni mogla podeliti nagrade v znesku 500 tisoč tolarjev. Ta denar je prenesla v sklad za natečaj v prihodnjem letu.

Čeprav ima lutkovni festival bienalni značaj, bo izjemoma tudi prihodnje leto, da se bo lahko izmenjeval z grafičnim bienalom. Novo mesto torej postaja pomembno središče tudi mednarodnih prireditev. Organizatorji festivala se za finančno pomoč zahvaljujejo sponzorjem OMV Istrabenz, tovarni Krka Dolenjski banki in ostalim sponzorjem.

L. MURN



KNJIŽNICA BOGATEJŠA ZA HIŠNO POSTILO - Zaposleni v Valvasorjevi knjižnici v Krškem si že več let prizadevajo, da bi knjižne police obogatili z vrednejšimi in pomembnejšimi knjigami iz zgodovine (del tega je sedaj razstavljen v zgornjih prostorih knjižnice), pri tem pa jim pomagata občina Krško in zavarovalnica Triglav. Ob prazniku občine Krško je knjižnica bogatejša še za eno pomembno slovensko delo - faksimile Trubarjeve Hišne postile, ki ga je v torek, 4. junija, župan Danilo Siter predal direktorici knjižnice Ildi Merhar (na sliki). Faksimile je izšel lani ob 400-letnici izida zadnje slovenske protestantske knjige. Primož Trubar je Lutrovo Hišno postilo prelil v naš jezik prav pred koncem svojega življenja. Kulturni dogodek je popestrila Jerca Mrzel. (Foto: T. G.)

## NASTOPILO BIVŠI UČENCI

BREŽICE - V svečani dvorani brežiškega gradu je bilo v sredo, 5. junija, zelo pestro. Glasbena šola Brežice je namreč pripravila nastop svojih bivših učencev. Predstavili so se: Marjetka Podgoršek, Danijel Ivša, Alenka Bogolin, Andreja Zlatič, Brigita Šuler, Marjetka Šuler, Janez Osterlič, Vojko Vešligaj (gost), Vanja Ivankovič in Josip Hotko.

## OGLED LETNE PRODUKCIJE TERPSIHORE

NOVO MESTO - Terpsihora dance company plesno društvo Novo mesto vabi v petek, 21. junija, ob 19.30 v KC Janeza Trdine na ogled letne produkcije 1995/96.

## Pahljača barvnih odtenkov

V Dol. Toplicah je na ogled 14 slik Boža Rupčiča - Z besedo Jožef Matijevec, s pesmijo Šmihelski oktet

DOLENJSKE TOPLICE - Po zaslugi Janija Kramarja, ki v Zdravilišču Dolenjske Toplice skrbi za pestro kulturno dogajanje, je te dni zopet na ogled nova slikarska razstava. Tokrat se s 14 deli v subtilni tehniki suhega pastela predstavlja Božo Rupčič, ki spada med ustvarjalce, ki se s slikarstvom ne ukvarjajo poklicno, kar pa še ne pomeni, da ga ne jemlje zares. Da je Rupčič s svojim ustvarjanjem že zdavnaj pre-



LUTKE NISO LE ZA OTROKE - Med številnimi razstavljenimi lutkami je bila med zanimivejšimi gotovo Čenča. Igra s tem naslovom je uprizorilo Lutkovno gledališče Tri iz Kranja. (Foto: L. Murn)

## SLOVENSKI BIG BANDI V KRŠKEM

KRŠKO - Na prireditvi Big band fest se bodo v soboto, 15. junija, v Krškem ponovno zbrali slovenski big bandi. Prireditve, ki se bo od 18. ure odvijala na ploščadi pred tamkajšnjim kulturnim domom, bo v primeru slabega vremena v dvorani kulturnega doma. Vstopnine ne bo.

## KAMNITI SVET

BREŽICE - V Galeriji Posavskega muzeja v Brežicah bo od četrta, 20. junija, do 8. septembra na ogled razstava Kamniti svet, ki prihaja iz Pokrajinskega muzeja iz Kopra. Razstavo zaznamuje sistematično didaktični pristop: razstavo si bo obiskovalec lahko podrobneje razložil s pomočjo predstavitev na računalniku, in sicer od 20. do 27. junija. Gre za grafično predstavitev vseh posebnosti kraškega in mediteranskega sveta. Tako video predstavitev kot katalog sta razdeljena na tri velika poglavja: splošen opis stavbarstva, opis kamnitih predmetov, ki predstavljajo kulturno in materialno dediščino Krasa in Primorja, tretje poglavje pa je posvečeno obdelavi kamna. Kulturni program ob otvoritvi bodo pripravili Istrijanski muzikanti, vokalno-instrumentalni trio.

L. MURN



NA OTVORITVI RAZSTAVE - Z leve proti desni stojijo umetnik Božo Rupčič, Jožef Matijevec, v ozadju Tone Fink, ki vodi Šmihelski oktet, in Jani Kramar. (Foto: L. Murn)



OTOČEC V SLIKARSKIH OČEH - Konec tedna, od 7. do 10. junija, se je petnajst slikarjev, ki obiskujejo Mestno šolo za risanje in slikanje v Ljubljani, tri dni mudilo na Otočcu, kjer so pod pokroviteljstvom Krke Zdravilišč in mentorstvom dekana šole prof. Mladena Jernejca prenašali na platno in papir lepote gradu in njegove ožje okolice. Umetniki so imeli tako priložnost preskusiti se v slikanju po naravi, pokrovitelj pa si bo z njihovimi deli obogatil zbirko slik. Na posnetku: slikarki tretjega letnika Mestne šole za risanje in slikanje Jožica Medle iz Sentjerneja in Martina Grabar iz Celja pri delu v grajskem parku. (Foto: M. Markelj)



19. SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV V STRAŽI - V soboto, 8. junija, je bilo popoldne v Straži bolj živahno kot običajno. Že devetnajsto leto zapored so se namreč zbrali glasbeniki, ki sodelujejo v pihalnih orkestrih Dolenjske in Bele krajine. Tokrat jih je prišlo okrog 600, in sicer iz Kostanjevice, Metlike, Dobrepolja, Kočevja, Sentjerneja, Novega mesta, Črnomlja, Trebnjega, Kamanja, Straže. Tokratno srečanje pa je bilo tudi v znamenju mednarodne udeležbe - nastopili so še gostje iz Lovranca z mažoretkami, z Reke in Doberdoba (na sliki). Prireditve je na poseben način - z igranjem na saksofon - odprl dr. Janez Dular, minister za kulturo in domačin iz Vavte vasi, spregovoril pa je tudi novomeški župan Franci Koncilija. Organizatorji za prihodnje, 20. srečanje, ki bo jubilejno, načrtujejo nekaj sprememb. (L. Murn, foto: Drago Vuica)

## ŽIVA KULTURA IN KULTURNA DEDIŠČINA V OBČINI KRŠKO

KRŠKO - V torek, 18. junija, bo ob 19. uri v renesančnih dvoranah gradu Rajhenburg posvet z naslovom Živa kultura in kulturna dediščina v občini Krško, na kateri bo sodeloval tudi minister za kulturo dr. Janez Dular. Besedo bodo imeli tudi predstavniki Valvasorjeve knjižnice iz Krškega, Galerije Božidar Jakac iz Kostanjevice, Kulturnega doma Krško, ZKO Krško, LRZVN-KD in Posavskega muzeja; projekt Imago Sloveniae in Valvasorjevo fundacijo pa bo predstavil Primož Lorenz.

## "Sedem stoletij svetlobe in senc"

### Slikarska kolonija

NOVO MESTO - Danes, 13. junija, se v župniji Novo mesto - Šmihel ob 700-letnici njenega delovanja začne slikarska kolonija "Šmihel 1996", na kateri bo do nedelje, 16. junija, sodelovalo 12 slikarjev. Prvi dan se bodo udeleženci namestili v gostišču Na hribu, v petek, 14. junija, pa se bo že začelo delo na terenu, ki se bo nadaljevalo tudi v soboto, 15. junija, ko si bodo v poznih popoldanskih urah ogledali stari del Novega mesta.

Kolonija bo potekala pod delovnim naslovom "Sedem stoletij svetlobe in senc", udeležencem pa bo dopuščala prosto in svobodno oblikovanje likovnih del. Strokovno vodstvo, izbor udeležencev, pripravo in otvoritev razstave po končani koloniji, ki bo v nedeljo, 16. junija, ob 18. uri v prostorih prenovljene šmihelske kaplanije je prevzel umetnostni zgodovinar Jožef Matijevec.



HILDA DUGONJIĆ MIJATOVIĆ V LJUBLJANI - V četrtek, 30. maja, je bila ob 19. uri v Galeriji TR 3 v Ljubljani pod pokroviteljstvom Vladnega urada za priseljevanje in begunce otvoritev razstave akademske slikarke Hilde Dugonjić Mijatović, doma iz Bosne in Hercegovine, ki sedaj že tretje leto ustvarja v Novem mestu, kjer se je tudi že predstavila. V programu so poleg umetnice (prva z desne) sodelovali še pesnica Jadranka Matić Zupančič (druga z leve), ob spremljavi kitare je pela Aida Čorbačič iz Sarajeva, kritika in otvoritev pa je bila zaupana Jožetu Matijevcu, višjemu kustosju Dolenjskega muzeja - drugi z desne. (Foto: D. Dukič)

## USPEH FILIPA ROBARJA DORINA IN FRANCIJA SLAKA

LJUBLJANA - Programska komisija Filmskega sklada RS je v okviru razpisa 1/96 prejetih celovečernih predlogov na osnovi točk v ožji izbor uvrstila štiri projekte, med njimi tudi Brisanje spomina novomeškega režiserja in scenarista Filipa Robarja Dorina, producent pa je Filmal pro d.o.o. Upravni odbor Sklada bo sofinanciral prva dva projekta: Kačja Roža in Vse je samo jazz, med prijavljenimi kratkometražnimi, dokumentarnimi, animiranimi in video projekti pa je med tiste, ki obravnavajo zanimivo temo, a niso predloženi v obliki, ki bi omogočala takojšnjo realizacijo, uvrstil projekt Med nebom in zemljo režiserja in scenarista Francija Slaka, pri scenariju pa ima zasluge tudi Darja Skrt. Producent je Bindweed soundvision.

## KATALOG OD ANTIČNEGA VRČA DO MAJOLKE

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 14. junija, bo ob 11. uri v prostorih Dolenjskega muzeja predstavitev knjige - kataloga Od antičnega vrča do majolke. Knjižbo bosta predstavila Ivica Križ in Jovo Grohovšek.

## KONCERT NA OŠ GRM OB OBLETNICI OSAMOSVOJITVE

NOVO MESTO - V prostorih OŠ Grm bo v sredo, 19. junija, ob 18. uri koncert pevskega zbora OŠ Grm, ki ga vodi prof. Sonja Čibej. Koncert bo tokrat posvečen 5. obletnici osamosvojitve Slovenije.

## SEJEM KNJIG IN OTVORITEV OBNOVLJENE ČITALNICE

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca organizira v soboto, 15. junija, ob 8. do 12. ure sejem odpisanih knjig na platuju pred glavnim vhodom na Rozmanovi 28. Cena knjig bo ugodna, od 200 tolarjev dalje. V sredo, 19. junija, pa bo ob 19. uri slavnostna otvoritev obnovljene velike čitalnice študijskega oddelka, domoznanske bibliografije in izposojevalnice študijskega oddelka. Poleg slavnostnih gostov z mestne občine Novo mesto in Ministrstva za kulturo, ki sta adaptacijo financirala, bo v kulturnem delu programa predstavljena knjiga Jožeta Hudečka Ulice mojega predmestja. Pogovor z avtorjem bo vodil Jaro Miheleč.

V AVTU NAŠLI PLINSKI SAMOKRES - 9. junija zjutraj se je državljan Republike Hrvaške iz Osilnice z osebnim avtomobilom pripeljal na vstop v Republiko Slovenijo. V notranjosti vozila je policist v predalu pepelnika našel plinski samokres znamke Mauser, model WTP, kal. 8 mm.

POGOREL KOZOLEC - 3. junija je v Doljem Gradišču lastnik A.F. pogorel kozolec v izmeri 12 x 15 metrov, krit z betonsko kritino. V požaru je zgorelo približno 12 tona lesa, motornice, kmetijski približki (nakladalka, traktorska in avtomobilska prikolica, motokultivator, cirkular) ter okrog 12 nakladalk sena. Policija vzrok požara še raziskuje, ocenjujejo pa, da znaša škoda približno 2 milijona 700 tisoč tolarjev.

ODSEV Z DENARJEM - V času od 3. do 4. junija je neznan storilec na Dvoru prišel v samopostrežno trgovino Mercator - KZ Suha krajina, odšel v pisarno in iz odklenjene blagajne ukradel 368.800 tolarjev v različnih bankovcih.

DVA NEZNANCA KRADLA - 4. junija je neznan storilec v Weirotovi ulici v Novem mestu s parkirnega prostora ukradel kolo z motorjem in čelado, ki jo je za 70 tisoč tolarjev oškodovanec A. J. iz Velike Cikave pustil na motorju. Naslednji dan je tudi neznanec na Zajčjem Vrhu iz odklenjene delavnice ukradel tri štirilitrne plastene motorne olja, zračno pištolo za čiščenje vozil in avtoradio. Lastnik J. J. z Zajčjega Vrha je oškodovanec za 80 tisoč tolarjev.

VOZIL KAR S 3,45 G/KG ALKOHOLA

NOVO MESTO - V soboto, 8. junija, je bila med 11. in 3. uro na območju UNZ Novo mesto postrojena kontrola prometa, zlasti usmerjena pod vplivom alkohola. Policisti so ustavili in kontrolirali 170 voznikov. Izrekli so opozorila ali kaznovali z denarnimi kaznimi. 61 voznikov so preizkusili z alkokotestom, "najbolje pa se je izkazal" voznik, ki so mu v izdihovanem zraku namerili kar 3,45 g/kg alkohola.

GORELO BO NA GLAVNEM TRGU

NOVO MESTO - Prihajajoči vikend bo v znamenju gasilstva. Novomeški gasilci bodo hkrati slavili tri jubileje: 120-letnico Prostovoljnega gasilskega društva, 40-letnico Gasilske zveze in 30-letnico Gasilskega reševalnega centra. Ob teh priložnostih bo več prireditev. V petek ob 18. uri bo najprej zasedal upravni odbor PGD in imel slavnostno sejo v GRC v Ločni. Uro kasneje bo slavnostna seja predsedstva in štaba operative Gasilske zveze na Ratežu. Obkraj bodo podeljevali zahvale in plakete dolgoletnim in zaslužnim članom. V soboto ob 16. uri bodo imeli slavnostno sejo tudi delavci Gasilskega reševalnega centra v Hotelu Krka. Istega dne ob 18. uri bo prikaz gašenja na Glavnem trgu, ob 19.30 pa nastop pihalnega orkestra pred športno dvorano, ki bo uvod v slavnostno akademijo ob 20. uri v športni dvorani. Slavljenji pričakujejo, da se bo akademije udeležil tudi obrambni minister Jelko Kacin. Slavje se bo končalo s povorko, ki se bo v nedeljo, ob 9. uri vila po ulicah Novega mesta.

Dolenjska banka in direktor tožita dolenjsko dopisnico

Predloga, da bi se novinarka Dela Zdenka Lindič-Dragaš opravičila, obramba ni sprejela

NOVO MESTO - Gre za članke, ki jih je Lindičeva pisala o razmerah v dolenjskem gospodarstvu in o reševanju Tovarne obutev TOB iz Novega mesta oziroma o vlogi tedanje Ljubljanske banke Dolenjske banke pri tem. Na prvi obravnavi je predsednik sodnega senata Martin Furlan pozval stranke k poravnavi, vendar do dogovora ni prišlo, zagovornik obdolženke mag. Drago Demšar pa je zahteval izločitev predsednika senata.

Leta 1993 je Zdenka Lindič-Dragaš v časniku Delo objavila več člankov, v katerih je opisovala gospodarske razmere na Dolenjskem, poudarek člankov pa je bil na tem, da na gospodarska podjetja v siceršnji krizi LB Dolenjska banka pritiska z velikimi obrestmi ter pozivi na vračilo kreditov in jih tako privede do roba stečajev, je zapisano v tožbi. Prvega oktobra je bil v Delu objavljen njen članek z naslovom "Gospodarstvo" pehanje v stečaj, s podnaslovom - LB Dolenjska banka hoče tako ali drugače spraviti v stečaj novomeško tovarno obutev (TOB), čeprav sedaj tekoče posluje. V tekstu pa je zapisala, da banka trmasto vztraja pri predlogu za stečaj Tovarne obutev Novo mesto in poleg tega: "To je seveda vse lepo in prav, če bi bile naše banke res že prave finančne organizacije, ne pa združbe, ki zdaj (vsaj nekatere) poniglavo pečatijo usode, h katerim so s svojimi preteklimi odločitvami o financiranju slabih poslovnih odločitev pripomogle tudi same."

Poleg tega so v tožbi navedeni še trije članki (TOB posluje pozitivno, a LB DB jo sili v stečaj; "Bančni diletantizem"; Bo LB DB dolenjski grobar?) oziroma deli teh člankov, ki naj bi bili žaljivi oziroma so škodovali časti in dobremu imenu zasebnih tožilcev Dolenjske banke in njenega direktorja Francija Borsana, ki med drugim novinarko obtožujeta tudi za zapisane besede, ki jih je na seji novomeškega izvršnega sveta, ko so obravnavali pismo banke v zvezi s prisilno poravnavo v TOB-u, izrekel njegov tedanji predsednik in sedanj minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič, da je

pismo banke čisti diletantizem, pisan v stilu nekdanjih ceka-jevskih resolucij.

Vendar prva obravnavala na novomeškem okrožnem sodišču v četrtak, 6. junija, ni trajala dolgo. Predsednik senata Martin Furlan je strankam predlagal poravnavo. Zastopnik zasebnih tožilcev Dolenjske banke kot pravne naslednice Ljubljanske banke, Dolenske banke in Francija Borsana, odvetnik Borut Škerlj, je menil, da se je takratno stališče banke in njeno ravnanje izkazalo za pravilno, saj so šla podjetja, za katera je banka takrat to zahtevala, kasneje vseeno v stečaj, s čimer je banka dobila moralno zadoščenje, za kar pa je obdolženkin zagovornik mag. Drago Demšar povedal, da to še zdaleč ne pomeni, da je takrat banka ravnala pravilno.

Odvetnik Škerlj je predlagal, da z obdolženko sklenejo poravnavo, za katero pa naj bi se med prekinitvijo sodne obravnave dogovorili v Škerljevi odvetniški pisarni. Na to mag. Drago Demšar, zagovornik obdolženke, ni pristal, predlagal pa je poravnavo na način, da tožila tožbo umakneta, vsaka stranka pa naj plača svoje sodne stroške.

Za tožilcev predlog, naj se novinarka opraviči za žaljive zapise, se zaveže, da v bodoče ne bo več pisala žaljivih člankov o Dolenjski banki in Franciju Borsanu in poravna vse stroške postopka, je sodnik Martin Furlan menil, da je taka poravnava sprejemljiva za obe stranki, in predlagal, da jo tudi sprejmeta. Po posvetovanju Zdenke Lindič-Dragaš z odvetnikom mag. Demšarjem je ta menil, da taka poravnava za novinarko ni sprejemljiva, saj bi s tem priznala svojo krivdo, obenem pa je zahteval izločitev predsednika senata, ki naj bi se s tem, ko je rekel, da je predlagana poravnava dobra, postavil na stališče, da je obdolženka kriva, isto pa je predsednik senata storil že v uvodnem govoru, ko je omenil, da vsebina člankov kaže na žaljive obdolžitve. Zaradi zahteve za izločitev predsednika senata je bila obravnavna prekinjena in preložena za nedoločen čas.

I. VIDMAR

KAKO DO POVELJNIKA GRC

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski svetniki so dobili na klopi dopis mestne občine Novo mesto, da dajo soglasje k imenovanju direktorja Gasilskega reševalnega centra, ki je po sklepu občinskega sveta Novo mesto Ciril Klemenčič. Kot so ugotovili šentjernejski svetniki, se je občina Novo mesto brez njihove vednosti odločila za razpis, na katerega je dobila 4 prijave, svet pa je za direktorja potrdil Klemenčiča, ki je takoj drugi dan nastopil svoje delo kot direktor, čeprav brez odločbe.

HITROST ŠE VEDNO UBIJA

NOVO MESTO - Policijske cnote UNZ Novo mesto so v času od 3. do 9. junija opravljale meritve hitrosti z radarjem v okviru akcije "Hitrost ubija". Hitrost so merili na različnih krajih in pogosto ugotovili prekoraitve. Največje so bile v Metliki, kjer je omejitve 60km/h, največja izmerjena hitrost je bila 100km/h; v Trebnjem, kjer so dobili voznika, ki je vozil kar z 91km/h, pa v Bučini vasi, kjer je omejitve 50 km/h, izmerili pa so tudi 106km/h. Akcija še traja, zato bo policija z delom nadaljevala tudi v naslednjih dneh.

Strah, da "ceste življenja" ne bo

Osilničani ničesar nočejo na silo, želijo le, da jim država prisluhne - Cesta Osilnica - Kočevska Reka je zanje življenjskega pomena, saj je to cesta vračanja ljudi

OSILNICA - Državni zbor RS je že leta 1992 sprejel odločitev o izgradnji ceste Osilnica - Kočevska Reka. Osilničani so takrat pristali, da se prične graditi iz smeri Kočevske Reke proti Osilnici, danes pa niso več tako trdo prepričani, da bo cesta "zagledala" Osilnico še v bližnji bodočnosti.

"Vse ceste, ki so bile dosedaj v dolini, so bile ceste odhajanja, nova cesta preko Borovega pa bo pomenila vračanje življenja v osilniško dolino," je dejal minuli četrtak na novinarski konferenci, na kateri so spregovorili o nujnosti regionalne cestne povezave teh krajev s slovenskim zaledjem, podpredsednik Civilnega gibanja za osilniško dolino Miroslav Štimac. "Ničesar nočemo narediti na silo, želimo le, da bi nam državni organi prisluhnili in se hitreje lotili reševanja problema," sta pojasnila osilniški župan Anton Kovač in predsednik sveta Mladen Žagar ter dodala, da je izgradnja nove ceste, ki bi jim Kočevsko Reko približala na vse-

UDOR V ASFALTU

LOŠKI POTOK - V zgornjem strmem delu vasi Retje je na voznem pasu cestišča verjetno popustila kanalizacija, tako da je nastala več kot 20 cm globoka in meter dolga udrtina, posledico na pol "udarniško" izpeljanih del in "strokovnost" nadzornih organov, ki so bili plačani in najbrže odgovorni.

Mladi kar pogosto kršijo zakone

Celo rop in poskus umora - Na državni meji vse manj težav - Kljub naporom se število prometnih nesreč ne manjša - Več kršitev zakona o orožju - Mamila vztrajno na pohodu

ČRNOMELJ - Policijska postaja Črnomelj, ki deluje na območju občin Črnomelj in Semič, je v preteklem letu obravnavala skoraj tretjino manj kaznivih dejanj, vendar pa je zaskrbljujoče, da so kar petino storili mladoletniki in otroci. Največkrat gre za tatvine, vlome, drzne tatvine, mladoletnika pa sta bila osumljena celo kaznivega dejanja ropa in poskusa umora. Močno se je povečala tudi kriminaliteta na področju mamil, letos pa so policisti obravnavali za 50 odst. več kršitev zakona o orožju ter kar dva poskusa umora. V obeh primerih je šlo za medromski obračun.

Policisti so obravnavali nekaj več kršitev javnega reda in miru ter skoraj petino več prometnih nesreč. Število mrtvih se je sicer zmanjšalo od 8 v letu 1994 na eno žrtev v lanskem letu, povečalo pa se je število nesreč s huje in lažje poškodovanimi. Tudi v prvih treh mesecih je bilo število prometnih nesreč kljub številnim akcijam enako kot lani, na srečo pa so bile posledice milejše. V prvem četrtmesečju letos so policisti podali več kot 450 predlogov sodniku za prekrške, kar je več kot lani, za

več kot polovico pa so povečali tudi število izrečenih mandatnih kazni kot tudi število ukrepjanj na



Peter Šajnič: "Z reorganizacijo smo začeli dajati poseben poudarek preventivnemu delu, nosilec tega je vodja policijskega okoliša, prav s tem namenom pa poslušamo ob uradnih urah tudi v policijski pisarni v Semiču in na Vinici."

področju ugotavljanja vožnje pod vplivom alkohola. Sicer pa moramo poudariti, da policija ni edina in mogoče tudi ne prva, ki bi pripomogla k izboljšanju stanja na področju prometne varnosti.

Policijska enota posveča posebno skrb varovanju državne meje, za sodelovanje pa skuša spodbujati na tistem območju živeče prebivalstvo. Število ilegalnih prehodov se je lani sicer zmanjšalo, vendar so bili ti številnejši v času trajanja vojaških aktivnosti hrvaških varnostnih organov na njihovem območju. Takrat pa je bilo

tudi več preletov slovenskega zračnega prostora, zlasti na relaciji Zuniči - Vinica - Učakovci, policisti pa so obravnavali tudi primer streljanja iz avtomatskega orožja na slovensko stran. Razveseljiv je podatek, da se problematika, povezana z varovanjem

• Policija bo tudi letos usmerila pozornost zlasti v preprečevanje in raziskavo hujših kaznivih dejanj in varnosti cestnega prometa ter varovanju državne meje. Z nekaterimi projekti so zastavili bolj sistemske prijeme za kakovostno vodenje in usmerjanje policijskega dela, uspešno pa so začeli tudi uresničevati eno najpomembnejših zahtev policijskega dela - približati se javnosti.

državne meje, tudi letos zmanjšuje.

Kot je povedal komandir policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič, tudi letos pričakujejo povečan obisk reke Kolpe, režim kovanja ostaja nespremenjen, ni pa zanemarljiv podatek, da se je lani v reki utopila ena oseba.

T. G.



Dr. Janez Gabrijelčič - Nepravilnosti toliko, da jih ne bo mogel razkriti do konca svojega devetletnega mandata?

Lovec na zlorabe

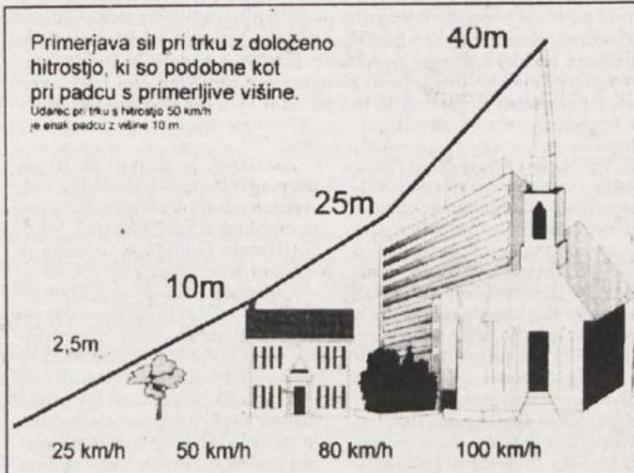
Nepravilnosti v našem obrambnem ministrstvu se je revizorsko lotil računski sodnik dr. Janez Gabrijelčič (iz Novega mesta), to je tisti sodnik, ki je tudi policiji kljub njenemu hudemu odporu dokazal na kupe nepravilnosti pri ravnanju z javnim denarjem. Poučeni vedo povedati, da je to, kar je odkril doslej, samo vrh ledene gore in da bodo glavne stvari še prišle na dan.

Pentagonski prišepetovalci vedo povedati, da bi poraba bencina na državne stroške občutno padla, če bi računsko sodišče prezačilo rabo famoznih magna kartic, s katerimi se v službeno-privatne avtomobile lahko natakajo neomejene količine bencina. Prišepetovalci tudi pravijo, da bi bilo nadvse koristno pogledati, kdo vse in omenjeni trdnjavi pravema plačo, v službi pa se prikaže le za reklamo ali pa še to ne.

(Panorama 6. junija)



KAJ BO S CESTO "VRAČANJA"? - Z novinarske konference v Osilnici. (Foto: M. L.-S.)



ZAKAJ HITROST UBIJA - Pri svetu za preventivo in vzgojo v prometu je te dni izšla zložanka Hitro je hitro prehitro! in sovpada z akcijo, ki jo trenutno izvajajo prometni policisti. Na štirih straneh nazorno prikazuje, zakaj hitrost ubija, kako dolga je zavorna pot (na mokrem je dvakrat daljša kot na suhem, na poledenelem pa celo trikrat), pa tudi to, da je pri hitrejši vožnji poraba goriva večja. Za Slovenijo je namreč značilno, da so prav zaradi prehitre vožnje posledice nesreč izredno hude, saj imamo manj nesreč kot v zahodnoevropskih državah, a veliko več mrtvih. Slika prikazuje moč sil pri trku ob določeni hitrosti, primerljivih z višino.

## NA GORJANCE

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis bo v nedeljo, 16. junija, pripravila 2. spomladanski pohod na Gorjance. Odhod brezplačnega avtobusa bo ob 7. uri s parkirišča nasproti avtobusne postaje, odkoder se bodo planinci odpeljali do vasi Javorovica, od tam pa peš odšli na Trdinov vrh in do Gospodične. Ker bo izlet vodilo kar pet vodnikov, bo za tiste, ki bi jim bila ta pot predolga, pripravljen krajši pohod iz Gabrja. Prijavite se lahko še danes po telefonu 323 724 (dopolodne) ali 26 811 (popoldne).

## S KOLESI NA FRANJO

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov se bo v nedeljo, 23. junija, udeležilo 15. kolesarskega maratona Franja, za kar so priskrbeli tudi prevoz. Odhod izpred športne dvorane Marof bo predvidoma ob 6.30, prijavitelje se lahko in vse ostale informacije dobite v študentskem servisu DNS na Prešernovem trgu 8 oziroma po telefonu 322 275.



PRILožNOSTNA ZNAMKA - V tretjem nizu priložnostnih znamk, ki jih je izdala Pošta Slovenije, je tudi znamka za 55 tolarjev, ki je posvečena svetovnim mladinskim prvenstvom v kolesarstvu v Novem mestu. Oblikoval jo je Studio Visio, na njej pa so upodobljeni trije kolesarji, ki naj bi simbolizirali tekmovalca na velodromu, dirke na čas in cestne dirke. Znamka je na poštah v prodaji od 6. junija.



# Mladi dolenski atleti so od sile

Učenci osnovne šole Grm so zmagovalci velikega, Šentjernejski pa malega atletskega šolskega pokala Slovenije - Med srednješolci Brežičani tretji in Novomeščani četrti

LJUBLJANA - Srednješolci, predvsem pa osnovnošolci so na finalnih prireditvah srednješolskega atletskega prvenstva in obeh osnovnošolskih atletskega pokalov dokazali, da se na Dolenjskem in v Posavju v atletiki dobro dela z mladimi in da lahko prav iz teh dveh področij pričakujemo odlične atlete tudi v prihodnosti. Kljub vsemu prednjačijo predvsem šole iz krajev, kjer delujejo dobro organizirani atletske klubi.

Atletski klubi so, čeprav je atletika temeljna športna zvrst, tisti spodbujevalci, ki odločilno vpliva na razvoj kraljice športov, veliko pa lahko k temu pripomorejo tudi učitelji športne vzgoje na šolah, ki lahko prvi odkrijejo nadarjene športnike in jih preko šolskih krožkov in tekmovalnih pravočasno usmerijo v klubske pionirske selekcije.

Med srednješolci vidnejših uvrstitev posamezniki niso dosegli pač pa so se med dijakinjami izkazale brežiške srednješolke, ki so bile ekipno druge, in novomeške gimnazijke, ki so osvojile 4. mesto; med dijaki je bila srednja tehniška in zdravstvena šola Novo mesto ekipno peta, kar je v vsekিপnem vrstnem redu Brežičanom prineslo tretje, novomeškim gimnazijcem pa četrto mesto.

## SQUASH ZA GRAND PRIX

NOVO MESTO - Na zadnjem turnirju mladinske serije grand prix v squashu so nastopili tudi trije mladi igralci iz Novega mesta. Klemen Gutman je bil v kategoriji do 19. leta devetnajsti, Samo Vindiš je bil med igralci do 16. leta deveti, Sebastijan Vindiš pa med igralci do 14. leta dvanajsti. Tekmovalje je stelo tudi za evropsko lestvico, na kateri si je Velenčaninja Petra Vihar z uvrstitvijo v finale priborila mesto med najboljšimi desetimi.

## MOTOKROSISTI NA DVEH DIRKAH

NOVO MESTO - Na zadnjih dveh dirkah v motokrosu so uspešno nastopili tudi dolenski vozniki. Na prvi letošnji dirki za pokal Alpe Adria v Mačkovcih je bil v razredu do 80 cm Matej Zvan (Kobra) s tretjim mestom v drugi vožnji skupno četrty, Jaka Može (Mel) pa sedmi, v razredu do 125 cm pa je bil Ludvik Mežnar v prvi vožnji četrty, v drugi pa peti. Med podmladkom v 80-kubičnem razredu je bila Natalija Konda (Mel) deseta. Na dirki za državno prvenstvo v Slovenskih Konjicah je bil Matej Zvan v prvi vožnji četrty, v drugi osmi in v skupnem vrstnem redu šesti, Jaka Može pa v prvi vožnji osmi in v drugi četrty ter v skupnem peti. Špehar iz Semiča je bil 16. V razredu do 125 cm je nastopil Ludvik Mežnar, ki je bil v prvi vožnji šesti, v drugi pa kljub prazni zračnici tretji.

N. Z.

V velikem atletskega pokalu (7. in 8. razred) so bili pri dečkih učenci z osnovne šole Grm prvi, Sevnčani pa peti, med deklicami pa so bile Šentjernejske druge in atletinje iz Dolenjskih Toplic pete. To je v vsekিপnem vrstnem redu Grmu prineslo prvo, Šentjerneju pa peto mesto. Med posamezniki velja omeniti Planinca iz Krškega, ki je bil v skoku v višino s 190 cm prvi, Sašo

## KOMCU TOP 12

KOČEVJE - Član kočevskega Melamina Gregor Komac je na drugem turnirju Top 12, s katerim so slovenski namiznoteniški igralci zaključili sezono v članski konkurenci, zmagal, potem ko je v polfinalu s 3:1 premagal domačega igralca Ungerja, v finalu pa še s 3:0 drugega Sobočana Horvata. To je najbrž zadnji uspeh tega kočevskega namiznotenišarja, saj bo zaradi denarnih težav domačega kluba Melamin svojo kariero nadaljeval drugje, najverjetneje celo v Novem mestu, kjer bi najboljšega igralca letošnjega ligaškega tekmovalca zelo radi videli v svojih vrstah.

## VESNA V POLFINALU EVROPSKEGA PRVENSTVA

KRŠKO - Na evropskem prvenstvu v strelu za ženske, ki je bilo v soboto, 8. junija, v Ljubljani v Cankarjevem domu in je nastopilo 27 tekmovalcev in tekmovalk iz 15 držav, sta med tremi Slovenkami nastopili tudi plesalki posavskega plesnega kluba Lūkec. Obe Krčanki sta svojo nalogo v močni konkurenci dobro opravili, saj se je Vesna Vučajnik uvrstila v polfinale in osvojila 11. mesto, medtem ko je bila Josipa Fink 16. Plesalki sta z uvrstitvama v konkurenci starejših in bolj izkušenih tekmovalcev zadovoljni in se bosta po krajšem premoru začeli pripravljati na svetovno prvenstvo, ki bo jeseni.

## TREBANJCI ŠESTI

TREBNJE - Člani strelske družine Trebnje Žurga, Slak in Gracel so se udeležili odprtega prvenstva v streljanju z vojaško puško M48, polavtomatsko puško in pištolami do kalibra 9 mm, ki ga je pripravila strelska družina Moris iz Kočevske Reke. V disciplini streljanja z vojaško puško so bili Trebanjci med 20 ekipami šesti, med posamezniki pa je več Žurga z 89 krogi osmi.

Rebernik (Grm) pa je bil s 171 cm tretji. Matej Podkrižnik (Grm) je zmagal v skoku v daljino (651 cm), Snežana Miladinovič (Grm) je bila s 162 cm v skoku v višino druga, Maja Kranjčič pa s 156 cm tretja. Šentjernejska Maja Nose je po pričakovanju zmagala v teku na 60 m (7,93) in bila najzaslužnejša za šentjernejsko zmago štafete 4 X 100 m.

V malem atletskega šolskega pokalu Slovenije (5. in 6. razred) je bil med fanti Šentjernejski prvi, med dekletki pa četrty, kar je Šentjernejskom prineslo zmago v vsekипnem vrstnem redu. Med posamezniki so se najbolj izkazali Andrej Gliha iz OŠ Šmihel z zmago v skoku v višino (167 cm) in Šentjernejski Kralj, ki je s 551 cm zmagal v skoku v daljino; med deklicami je bila Kovačičeva iz Šentjerneja s 512 cm druga.

# Krešo drugič zlati znak Krškega

Med poklicnimi speedwayisti je brez poraza zmagal domači veteran Krešo Omerzel - Memorial Franca Babiča Madžaru Bodiju - Množično na tribunah in izvrstna organizacija

KRŠKO - Čeprav je krška speedwayistična četica ostala brez Gerharda Lekšeta, ki je ta čas nastopal na polfinalni dirki kontinentalne skupine svetovnega prvenstva posameznikov v Togliattiju v Rusiji, je zmagal na letos najpomembnejši dirki na stadionu Matije Gubca, 14. zlatem znaku Krškega, ostala doma; v sijajnem vzdušju jo je pred nabitimi tribunami, na katerih se je zbralo preko šest tisoč gledalcev, tako kot že leta 1992, osvojil domači veteran Krešo Omerzel.

Krešo Omerzel je bil do sedaj edini Slovenec, ki je osvojil to dragoceno lovoriko, in tudi tokrat je začel sijajno, saj je v prvi vožnji zlahka premagal odličnega Poljaka Dariusza Fleigerta in dobrega znanca krških ljubiteljev speedwaya Avstrijca Franza Leitnerja. Kot da mu je ta zmaga dala krila, je v nadaljevanju priredil kar po tekočem traku premagoval vse nasprotnike in po petih nastopih, kolikor jih tudi sicer pripada vsakemu tekmovalcu, je bil njegov dres še vedno čist, kajti nihče ni vozil pred njim, da bi mu ga pesek izpod njegovih koles umazal. Za njegovo zmago sta bila odločilna njegov drugi nastop, ko je ves čas uspešno kľuboval stalnim poizkusom odličnega, na koncu tretjeuvrščenega Madžara Laszla Bodija, in njegov četrty nastop, ko je že na štartu močno pobegnil do tedaj nepremaganemu Dancu Han-

su Clausnu, za katerega je bilo to edino drugo mesto.

Po končanih 20 dirkah za zlati znak so, kot je v navadi, pripravili še dirko za memorial Franca Babiča, na kateri je v dveh polfinalnih skupi-

• Razen slovenskih in hrvaških tekmovalcev so vsi ostali, ki so nastopili na dirki za zlati znak Krškega, poklicni speedwayisti. Najbolj znan med njimi je bil Danec Hans Clausen, ki je moral, na koncu poražen, le čestitati amaterju Omerzlu. Obenem je zelo pohvalil naše voznike in izvrstne organizatorje, ki pa jim je tokrat spet spodletelo pri novinarjih in fotoreporterjih, saj so nekateri imeli kar precej težav, da so se mimo hudih redarjev prebili do svojih delovnih mest.

nah nastopilo najboljših osem iz dirke za zlati znak; od Slovencev pa je poleg Omerzela lahko nastopil še drugi domačin Izak Šantej, ki je

pravem tekmovalju, Atlanto lahko ogledali le preko televizijskih zaslonov. Igor tudi tokrat ni razočaral in je disk spet zalučal 10 cm preko 60 m, kar dokazuje, da je dobro pripravljen, seveda pa je s tem osvojil tudi prvo mesto.

Ni pa bila Igorjeva zmaga edina, saj sta se v teku na 3000 m s prvo mestom izkazala tudi Mateja Udovič (9:51,24) in Robert Dragan (8:27,21), Brežičan Vlado Kevo pa v metu kladiva s 64,52 m, njegov uspeh pa je z drugim mestom dopolnil Grubič (53,32). Tomaž Božič je bil z vetrom v prsi (3,3 m/s) s časom 21,64 drugi v teku na 200 m, prav tako je drugo mesto osvojila Nataša Podkrižnik v skoku v daljino, ki je s 616 cm za en cm izboljšala svoj osebni rekord. Osebni rekord je popravil tudi mladinec Aleš Tomič in s 1:52,24 v teku na 800 m med člani osvojil 3. mesto.

predtem zmagal v prvi vožnji, ko se je na prvo mesto s hrabro vožnjo prebil z zadnjega mesta, ter bil dvakrat drugi in prav tolikokrat tretji pa z osmimi točkami osvojil sedmo mesto. V prvi polfinalni vožnji sta trčila Omerzel in Avstrijec Leitner, tako da sta se v finale uvrstila Bodi in Čeh Kalina, iz druge skupine pa je to uspelo Poljaku Flegertu in Izaku Šanteju. V finalu je Madžar Bodi brez večjih težav zmagal nad Kalino in Flegertom, ki so se mu v četrtem krogu zlomile



Krešo Omerzel med zmagovito prvo vožnjo

vilice, in Šantej, ki ga je prav takrat nameraval prehiteti po zunaji strani, je padel in odstopil.

## PRVI AMBRUS

DVOR - Dvorjani so v sklopu proslav ob 200-letnici železarstva pripravili nogometni turnir, na katerem je zmagal Ambrus nad Fužinami z Dvora in Laščami, nastopilo pa je 8 moštev. V soboto, 21. junija, bo na Dvoru še nočni turnir.

## TURNIR POSAMEZNIKOV

LUTRSKO SELO - Teniški center Lutrško selo bo v soboto, 15. junija, ob 9. uri pripravil rekreativni teniški turnir posameznikov, za katerega se lahko prijavitelje po telefonu 068 75 217.

# Marko Tkalec "omrežil" Janškovca

Odlično organiziran 6. teniški turnir Kresna noč Mokronog '96 zaslužen dobit mladi Mariborčan, ki je v polfinalu ugnal Blaža Trupeja, v finalu pa Žigo Janškovca

MOKRONOG - "Bil sem že na številnih turnirjih, tudi po svetu, denimo na Portugalskem, v Nemčiji in v ZDA, toda na tako dobro organiziranem in hkrati ob takšni pozornosti gledalcev in medijev, še nikoli. Vesel sem zmage, ki je bila lažja, kot sem pričakoval. Janškovca sem že premagal pred poldrugim mesecem na turnirju v Brežicah, v finalu pa se mi je zmaga izmuznila proti Trupeju. Tokrat sem se Blažu revanširal. Hvala vsem za gostoljubje," je ob koncu štiridnevnega 6. teniškega turnirja Kresna noč Mokronog '96 v nedeljo popoldne neposredno po zmagi v finalu proti 25-letnemu Kranjčanu Žigi Janškovcu (6:4, 7:5) posebej za Dolenjski list povedal 19-letni Mariborčan Marko Tkalec.

24-letnemu Ljubljancu Blažu Trupeju, lanskoletnemu zmagovalcu turnirja v Mokronogu, je obetavni Tkalec "vzel skalp" v polfinalu po izenačenem boju v treh nizih 7:5, 3:6 in 6:3. Po mnenju vrhovnega sodnika Alojza Benetka, ki je našel tudi same pohvalne besede za organizacijski plat turnirja, kljub temu da še ni končana vsa infrastruktura ob igriščih mokronoškega teniškega kluba, Benetke je povedal, da je bil po njegovem finalu pred finalom četrtfinala, v katerem se je pomerila klubska tovariša Branika, 20-letni Borut Martinčević in Tkalec, oba igrata sodoben, napadalni tenis, s pogostimi "izleti" v mrežo. Tkalec, 11. na lestvici TZS, je premagal 5. na TZS Martinčevića le na pogled gladko 6:4, 7:5. Mimogrede: Janškovec je na lestvici TZS 1., Trupej 2., še četrti Branikovec na mokronoškem turnirju Daniel Šantl pa 8. Na poti do vrha je Tkalec premagal še poprej Hrovata z dvakrat s 6:0 in Ljubčiča s 6:1, 6:4.

ljo kakovosti tenisa in številnih gledalcev (vse dni se jih je zbralo okrog 1000), zaslužil, da bi ga prenašala tudi nacionalna televizija, saj je več ljudi le še v finalu challengerja Slovenija Open v Domžalah.

PAVEL PERC



ČESTITKE ZMAGOVALCU - Marku Tkalcu (s pokalom) so po odlični igri v finalu kar deževalo čestitke (na posnetku); nagrado je dobil iz rok miss Slovenije Janje Zupan, kot se spodbudi zmagovalcem na večjih turnirjih, pa se je zahvalil tudi številnim pokroviteljem oz. sponzorjem turnirja, pretežno iz trebanjske občine, še posebej zavarovalnici Triglav, pivovarni Union, občini Trebnje, Krkini Veterini, Iskrinim Elektrolitom in KS Mokronog. (Foto: P. P.)

## TRETJI NA SVETU

NOVO MESTO - Dolenjski predstavniki so uspešno nastopili na odprtem svetovnem prvenstvu v kick boxingu na Dunaju, posebej pa je presenetil Novomeščan Franjo Kikič, ki je v kategoriji do 81 kg osvojil tretje mesto v light contactu, v isti kategoriji pa je bil Tomaž maranč peti, do 91 kg pa Sašo Hajnšek osmi. V disciplini full contact je Štefana Hozjana izločil kasnejši finalist, Iztok Vorkapič pa je izpadel v drugem krogu. Med številnimi pokrovitelji, ki so novomeškim karateistom pomagali, velja posebej omeniti podjetja Bradac security, Golf, d.o.o., AS, SP Kwon, Krka, Eurotenel, picerija Koala in Foto Asja.

## JADRALCI TRETJI

NOVO MESTO - Posadka jadralskega kluba Novo mesto, krmar Njko Kupec s člani Matjažem Recljem, dr. Milošem Recljem in Andrejem Pericem starejšim, je s klubsko jadrnico Vitalis na mednarodni regati za Lenarčičev pokal od Pirana do Poreča in nazaj v razredu Elan expres zasedla tretje mesto, med 30 posadkami v skupnem vrstnem redu pa je bila 19. Tokrat jim je zaradi šibkega vetra v krmo prišel zelo prav tudi špinaker, ki jim ga je pred kratkim kupila Krka in na katerem je velik napis tega najuspešnejšega dolenskega in slovenskega podjetja.

# Barantanje z Vidmom

Potem ko so krški Videm 13. marca prodajali na dražbi in je zanj plačala 35,5 milijona mark gospodarska družba ICEC češkega porekla, so zadeve nekako obvisle v zraku, saj se je zoper dražbeni postopek pritožilo podjetje Vitacel, ki ima v najemu celulozni del Vidma in je tudi 77-odstotni solastnik družbe Videm papir. Čas, v katerem bodo morali pravniki in drugi odločiti o dokončnem lastništvu krške celulozne in papirniške tovarne, se izteka. Toda stvari dobivajo nove razsežnosti: o zadevi so govorili ob uradnem obisku predsednika Milana Kučana v Pragi. Dejaven je Jaroslav Dostal, ki v intervjuju in drugače sebe že nekako postavlja v vlogo Vidmova lastnika. Minuli torek je o Vidmu razpravljala državni zbor. Ob vsem tem tudi Vitacel organizira proizvodnjo, kot da bo lastnik.

Kot pravi Jože Klemenčič, direktor Vitacela in Videm papirja, so bila pravila dražbe, razdeljena na dražbi, v nasprotju z javnim razglasom, zato se je Vitacel pritožil. Kaj bo spremenila Vitacelova pritožba? Vprašanje je tudi, ali je država preverila, kaj je v slovenskem nacionalnem interesu in kaj ni. Videti je, kot da se državnim ustanovam ni zdelo potrebno pogovoriti se z Vitacelom kot najemnikom, ki posluje pozitivno.

## Vitacel ni vedel

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti zatrjuje, da je poslovno zanesljivost češkega kupca preverila tudi varnostno-obveščevalna služba in da je po tej plati vse v redu in prav. Tuji vlagatelj kaže, kot ugotavlja gospodarsko ministrstvo, resne namene za nadaljnji razvoj dejavnosti. Poleg tega pa glede njega ni bilo izpostavljenih problematičnih dejstev. Odluke češkega kupca so preverjali tudi na Agenciji za sanacijo bank in hranilnic, ki je največji upnik podjetja Videm, in ugotovili, da gre v primeru ICEC za mlado, vrsto podjetje. Toda ali bo tak ICEC uresničil stvari, ki jih obljublja? V Vitacelu ne izključujejo možnosti, da bi se s tem, ko bi češka družba prevzela poslovanje, zmanjšal obseg poslovanja v krški tovarni. Mislijo, da je Dostalov cilj, da pride s svojo celulozo iz Češke v Slovenijo, prodaja svojo celulozo v Videm papir in zapre obrat celuloze v Krškem.

Gospodarsko ministrstvo se je dejavnosti vključilo v prodajo Vidma šele po objavi javnega razglašja in opozorilnem pismu poslancev, prej pa je svoje aktivnosti usmerjalo le v ohranjanje proizvodnje. Videti je, kot da se državni načrtovaleci sproti odločajo, kako se bodo obnašali do možnih bodočih lastnikov. Očitno so bolj popustili Čehu. Temu so bile dan pred dražbo naložili dodatne zahteve v zvezi z nakupom krškega Vidma. Najbrž teh pogojev niti ne bi postavili, če se ne bi oglasila skupina 20 poslancev. Ali so dodatni pogoji zakoniti, kaj jih je vlada postavila že po objavi razglašja, in le od dobre volje kupcev je bilo odvisno, ali jih bodo upoštevali ali ne?

Stvari zapleta tudi dejstvo, da Vitacel ni vedel za te pogoje. Očitno je, da se je Dostal pogovarjal z vlado ali vlada z njim, medtem ko se z Vitacelom vlada ni pogovarjala. Ob tem se poraja vprašanje, zakaj je vlada postavila dodatne pogoje, če je bila izključena cena postavljena v redu in če je bila prepričana, da v zadevi ravna prav.

## Pritisk na državo?

Dostal je vsekakor nekako v središču pozornosti. Klemenčič pravi, da je Dostal začel blatiti Vitacel tudi pri vladi in sodišču. "Gre za poskus popolnega diskreditiranja in v nefer borbi pridobiti si prednost. Pravi, da delamo izgubo. Toda mi poslujemo pozitivno. Zaloge celuloze so več kot pol manjše od tistega, kar navaja Dostal. Dostal govori o slabo izkoriščenih proizvodnih zmogljivostih. Dejansko smo imeli dva meseca 100-odstotno izkoriščenost, proizvodnja je bila zadnja meseca rekordna. Zato so njegove trditve neresnične. Izjavil je celo, kar je že malo smešno, da nas sploh ni bilo na dražbi. Ne morem verjeti!" pravi Klemenčič in zatrjuje, da jim je Dostal z dosedanjim početjem povzročil posredno tudi precejšnjo gospodarsko škodo.

V Vitacelu menijo tudi, da v sporu med Vitacelom in holdingom ICEC ne gre samo za podjetniški spor, ampak tudi za tuje vmešavanje v slovensko suverenost, za pritisk na pravno in gospodarsko samostojnost Slovenije. Kakor koli že, dejstvo je, da je bil nakup Vidma tudi tema pogovora ob uradnem obisku predsednika Kučana v Pragi. "Država Slovenija sprejema človeka, ki pravi, da je uspešen poslovnež. Po informacijah, ki jih imamo, na Češkem velja za manj uglednega poslovneža, kot pa ga ocenjujejo naši ljudje. In kakšno poslovno moralo kaže ta človek? Če bi bil poslovnež evropskega kova, bi se ob predpostavki, da želi priti v neko podjetje, pogovarjal z dosedanjim najemnikom. Pa se ni," trdi Klemenčič in Petrovič, slednji direktor nabave v Vitacelu in Videm papirju.

## Vitacel bi vlagal še več

Vitacel je dokazal, da dela. V desetih letih bi lahko tovarno popolnoma obnovili, trdi Klemenčič. "Ko smo prišli v tovarno, je bilo stanje v njej slabo, prodaja je bila v razsulu. Nismo imeli naročil, za ureditev stvari smo potrebovali čas do letošnjega marca. Mi smo vzdrževali veliko več, kot je tisto najnujnejše za normalno proizvodnjo. Bile so tudi večje investicije. Predvsem smo vlagali v energetiko. Trenutno izvajamo večjo investicijo, vredno 1,5 milijona mark, vse iz lastnih sredstev. To je naložba v energetiko, v kotel 2. Gre za to, da se zagotovi oskrba z energijo na daljši rok, vsaj za dobo petih let. Dosti smo delali na raznih razvojnih programih. Te bi že lahko za-

čeli uresničevati, če bi bil položaj jasan. Ob tem bi mi lahko v letu, letu in pol zaposlili še 200 ljudi, kar, mislim, tudi je pozitivno. Vlagamo toliko, da se proizvodnja normalno odvija. Radi bi še več, pa ne moremo," pravi Klemenčič. Po njegovih besedah je Vitacel doslej vložil v proizvodnjo toliko, kot če bi bil že skoraj lastnik, več kot bi bilo pričakovati po ekonomski logiki. Lani je bil pripravljen več kot milijon mark vložiti v izboljšanje zraka, vendar stečajni upravitelj tega ni dovolil. "Zdaj je javni razpis ekološko razvojnega sklada Republike Slovenije. V Krško bi lahko dobili investicije, da bi ekologijo v veliki meri uredili. Stečajni upravitelj pravi da ne," zatrjuje direktor Klemenčič.

## Dostal določil pravila

Za svojevrstno presenečenje je nedavno poskrbel stečajni upravitelj s pogodbo, ki sta jo podpisala Ogoreve in Dostal. V pogodbi, za katero je minister Dragonja izvedel šele minuli ponedeljek, piše, da brez Dostalovega predhodnega soglasja ne sme nihče vlagati v Videm. Ob tem se zastavlja vprašanje veljavnosti pogodbe, saj dražba, kjer je Dostal "kupil" krško tovarno, na dan podpisa omenjene pogodbe še ni bila pravnomočna. Kaj je narekovalo podpis take pogodbe? Kako bo pogodba koristila tovarni?

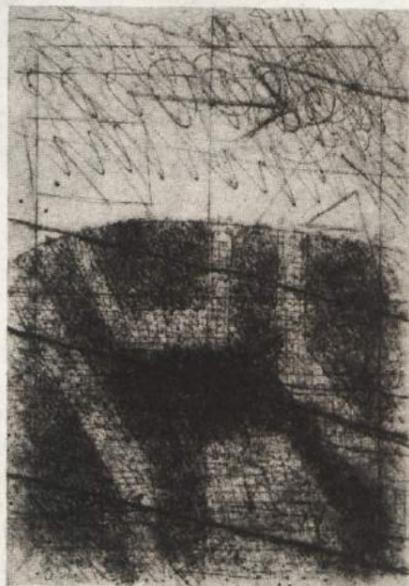
V Vitacelu obžalujejo, da ob vseh svojih dosedanjih poslovnih naporih niso seznanili javnosti, v kakšnem dejanskem stanju je Vitacel zagnal proizvodnjo. Takrat so bili potrebni maksimalni napor. Delali smo in v tem času preživeli dve močni krizi in kratkotrajno konjunkturo, pa smo v tem času poslovali pozitivno.

Bodočnost podjetja je kljub vsem poslovnim naporom Klemenčičeve ekipe za zdaj negotova. Minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja je na ponedeljkovem obisku v Krškem sicer dejal, da bo pri odločanju o lastništvu in usodi tovarne igral pomembno vlogo tudi narodnogospodarski interes in da bo na zasedanju državnega zbora zagovarjal stališče, naj se nadaljuje proizvodnja v krški tovarni papirja in celuloze.

"Če bi lastnik zaprl krški obrat celuloze, ker bi uvažal češko celulozo, bi bil ogrožen tudi odkup najmanj kvalitetnega lesa v Sloveniji. Konec proizvodnje celuloze v Krškem bi prizadel še druge dele gospodarstva," pravita Klemenčič in Petrovič.

Zlasti domačini pa govorijo še o nečem, na kar bo tudi vplivala bodoča usoda krške tovarne. Potrjujejo, da je Vitacel med drugim sponzor pihalnega orkestra, da pomaga osnovnim šolam pri različnih akcijah, da je glavni sponzor plavalnega kluba. Še bi se našlo kaj, kar denarno podpira krška tovarna papirja in celuloze, zdaj še pod slovenskim vodstvom. Vitacel živi z okoljem, pravijo. Kaj pa jutri? O tem najbrž ni pisalo niti v dodatnih pogojih Dostalu niti kje drugje.

MARTIN LUZAR



Vladimir Makuc: Pokrajina z modro ptico, 1995, barvna suha igla in brus, 44,2 x 31 cm

# Praznik grafike

Konec tega meseca bo Novo mesto po dveh letih ponovno zaživel v znamenju slovenske grafike. 28. junija bodo v Dolenjskem muzeju slovesno odprli 4. Bienale slovenske grafike, ki dolenjsko metropolo postavlja med pomembnejša središča na policentrično še vse premalo izrazitem kulturnem zemljevidu Slovenije. Tako se kljub težavam, ki so že skoraj grozile zadušiti ta izjemem kulturni projekt, nadaljujejo in uresničujejo zamisli, kot so se zastavile v osemdesetih letih, ko se je na pobudo slikarja in grafika Branka Suhyja projekt počasi in ob sprva slabem posluhu okolja začel uresničevati. Danes je posluha sicer več, a ne še dovolj. Bienale si je v Novem mestu sicer izboril domovinsko pravico, bienalni fond je vse obsežnejši, bogatejši in pomembnejši, vendar Bienale povsem še ni prodrl v zavest tukajšnje javnosti kot vrednota, ki je nikakor ne bi smeli pustiti shirati.

Od prvega Bienala, ki je bil spomladi leta 1988, do letošnjega se je uvrstilo programsko jedro prireditve. Tako bo tudi na 4. Bienalu osrednji poudarek nosila razstava okrog 140 grafičnih listov 47 slovenskih grafikov, katerih dela je mednarodna žirija izbrala za predstavitev. Na natečaj in vabila se je odzvalo okrog 80 slovenskih grafičnih ustvarjalcev iz domovine, zamejstva in izseljenstva, mednarodna žirija pa je za predstavitev odbrala najboljša dela, zato je mogoče zapisati, da bo v Dolenjski galeriji na ogled tisto najboljšo, kar je bilo v dveletnem obdobju ustvarjenega v slovenski grafiki. Mednarodna žirija, ki jo sestavljajo ugledna imena, bo izmed sodelujočih izbrala dobitnika velike nagrade Otočec in prejemnike petih nagrad Novega mesta. Letos bo že drugič podeljena tudi evropska velika nagrada, s katero se novomeški Bienale vpisuje v evropski prostor. Koordinacijska komisija evropskih muzejev in galerij je potrdila predlog, da gre to visoko priznanje za življenjsko delo italijanskemu likovnemu ustvarjalcu Emiliju Vedovi, ki je zelo ugledno ime v svetovni likovni umetnosti. Mojster se bo udeležil podelitve in otvoritve razstave svojih izbranih del.

Spremljajoče razstave so prav tako stalnica Bienala. Poleg dobitnika evropskega grand prixa Emilia Vedove se bo s samostojno razstavo predstavil tudi dobitnik velike nagrade 3. Bienala grafik in slikar Bogdan Borčić, čigar življenjska pot je nekaj časa tekla tudi v Novem mestu, kjer je poučeval na gimnaziji risanje in zgodovino umetnosti. Soočenje slovenske grafike s sodajšnje grafiko ustvarjalnostjo v svetu bo letos omogočila razstava, na kateri se bodo predstavili grafični ustvarjalci sosednje države. Star znanec našega Bienala dr. Konrad Oberhuber je pripravil izbor sodobne avstrijske grafike, v ka-

terem so zajeta vsa najpomembnejša imena, ki ta čas predstavljajo avstrijsko grafično ustvarjalnost.

Poslastica med spremljajočimi razstavami bo gotovo razstava grafičnih listov slovenskega španskega umetnika Francisca Goye, čigar 250-letnica rojstva prav letos praznuje Španija in ves kulturni svet. Največjim imenom svetovne grafične umetnosti, katerih izbrana dela smo že imeli priložnost videti med Bienalom slovenske grafike v Novem mestu (Rembrandt, Picasso), se tako pridružuje še španski mojster, ki je prav v svojih izrednih grafikah izpisal ostro kritiko človeških strasti in neumnosti. Dragocene grafike, ki bodo prispele v Novo mesto, doslej še niso bile v Sloveniji in jih bo pri nas mogoče prvič videti v Dolenjskem muzeju.

Bogastvo grafične ustvarjalnosti, ki bo od 28. junija do 30. septembra na ogled v Novem mestu, bo trajno zajeto v že tradicionalnem katalogu, ki je pospremil vse dosedanje bienalne prireditve. Poudariti je treba, da ne gre za običajen katalog, kakršni pospremijo razstave, ampak dejansko za monografski prikaz celotnega bienala trajne vrednosti, saj je vsebina kataloga poleg kakovostnih reprodukcij grafičnih listov obogatena še s številnimi obširnejšimi besedili domačih in tujih strokovnjakov, vezana na tematsko širše vsebinske sklope.

Pokroviteljstvo nad Bienalom je prevzel predsednik Milan Kučan, omogočili sta ga Mestna občina Novo mesto in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, kot glavna mecena pa se bosta v zgodovino novomeških grafičnih bienalov zapisala Krka, tovarna zdravil, in OMV Istrabenz. Bienale so podprle še številne delovne organizacije in posamezniki iz vse Slovenije.

MILAN MARKELJ

## Pogodbeni stranki se dogovorita naslednje:

- da do največ 15 različnih strokovnjakov drugega pogodbenika v času od 1.6.1996 dalje pregleda stanje in obseg sredstev, ki so bila predmet javne dražbe dne 13. marca 1996;

- da do največ 15 različnih strokovnjakov prvega pogodbenika v času od 1.6.1996 dalje izvrši ogled VIDEM, celuloza, papir in papirni izdelki KRŠKO, d.o.o., v stečaju, tj. proizvodnje celuloze in proizvodnje papirja v Krškem, in sicer z namenom, da bo lahko drugi pogodbenik pričel pripravljati načrt tehnološke modernizacije ter načrt ekološke sanacije proizvodnje celuloze in papirja v Krškem;

- da se prvi pogodbenik zavezuje drugemu pogodbeniku, da ne bo on sam vršil investicij niti ne bo dovolil, da se vršijo investicije v VIDEM, celuloza, papir in papirni izdelki KRŠKO, d.o.o., v stečaju, tj. v proizvodnji celuloze in papirja v Krškem, ne da bi prvi pogodbenik predhodno pridobil soglasje drugega pogodbenika, kar velja do pravnomočne rešitve sporov, navedenih pod tč. 1. tega dogovora

Del pogodbe, ki sta jo podpisala Brane Ogorevc v imenu Vidma in Jaroslav Dostal v imenu ICEC Ljubljana

# Trinajst stoletij stari grobovi



Arheolog Uroš Bavec pri delu na grobišču.

Trebeljanski hribi, ki se strmo dvigujejo med dolinama Laknice in Radulje, so polni skrivnosti. O teh odmaknjenih in z gozdovi prekritih strminah krožijo še danes številne legende, ki govore o starodavnem misijonu, ki je bil v teh krajih, o grobišču prvih kristjanov, o cerkvi, v kateri sta maševala sveta brata Ciril in Metod. Da je v ljudskem izročilu skrito vsaj zrnice resnice, potrjujejo najnovejša zaščitna izkopavanja, ki jih opravlja novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine blizu Gorenjega Mokronoga. Odkrili so grobišče, ki prča, da je bila v bližini tudi večja poznoantična naselbina.

Arheologi so zasadi lopate v malem peskopu pri Gorenjem Mokronogu, neda- leč od znanega spomenika romanske ar- hitekture na slovenskih tleh, rotunde pri cerkvi sv. Petra, oziroma Na štuku, kot doma- čini rečejo kraju, kjer so po drugi svetov- ni vojni začeli kopati pesek za domače po- trebe. Med nakopanim peskom so ljudje že takrat kdaj našli tudi kakšno človeško kost, a temu niso posvečali pozornosti. Na kosti v peskopu so veliko kasneje opozorili tudi strokovnjake novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki so pred nekaj leti delali topografijo tega ob- močja in postali pozorni na lokacijo, saj je obetala zanimive arheološke najdbe. Ko so letos sredi aprila začeli zaščitna izkopava-

nja najprej na ostankih romanske grajske stavbe Gorenji Mokronog, potem pa še v nekdanjem peskopu, se je kmalu poka- zalo, da so res našli na zanimivo arheo- loško najdišče, saj so grobišča iz 7. stoletja na Dolenjskem redka, hkrati ko velja, da je to obdobje izredno pomembno za etno- genezo Slovencev; to naj bi bil čas priseljeva- nja naših slovanskih prednikov in njihove- ga mešanja s staroselci, ki očitno ni poteka- lo nasilno, kot se je mislilo doslej.

## Uhan s košarico izdal starost grobišča

Arheolog Uroš Bavec z Zavoda za var- stvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, ki vodi izkopavanja, pravi, da so

grobišče Na štuku najprej povezovali z gra- dom in so ga v začetku izkopavanj datirali v 12. stoletje, vendar so morali starost gro- bov pomakniti daleč nazaj, vse v 7. stoletje, ko so pri ženskih skeletih našli nakit. V moških grobovih ni bilo pridakov, v žen- skih pa so našli predvsem ogrlice iz barve steklena paste. Najpomembnejša najdba, ki je pomagala določiti starost grobišča, je bil bronast uhan s košarico. Podobnega doslej na dolenjskih arheoloških najdiščih še niso odkrili, znan pa je iz grobišč na Gorenj- skem. Takšni uhani se pojavljajo po letu 568 in še vse 7. stoletju. V tem obdobju naj bi prišlo do mešanja med staroselci in sloven- skimi predniki oziroma do umikanju staro- selcev iz nižinskih naselbin v tako ime- novane refugije, utrjena zatočišča, ki so bila običajno visoko v hribih, kjer naj bi bila varna pred prodirajočimi novimi ljudstvi. Zelo znan je denimo refugij Ajdovski Gra- dec pri Sevnici, podobna naselbina pa je morala biti tudi v trebeljanskih hribih pri Gorenjem Mokronogu, kar nakazuje prav najdba grobišča. Po mnenju arheologa Bava- ca je bila naselbina najverjetneje na mes- tu, kjer so danes ostanki gorenjemokrono- kega gradu oziroma natančneje na terasah za gradom.

"Skeletni grobovi so vkopani v pesek, in to zelo plitvo, še ne pol metra. Pokojni- ki so bili pokopani brez krst. Gre torej za značilen staroselski pokop," pravi Uroš Bavec. "Izkopali smo 20 skeletnih grobov. Antropologi so opravili že del analiz in določili starost, višino in spol pokopanih. Te analize kažejo, da je večina umrla v za- tiste čase normalni starosti od 40 do 50 let, nekaj presenečenja pa pomeni razmeroma visok odstotek skeletov mladih žena. Starost grobišča smo postavili v 7. stoletje, torej gre za grobišče, kakršna so pri nas razmeroma redka. Pričakovati smemo, da je bilo blizu grobišča naselje, najverjetne- ja na rebri, kjer stojijo ostanki gradu Gorenji Mokronog. Za gradom so terase, ki so na- selbinskega značaja. Da je bila najverjetne-

je prav tam poznoantična naselbina, me prepričuje tudi dejstvo, da med grobiščem in terasami teče zelo stara pot, ki povezuje obe najdišči."

Kot meni arheolog Bavec, je nad gro- biščem najverjetneje stala tudi kakšna cerkva, vendar sakralnega objekta še niso mogli dokazati. Natančneje raziskave bi najbrž odkrile njegove ostanke, vendar je naloga Zavoda le zaščitno izkopavanja. Ko bo končano, bodo grobišče zasuli, posadili travo, izkopane skelete pa bodo shranili za

natančnejše analize, ki bodo odrgnile še kakšno tančico skrivnosti z življenja pred poldrugim tisočletjem v trebeljanskih hri- bih. S sodobnimi metodami je mogoče iz okostja razbrati, kakšne bolezni so mučile starodavne prebivalce, v nekaterih prim- erih pa tudi kaj so posamezniki delali. Ne- katera opravila pustijo sledove na kosteh ali povzročijo določene spremembe.

Za temeljiteje analize bi bila potreb- na celovitejša izkopavanja, kar pa je že naloga državnih ustanov, kot sta Narodni muzej in Arheološki inštitut. Naši strokov- njaki so svoje delo v glavnem opravili in obogatili dolenjsko zgodovinsko dediščino za pomembne novosti.

MILAN MARKELJ

## HRANA KOT UŽITEK

# Polžki prilezli na Dolenjsko

Čeprav so misli o tem, kako v današnjem razvitem in modernem svetu vsi samo nekam hitimo in nimamo časa za ničesar in nikogar, že zguljene, žal še kar držijo. Še bolj nerazumljivo pa je to, da si dostikrat ne vzamemo časa niti za stvari, ki jih imamo radi. Med te spadata tudi hrana in pijača, saj mnogi danes iščejo smisel življenja prav v kulinaricnem in vinskem svetu. Nasploh dobrot, ki nam jih nudi živ- ljenje, ne gre zajemati z veliko žlico, v naglici in mimogrede. Potrebno jih je okušati počasi in z občutkom. Tudi hrano in pijačo. To je moto mednarodnega gibanja Slow food, katerega polžki, ki so njegov zaščitni znak, so počasi prilezli tudi na Dolenjsko, v Gostišče Kos v Ločni.

To gostišče je že dlje časa poznano ne samo po dobri hrani, ampak tudi po raznih kulturnih prireditvah, s katerimi svojim gostom popestrijo obisk pri njih. Od četrt- ka, 30. maja, ko je bilo prvo ustanovitevno srečanje gibanja Slow food in so gostje uživali le dolenjsko hrano in pijačo, pa je v Gostišču Kos tudi sedež tega gibanja na Dolenjskem. Koordinatorica je Mira Kos.

Slow food je mednarodno gibanje za pravico do užitka, kajti ponovno se mora naučiti ceniti stvari, ki so redke in tipič- ne. Gibanje zagovarja zdravo življenje in zdravo prehrano, ob kateri se učimo uživati in se ji posvečati. Rodilo se je v Italiji leta 1989 kot odgovor na širjenje fast-food pre- hranjevanja, hitrega in obenem nezdrave- ga uživanja hrane, ki se uresničuje pred- vsem v raznih McDonalld's restavracijah, ki jih tudi pri nas že mrgoli. Gibanje Slow food je tudi odgovor na vedno hitrejši tem- po življenja, ko so majhne radosti vedno bolj odrinjene in že skoraj pozabljene, raz- ložimo pa ga lahko tudi kot potrebo oziro- ma upor nekega kroga ljudi proti razvred- notenju osnovne človeške potrebe po pre- hranjevanju in poudarku na spoznavanju navad, hrane ter vin iz tipičnih področij.

"Prav Slovenija je na edinstven način sposobna sprejeti in negovati to idejo, ki združuje in predstavlja posebnost sloven- skih pokrajin nam in tujcem. Sedeži gibanja se že v Kopru, Gorici, Mariboru in Ljub- ljani, sedaj pa po zaslugi g. Marina Berovi- ča, novomeškega ljubiteljskega slikarja, ki živi v Ljubljani in je nasploh velik ljubitelj dobrega in lepega, tudi v Novem mestu. On me je namreč navdušil za to," je povedala Mira Kos. Gibanje, ki je pred sedmimi leti nastalo predvsem med menedžerji zahodne Evrope, je začelo preraščati svoje okvire v spoznavanju kulinaricnih posebnosti regij in prijetno druženje z naprednimi vinarji, ki seznanjajo s svojimi najboljšimi vini. Danes je prisotno v 28-ih državah na petih kontinentih, njegovo filozofijo pa je spre- jelo več kot 50 tisoč članov. Na različne načine promovira L.I.: "slow odnos do živ- ljenja", kar pomeni uravnotežen in razu- men odnos do časa, užitka, družabnosti, okolja, kulture in tradicije v prehranjevan- ju, do gostoljubnosti, prijateljstva, skrat- ka do življenja.

Da so člani gibanja o vsem kar najbolj obveščeni, Slow Food izdaja različne publikacije, priročnike, turistične in eno- gastronske vodiče. Najbolj znan je Vo- dič med najboljšimi vini sveta, nekakšna biblija za vsakega vinogradnika, vinarja in seveda gostinca, saj je v njem ocenjenih 6.000 vin. Med znanimi revijami je tudi Slow, ki izhaja štirikrat na leto in jo bodo dobivali tudi slovenski člani. V teh pu- blikacijah je mogoče najti informacije o vi- narstvu, gostinstvu in turizmu, ki jih bodo posredovali člani posameznih osnovnih celic gibanja, ki se imenujejo omizja, ali pa nacionalnih združenj.

Od zadnjega majskega petka je tudi v Novem mestu mogoče počasi in z užitkom ter v prijetni družbi pokušati dobrote do- lenjske in moderne kuhinje in uživati v usklajenosti hrane in pijače. Za to je že pri



Mira Kos med gosti na prvem večeru "počasne" hrane.

prvem srečanju članov Slow food pri nas poskrbela Mira Kos z Nikom Veseličem, strokovnim učiteljem in nasploh vsestran- skim človekom na področju kulinarike. Skupaj sta sestavila jedilnik, pri katerem je bil poudarek na dolenjski hrani in pijači, kar bo tudi v prihodnje, povedala pa sta še, da nameravata vnaprej skrbeti za oživljanje kuhinje, ki je že bolj pozabljena. Da gre za same najboljše jedi in pijače, pove že nekaj naštetih stvari z jedilnika; na primer za do- brodošlico so gostje dobili mašno vino, potem pa laški rizling skupaj s kokošjo teri- no s koromačem in rezanci zelene, char- donnay z lisičkovo juho z jabolki, zeleni sil- vancec s telečjim priželjcem z bukovim ostrigarjem in zelenjavnim zavitkom do na koncu laškega rizlinga z nadevanimi peč- nimi jabolki z medom in orehi ter orehov- ca. V prijetnem večernem druženju, ki je trajalo kar od 19.30 do 1. ure zjutraj, so gostje lahko počasi in z užitkom poskusili kar 8 različnih jedi in zraven primernih pi- jač, seveda vse dolenjskega porekla. Mira Kos je predstavila vsako jed. Tone Pezdirc, enolog v Vinski kleti Metlika, pa je goste seznanjal s ponujenimi vini. Prvega sreča- nja sta se udeležila tudi Tomaž Kavčič, pri- znani vinar iz Goriških brd in Zdenko Fer- litič, gonilna sila in poverjenik Slow fooda Koper.

Ob izbrani kulinariki in vinih se najde čas tudi za klepet, kar so vedeli že prvi gos- tje, ki jih ni bilo malo - okrog 60. "Vesela sem dobrega odziva in več kot 30 gostov je že prijavilo članstvo v našem Slow foodu. Naslednje srečanje bo prav kmalu, 21. junija, v gostišču Na bregu, potem 30. avgusta v Strunjanu, zatem pa se bomo dobili spet pri nas, v Gostišču Kos," je povedala gospa. Mira. Članstvo je prostovoljno, plačuje pa se članarina, ki za letošnje leto znaša pet tisoč tolarjev. Za posamezno srečanje mo- rajo nečlani odšteti enako vsoto, člani pa 4.500 tolarjev.

Seveda si vsakdo ne bo mogel privo- štiti tega srečanj, gotovo pa bo moto giba- nja Slow food, ki je prišlo tudi na Dolenj- sko, lahko uresničeval vsak sam in si vzel čas tako za hrano kot za ostale stvari, ki so mu pri srcu. Kot je dejal že Hipokrat: "Jed, pijača, spanje, ljubezen - vse bodi umerje- no."

LIDIJA MURN

## 3. LETNA KONFERENCA VRHA OTROK

# Črnomaljski ambasadorčki

V 4. a razredu črnomaljske osnovne šole Loka je že od začetka marca vladalo slovesno vzdušje, pomešano z vznemirjenjem, kančkom strahu, skrivnostnimi pričakovanji in še čem, kar se lahko poraja v glavicah otrok. Takrat so učenci namreč izvedeli, da so zmagali na natečaju, ki ga je v Sloveniji razpisala revija Miki miška, in bodo zastopali Sloveni- jo na srečanju otrok v pariškem Disneylandu.

Mali Črnomaljški so tako postali amba- sadorji Slovenije na tretji letni konferenci vrha otrok, imenovani "Children's Sum- mit", ki je bila od 21. do 24. maja v Parizu. V sodelovanju z Unescodom so jo organizirali Disneyevi časopisi iz tridesetih držav iz Evrope ter Mehike, Združenih držav Amerike, Japonske in Nove Zelandije. Črnomaljški so se srečanja v Franciji z ok- rog tisoč otroki še toliko bolj razveselili, ker so si to laskavo nagrado prislužili kot zma- govalci med 40 razredi iz vse Slovenije, ki so se odzvali na razpis v reviji Miki miška. Pod strokovnim vodstvom razrednika Fran- cija Mravince in namestnika ravnateljice Darka Kočevarja ter s pomočjo staršev, šole in črnomaljske Glasbene šole so v svoji nalogi tako prepričljivo predstavili Belo krajino, da jih je strokovna komisija pri reviji Miki miška razglasila za zmagovalce.

V knjigi s platnicami iz belokranjskega platna, napisani z roko, so namreč pred- stavili osem večjih belokranjskih krajev, nastanek njihovih imen, zgodovino in se- danjost pa ljudske običaje, kot so jurjevanje in kresovanje, pisanje pisanic, belokranj- sko hišo, jedi, besede, belo brezo. Poleg tega so učenci belokranjsko hišo, bele bre- ze in kresovanje še naslikali. H knjigi so priložili pisanice, peharčke, prtičke in ma- keto vrhlevne belokranjske hiše ter četrt- urni videofilm, na katerem so predstavljene osnovne značilnosti v knjigi omenjenih kra-jev. Film je opremljen z glasbo, ki so jo učenci igrali na flavto in violino, ter glas- ba, ki jo izvaja tamraški orkester glasbene šole Črnomelj. V angleščini je v filmu obrazloženo, kako je Črnomelj dobil ime.

Da je bilo vznemirjenje pred odhodom v Francijo med črnomaljskimi četrtošolci veliko, je razumljivo, saj so se vsi razen dveh prvič vozili z letalom. Mnogi pa so prvič odšli za nekaj dni od doma brez staršev. Toda po slovesu na brniškem letališču je bilo kaj malo časa misliti na dom, saj so jih moderatori Meta Ornik, Robert Bogataj in ilustratorica Branka Schwarz ter seveda gostitelji v Disney- landu, ki je bil gostitelj konferenca, ves čas pošteno zaposlovali. Tema letošnje in tudi vseh konferenc do leta 2000 bodo komuni- kacije. Na to temo so organizirali delav- nice, kjer so proučevali različne načine ko-



Nalogo, s katero so si prislužili udeležbo na konferenci otrok v Pari- zu, so učenci 4. a razreda osnovne šole Loka predstavili na nedavni otvoritvi prenovljene in dograjene šole. Med drugim so izdelovali belokranjske prtičke.

municiranja. Črnomaljški so si zamislili ča- sopolis, ker pa so želeli, da bi njihovo spo- ročilo razumeli tudi ostali udeleženci srečanja, so uporabljali v glavnem slike. V teh delavnicah so se predstavniki Slovenije izkazali kot veliki "deloholiki", torej pravi zasvojenjci z delom. Tako rekoč vse so naredili sami in se na koncu izvrstno odrezali. Nekateri, na primer italijanski otroci, so imeli s seboj goste, ki so delali namesto njih, oni pa so se zabavali. Kako močno je tehnološki razvoj stopil v otroški svet, so dokazali Japonci, ki so vse delo opravili z računalniki, medtem ko so Črnomaljški služile zgolj roke. A ne le pri izdelovanju časopisa, prav so prišle tudi pri siceršnjem navezovanju stikov z ostalimi otroki. Pred- vsem so se dobro z rokami sporazumevali s Portugalci.

## Slovaške zastave pa ne

Ob koncu srečanja so organizatorji pohvalili Slovence, da so bili edini, od katerih se ni v Parizu nihče izgubil, in to kljub temu da edini niso imeli zastavic, ki so bile eden od razpoznavnih znakov. Zato pa so na lastni koži spoznali, kaj pomeni, če odpove komunikacija. Organizatorji so jim namreč hoteli potisniti v roke slovenskim podobne slovaške zastave, vendar so jih Črnomal- ljški s ponosom zavrnili. Zato pa so jih mnogi ljudje spraševali, od kod pravzaprav prihajajo. Žal niso imeli s sabo tako rekoč nikakršnega propagandnega gradiva, s katerim bi lahko predstavili svojo domovino. Pred odhodom so sicer predlagali, naj Tu- ristična zveza poskrbi za prospekte, da bi jih odnesli s seboj, a ni bilo odziva. In tako je bila zopet zamujena priložnost, da bi Slovenijo v svetu bolje spoznali.

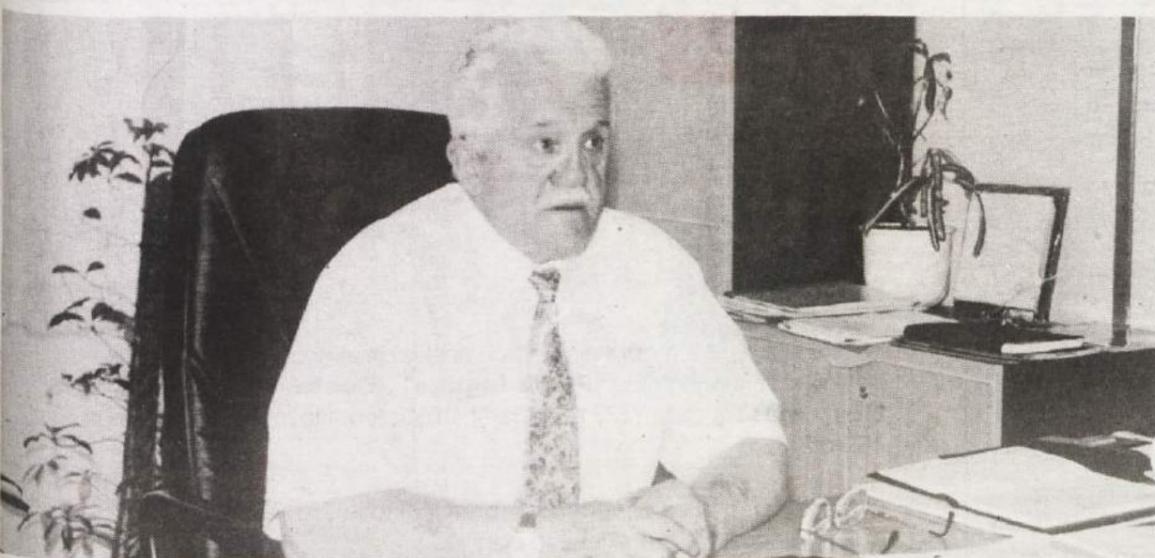
Za enajstletne Črnomaljške je bilo sode- lovanje na konferenci otrok velika izkušnja. Kako velika, bodo nekateri morda ugotovili šele čez čas. A četudi so si po štirih dneh hotdogov, hamburgerjev, kokakole in slad- kega mesa zaželeli, da bi s pravimi in ne plastičnimi vilicami, žlicami in noži jedli preprosto domačo hrano iz maminega lon- ca, so zatrdili, da bodo tudi prihodnje leto sodelovali na natečaju Miki miške. Kljub temu da so skrbni, natančni in vztrajni, so skoraj prepričani, da ne bodo znova dobili nagrade. "Isti razred najbrž ne sme dvakrat zmagati," je na kratko pojasnil eden od nadobudnežev.

MIRJAM BEZEKJAKŠE

# Strpnost v srcu civilizacije

Dvajseto stoletje, ki se počasi poslavlja, se bo vpisalo v zgodovinski spomin človeštva kot izrazito v sebi nasprotujoče obdobje, saj sta ga zaznamovala tako silovit in skoraj nesluten tehnološki razvoj, ki naj bi prinesel blagostanje, kot strahoten razmah nasilja, kakršnega človeštvo skoraj ne pomni. Piko na i nasilju nad okoljem, obema svetovnimi vojnami in množini lokalnih vojn po vseh celinah sveta je postavila balkansko klanje, v katerem je še posebej prišla do izraza verska in nacionalna nestrpnost, kot da ni bilo grozljive izkušnje druge svetovne vojne in holokavsta, kot da se ni svet tako, kot morda še nikoli poprej, zavedel, kakšni veliki in nepogrešljivi vrednoti sta strpnost do drugačnega in sožitje različnosti. Ko se omenjajo krivci za porast nestrpnosti v sodobnem svetu, se obtožujoči prst večkrat obrne tudi proti novinarjem in javnim občilom. Upravičeno?

FOTO: A. KOŠMERL



Loški župan Jernej Zabukovec

# Župan po volji in potrebah ljudi

Loška dolina je prečudovita. Z belim Snežnikom v ozadju je bolj podobna slikarjevi paleti ali razglednici kot resničnemu svetu, a domačini tega skoraj ne zaznajo več. Zanje je to svet kot vsak drug, svet težav in uspehov, upanj in odrekanih. Odkar se je Slovenija lokalnosamoupravno preuredila, je tu nastala nova občina Loška dolina, ki ima sedež v gospodarskem in kulturnem središču tega območja, v Starem trgu pri Ložu, vendar dolini dominira prastaro mesto Lož. Župan nove občine je Jernej Zabukovec.

Njegovo ime in organizatorska žilica sta znana že dlje časa, še iz let, ko je delal v Kovinoplastiki, ki dolini in celi občini kljub resnim časom še vedno reže največji kos kruha, in iz let, ko se reže uspešno zagrizel v delo na krajevni skupnosti. Da je postal župan, se zdi občanom kar samo po sebi umevno. Prijetno je bilo z njim pokramljati in rad nam je postregel z odgovori na vprašanja, kako se je stanje spremenilo, odkar so samostojna občina. Z 242 kvad. kilometri je Loška dolina ena večjih slovenskih občin po površini. Njenih 5.300 občanov pa se k sreči še ne ubada veliko s skrbmi o preživetju, saj probleme uspešno rešujejo tudi po županovi zaslugi.

- **Minulo je že več kot leto dni vašega županovanja. Kako ga ocenjujete? Je bilo uspešno ali ne?**  
"Najprej bi rad pozdravil vse bralce Dolenjskega lista. V odgovor na vaše vprašanje pa moram povedati, da sem imel pri nastajanju občine veliko podporo prebivalstva in sem bil izvoljen že v prvem krogu. Ljudje so me poznali kot razumevaločega za vse probleme našega prostora. Dela sem se lotil z veliko volje. Podporo pa sem dobil tudi pri strankah."
- **Loška dolina je obmejna občina. Seka jo republiška cesta, na vašem ozemlju je mednarodni mejni prehod. Kako živite s problemi, ki jih prinašajo te danosti? In ali so to sploh problemi?**  
"S cestami imamo res velike težave in tudi cesta, ki jo omenjate, je od Loža pa vse do mejnega prehoda izredno slaba. Samo del ceste je obnoven, pa še ta zelo slabo. Če tega dela SCT kot izvajalec ne bo popravil, bomo primorani v protest. Mejni prehod nam ne dela težav, ljudje se pač morajo navaditi, da je onstran druga država, in spoštovati mejo. Trudimo se, da so odnosi s Hrvaško dobri in navezujemo trdne stike, da bo sodelovanje vsaj takšno kot prej. Spoštujemo dejstvo, da je iz sosednje države v naši občini zaposlenih kar 137 delavcev, ki so leta ustvarjali pri nas. V Loški dolini je dela dovolj, nekoliko motijo le slabši zaslužki, a potrpeti moramo in biti zadovoljni s tem, kar imamo."
- **Skoraj večino slovenskih občin teži precejšnja brezposelnost. Kako je s tem v vaši občini? Kovinoplas-**

tika verjetno veliko prispeva k temu, da tega problema nimate?"  
"Dejal sem že, da zaposlovanje ni problematično. Kovinoplastika ima izredno razumevanje. Vodstvo je dovolj pošteno in se zaveda, da je večina krajanov tu pustila svojo mladost. Tovarna načrtuje, da bo zaposlovala vse tja do Sodražice in Loškega Potoka in del sredstev namenila tudi za štipendije. Obe občini, naša in potoška, sta že dali vlogo za prekatgorizacijo ceste preko Ravnice gore. Cesto nameravamo razširiti za normalen promet in tako olajšati in skrajšati pot delavcem, ki bi želeli delati v naši občini."

- **Skoraj ni kraja brez ekoloških težav. Če jih imate, kako jih rešujete?**  
"Velik problem v naši občini je pitna voda, ko jo moramo prekuhavati. Oporečna voda se je začela pojavljati, ko je bil zgrajen mednarodni mejni prehod. Napravili smo dve vrtini. Zadeva je sicer draga, smo pa kljub temu zadovoljni, da smo našli vir zdrave pitne vode. Že letos bo Babna Polica dobila vodovod iz nove vrtine. Pripravljamo pa še eno vrtino in upamo, da bo tako oskrba z zdravno vodo dolgoročno rešena. Drugi problem so divja odlagališča odpadkov, ki jih je kar precej. Počasi jih saniramo. Industrija ne onemnažuje, Kovinoplastika ima izredno dobre in varne čistilne naprave."
- **Proračuna za to leto še niste sprejeli. Gotovo pa nam lahko zaupate nekaj števil in kako ga boste porabili?**  
"Tako je. Proračun seveda ni skrivnost, saj je vendar namenjen javni porabi. Največji del proračuna, ta naj bi znašal nekaj nad 300 milijonov tolarjev, je prehodnega značaja. To so sredstva, ki jih dobimo od države, gredo pa za šolstvo, vzdrževanje javnih cest, komunale itd."
- **Ali sredstva, ki jih namenja država, redno pritekajo?**  
"S sredstvi, ki so namenjena resnim projektom, nimamo nobenih težav. Sama Loška dolina spada v obmejno področje, krajevna skupnost Nova vas pa v izrazito demografsko ogroženo. Vsa leta nazaj, torej ko smo delovali še kot krajevna skupnost, so sredstva redno dotekala v določeni višini, razliko pa smo sami pokrivali in to zelo uspešno. Takrat so nas obravnavali kot vzorčno

krajevno skupnost. Sredstva smo pošteno vlagali. Letos bomo za kanalizacijo v Starem trgu porabili 24 milijonov, vodovod Babna Polica nas bo stal 22 milijonov in dokončanje ceste Ravnice z Loškim potokom okrog 17 milijonov tolarjev."

- **Kako delujejo vaše skupnosti?**  
"Imamo dve krajevni skupnosti, te imajo vaše odbore, ki so posvetovalni organi. Seveda sta skupnosti pravni osebi. Menim, da ljudje bolj zaupajo krajevni skupnosti, če v njej delajo ljudje, ki so pripravljeni res delati ne pa politizirati. Če bi vprašali nekatere občane, ki niso nikoli nič delali, potem imajo ti en sam greh - nedelo, tisti pa, ki delajo zagnano, pa jih imajo mnogo. Občinski svet ima 16 svetnikov, odborov pa trenutno še nimamo. To pravkar pripravljamo. Prav je, da je teh odborov več, vodili jih bodo svetniki in tako prenašali povratne informacije svetu občine in obratno."
- **Slišati je, da Bločani zahtevajo svojo občino?**  
"To presojo prepuščam Bločanom. Tak je bil izid referendum, žal pa je Državni zbor odločil drugače in referendum je izpadel kot prazna stvar. Bločane podpiram v njihovi odločitvi. Če jim bo šlo bolje, bom tudi sam vesel. Župan sem zato, ker hočem delati dobro, ne pa zaradi časti. Trdim, da je bilo razbitje občin velika napaka. Le sredstva bi morali vlagati tam, kjer nastajajo, pa bi šlo tudi s stariimi občinami. Problem bo takrat, ko bodo nastale potrebe po večjih skupnih investicijah."
- **Ali imate kakšne skupne načrte z občino Loški Potok? Morda probleme?**  
"Tu je npr. cesta, o kateri sem že govoril. To bo nedvomno skupni projekt, in to ne majhen. Vodimo nekatere pogovore, za katere upam, da ne bodo ne prvi ne zadnji. Recimo, če bomo spravili cesto Markovec - Loški Potok v normalne okvire, bomo morali marsikaj skupaj postoriti. V Starem trgu je trafa postaja, ki bi jo bilo mogoče povezati z Loškim Potokom in bi tako imeli zanesljivejšo oskrbo z električno energijo. Moram se vrniti tudi na vprašanja vode. Študije so pokazale, da pitne vire najbolj onesnažujejo sosodnji Prezid, Bloke in Loški Potok. Tu bomo morali s pomočjo države zastaviti skupne projekte in zadevo skupno reševati."
- **Za konec še to vprašanje: ste optimist?**  
"Vsekakor. Upam, da bo šlo bolje. Najbolj me motijo strankarske razprtije. Najpogubnejša za podeželje pa se mi zdi visoka vaška politika. Neenotnost je pač vedno poguba."

ALBIN KOŠMERL

Na to vprašanje so poskušali odgovoriti na okrogli mizi, ki jo je v Cankarjevem domu pripravil Urad Republike Slovenije za mladino v sklopu akcije Vsi drugačni vsi enakopravni. Sodelovali so Mikko Lohikoski, medijski koordinator pri Svetu Evrope za to akcijo, novinarka in dolgoletna predsednica častnega razsodišča pri DNS Mojca DrčarMurko, odgovorni urednik informativnega programa na POP TV Tomaž Perovič, raziskovalec dr. Vlado Miheljak in novinar tednika Mladina Ali Žerdin. Sodelujoči so se pri svojih razmišljanjih osredotočili predvsem na domače stanje, se pravi, da so prečesali razmere v slovenskem tisku, hkrati pa so se dotaknili tudi širših vprašanj strpnosti in nestrpnosti.

## Prej antisemitizem, zdaj politična nestrpnost

Ugotavljali so, da je pri nas je opazno nekakšno splošno prepričanje, da so novinarji kultivirana bitja, ki tako nizkotnih čustev, kot je nestrpnost, ne gojijo, kar pa je zelo napačno mnenje. Proti nestrpnosti ni nihče trajno cepljen, saj je ne zasledimo le pri neizobraženih ljudeh, ampak tudi med razumniki, od novinarjev do najbolj imenitnih osebnosti narodove zgodovine. V tem pogledu je preteklost posebej prepričljiva, saj lahko že pri površnem listanju po predvojni časopisih zasledimo ogromno nestrpnosti, predvsem do Židov. Antisemitizem je bil izrazit primer splošne nestrpnosti v Sloveniji, zaznamoval pa je med drugim dve tako imenitni osebnosti, kot sta Jancz Evangelist Kreck in Jože Plečnik. Po drugi svetovni vojni antisemitizma ni več, se pa pojavijo druge oblike nestrpnosti, denimo do priseljencev, "južnjakov" in do določenih segmentov mladinske populacije. V novjšem času je opaznejša politična nestrpnost.

Branje in poslušanje sodobnih javnih medijev ne pokaže tako jasnih oblik nestrpnosti, kot jih je mogoče zaslediti v predvojnem tisku, pri natančnejšem spremljanju medijev pa se izkaže, da je mogoče najti nestrpnost tako na straneh resnih časopisov kot v tako imenovanem rumenem tisku. Pedantnejše branje lahko celo v malih oglasih odkrije elemente nestrpnosti, vendar ne gre za pojav, ki bi bil v oči. Še najbolj očitno prihaja nestrpnost javnih medijev na dan v priljubljenih in zelo branih pismih bralcev. Za slovenske razmere so pisma bralcev nekaj posebnega, saj so v obdobju komunističnega režima odigrala pomembno vlogo pri uveljavljanju svobode javne besede in v boju za demokratizacijo slovenske družbe. Zdjaj pa je videti, kot da se poprej pozitivna vloga obrača v svoje nasprotje in da številna pisma bralcev, nabita z nestrpnostjo, že negativno vplivajo na oblikovanje mnenja ljudi, je menil Ali Žerdin.

## Tudi novinarji so krivi

Bolj prikrita je nestrpnost v prispevkih novinarjev. Kot je dejal Mikko Lohikoski, novinarji in mediji lahko prefinjeno propagirajo rasizem, ksenofobizem, versko, nacionalno in druge oblike netolerantnosti. Boj za strpnost v družbi ni v korist le manjšini, ožjim skupinam, kakorkoli že ogroženih v družbi, ampak v korist vsej družbi. Novinarji so v posebno odgovornem položaju, ki bi se ga morali zelo jasno zavedati. Odvisni so od demokracije in spoštovanja človekove pravice, hkrati ko sta demokracija in spoštovanje človekovih pravic odvisna od novinarjev. Tako tisti novinarji, ki vnašajo netolerantnost v novinarstvo, delujejo dejansko proti novinarstvu samemu. Zelo važno je, da se družba ne razvija v smeri netolerantnosti, ksenofobizma, rasizma ipd., pri čemer mediji nosijo del odgovornosti. Kot smo lahko videli, so mediji oziroma manjšina med novinarji odigrali eno od ključnih vlog pri netenju nacionalnega sovraštva in krvavem razpadanju Jugoslavije. Izrabljali so medije za netenje sovraštva in so zato odgovorni za strašne zločine, ki so se zgodili. Niso krivi samo tisti, ki so direktno vpleteni vanje, ampak so krivi tudi tisti, ki so spodbujali k njim. Ko gre za zavzemanje za strpnost, pravico do drugačnosti, pluralizem mišljenj in multikulturalnost, naj bodo novinarji si cer objektivni, vendar pa ne bi smeli biti nevtralni. Mediji ne povzročajo niti strpnosti niti nestrpnosti, jo pa na nek način spodbujajo, je ugotavljal Vlado Miheljak, ki meni, da mediji na manifesten ali latenten način animirajo ljudi za določena socialna ravnanja, da novinar lahko oblikuje diskurz, ki navaja ljudi na določeno normo odzivanja, naj bo strpna ali nestrpna, torej so nekako vpleteni v stanje, kakršno vlada v družbi.

Strpnost kot sposobnost življenja z drugačnostjo, drugačnimi ljudmi, drugačnega mišljenja in drugačnih navad, leži v samem bistvu civilizacije, nadomešča zakon močnejšega, zakon džungle, zato bi lahko tudi rekli, da je razvoj civilizacije naraščanje strpnosti v družbi. Tolerantnost se v človeku dviga, ko razvije sposobnost vzvičljanja v drugega, upoštevanja želja in pravic drugega, kar pa ne pomeni, da bi se morali žrtvovati za druge, ali odpovedovati sebi in svojim pravicam, ali da bi na stalno netolerantnost z ene strani kar naprej popuščali. Gre za upoštevanje koristi drugih, ne da bi škodovali svojim, kar mora seveda veljati za obe strani. Na ta način se lahko vnaprej ogremo različnim konfliktom, ki nam otežujejo življenje, je med drugim povedala Mojca DrčarMurko, ko je opredeljevala poti, po katerih bi se lahko približali strpnosti, bolj odprti in najbrž za bivanje vseh boljši družbi.

MILAN MARKELJ



Okrogla miza je bila slabo obiskana in gostje so govorili bolj stolom kot poslušalcem. Od desne proti levi sedijo: Vlado Miheljak, Ali Žerdin, Mojca DrčarMurko in Mikko Lohikoski.

FOTO: M. MARKELJ

## VEDETI NI NIKOLI ODVEČ

Kako privarčevati sredstva za izgradnjo doma, nakup vrednejših dobrin, za šolanje otrok, za dobo vnukom, za dodatno pokojnino, za ...?

Ob trdni podpori strokovnjakov, ki z vsem svojim znanjem in prizadevanji za dobro človeka jamčijo, da je vaš denar varno naložen in visoko obrestovan, je uresničitev vaših ciljev lažja kot kdaj koli prej.

### RENTNO VARČEVANJE KREKOVE BANKE!

Rentno varčevanje je posebej ugodno dolgoročno varčevanje za različne namene. Ponuja vam številne možnosti, izmed katerih sami izberete zase najprimernejšo obliko.

Neglede na vaš izbor se vaša sredstva v okviru rentnega varčevanja obrestujejo po obrestni meri, ki omogoča, da vaše premoženje zanesljivo in strmo narašča, vam pa med tem pripadajo vse prednosti in ugodnosti, ki jih Krekova banka zagotavlja svojim komitentom, in še več.

V skrbi za vaš jutri bomo kot edina banka nezgodno zavarovali vse rentne varčevalce. To je naše darilo za vaše zaupanje.

Obiščite nas v vam najbližji poslovni enoti! V osebnem razgovoru vam bomo z veseljem pojasnili vse, kar vas zanima.

## RENTNO VARČEVANJE

ZA DAN URESNIČENIH SANJ

Dobrodošli  
v **Novem mestu** na Prešernovem trgu 4, tel.: 068/ 322-190,  
v **Mariboru, Murski Soboti, Zrečah, Šoštanju, Ljubljani,**  
**Novi Gorici, Kopru!**



KREKOVA BANKA d.d.

**zavarovalnica triglav**  
območna enota novo mesto

ZASTOPNIŠKA PISARNA V NOVI OBČINI  
ŠKOCJAN

Naše storitve vam nudimo na naslovu: Škocjan 31, 8275  
Škocjan, telefon 76-610

Uradne ure:  
ponedeljek od 9. do 12. ure  
sreda od 13. do 16. ure  
petek od 13. do 16. ure

Ogledi avtomobilskih škod ob sredah od 14. — 15. ure.

SLOVESNA OTVORITEV BO 6. 7. 1996  
OB PRAZNIKU OBČINE ŠKOCJAN.

zavarovalnica triglav, d.d.  
— ker življenje potrebuje varnost —



Nežni val svežine



KLIMATSKE NAPRAVE  
NOVE DOBE

VISOKA KVALITETA  
TIHO DELOVANJE  
DALJINSKO UPRAVLJANJE  
DOBAVA TAKOJ  
18 MESECEV GARANCIJE  
PROMOCIJSKE CENE  
KOLIČINSKI POPUSTI

POKLIČITE NAS, Z VESELJEM  
VAM BOMO USTREGLI

068 / 324-293

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO

HOP d.o.o., Loke 14, 8351 Straža pri Novem mestu  
tel./fax: 068/324-293, tel.068/83-275; mob.:0609/619-375

PETROL

PETROL Trgovina, r.o.  
Dunajska cesta 50  
LJUBLJANA

### PRODA

poslovni prostor za opravljanje trgovinske dejavnosti, v stanovanjsko poslovnem kompleksu "Plava laguna", Cesta herojev 46, Novo mesto, parc.t. 871, vloga št. 1091, k.o. Novo mesto, v izmeri 169 m<sup>2</sup>.

Izhodiščna cena za navedeno nepremičnino je 251.000 DEM v tolarški protivrednosti na dan sklenitve pogodbe.

Dodatne informacije dobite pri PETROL TRGOVINA, OE Sistem in cene, Dunajska 50, Ljubljana, telefon 061/17 14 855.

Pisne ponudbe z opisom Vaše poslovne dejavnosti ter ponujeno ceno v SIT ali DEM oddajte na isti naslov do 15. junija 1996. s pripisom "za OE Sistem in cene".

Dospеле ponudbe bo pregledala komisija in izbrala najugodnejšega ponudnika.

HOTLINE  
ko pregorijo  
vse linije

Telefon  
005992610  
Cena po  
mednarodni tarifi.



### KAKOVOST 2000

Podjetje za raziskave, razvoj,  
svetovanje in izvajanje storitev,  
Novo mesto, d.o.o.

Podjetje je specializirano za:

- izgradnjo sistemov kakovosti po zahtevah mednarodnih standardov ISO-9000 /9001, 9002 ali 9003/
- presojo /auditiranje/ sistemov kakovosti
- izobraževanje iz področja kakovosti ( orodja kakovosti: FMEA, SPC, AUDITI, ARTP, TIMSKO DELO, TPM, PROJEKTNO VODENJE, .....

SKUPAJ Z NAMI DO MEDNARODNEGA  
CERTIFIKATA KAKOVOSTI

Tavčarjeva 2  
8000 NOVO MESTO  
tel./fax.: 068/341-111

### OBVESTILO!

Voznike obveščamo, da bo z 18. junijem 1996 na podlagi Odloka o prometni ureditvi v naseljih občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 15/95) Komunala Črnomelj uvedla POBIRANJE PARKIRNINE na javnih parkirnih površinah Na trgu svobode v Črnomlju. Parkirnina bo znašala 100 SIT za vsako začeto uro parkiranja.  
Voznike naprošamo, da ob parkiranju upoštevajo navodila pooblaščenih delavcev in prometno signalizacijo.  
Občina Črnomelj



DNEVI OBRTI IN PODJETNIŠTVA '96

Skupaj smo uspešni

20.6.1996-23.6.1996  
OD 9. DO 20. URE

ŠPORTNA DVORANA MAROF, NOVO MESTO

VEČERA NARODNOZABAVNE GLASBE PRED ŠPORTNO DVORANO MAROF,  
V PETEK, 21. JUNIJA IN V SOBOTO, 22. JUNIJA 1996 OB 18. URI.

VSTOP PROST!





Brane Papež iz Novega mesta

## Ko so še peli krampji in lopate

V Žužemberku je bil lep pomladni dan in z gradu je vihrala slovenska zastava. Bilo je po razpadu starojugoslovske vojske. Spokojni mir, ki je vladal v tem suhokranjskem trgu nad slikovito reko Krko, je 7. aprila 1941 nenadoma grobo prekinil ropot letalskih motorjev. Bile so tri nemške štuke. Ljudje so se razbežali in poiskali kritja, kakor so vedeli in znali, saj je obupno zavijanje siren, med karerega se je že pomešalo tuljenje napadajočih avionov, lahko pomenilo samo eno: razdejanje in smrt.

Takrat se je Brane Papež prvič srečal s človeškim uničevalnim nagonom. Bilo je to na začetku vojne leta 1941 in bilo mu je komaj deset let. Nemško je zrl v tuleče pošasti, ki so mitraljirale poslopja in odmetavale fosforne bombe, da je njihova goreča vsebina brizgala naokrog. Papeževa družina je tedaj stanovala v stavbi pod gradom, prav mogočni grad na skalni pečini pa je bil glavni cilj letalskega napada. Fant se je kmalu toliko ojuščil, da je skočil na plano vsakič, ko se je od visokih zidov odbila letalska bomba in prikotalila v dolino. Poskušal je pogasiti ogenj, ki je brizgnil iz nje. Odrasle roke pa so ukrotile zagretga fantiča in ga spet potegnile pod varno streho.

Po tej prvi ognjeni preizkušnji se je Brane še nekajkrat srečal z razdiralno močjo vojne, potem pa se je skupaj z očetom Francem, ki je bil sicer po rodu Novomeščan, v Žužemberku pa je bil sodni izterjevalec, preselil v varnejše okolišje Novega mesta. Mati Karolina je tremi mlajšimi otroki odšla na Sela pri Dolenjskih Toplicah, od koder je bila doma. Šele tik pred koncem vojne jih je Brane s prepustnico pripeljal v Novo mesto - poleg matere še brata Draga in Slavka ter sestro Anico. Ostali so na Papeževem domu pod Kapitljem, kjer se je Brantov praded svojčas ukvarjal s kovaštvom in kmetovanjem - Papeževi so imeli namreč nekaj njiv in travnikov v okolici mesta. S kmetovanjem se je ukvarjala posledje predvsem mati, oče pa se je bolj posvečal svojim hobijem, rezljanju in oblikovanju lesa. Še sedaj je po nekaterih kmečkih in mestnih domovih najti lične predmete, ki so delo njegovih rok.

Pet let po letalskem napadu na Žužembark, poleti leta 1946, je petnajstletni Brane stopil na novo pot - na pot izgradnje porušene domovine. Na tej poti ni bil sam. Veliko število mladih je bilo, ki so sledili njegovemu zgledu. Prav letos bo minilo petdeset let, odkar so se prvič zbrali. Bilo je to ob belokranjski železnici, na porušeni železniški viaduktu pri Otovu.

"Bili smo doma iz mesta, nevajeni dela. Bili smo mladi obeh spolov, največ nas je bilo petnajstletnikov, ki jih na zvezno delovno akcijo niso sprejeli. Tam pa so bili tisti težki kamniti bloki. Nobenih strojev ni bilo ne žerjavov. Samo roke, volja in skupinsko

delo. Vse je šlo na horuk. Vsi naenkrat smo prišli in premaknili se je. Roke so bile polne krvavih žuljev. Na delovišču so bile tri brigade, ljubljanska, novomeška in, zdi se mi, celjska. Vsaka je štela približno dvesto udeležencev. Dela so se začela julija in se zavlekla skoraj do začetka jeseni," se spominja prve delovne akcije Brane.

"Stanovali smo v lesenih barakah bivšega glavnega štaba v bližini Otovca. Pogradi so bili trdi, leseni, a smo se znašli in nabrali praproti v bližnjih stelnikih. Na sveži praproti se je prav imenitno spalo. Ko smo nekoliko razprli ruševine pri viaduktu, da so lahko postavili gradbene odre, smo se mi pomikali naprej proti Črnomlju. Upali smo, da bo tam delo lažje, a so nas čakala nova grenka presenečenja. Partizani so med vojno onesposobili železnico tako, da so zmetali pragove na kup, vrh kupa pa tračnice in pragove zažgali. Tračnice so se na grmadi zvale od vročine, mi pa naj bi jih zravnali," pripoveduje o skoraj nemogočih težavah, s katerimi so se spopadali mladi zagnanci tiste dni.

Lepe spomine ima še danes na Belokranjce. Hudo pomanjkanje je vladalo takrat in tudi brigadirji so imeli skromno hrano - glavnino so sestavljali unrini paketi, ki so jih pošiljale mednarodne organizacije. Vsakič, ko so dokončali kilometer proge, pa so iz okoliških naselij prišle procesije kmečkih žena z jerbasi na glavah in v njih so bile dobrote, o katerih so brigadirji potem še dolgo sanjali: kruh, domače pogače in raznovrstno sadje. Potem so se povescili skupaj z domačini in tistih toplih večerov ob tabornem ognju in pesmih Brane ne bo nikoli pozabil.

To so bili tisti pionirski poveljni časi, ko so bili mnogi potrebni pomoči in so jo bili mnogi tudi pripravljene nesebično nuditi. Tudi mladinci, ki so prišli na progo niso bili čisto začetniki. Brane se spominja številnih koncev tedna takoj po vojni v Novem mestu. Novomeščani, zlasti mladina, so jih preživeli tako, da so odstranjevali ruševine, čistili ulice, utrjevali ceste in gradili nove.

Sam se je po prvi delovni akciji v Beli krajini udeležil še mnogih, tudi potem, ko je bil že zaposlen. Dal je skozi Novo Gorico in številna delovišča na progah in cestah v Sloveniji in v osrčju Balkana. Tudi ko se je gradila tako imenovana "Cesta bratstva in enotnosti", ki naj bi povezovala glavna mesta tedanjih jugoslovske republike od Slovenije do Makedonije, je bil zraven. Ni mu žal, čeprav ve, da so se z delovnimi uspehi ponavadi dičili drugi, prav tisti, katerih sinovi so tisti čas hodili v počitniške kolonije in mladinske tabore. Upa pa, da se bodo petdesetletnice prve mladinske delovne akcije spomnili vsaj domačini in železnica, torej tisti, ki so z mladimi graditelji živeli in imeli od tega tudi korist. TONE JAKŠE

# Izključitev, ki trajala celo življenje

France Erč je svojo mladeniško zaljubljenost drago plačal: bil je sodno za štiri leta izključen z novomeške gimnazije, a je bila njegova venitev v Novo mesto le prehodna. V bistvu je izključitev trajala do danes, saj je dvainosemdesetletnik po dobrih petdesetih letih prvič prišel v Slovenijo.

Bilo je sončno majsko jutro in dan je bil, tako bi rekel zdaj že pokojni slovenski pisatelj, kot iz srebra ulit. S Francetom Erpičem sva hodila po grebenu Cerovca in se kar nisva mogla naučiti pogleda, ki se nama je nudil s te krtinaste vzpetine nad Birčno vasjo, nekako na sredini med nekoliko višjo Ljubensko goro in grebenom Gorjancev na drugi strani. Gozdnate Gorjance je človek le slutil tam za obronkom, a proti zaraščeni Radohi, gozdu Rasen in vzhodju hriba, Uršnim selom, z vinogradi in zidanicami okrašenim Ljubnom in Birčni vasi tik pod nama je bil pogled neomejen in oster, da so bile stavbe in drevesa kot na dotiku roke. "Tam doli pri Birčni vasi je bil naš gozd. Dostikrat smo tam napravljali drva za kurjavo in grabili listje za nastilo v hlevu," pripoveduje sobesednik in videti je, da z veliko ljubeznijo srka vase te kraje. Kako ne, saj jih je v resnici videl nazadnje nekako pred šestdesetimi leti.

"Kako pa gre ta podoba skupaj s tisto, ki ste jo imeli v vaših predstavah o domačih krajih?" sem ga vprašal. Pa mi je obotavljaje se in zamišljeno odgovoril. "Ja, vse je precej manjše, kot pa sem si vsa ta leta predstavljal." Potem pa je dodal: "A je prav tako ali še lepše, kot bi si mogel misliti."

Medtem se je pri cerkvi sv. Florjana oglašil zvonec, najstarejši na Dolenjskem in eden najstarejših v Sloveniji, in ljudje so se pričeli zgrinjati k cerkvi, katere patron je slavil god. S Francetom Erpičem sva se dogovorila za sestanek in res sva se nekaj dni pozneje spet dobila v Šmihelu, njegovem rojstnem kraju. Človeka, ki je po petih desetletjih in pol prvič obiskal svoj rojstni kraj, pač ne srečaš za vsakim vogalom.

### Dijak novomeške gimnazije

Spet sva premlevala in primerjala slike, ki jih nosi človek v svojem spominu, s podobami, ki jih nudi resničnost. "Šmihel, Kandija, vsi kraji okoli Novega mesta so čisto drugačni. Vse je pozidano, le v nekaterih stavbah še najdesled preteklosti. Celu podoba pokrajine se je ponekod spremenila - doline so zasute, vzpetine zravnane. Ostale so le glavne prometne smeri in pa nekatere točke, cerkve, gradovi, po katerih se človek lahko orientira," mi pripoveduje sobesednik. Seliva se nazaj v čas nekako pred sedemdesetimi leti. Rodil se je leta 1914 na lepi kmetiji v Šmihelu. Imel je še enega brata in štiri sestre. Šmihel je bil takrat le vasica v bližini Novega mesta s svojo faro, osnovno šolo in samostanom, v katerem so imele šolske sestre de Notre-Dame dekliško šolo in internat.

Po osnovni šoli v Šmihelu se je France preselil na gimnazijo v Novo mesto. Tu je tudi maturiral. A življenje dela ovinke, kar ga dela pestro in zanimivo. Tudi Francetovo jih je delalo in pot do mature ni bila premočrtna. Bilo pa je nekako takole. France je bil izključen z gimnazije za štiri leta zato, ker se je na skrivaj ponoči prikradel v šmihelski dekliški internat, kar je bilo nezakonito. Pri tem ga ni sicer nihče zalotil, izdale so ga le lastne besede.

Danes pripoveduje o tem povsem neobremenjeno. Rad je pač videl eno od gojenk, pa se je ponoči prikradel v internat. Nikogar ni prebudil, še dekleta, zaradi katerega je prišel, ne, saj je bil še premal. Le stara fantovska navada ga je gnala v njeno bližino. Ničesar ni odnesel in nihče za njegov podvig še zvedel ne bi, če se ne bi, po fantovski navadi pač, s tem v družbi hvalil. Tako je stvar prišla na ušesa tudi oblastem in nato pred sodišče. Franceta je to za štiri leta izključilo iz gimnazije. Saj bi ga povsem, a za storjeno dejanje ni bilo materialnih dokazov.

Po izključitvi je fant eno leto delal pri zidarjih. To ga je rešilo, kajti kmalu je prišla gospodarska kriza in starši, ki so že tako komaj študirali njegovega brata Jožeta na veterini, denarja za Francetov študij niso imali. Fant pa je bil tako ali tako na slabem glasu. Z enoletnim zidarskim delom si je prislužil toliko, da je lahko nadaljeval šolanje. Na gimnazijo je hodil v Kočevju. Tu si je pomagal tudi z inštrukcijami. Nato se je preselil v Kranj. Tudi tja ga je gnala ista mladeniška zaljubljenost, zaradi katere je bil pravzaprav izključen z novomeške gimnazije. Iz Kranja, točneje iz Podbrezja pri Kranju, je bila doma Tilka, zaradi katere se je takrat prikradel v šmihelski internat. Da bi v Kranju zmogel stroške šolanja, je delal kot prefekt v internatu za učence nižje gimnazije. Uboge nižješolčke je takrat sedmošolec Franc dostikrat gnal na izlet v Podbrezje v upanju, da bo vsaj od daleč ugledal obličje svoje skrivne simpatije Tjilke.

### Ne konec, začetek dolge rajže!

V osmo gimnazijo in na maturo je Franc končno prišel spet v Novo mesto, saj je ta čas kazen že pretekla. "No Erpič, smo malo rajžali," je dejal katehet, ko je France leta 1934 prišel k vpisu. Leto pozneje je maturiral. Maturante tega letnika je vihar druge svetovne vojne potem močno premetaval in vsakdo izmed njih je napisal svoj košček zgodovine. France je pristal v Avstraliji. A predno spregovorimo o tem, povjemo kratko zgodbi, ki potrjuje staro reklo, da je svet sicer majhen, a zanimiv.

V bližini gimnazije, nekako tam, kjer danes stoji stavba zavarovalnice Tilia, je včasih stala gostilna. Gostilničar Ferlič, ki je bil tudi novomeški izvošček, je dal zgraditi prvo bencinsko črpalko v Novem mestu. To črpalko je med svojim zidarskim obdobjem, gradil je tudi novomeški Sokolski dom, pomagal graditi tudi Francetov. Zanimivo pa je, da je ena od Ferličevih hčera zanosila. Pravilo so, da z nekim gimnazijskim profesorjem, imena zaradi nepotrjenih govoric tudi sedaj ne bomo zapisali, in oče jo je poslal v Avstrijo, kjer je rodila in se pozneje tudi poročila. Precej let kasneje, ko je France živel v avstralskem mestu Canberra, je zvedel, da je v mestu neki Ferlič odprl avtomobilsko delavnico. Oglašil se je pri njem, in ko se je pogovarjal s človekom, je ugotovil, da je to nezakonski sin hčerke gostilničarja Ferliča iz Novega mesta. Tako se je življenje razlilo po planetu.

Po maturi je France odslužil vojsko, nato pa se je kot uradniški pripravnik zaposlil na pošti. Služil je v Celju in Mozirju, po tečaju v Beogradu pa je služil ko upravnik pošte v Mežici, kjer se je oženil. Z ženo, ki je bila tudi poštna uslužbenka, sta bila prestavljen v Kranj. Tu so se rodili otroci Vida, Janez in Franci. Na pošti je



France Erč

delal do konca triinštridesetega, ko je bil odpuščen. Iz službe so ga vrgli zato, ker je odklonil nemško državljanstvo. Nemško državljanstvo je pomenilo skoraj gotov vpoklic na rusko fronto, to mu pa nikakor ni bilo všeč. A časi so bili taki, da človek ni mogel ostati dlje časa pri miru, zlasti če je bil še sorazmerno mlad in sposoben. Druga stran ga je hotela zveličati v hosto, najprej kot soborca, ko se je temu izogibal, pa ga je hotela kaznovati kot nasprotnika. Temu se je Franc uprl tako, da je ustanovil lastne sile, predvsem iz partizanskih dezertarjev. Bil je neke vrste organizator gorenskega domobranstva, a njegovi soborci za razliko od domobrancev v nekdanji ljubljanski pokrajini niso nikoli prisegli okupatorju.

France domneva, da je prav to, da niso prisegli, njega in njegove vojake rešilo usode, ki so je bili v kočevskih in drugih breznihih po vojni deležni tisti, ki so prav tako kot on mislili, da je komunistična revolucija v Sloveniji nepotrebna. Saj se je tudi France znašel na širnem Vetrinjskem polju, od koder so maja leta 1945 Angleži pod pretvezo, da gredo v Italijo, pošiljali na tisoče slovenskih fantov Titovim partizanom tako rekoč naravnost v smrt, France Angležem ni verjel. Poročila, ki so kmalu prišla o tem, kaj se z ljudmi na transportih dogaja, so njegovo nezaupanje potrdila.

Kljub temu se je tiste dni skrivaj še enkrat odpravil čez mejo tedanje Jugoslavije. Peš je prišel do Kranja in se hotel sestati z ženo, ki je tam ostala s tremi majhnimi otroki, a je moral zaradi izdaje namero opustiti in se vrniti na Koroško. Od tam je preko Italije in Francije našel pot v Avstralijo, ki je postala njegova druga domovina.

Precej let pozneje je za njim prišla sestra Tilka, potem pa še sin Janez, ki si je tam ustvaril družino. Tako ima France danes potomstvo tostran in onstran Tibege oceana. Seme je vihar druge svetovne vojne zvrtil pod nebo in na dveh koncih te naše poloble je našlo plodno rast. Koliko krvi je bilo prelite in koliko trupel je pognojilo zemljo za to novo rast, poizkuša dognati avstralski pisec holandskega rodu, ki je spremljal Franceta na nekaterih potih po domovini, med drugim tudi na morišče v Kočevskem Rogu, kjer v enem od brezen verjetno počiva tudi Francetov brat Jože. TONE JAKŠE



Hiša v Šmihelu, kjer se je France rodil, je ena redkih stavb, ki je še taka kot v času njegove mladosti. Pred njo je slikan skupaj s svojimi sestrami Roziko, Anico, Mici in sinom Francem.

# S kolesom in skicirko po Dolenjski

*Bogdan Borčič je eden najbolj znanih slovenskih grafikov, uveljavljen doma in v svetu. Njegovo ime je tesno povezano s pojmom ljubljanska grafična šola, ki pomeni visoko profesionalen in izrazito avtorski odnos do grafičnega ustvarjalnega postopka, izredno poznavanje tehnike globokega tiska in prefinjen občutek za likovno govorico. Med Borčičevimi življenjskimi postajami sta tudi Novo mesto in novomeška gimnazija, kjer je od 1. novembra 1952 do 31. avgusta 1958 poučeval risanje in zgodovino likovne umetnosti. Novomeška gimnazija je bila prvi korak na pedagoški poti, ki je slikarja in grafika pripeljala do rednega profesorja na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. In tudi na njegovi umetniški poti je bilo Novo mesto pomembna postaja, saj je imel tu eno od svojih odmevnih razstav.*

Ko je tistega novembra 1952 Bogdan Borčič pripotoval v Novo mesto kot mlad profesor, je imel kljub mladosti za seboj že dovolj izkušenj. Predvsem se mu je življenje obrnilo v tisto smer, ki si jo je sam izbral, in to že v najstnikskih letih. V Ljubljani rojeni Borčič je namreč od otroških let rad risal, veselje do likovnega ustvarjanja in poznanstvo s slovenskimi likovniki, ki so bili družinski prijatelji, so ga zgodaj pripeljali v šolo dveh uglednih likovnih ustvarjalcev, v šolo impresionista Mateja Sternena in kiparja Franceta Goršeta. Zavzeto učenje skrivnosti likovnega ustvarjanja je grobo prekinila aretacija; mladega Borčiča, ki je skupaj z materjo delal za Osvobodilno fronto, so ob neki akciji aretirali domobranci, ga izročili nemški policiji in fant se je junija 1944 znašel v taborišču Dachau, kje je dočkal konec vojne, trdo preskušeno, a nič manj odločen, da postane slikar.

Prvo leto po vojni so v Ljubljani na pobudo novomeškega rojaka Božidarja Jaka ustanovili Akademijo za likovno umetnost; med prvimi, ki so opravili sprejemni vpis, je bil prav Bogdan Borčič. Na vpis je moral sicer počakati še leto dni, da je opravil po hitrem postopku manjkajoče razrede gimnazije, potem pa je končno lahko študiral tisto, za kar se je odločil. Leta 1950 je diplomiral, nadaljeval podiplomski študij pri prof. Gabrijelu Stupici, se izpopolnjeval v ateljejih slovitega grafika Johnnyja Friedlanderja v Parizu in nato v Ljubljani samozavestno stopil na pot svobodnega umetnika. Toda to je bil za ustvarjalca, kakršen je Borčič, neizprosno zvestega svojim načelom, nepripravljenega na tržne kompromise, pretrd kruh, pretanek in s pretrdo skorjo za družino, ki si jo je ustvaril. Opustil je sanje o svobodnem umetniškem poklicu in se prijavil za službo. Po takratnih navadah je dobil dekret, ki ga je pošiljal na prvo službeno mesto v gimnazijo, tja dol na Dolenjsko, v mesto ob zeleni Krki.

## Slikarska trojica

Tistikrat, ko je Borčič začel poučevati novomeško gimnazijce risanje in zgodovino umetnosti, je bilo Novo mesto slikarsko kar močno. V Novem mestu sta učila že dva akademska slikarja, na gimnaziji Vladimir Lamut, na učiteljski pa Izidor Mole. Borčič se je še posebej spoprijateljil z Lamutom, ki je pokazal veliko razumevanje za mlajšega kolega. Ne samo da mu je v prvem času ponudil svoj skromni atelje za prenočevanje, da se mu ni bilo treba vsak dan voziti nazaj v Ljubljano, na voljo mu je dal tudi barve in papir za ustvarjalno delo. Čez čas je Borčič dobil stanovanje, najprej v Irči vasi, potem pa na Glavnem trgu nad trgovino Avtodeli. Tako je vsak dan lahko gledal na "za ljubljanskim navečji trg na Kranjskem", kot je zapisal Valvasor.

"Imel sem krasen razgled na novomeški Glavni trg. Tedaj je bil zares lep, čisto drugačen, kot je zdaj, ko ga kazijo avtomobili. Pogosto sem ga risal v vseh časih dneva in leta," pravi slikar. V čau bivanja v Novem mestu je ustvaril precej podob mestnih vedut, Novega mesta in drugih dolenjskih motivov. Ko je postal pomožni inšpektor za likovni pouk, je veliko potoval po dolenjskih krajih, največkrat kar s kolesom, z njim pa je bila vedno skicirka, ki se je polnila z risbami različnih motivov; ti so potem našli pot na platno ali na grafični list. Zanimi-

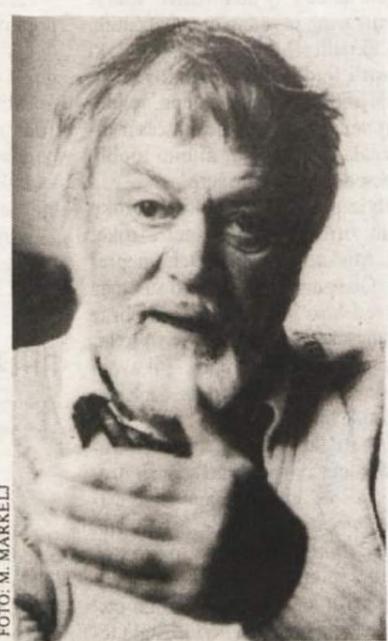
vo je, da se Borčič ni prepustil tradiciji in v Dolenjski ni iskal barvitosti in mehke melanholije. Med značilnostmi dolenjske krajine je odkril strašila, kar so mu takrat nekateri celo očitali, češ, od vseh dolenjskih lepote Borčič vidi le strašila.

Profesorji risanja, kot se je takrat reko likovnemu pouku, so se imeli tisti čas kar lepo. Borčič pravi, da je bilo Ministrstvo za kulturo zelo uvidevno in je razumelo, da akademski slikarji, ki poučujejo, potrebujejo nekaj časa tudi zase. Tako so učili le tri dni v tednu, ostale dneve pa so bili prosti in so se lahko posvečali svojemu osnovnemu poklicu, ustvarjanju. Vendar pa to ni pomenilo, da so pedagoško delo zanemarjali ali jemali kot obvezno zlo. Tako Lamut kot Borčič sta se zavzeto trudila, da bi dijakom zbudila zanimanje za umetnost in jim kaj dala. Borčiča so sploh pritegovali novi pedagoški prijemi, ki so se takrat pri nas začeli počasi uveljavljati, sloneli pa so za razliko od prejšnjih, ko so učencem posredovali le večine risanja po naravi, na spodbujanju ustvarjalnosti in sproščanju domišljije.

## Spomini na slikarja Lamuta

Na leta poučevanja na novomeški gimnaziji ima Borčič lepe spomine, žal pa je med njimi tudi nekaj grenkih. Še danes se z žalostjo večkrat spomni svojega novomeškega prijatelja, slikarja Vladimirja Lamuta in njegove tragične usode, ki sta jo zaznamovala nerazumevanje okolja in slikarjeva zagrenjenost.

"Lamut je bil moj edini pravi prijatelj v Novem mestu," pripoveduje. "Z njim sem se lahko pogovarjal o vsem, veliko sva govorila o stroki. Iz začetkov najinega znanstva se ga spominjam kot še zelo vedrega človeka, ki se je rad nasmejal. Vase se je začel zapirati kasneje. Spominjam se ga tudi kot zavzetega pedagoga. V šoli se je strašno razdaljal. K pouku je nosil vse mogoče svoje stvari, literaturo, knjige, reprodukcije. Do sebe ni bil nikoli tako skrben. Vsake toliko časa, ko je dobil stipendijo za tujino, je odpotoval. To je krepilo njegov umetniški razvoj, telesno pa ga je uničevalo. Bivanje v



Bogdan Borčič

tujini je vedno podaljševal na račun svojega zdravja, varčeval je pri hrani in drugem. Ko je denimo prišel z zadnjega študijskega bivanja v Belgiji, je bil tako zelo izčrpan, da je moral v bolnišnico. Prav tega zadnjega potovanja v Belgijo je prinesel veliko presenetljivo dobrih stvari, ki jih je želel pokazati svojemu okolju, in je pripravil razstavo s temi deli. Spomin na to razstavo pa je zame tragičen. Po otvoritvi sva ostala z Lamutom povsem sama, vsi so se razgubili. Šla sva v gostilno Murn na Bregu, kjer so Lamutu prišle solze v oči, ko mi je potožil nad odnosom okolja do njega. Dejal mi je, da se čuti zapostavljenega, ker ni deležen prave pozornosti. 'Jaka, ki je šel stran, tako slavlivo, jaz pa, ki vztrajam v Novem mestu, nisem nič vreden,' je zagrejeno dejal. Upravičeno se je čutil zapostavljenega. Na razstavi je pokazal nekaj novega, presenetljivega, odziva pa ni bilo nikakršnega. Res, okolje je z njim mačehovsko ravnalo. Niso mu omogočili primernih pogojev za delo. Imel je sicer nek prostor, a to še zdaleč ni bil pravi atelje."

Novomeško obdobje Bogdana Borčiča se je končalo, ko je opravil strokovni izpit in je dobil službo v Pionirskem domu v Ljubljani. Nekaj časa se je vozil iz Novega mesta v Ljubljano - na začetku v obratno smer - potem pa se je vsa njegova družina preselila v slovensko prestolnico, kjer je nadaljeval svojo pedagoško in umetniško pot, na kateri je dosegel izredne uspehe in se za trajno vpisal med pomembne slovenske umetnike. Zdjaj je upokojen in živi ter še vedno zavzeto ustvarja v Slovenj Gradcu.

MILAN MARKELJ



Bogdan Borčič v Slovenj Gradcu pred znamenitim Kogojevim kipom konja.

## Trije klasiki Kondorja

Skoraj ga ni ljubitelja leposlovja, ki mu ne bi bile znane knjige iz zbirke Kondor, ki jo že desetletja izdaja Mladinska knjiga. S knjigami iz Kondorja so se utrjevale mnoge poti do poznavanja domače in tuje literature, s "kondorji" si je mnog bralec širil duhovna obzorja. Nekatere knjige te zbirke so postale stalnica za šolsko in osebno uporabo, zato jih mora založba večkrat ponatiskovati. V ta namen so pred dobrima dvema letoma oblikovali nekakšno nadzbrirko, ki so jo imenovali Klasiki Kondorja, v nji pa izhajajo ponatisi že izdanih knjig, a tudi novosti. Najnovejše štiri knjige prinašajo tako tri ponatise in eno novost.

Pred skoraj tridesetimi leti je v Kondorju izšel izbor poezije enega naših najbolj pretanjenih lirikov Josipa Murna, ki ga je pripravil pod naslovom TOPOL SAMUJOČ zdaj že legendarni prof. Dušan Pirjevec in izboru napisal slovit Uvod v umevanje Murnove poezije. S to knjigo se je Murn v slovenski kulturni zavesti ponovno uveljavil kot pomemben pesnik svojevrstnih kvalit, hkrati ko je Pirjevčeva študija pomenila prodor povsem novega načina obravnavanja slovenske poezije, saj je Murnovo poezijo in njeno mesto na slovenskem Parnasu osvetlila na znotrajtekstualno interpretativni način. Prav tako briljanten, vendar z drugačnih izhodišč je uvodni esej Ivana Prijatelja iz leta 1902, s katerim se bralcu odpirajo objektivne danosti Murnovega življenja in časa, v katerem je živel.

Izbor pesmi sodobnega pesnika in dramatika Daneta Zajca je pod naslovom KEPA PEPELA v Kondorju izšel leta 1984. Vanj je Boris A. Novak uvrstil pesmi iz vseh Zajčevih zbirk in dram, upošteval je kronološki red nastanka pesmi in tako pokazal Zajčovo pesniško pot, ki pa se je seveda po letu 1984 nadaljevala, zato so se v založbi pri pripravi ponatisa odločili, da izdajo razširijo z izborom pesmi, ki so bile napisane kasneje. Tako je zdaj v Kepi pepela prvotni izbirni pregled Zajčevega pesništva bogatejši za izbor novejših pesmi ter posebej za to izdajo avtorsko tako prirejenih monologov iz nekaterih Zajčevih dram, da jih je mogoče brati kot samostojne pesmi. Dodana sta tudi dva Zajčeva esejistična zapisa, spremna beseda Borisa A. Novaka Pesem in človek ter bibliografija.

V svetovno zakladnico Klasiki Kondorja posegajo s ponatisom Voduškovega prevoda izbranih odlomkov prvega dela slovite tragiške pesnitve FAUST velika nemeškega Parnasa Johanna Wolfganga Goetheja, ki je s spremno besedo in opombami prevajalca v Kondorju izšel pred dobrimi desetimi leti. Tež znan izdajji so pridružili še eno knjigo - prevod izbranih odlomkov iz drugega dela Fausta, ki doslej v slovenščino še niso bili prevedeni. Tega prevajalsko zelo zahtevnega dela se je lotila Erika Vouk, spremno besedo Topografija Faustovih svetov pa je napisala Irena Samide. Tako imamo zdaj prvič v slovenščini pregled nad vso mojstrovino, ki jo je Goethe pisal tako rekoč vse življenje in je še posebej v drugem delu, ki je izgubil "zgodbo", skrivnostno neulovljiva v enoplastno razumevanje ter zato vedno znova vabi k branju.

MILAN MARKELJ

## Kopist in samota

Razmišljanja o bistvenih življenjskih vprašanjih so ponavadi vedno zanimiva, še bolj pa, če so napisana na način, kot ga je v svoji knjigi KOPIST IN SAMOTA uporabil Marijan Tršar, sicer bolj znan kot akademski slikar in likovni teoretik. Njegovo pisanje namreč odlikuje živahen slog, bogat besedni zaklad, poln metaforike, predvsem pa iskrič smisel za humor, ki je večkrat tudi (samo)ironija. 160 strani dolgo delo Kopist in samota, ki je razdeljeno v tri dele, je letos izdala Slovenska matica.

Kaj je samota? Je to pravično zrelo, ki sicer secira brez usmiljenja, ne izkrivlja pa obraza z zlaganostjo? Je samota edino zdravilo, ki ga današnji sebi odtujejni človek še ni temeljitej preizkusil in uporabil za pomagalo? Ali ne bi človek brez radia, časopisov, vsakdanjega vrve-

ža, naprezanja in vznemirjanja verjetno lažje natančneje spoznal svoje bistvo in svojo vlogo ter bil potem srečnejši? Vsa ta vprašanja in še mnoga druga, ki se dotikajo razmišljanj o estetiki, etiki, resnici, sreči, naravi in še čem, si v odmaknjeni cerkvi v Suhi krajini zastavlja pisatelj, ki je konec petdesetih kopiral gotoske freske Janeza Ljubljanskega. Del prvega poglavja, ki nosi naslov Kamni vrh, je oblikovan kot dialog med kopistom in posebljeno samoto. V drugem delu z naslovom Hrastovlje se Tršar ukvarja s podobnimi vprašanji, le da tu tudi po mnenju Jože Mahnič, ki je h knjigi napisal spremno besedo, esej preide bolj v oris in pripoved. Pisatelj bralcu oriše značilnosti istrske pokrajine in ljudi, spominja se svoje umetniške poti itd.

Povsem drugačen svet pa Tršar bralcu ponudi v tretjem poglavju knjige z naslovom Pariz iz kranjske perspektive, kjer v nasprotju z "mehkim podeželjem" prikaže "trdo velemesto", čeprav ga francoska prestolnica zelo privlači. Zanimiv je sprehod s pisateljev po mestnih ulicah, bogatih z nočnimi zabavišči, pa obiski znamenitosti, ki jih tam res ne manjka, odlični je v opazovanju Parižanov - brezbriznost do revežev in ljubezen do živali, zaverovanost v narodno zgodovino itd. Zadnje besedilo knjige Pariško obračunavanje (s seboj in z nami) pa je izrazito esejistično. Gre za pisateljev monolog o svoji in naši dvojnosti in dvočnosti, o iskanju resnice, lepote, vrednot, konča pa z optimističnim spoznanjem, da je v Parizu spoznal vrednost slovenskega impresionizma in prišel do pravega razumevanja mladih.

Kopist in samota bo zanimivo branje za marsikoga, ki rad razmišlja in ki so mu pri srcu tako domovina kot svetovljanska mesta, na primer Pariz. Pohvalno je tudi to, da besedila spremljajo in ponazarjajo prefinjene miniaturne črtne risbe podeželskih fresk in pariških motivov, s pomočjo katerih se bralec lahko še bolj preda vsebini.

LIDIJA MURN

## O vojni škodi in pravicah

Druga svetovna vojna je bila za Slovence izredno hudo zlo, da ga narod skoraj ne pomni hujšega; seglo je skoraj v vsako družino in povzročilo morje trpljenja. Med tiste, ki jih je vojna posebej prizadela, štujemo tudi izgnance, žrtve nasilne raznarodovalne politike nemeškega okupatorja na območju severne Dolenjske, Posavja in Obsotelja, ukradene otroke, taboriščnike in internirance. Nanje se je v Jugoslaviji ob skrbi za borce in vojaške invalide kar pozabljalo, problematiko pa nekateri zmanjšujejo tudi dandanes. In vendar sta izgnanstvo ali internacija doletela vsakega četrtvega Slovenca.

Da se to zlo ne bi pozabilo in da bi izgnanci in druge civilne žrtve vojne lažje uveljavili svoje pravice do povračila škode, je Ivica Znidaršič, ki je bila tudi sama izgnanka, napisala knjigo NEKAJ O VOJNI ŠKODI IN PRAVICAH. Knjigo je pred kratkim izdal Rdeči križ Slovenije. V nji je avtorica zbrala podatke, ki se nanašajo na vojno škodo, ki so jo v Sloveniji povzročili nemški, italijanski, avstrijski in madžarski okupatorji, piše o vojni odškodnini in agresorskih državah, o tem, kako so druge države urejale to vprašanje, in postreže s pregledom dogovarjanja med agresorskimi državami in vsega, kar so bile dolžne in česar niso izplačale. Nekaj vojne odškodnine in ugodnih kreditov je sicer prišlo v Jugoslavijo in Slovenijo, vendar je država ta sredstva vložila v gospodarstvo ali porabila za druge potrebe, posamezniki kot žrtve nacizma in fašizma pa vojne odškodnine niso dobili, zato jo upravičeno zahtevajo. V knjigi so še podatki o zakonih in pravilnikih, na podlagi katerih je bila popisana vojna škoda, podatki o številu žrtev vojnega nasilja in podatki o repatriacijskih centrih v Sloveniji leta 1945, kar vse bodo lahko s pridom izkoristili vsi, ki si prizadevajo doseči izplačilo odškodnine. Osnovni namen knjige je bil namreč uveljaviti argumente za odločanje o vprašanih vojne odškodnine, odločanje pa mora izhajati iz dejstva, "da ni imel in nima nihče pravice, da se odpove vojni škodi in vojni odškodnini mimo prizadetih oseb", kot je poudarila avtorica.

Knjigo dodatno bogatijo številni dokumenti in uvodna beseda dr. Toneta Ferencica o izgnancih.

MILAN MARKELJ



**KRESNI DAN** - Kresni dan je najdaljši v letu. Tudi v ljudskem pregovoru "se o kresi dan obesi". Kres se je praznovalo zvečer pred 24. junijem, ko goduje sv. Janez Krstnik. Otroci so natrgali bele kresne rože in jih zatakali po plotovih okoli hiš, da priključijo blagoslov s soncem napolnjenim rastlinjem. Tudi še danes po vaseh zatikajo kresne rože v novodobne žive meje. Po starem je moralo biti do kresa seno pokošeno, da začne rasti otava. Dračje, ki so ga zbirali ob spomladanskem čiščenju travnikov in sadovnjakov, so na kresni predvečer zakurili v vaški kres. Ob njem so se povsili s pesmijo, plesom in šalami. Kresne rože so v nekaterih domovih postavili v lončeno posodo v kot pri mizi, kot kaže slika, posneta v Podbočju. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar)

FOTO: I. POČKAR

Sedela je pri oknu, roke so ji očivale v naročju in nemo je strmela v daljavo. Misli so ji odbrzele daleč v njeno otroštvo. Kadar se je spomnila nanj, je vedno imela občutek, da so ji ga ukradli. Da, ukradli! Politiki, ki so takrat sprli ljudi in jih poglali v smrt. Pravo otroštvo, tisto srečno in lepo, je bilo zanjo nekaj nedoumljivega, nekaj, česar nikoli ni poznala. Samo delo, ni bilo toplih, prijaznih besed, brezskrbne igre.

V mislih je preskočila mladost, poroko z ljubljanim, otroke, delo in spet otroke: Jože, Tone, Micka, Francka... Delo, neprespance noči. Ob spominu na otroški smeh na dvorišču pred hišo je preletel njen obraz droben nasmeh. Še jih sliši, kako so se lovili ob nedeljah, drugače so imeli vsak svojo zaposlitev, kajti delati je bilo treba, da je bilo s čim potešiti lačna usta.

Zresnila se je ob spominu, kako so otroci zapuščali domače ognjišče. Drug za drugim so odhajali v svet ter si tam daleč ustvarjali svoje domove. Prihajali so in odhajali. Veselila se je njihovih uspehov in živela v svojem svetu s spomini.

Še bodo prišli, da, toda ne sme jim pripovedovati o svojih boleznih in starostnih tegobah, ki jo vse bolj pestijo iz leta v leto, vsak dan bolj. Ne, ne! Povedati jim mora kaj vselega, saj imajo težav že tako sami dovolj. Da, prišli bodo, s svojimi otroki in vnuki. Veliko jih bo in hiša bo spet polna kot pred davnimi leti. Prišli bodo spomladi, ko bo imela rojstni dan, ali za 8. marec. Ja, pokličete jo po telefonu, saj so ji ga zato napeljali. Oh, kako dobra stvar je to! Dobro je, da ima vodo v hiši, elektriko in da trgovina ni daleč.

Letos ne bo več obdelovala zelenjavnega vrta, saj še sama komaj hodi. Roka se ji samodejno dvigne in zamahne, češ bo že kako. Kaj bi jo to zdaj skrbelo!

Odprla bo okna, da bo posijalo sonce v hišo, še vrata bo odprla na stežaj, da bo

prišla pomlad v hišo, z njo pa bodo prišli njeni otroci in vnuki.

Z rokama seže po pletilkah in volni, si popravi očala, ki so ji zdrsnila po nosu navzdol. V srcu čuti rahel nemir in čudno praznino, ki je ne more doumeti in razložiti.

Sliši korake, zunaj zaškriplje stopnica. Toda nihče ne vstopi. Prišel je le nagajivi pomladni vetrič, ki se zunaj na vrtu poigrava z zvončki, ki so pokukali iz zemlje, tam, kjer je skopnel sneg.

Ona pa sedi pri oknu s spomini v nenehnem pričakovanju.

## ANDREJA PRIJATELJIČINO PISMO

Otožna in nesrečna sem se gledala v ogledalu. Bila sem v svoji sobi, v najbolj ljubljenej kotičku, a me žal to ni razveselilo. Žarki poletnega sonca so oživili prostor, moj obraz pa je bil temačen in žalosten.

Drobno ljubezensko iskro, ki se je prižgala v meni, sem hotela na silo zatreti. Nešteto stvari mi je pestrilo in lepšalo življenje, zato njega, ljubljeneja, nekako nisem hotela sprejeti v svoj svet. Minevale so ure, dolge in težke, dnevi in neprespance noči so mi srkali ostanke energije. Zvečer sem gledala v zvezde in mislila nanj.

Edino veselje v teh trenutkih mi je bila moja najboljša prijateljica. Redki so ljudje z njenimi vrlinami. Obiskala sem jo in med dolgim pogovorom mi je vrnila voljo, da sem ponovno opazila sonce, začutila njegovo toploto, da sem ponovno opazila nasmeh na obrazih ljudi. Zdelo se mi je, da se mi je življenje vrnilo na stare, utrjene poti, da so oživeli so stari časi.

A ko sem se vrnila domov, sem se ponovno počutila žalostno, samo in brez opore. Legla sem na posteljo in premišljevala, ali ne gre le za občasno utrujenost. Nato sem odprla njeno pismo, ki mi ga je dala, ko sem odhajala od nje. Besede sva pogostokrat prelili na papir in si jih tako izmenjali, kot da s tem želiva potrditi prijateljske vezi.

"...moje besede so plehke, izrabljene, so samo moja čustva, ki se ne znajo izražati tako kot tvoja..."

Tucholsky je zapisal: Vsakdo, ki živi, mora umreti, vsakdo, ki ljubi, mora trpeti. Kdor bolj ljubi, mora več trpeti. Kdor se hoče trpljenju izogniti, se mora odpovedati ljubezni. Ljubezni pa ne moreš z ničemer zapolniti.

Tudi v življenju je tako. Kdor živi, mora trpeti, življenja ne moreš z ničimer zapolniti. So trenutki, tiste male, drobne pozornosti in veliki srečni dogodki, ki jih pomnimo vse življenje. Pomislimo samo na bolne ljudi. Na šoli lahko vidiš nekaj invalidov, in če jim pogledaš v oči, opaziš, da iz njih žari večja želja do življenja kot iz oči zdravih ljudi. Nekoč so bili ti ljudje mogoče tik pred smrtjo, a preživeli so in se naučili ceniti tisto, kar bi skoraj izgubili. Nauk tega je: ne čakaj na ta trenutek, ampak se nauči življenje ceniti že prej.

Nekaj nas vedno znova žene naprej. Spotikamo se ob ovire, pademo in se zopet poberejo, hodimo dalje in dalje, ker nas mogoče tam na koncu čaka neizmerna sreča ali velik zaklad. Nekaj je v tem življenju, da se tako prekleto borimo zanj.

Poskrbela si, draga prijateljica, da je moje življenje drugačno. Ob vsej tvoji energiji, veselju in smehu sem tudi jaz postala srečen človek, ob tem pa pozabila, da se tudi ti lahko kdaj jočeš kot jaz.

Za konec tega pisma bi ti rada rekla hvala. To je samo beseda, sestavljena iz petih črk, mapak jaz jo čutim kot nekaj globljeje. Upam, da tudi ti to tako sprejemaš."

Nisem si obrisala solz, ki so mi meglile pogled ob prijateljičinem pismu. Stopila sem na balkon, se ozrla na zvezde in jim zašepetala: "Ponesite mojo najiskrenejšo zahvalo moji prijateljici."

## 3 Iz Trdinovih zapiskov

**Radi imajo čenče** - Žužemberčani imajo radi marne, čenče in pogovore. Tudi od duhovnih zahtevajo zgovornost, besedoljubje. Kdor je sam za se, komur ne ljubi se občiti z ljudmi naj ne hodi tje. Tudi zoper takega popa intrigirajo tako dolgo dokler ga odpravijo.

**Grozne ujme tepejo ljudi** - Vreme strašno spremenljivo po Dolenjskem. Stari ljudje sploh trdijo, da so bile zime nekdanj manj hude in dolge ali vselej snežne. Zdaj to drugače. Grozne ujme tepejo uboge ljudi. Od 1850 do 66 bila je večkrat huda suša, da se je sušilo hrastovo perje. Posebno škodila je enkrat dolga suša brez dežja po dolgem pomladanskem snegu. Enkrat je bil strašen mraz na s. Urbana dan in zato prerokovali so možje, da bo sedem let zapored grozno ljuta zima. Enkrat je strla toča vso pšenico in ječmen - uno že skoro vso požeto - šla je debela, da še nikdar taka, bučala, vršalo in tolklo je tako grozovito, vsa narava bila se tako spuntala, da so mislili ljudje, da se naznanja sodni dan. Še tisto leto vrgl je silen piš vso koruzo, da so jo trgali in domu nosili.

## Živa boginja

V stari del mesta sva vstopila dramatično skozi tempelj žive boginje. Privabile so naju čudovite rezbarije na okvirjih oken in vrat, ki so izstopale s snežobelega pročelja. Trije zlati zvonasti stožci na slemenu strehe so govorili, da je nadstropna stavba tempelj. Vstopila sva. Vse štiri stene notranjega dvorišča so ena sama lesena čipka. Sredino malega kvadrata je zapolnjeval vodnjak, ki sta ga varovali dve kraljevski kobri. Ko sem se navadil na neprijetni stražarki, sem pogledal proti ganku, ki ga je zamaknjen občudoval čepeč domačin. Skozi rezo priprtih naoknic sem zasulil nagajiv otroški pogled.

Pravijo, da je boginja Kumari utelešenje Kanya Kumari, ene izmed 62 obrazov boginje Parvati. Drugi spet pravijo, da je ena izmed osmih Ashta Matrikas - mater bogov. Legenda pripoveduje, da je v 8. stoletju kralj najprej izgnal dekle iz klana Sakya, ki je trdila, da je utelešena Kumari, nato pa je, da je potolažil jezo svoje žene, dekle pripeljal nazaj in jo nastanil v templju. Druga zgodba ve povedati, da je kralj Malla vsako noč igral kocke z boginjo Talejo. Ko si je neke noči zaželel prelepe boginje, se je ta razjčila in zagrozila, da se nikoli več ne vrne. Toda goreče prošnje skesanca so jo otoplile in obljubila mu je, da se bo vrnila v podobni mlade deklice. Kakorkoli že, živa boginja je izbrana med deklicami starosti štirih, petih let, ki pripadajo kasti Sakya, to je klan, ki se ukvarja s predelavo zlata in srebra. Telesa mladih devic morajo biti brezhibna in zadostiti 32 strogim kriterijem. Zadnji del obreda je grozljiv. Moški, oblečen v demona, ki ga v temi obkrožajo številne živalske glave, oblika s krvjo, skuša prestrašiti deklice. Tista, ki vse to prenese brez joka in strahu, ne more biti drugo kot boginja. Mlada princeska nato izbere obleke in nakit. Vse do pubertete je obsojena na zlato kletko. Tempelj zapusti le ob verskih festivalih skrbno zaprta v nosilnici. Ko poteče prva menstrualna kri, deklica zapusti tempelj bogato obdarovana, in se lahko omoži. Toda večina jih ostane samskih. Stres malih kraljičic, ko stopijo iz mehkega zlatega dvorca za kuhinjske lonce, je prevelik. Prav tako pa kroži v Nepal v vira, da prinaša bivša boginja možu nesrečo in zgodnjo smrt.

Sedel sem na zadnji stopnici podstavka boginje Taleje. V nadstropja segajoče stopničaste strehe so se šopirile, kamorkoli je seglo oko. Nekateri so bile pokrite z opeko, druge so se svetile v zlatem soju medenine, tretje so z zeleno barvo odkrivalo težo let na bakreni pločevini. Okrog in okrog so stali templji, veliki in majhni, nekateri na visokih stopničastih

Janez Jaklič

## V himalajskem kraljestvu

podstavkih, s katerih so se pagode smelo dvigovale v nebo, drugi v obliki pravokotnih stavb, tretji pa v obliki majhnih, stožcem podobnih belih kapelic. Prevladovala je rdeča barva opeke, ki se je mešala z belo in temnorjavo barvo umetelno rezljanih ostrejših, podbojev vrat, okvirjev oken, naoknic. Nad slemeni streh okrašenimi z zlatimi stožci sem v daljavi zasulil obronke belih gora. Tam nekje so se proti nebu dvigali najvišji vrhovi sveta: Čomolungma - boginja Mati zemlja, Anapurna - Izvir življenja, Kangčendzenga - Zakladnica večnih snegov. Mistična in skrivnostna imena. Bil sem sredi nebes. Gore in templji, ki jih stražijo sloni, levi, nosorogi, kobre, strašni demoni, so prebivališča številnih bogov. Strogi Šiva, uničevalec, dobrodušni slonji bog Ganeš, Opičnjak, večji poveljnik nebeških vojska, veliki Višnu, strašna Kali, oblika s svežo krvjo...

### Hipijevska invazija

Ljudje so se sprhajali med templji in se gredli na opoldanskem soncu. Skupina žena je darovala cvetje pred obličjem Ganeša in ga prosila za srečo. Sadu, odet v žafranasto ogrinjalo, je sedel pred kapelo, posvečeno Šivi. Veliki trizob v roki popotnika in božji znak na njegovem čelu sta izdajala, da je Šiva njegov gospod. Prijeten obraz, okrašen z dolgimi lasmi in brado, spletenimi v drobne kite, se je za vsak dar zahvalil s širokim nasmehom. Prodajalci starin in zelenjave so zavzeli prve stopnice podstavkov tempeljev. V trgovinah okoliških stavb so ponujali volnene odeje, šale, pisane torbe, slike. Vse to se je mešalo z oreški, začimbami, krompirjem, čebulo, suhimi ribami, sladkarijami in srebrnimi kovanci. Kmetje so se opotekali skozi množico, otovorjeni z velikimi zavoji, ki so jih nosili na ramenih ali pa v dveh eulah na nosilni palici. Kolesarji, rikšarji in taksisti so z ihtavim trobljenjem zahtevali svoj prostor pod soncem. Vsepovsod so potujoči krošnjarji vsiljevali nože, meče, relikvije in zapestnice. V odmaknjem kotu so lončarji, oblečeni v obleke zemeljskih odenkov, ob kupih lončenine čakali na svoje kupee. Z zgornjih nadstropij so mikavne ženske opazovale množico pod seboj. Od nekod je privekal otroški jok.

Harmonijo mravljišča so ostro presekali kriki v angleščini: "Hočem meso, rekel sem meso!" Skozi hodnik, ki so ga naredili ljudje, se je opotekel nor zahodnjak, za njim pa se je privrtil njegov kolega. Zakasnela otroka cvetja sta zamudila hipijevski vlak, ki je iz doline odpeljal že davnega 1975. leta.

Katmandu je v 60 letih doživel invazijo večjo kot kdajkoli prej in verjetno večjo, kot jo bo kdajkoli kasneje. Prišli so bradati in ostrizeni, oblečeni in skoraj nagi, umazani in čisti, podhranjeni in siti, zaviti v žafran budizma ali pa v belino hinduizma. Hipije je privabila zdrava, hladna klima, očarljiva, bogata, topla in razumevaljoča dežela. Kult Šive v hinduizmu in tantrini budizem je sproščal duh mistike in erotike, vsepovsod so jih sprejeli prijazni ljudje in seveda konoplja, ki je rasla na polju takoj za mestnimi hišami. Mamilo, tudi močnejše, se je dalo zlahka kupiti v mestnih trgovinah. Vsepovsod je vel duh miru, sproščenosti in svobode. Iz lokalov, ki so nastali prav zaradi hipijev, so odmevale kulturne pesmi: Dont pass me by, Hungry eye, The august moon... Potem pa je nenadoma, kot se je začelo, vse tudi izginilo, kakor da nikoli ne bi bilo. Dvonnadstropni avtobusi, ki so se ponašali z napis: London, Paris, Frankfurt... so odpeljali. Kriv je bil ukaz kralja Birendra, ki je leta 1975 prekinil prakso svobodnega uživanja mamila. Ostali so napisi na stenah lokalov v ulicah, ki jih je ustvaril cvetlični val, in pa redki otroci cvetja, ki so se umaknili v manj opazne dele mesta.

"Mister, poliš," me je iz opazovanja zmotil fantič z leseno škatlo. Krema za čevlje je bila vsepovsod, na obrazu, pod nosom. Črne roke so hitele odpirat leseno zakladnico. Porabil sem deset minut, da sem ga prepričal, da moji razpadajoči čevlji ne potrebujejo niti kreme niti šivanke. Pogovor z dečkom me je potegnil na trdna tla. Tu, med gozdom templjev na trgu Durbar, ki je z antično cesto proti Tibetu središče starega Katmanduja, sem spoznal, da je v kraljestvu bogov in ljudi, v raji na zemlji, za preživetje potreben prav takšen boj za vsak košček kruha kot kjerkoli drugje v Aziji.

Rdeča kroglja je bledela. Nad gozdom se je dvigovala bela koprena. Posvečeno tišino je le tu pa tam

presekal krik opic. Na mesto, ki so ga ovijale večerne megljice, so s štirioglatega medeninastega stolpa, ki je zaključeval belo stupo, zrlle stroge oči. Z vrha kape, ogromnega zlatega deznika, ki je pokrivala skrivnostno stupino glavo, so neštete molilne zastavice, plapolaje v rahlem vetru, padale proti tlem. Bela, plava, rdeča in zelena barva zastavic simbolizirajo štiri osnovne elemente: zemljo, ogenj, zrak in vodo. Zapolneli romarji so krožili okoli stupe in obračali molilne mlinčke ter mrmrali pobožne mantre. Mongolske poteze so jih ločevale od ljudi pred hindujskimi templji. Vsak kip, vsak delček na stavbi je imel točno določen pomen.

### Demonstracije in stavke

Samostan Swayambhunath je zgrajen na mestu, kjer je legendarni patriarh Manjushri odkril lotosov cvet antičnega katmandujskega jezera. Samostan žlahtne starosti je postavljen na hrib na samem robu mesta. Kdor hoče otipati antični utrip Katmanduja in najti njegove stare mistične obraze, se mora napotiti na njegova obrobja. Svetišča in poti za mestnimi mejami so starejša kot Katmandu sam. Mestna dolina je bila nekoč pod vodo in antični menihi in kmetje so živeli svoje posvetno in duhovno življenje po hribih v okolici.



Sau, odet v žafranasto ogrinjalo, je sedel pred kapelo, posvečeno Šivi.

## Krka je tretja, Melamin pa četrta

Dolenjski namiznoteniški moštvi sta se v končnici prvenstva med sabo pomerili za tretje mesto in se uvrstili v pokal evropske zveze - Kluba čaka zelo različna prihodnost

**NOVO MESTO** - Namiznoteniški moštvi Krka iz Novega mesta in kočevski Melamin sta imeli pred začetkom pravkar končane sezone zelo podobne cilje - uvrstiti se v končnico in s tem tudi v enega izmed pokalov evropske namiznoteniške zveze, kar je obema tudi uspelo, a na precej različen način in predvsem z zelo drugačnim pogledom v prihodnost.

Največji dosežek te sezone so Novomeščani dosegli že na začetku, ko jih je pod svoje okrilje kot glavni pokrovitelj vzela tovarna zdravil Krka, brez katere si novomeškega športa pa tudi kulture in še marsikatero druge ljubiteljske in humanitarne dejavnosti ne bi mogli zamišljati. Čeprav namizni tenis ne velja za drago športno panogo, je novomeški klub z novim imenom tudi nanovo zaživel. Za pomoč v ligaškem delu tekmovanja so zaprosili Sobočana Boruta Benka, od domačih igralcev pa sta se Dušanu Kočevanju kot novemu trenerju in Marjanu Hribarju, ki kljub pokli kariere še ne misli pustiti igre s celuloidno žogico, pridružila mladince Tomaz Kralj in Matjaž Retelja. Ta dva sta že kot pionirja igrala glavno vlogo v novomeški mladinski vrsti, ko je osvojila prvi in za sedaj edini mladinski naslov prvakov Slovenije, in sta se kar dobro znašla tudi v članski konkurenci. Redni del prvenstva so Novomeščani zaključili na tretjem mestu, potem pa v polfinalu končnice skoraj presenetili favorizirani ZNTK Maribor. Le kaneček športne sreče bi se potrebovali, da bi namesto poraza na odločilni tekmi zmagali z minimalno razliko.

Nekoliko drugačna je zgodba v Kočevju, kjer glavni pokrovitelj namiznega tenisa Melamin le ni tako močno podjetje kot je Krka, izdatnejše pomoči od skoraj povsem sesutega kočevskega gospodarstva pa ni bilo pričakovati. Tudi Kočevci so se okrepili, vendar z domačim igralcem, saj se je vrnil domov Gregor Komac, ki je bil v letošnjem ligaškem tekmovanju nedvomno najboljši slovenski igralec, čeprav brez izdatne pomoči Špeljca in Murana, ki pa sta zaradi svojega položaja v klubu in neznosnih razmer za vadbno na koncu sezone povsem odpovedala, ne bi šlo. Kljub temu je Melamin v rednem delu prvenstva zasedel četrto mesto ter se uvrstil v končnico, kjer pa v polfinalu proti Olimpiji ni imel nikakršnih možnosti.

Boj za tretje mesto je bil po izredno raztegnjeni in vse manj zanimivi prvenstveni sezoni za obe moštvi pravo mučenje. Po zmagi Novomeščanov na prvi tekmi so jih Kočevci

v drugo presenetili, in o tretjem mestu je odločala torkova tekma, ki pa jo je Krka dobila s 4:2, saj so Kočevci komaj skrpal moštvo za zadnje prvenstveno tekmo.

Ob tem se kažeta dva povsem različna pogleda v prihodnost. Kočevci najverjetneje ne bodo mogli zadržati Komca, brez denarja pa

### SINTIČEVA DRUGA V DRŽAVI

**NOVO MESTO** - Društvo paraplegikov novomeške regije je vsestransko aktivno tudi na športnem področju. 22. maja so na kegljišču v hotelu Sremič v Krškem pripravili kegljaški turnir, na katerem je nastopilo 18 kegljačev, med katerimi so bili tudi veterani in ženske. S 1193 podrtimi keglji je zmagala Ljubljana, drugi so bili Novomeščani s 1055 podrtimi keglji, tretji Celjani s 1026 keglji, četrta pa Mariborčani. Društvo paraplegikov novomeške regije sodeluje v kegljaški ligi, novomeška ekipa pa se je uvrstila tudi na državno prvenstvo invalidov v kegljanju, ki je bilo 26. maja v Celju, kjer je Novomeščanka Zdenka Sintič med ženskami osvojila drugo mesto.

M. S.

### USPEH MATJAŽA RETLJA

**NOVO MESTO** - Novomeški namiznoteniški igralec Matjaž Retelja je kot član slovenske reprezentance nastopil na izredno močnem tekmovanju za mednarodno prvenstvo Poljske za mlade v olimpijskem centru ob Baltiku Wladislawowo in se v igri parov z Janezom Petrovičem uvrstil v polfinale.



Znani slovenski ultramaratonec Dušan Mravljec je tudi letos po dolgem in počez pretekel Dolenjsko. Na svojem 521 km dolgem tradicionalnem teku po Sloveniji se je v torek zaustavil v Novem mestu, v sredo pa v Ribnici.

## Ugrenovičev solo v Krškem

Brane Ugrenovič je med člani ostale prehitel skoraj za krog - Med mladinci zmagal domačinu Urošu Dularju

**KRŠKO** - V soboto je kolesarsko društvo Savaprojekt Krško na domiselno speljani progi po mestnih ulicah pripravilo 8. kriterij mesta Krško, na katerem so imeli največ uspeha prav dolenjski in posavski kolesarji. Kljub temu da je pri članih manjkalo nekaj najboljših kolesarjev, ki tekmujejo v tujini, je bil prav njihov nastop najbolj zanimiv, saj je že v prvih krogih kar nekaj kolesarjev poskušalo pobegniti, vendar so bile vse kombinacije za posamezna moštva neustrezne, in poskusi so propadli.

V osmem krogu je pobegnil tekmovalce novomeške Krke Brane Ugrenovič, ki je hitro ujel pravi ritem in iz kroga v krog povečeval svojo prednost ter na cilju vse ostale prehitel skoraj za en krog ter v sprintih, ki so bili vsak tretji krog, zbral kar 40 točk. S tem je prepričljivo zmagal nad Sandijem Papežem in domačinom Igorjem Kranjcem, sicer kolesarjem ljubljanskega Roga, ki sta zbrala po 14 točk, ter odličnim novomeškim sprinterjem Boštjanom Mervarjem. Na prvih 15 mestih je bilo kar 8 Krških kolesarjev.

Pri starejših mladincih je zmagal pripadla domačinu Urošu Dularju.

ki nastopa v dresu novomeške Krke, pri mlajših mladincih je bil najboljši Sebastian Miklavc iz Nove Gorice, drugi pa je bil kolesar krškega Saveprojekta Gregor Zagore. Pri dečkih A, ki so tekmovali na čas, je zmagal Jure Pribičević iz Maribora, Novomeščana Jure Zrimšek in Tomaž Nose pa sta bila četrta oziroma peti. Med dečki B je zmagal David Rožman, drugi je bil Gregor Starčič iz Črnomlja, Novomeščan Gorazd Matko je bil četrta, Aleš Kebelec pa peti. Med najmlajšimi, to je dečki C, je zmagal Novogoričan Tadej Stolič, drugi je bil Črnomaljec Janez Muhvič, člana krškega Saveprojekta Vili Olovec in Tadej Preveljšek pa sta zasedla peto oziroma šesto mesto.

### ŠE TRETJA LIGA

**NOVO MESTO** - Druga ekipa odbojarskega kluba Krka Novo mesto je zmagala na kvalifikacijskem turnirju za vstop v 3. odbojarsko ligo in bo v prihodnji sezoni igrala v zahodni skupini. Moštvo sestavljajo predvsem mladi igralci, ki si bodo tako lahko nabirali izkušnje za morebitni prestop v Krkino prvo moštvo.



ŽUPAN ČESTITAL - Krški župan Danilo Siter je krepko stisnil roko zmagovalcu kolesarskega kriterija po krških ulicah Branctu Ugrenoviču, čeprav bi si Krčani bolj želeli, da bi bil na njegovem mestu kolesar ljubljanskega Roga domačin Igor Kranjec, ki se je natučil vrtni pedale v krškem Savaprojektu.

OSNOVNA ŠOLA ŠKOCJAN  
ŠKOCJAN 51  
8275 ŠKOCJAN

razpisuje prosta delovna mesta:

- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA - KOMBINACIJA 3. in 4. r. na POŠ Bučka, za določen čas, s polnim delovnim časom
- VZGOJITELJA v CPŠ na POŠ Bučka, za določen čas, s polnim delovnim časom
- 2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA V ROMSKEM ODELKU \* učitelja za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- \* učitelja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- UČITELJA NEMŠKEGA JEZIKA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- UČITELJA GOSPODINJSKEGA POUKA IN BIOLOGIJE (vodenje šolske prehrane), za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- KNJIŽNICARJA, za določen čas, s skrajšanim delovnim časom, ali s polnim delovnim časom KNJIŽNICARJA IN UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA
- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- UČITELJA RAČUNALNIŠTVA IN MATEMATIKE, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, ki jih določata Zakon o osnovni šoli in Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Nastop dela: 1. 9. 1996.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev spejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

BELOKRANJSKI MUZEJ METLIKA  
Trg svobode 4, 8330 Metlika

razpisuje prosto delovno mesto

ZGODOVINARJA - PRIPRAVNIKA

Pogoji:

- visokošolska izobrazba (zgodovina kot A-predmet na Filozofski fakulteti)
- pasivno znanje vsaj enega tujega jezika
- poznavanje dela z računalnikom

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje s polnim delovnim časom, za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na gornji naslov s pripisom "za razpis" v 15-ih dneh po objavi oglasa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30-ih dneh po objavi.

Dejan Ogulin s pokaloma s prvih dveh tekem

## Pri osmih letih že tretji motor

Dejan Ogulin je obetavno začel z motokrosističnimi tekmovanji

**SEMIČ** - Ko je bilo Dejanu Ogulinu iz Semiča pet let, je dobil prvi motor. Oče je bil namreč že od nekdaj navdušen nad motorji, zato je družina večkrat obiskovala motokrosistične tekme in tako se je nad tem športom navdušil tudi mali Dejan. Danes, pri osmih letih, ima ta drugošolec semiške osnovne šole že tretji motor, letošnjo pomlad pa je začel tudi prvi tekmovati na državnem prvenstvu v motokrosu v kategoriji podmladek z motorjem s 60 prost. centimetri.

Od štirih napovedanih tekem za državno prvenstvo sta dve zaradi slabega vremena odpadli, na ostalih dveh pa se je Dejan, ki je med dvanajstimi tekmovalci v svoji kategoriji med najmlajšimi, odlično odrezal. Konec aprila je bil na Janževem Vrhu pri Rudencih tretji, v začetku maja pa v Oseku pri Lenartu v Slovenskih goricah celo drugi. Dejan priznava, da zelo veliko trenira, bodisi v Dolenjskih Toplicah ali v bližnji Stranski vasi, kjer ima moto klub Nix iz Semiča svojo progo. Velikokrat se za trening pomeri z nekoliko starejšim članom kluba Markom Špeharjem iz Desineca, ki je v kategoriji z motorji s prostornino 80 prost. centimetrov med uspešnejšimi slovenskimi motokrosisti. Sicer pa Ogulinovi delijo usodo z večino staršev mladih motokrosistov: vse stroške, ki jih ima s športom njihov sin, krijejo sami, priznava pa, da so izdatki zelo veliki.

M. B.-J.

### VODI REGRČA VAS

**NOVO MESTO** - V 16. in 17. krogu 1. travne rekreacijske lige novomeške občine v malem nogometu je vodilna Regrča vas premagala Stražo s 4:1 in Kolesarja z istim izidom, drugouvrščeni Joker Drska pa Križe s 4:3. Regrča vas ima 37 točk in tekmo več, Joker jih ima 33, kolikor jih ima s tekmo več tudi tretjevrščeni Kolesar. V 2. A ligi po 21 krogih vodi Viromo Šmarješke Topice, v 2. B ligi pa Dimnikarstvo Mihelič.

## Šport iz Kočevja in Ribnice

**RIBNICA** - Mladi rugbyjaši Ribnice so se skupaj z Kolinsko Bežigrad iz Ljubljane udeležili evropskega festivala v italijanskem Trevisu. Nastopilo je 250 ekip iz številnih držav. Ribničani so v predtekmovanju trikrat zmagali, dve tekme izgubili in enkrat igrali neodločeno. V zaključnem delu so bili dvakrat poraženi, enkrat pa zmagali. Po besedah Danila Divjaka, tajnika kluba, so Ribničani zapusili dober vtis, predvsem so bili zadovoljni v družbi več kot 5 tisoč mladih športnikov.

**KOČEVJE** - Kočevski nogomet je lani razpadel, saj je Gaj Kočevje izpadel iz prve lige. Zaradi denarnih in kadrovskih razmer klub ni tekmoval v drugi ligi, še več, izstopili so iz vseh lig. Igralci so odšli v druge klube, toda niso se odrezali, kot so si želeli. Kočevje je letos igralo z mladinci in kadeti. Jeseni naj bi zbrali moštvo za najnižjo, peto ligo, v katero bi vključili starejše in izkušene igralce.

**RIBNICA** - Derbi tekma sedmega kroga občinske lige Ribnice v malem nogometu med Grafitom in Avtoocentrom Prestige se je končala 2:2. Lestvica: Avtoocentrom Prestige - 19 točk, Grafit-16, Koeka & Urška 15 itn. Na listi strelcev z 12 zadetki vodi Čampa (Grafit).

M. G.

### LITJSKI TEK

**LITJA** - Tradicionalnega litjskega teka se je letos udeležilo precej manj tekmovalcev kot v prejšnjih letih, glavni razlog, da jih je nastopilo le 42, pa je, da organizator TVD Pratičan Litija ni pripravil denarnih nagrad za najboljše. Najboljši čas na 12 km dolgi progi je pri moških dosegel Lojze Malnar iz Ljubljane (42:46), med ženskami pa Heda Kotar iz Trbovelj (51:58). Sevničan Jože Jere je bil v kategoriji od 41. do 50. leta peti.

M. Š.

### KANJA DOMA ČETRTA

**DOLENJSKE TOPLICE** - Klub za prosto letenje Kanja iz Dolenjskih Toplic je v soboto, 8. junija, v Podturnu pripravil tekmovanje v jadralnem padalstvu v disciplini natančno pristajanje, na katerem je nastopilo 130 tekmovalcev iz 5 držav in 14 klubov. Med posamezniki je zmagal Jože Gaberšek iz kluba Dedal, ki je ciljno točko zgrešil za 4 cm, drugi je bil Tomaž Sluga (Metulj), tretji Jože Vidmar (Kovk) in četrta najboljši domači tekmovalce Drago Avguštin, ki je zgrešil za 14 cm. Bobnar Brane je bil 11. in Jože Zoran 15. Med ekipami je bil najboljši Ikar iz Slovenj Gradca, domači klub Kanja pa je bil četrta.



**KORAK K SONČKU** - V Likovnem salonu v Kočevju so prejšnjo sredo odprli razstavo del, ki so jih izdelali otroci 3. c razreda OŠ Ob Rinži in 2. a in b razreda OŠ Zbora odposlancev v okviru izvajanja projekta Korak k sončku. Gre za celoletni projekt, ki so ga v obeh drugih razredih pod vodstvom učiteljice Zlatke Jarc in Lučke Hribar v letošnjem šolskem letu izvajali prvič. V 3. c razredu učiteljice Dragice Turk pa že drugo leto. Namen projekta je seznanjanje otrok z drugačnostjo, zato so se otroci družili z učenci kočevske šole s prilagojenim programom Ljuba Šerčerja, varovančič varstveno-delovnega centra iz Ribnice, razvojnega oddelka VVZ Angelce Opece iz Ljubljane ter zavodov za usposabljanje slušno in govorno motenih in za slepo in slabovidno mladino iz Ljubljane. O drugačnosti so učencem predavali zdravniki različnih strok in specialni pedagogi, pričujoča razstava pa je bila prikaz vsega tistega, kar so otroci naredili pod vplivom omenjenih srečanj in predavanj. Na posnetku: razstavo je odprl ravnatelj OŠ Zbora odposlancev Peter Šobar (Foto: M. L.-S.)



**POLICISTI KRŠKE UPRAVE DRUGI** - Uprava za notranje zadeve Krško je v sredo, 5. junija, v Krškem organizirala drugo državno prvenstvo delavcev uprav za notranje zadeve RS v vožnji z motornimi kolesi. V prometni policiji so prav motoristi paradni konji pri opravljanju nalog in urejanju cestnega prometa, uporabljajo pa motorna kolesa BMW R 80 RT. Tudi v sredo so tekmovali z njimi, vendar ni šlo za hitrostno dirko, pač pa za preizkus spretnosti pri premagovanju ovir, ki so jih morali policisti obvladati v čim krajšem času in brez kazenskih točk. Sodelovali so policisti vseh uprav, tudi iz Novega mesta in Krškega. Policisti UNZ Krško, ki so na lanskem tekmovanju zasedli peto mesto, so se letos še bolj izkazali, saj so bili drugi, najboljši v ekipi pa je bil Darko Vranetič, ki je bil med posamezniki peti. Novomeščani so bili v skupni razvrstitvi osmi, najboljši med posamezniki pa je bil Stane Luzar na 15. mestu. (Foto: T. Gazvoda)



**PREDSEDNIKOVA SKRBJ ZA VARNOST** - Anton Černič iz Kržiševske vasi pri Metliki je zagotovo edini predsednik mestne skupnosti v Beli krajini, morebiti pa tudi v vsej Sloveniji, ki nima varnosti v prometu le na ustih, ampak jo zelo oprijemljivo tudi udejanja. Anton (na desni), ki je na nedavnih lokalnih volitvah postal predsednik metliške mestne skupnosti, namreč s sinom Mitjo - oba sta slikopleskarja - že peto leto pred Vnsko vigredjo prebarva vse prehode za pešce v Metliki, ki jih je kar za 560 kv. metrov. (Foto: M. B.-J.)



**142 ŽUPANOV** - Janez Videtič iz Bereče vasi in Meta Golobič iz Suhorja v Beli krajini sta se poročila v začetku tega stoletja. Po domače se je pri hiši v Bereči vasi reklo pri Županu. Imela sta 10 otrok, poročilo se jih je 6, pet hčera in sin, in njuni potomci ter njihovi družinski člani so se zadnjo soboto zbrali pri domu suhorske lovške družine na Vahti na Gorjancih. Od 188 znanih je na srečanju prišlo kar 142 Županovih potomcev, prišli pa so iz cele Slovenije in hrvaške Istre, rodovina pa sega celo v Kanado. Na srečanju so bili štirje rodovi Županovih, najstarejša je bila 80-letna Terezija Videtič, snaha pri Županovi hiši, najmlajši pa osem mesečni Jožek iz domače hiše, Janezov in Metin prapravnuk. Zanimivih zgodb za nekaj knjig. (Foto: A. B.)

## Odgovori in popravki po § 9...

### Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

## Novomeška kronika

Dol. list št. 23, 6. junija

V Dolenjskem listu je bila v rubriki Novomeška kronika pod naslovom TELEFON objavljena napačna trditev, da v Dolenjskih Toplicah uporabniki zamenjajo govorilnico na kartice. Pisec članka je očitno spregledal govorilnico, ki deluje na kartice in je nameščena ob glavni ulici pred stavbo pošte, kjer je kartice tudi možno kupiti.

Dogovorili smo se tudi za postavitev ene govorilnice na kartice v bližini Zdravilišča, kar pa bomo izvršili po zamenjavi telefonske centrale, ko bodo na voljo telefonske številke. Na območju Telekoma Slovenije, PE Novo mesto, imamo vključenih že 105 govorilnic na kartice. Lani in letoš smo opravili precej zamenjav žeton-skih govorilnic s kartičnimi, kjer koli pa smo vključili govorilnico na novo, smo vedno namestili kartično, ne glede na navidezno pomembnost kraja.

Telekom Slovenije  
PE Novo mesto  
Pomočnik generalnega direktorja:  
ANDREJ ZUPANC

### TELEFON "ZA ZDRAV DIH"

LJUBLJANA - Društvo pljučnih bolnikov Slovenije ima zasluge, da je 1. junija začel delovati telefon "Za zdrav dih". Osebe, ki potrebujejo nasvete, lahko kličejo vsak torek med 14. in 16. uro na tel. št. 061/126-16-66. Informacije bo posredovala višja medicinska sestra, ki ima že dolgoletne izkušnje in je tudi članica društva.

## Nerazumevajoč odnos do nas

Pevci upokojenskega zbora v Trebnjem smo prizadeti zaradi ravnanja ravnateljice tamkajšnje glasbene šole

TREBNJE - Težka je jesen življenja, lažja pa je, če s prijatelji zapoješ v pevskem zboru, kar je mnogim edino razvedrilo. Nekateri že mnogo let prepevamo v različnih zborih in prav gotovo ni bilo enostavno reševati prostorske težave za vaje, vendar smo vedno našli prostor ali v šoli, cerkvi ali drugje. Zadnja leta vadi-mo v kulturnem domu Trebnje, ker pa je dvorana v zimskem času nezakurjena, smo prosili G. Igorja Teršarja, da nam skuša najti topel prostor. Dogovoril se je z ravnateljico Stefanom Kaminom, ki je našel rešitev v I. b. razredu OŠ Trebnje. Ko smo pevci 3. aprila prišli tja na vajo okrog 19. ure in se začeli zbirati, je prišla ravnateljica Glasbene šole Trebnje ga. Mihelčičeva in začela spraševati, s čigavim dovoljenjem smo v razredu in kaj se to pravi, da se nje nič ne vpraša, da ona o tem nič ne ve ipd. Predsednica mešanega zbora DU Trebnje Reza Majer ji je vse pojasnila, ona pa je odvrnila, da g. Teršar nima kaj razporejati. Nekaj minut je bilo zelo mučno, zato smo zapustili razred.

Zalostni časi prihajajo za ljubiteljsko kulturo. Zato bi od kulturnikov na visoki ravni, kot je ravnateljica glasbene šole, pričakovali, da pri tem spodbuja tudi nas, starejše. G. Teršar nam je naslednji dna pojasnil, da prostori niso last glasbene šole, in še enkrat poudaril, da je dovolil vaje v tem prostoru g. ravnatelj. Ogorčeni smo nad ravnanjem ga. Mihelčičeve. Naj povemo, da v vseh letih ni imela za nas nikoli dobre besede. Mitja Prijatelj in Igor Teršar pa se nista stramovala, ko smo ju dvakrat prosili za pomoč pri petju na pogrebu, ko sami nismo imeli dovolj moških. 50 let prepevanja na občinskih prireditvah, 22-kratna udeležba na taboru v Šentvidu, mnogokratno petje na pogrebi in cerkvenih obredih.

### V TRAVNIKU USTANAVLJAJO PAŠNO SKUPNOST

LOŠKI POTOK - "Pašne površine bomo uredili predvsem v predelu Bele Vode, in to na zasebnih parcelah. To so bile njive in košnice, ki jih že močno prerašča neuporabno grmičevje," pravi Franc Levstik, ki že ima nekaj izkušenj, podpira pa ga tudi vaški predsednik Tomo Lavrič. Koliko članov bo imela pašna skupnost, še ne vedo. Ustanovitelji računajo v bodoče na nekdanje vaške pašnike, ki pa so še vedno kljub raznim zahtevam last države oziroma sklada RS.

### GLOSA (1)

#### Bližajo se volitve

Bližajo se nam volitve. Glej v prihodnost, kaj obeta! Vsak obtožbe in žalitve na nasprotni prag pometaj.

Je moderno zdaj pisati, pisma bralcev so prav pravšna, v njih spoznaš, da siromašna mržnja v njih se le košati. In v preprih smo bogati! In z ostrino kakor britve vase mečemo trditve: s pomniki stran tritanje, sleparije in morije! Bližajo se nam volitve.

V hleve nas hite privedi, stranke zeskli so prasice, mi odojki za mesnice in uče pepel nas jesti, ko urejajo zavesti, kaj počeli smo vsa ta leta; bila so in izživeta; enim bel so kruh dajala, mnogim s trupom pa zavdala, glej v prihodnost, kaj obeta.

Vse nasilna so manjšina, ki dobrote nam vsiljuje, s tem v notranjost našo pljuje, da kot solna je kislina, kaže pa se kot dobrina. Kakšne spačene trditve, a zvane nam kot rešitve, da v zavesti že vsi vemo, kaj najraši danes jemo: vsak obtožbe in žalitve.

Kje modrost je tisočletna, je v "svobodi" usahnila? Tu nam pamet je skalila? Taka misel bogoklema žalosti, ko zagonetna kasta zlo, s propadom speta, smrtni venec nam že spleta. In sodobna zgodovina nas kot narod brez spomina na nasprotni prag pometaj.

JANEZ KOLENC

koncertih, pomoč vsakemu društvu, tudi pri gradnji šole in drugih ustanov so vzrok, da težko dojamemo, da človeka, ki nam hoče pomagati, nekateri vlačijo po časopisih, sedaj pa celo na občinskem svetu. Pričakujemo odgovor, s podpismi (ki so jih priložili) pa potrjujemo, da so vse navedbe resnične. Namesto da bi se na današnjih vajah učili pesmi za Šentvid, smo ogorčeni in prestreseni napisali te vrstice.

Mešani pevski zbor DU Trebnje (podpisi)

### RUDNIK SITARJEVEC - MUZEJ

LITIJA - V Litiji so kopali rudo že Kelti in tudi v rimskem času, čeprav je nastarejše ime Litija "Villa litia" prvič omenjeno leta 1145. Prvi pisni dokumenti o kopanju rude so iz leta 1537. Izkopanih je bilo 50 tisoč ton svinca, 30 tisoč ton barita, 42 tisoč živega srebra in tona srebra. S kopanjem so prenehali zaradi vdora vode v rudniške rove aprila 1966. Če bodo razmere dopuščale, bodo za ogled usposobili približno 20 metrov rova, kjer bi bilo razstavljeno rudarsko orodje. Na pobočju hriba Sitarjavec nad Litijo je še danes lepo viden Avgustov rov. Tu je stala zgornja postaja tovarne žičnice, s katero so preko Save prevažali rudo v litijsko topilnico. Del zidu stoji še danes.

### VAJA LJUBLJANSKE CIVILNE ZAŠČITE

LOŠKI POTOK - 14. in 15. junija bo Mestna občina Ljubljana na območju vasi Podpreska imela večjo vajo, na kateri bodo sodelovale enote za hitre intervencije, ki bodo prikazale predvsem reševanje izpod ruševin v primeru naravnih in drugih nesreč ter seveda sodobno opremo in delo z njo. Skupaj z Ljubljanci bodo sodelovali še nekateri pripadniki CZ občine Loški Potok z namenom, da se v novih občinah seznanijo z načinom organiziranih akcij in uporabo opreme.

## O volilnem zakonu ni moč odločiti na referendumu

Predsednik DS Tone Peršak o referendumski zmedi

Ni časa, da bi pred jesenskimi volitvami bistveno spremenili volilno zakonodajo, je ugotovil predsednik demokratov Slovenije Tone Peršak na javnem pogovoru o volitvah in volilnem sistemu, ki je bil v sredo, 5. junija, v Črnomlju.

Tone Peršak, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije, je podrobno predstavil oba čista volilna sistema: proporcionalnega, ki ga sam zagovarja, in večinskega. Slednji se je uveljavil v ZDA in Veliki Britaniji, torej v družbah z izrazito patriarhalno tradicijo. Proporcionalni sistem se je uveljavil v večini demokratično usmerjenih držav in omogoča uveljavljanje tudi manjšim strankam.

Prisotni so menili, da o volilnem zakonu ni mogoče odločiti na referendumu, saj le-ta ne omogoča izrekanja o posameznih členih zakona. Referendumska zmeda je posledica nenatančnega Zakona o referendumu. Četudi bi kateri od referendumov za spremembo volilne zakonodaje uspel, sedanjí poslovnik Državnega zbora ne omogoča sprejema novega volilnega zakona pred jesenskimi volitvami, je ugotovil predsednik Demokratov Slovenije.

JOŽE PAVLIŠIČ Črnomelj

### POPRAVEK

V uredništvu DL se je zgledil Jože Nučič iz Osrečja 15, p. Skocjan, in zanikal trditve g. Novaka (Halo, tukaj je bralec Dolenjca, DL 23. maja), da so sovaščani kupili 13 evri, ki ležijo na njegovem vrtu, pripravljene za vgraditev. Čevi je plačal sam in to dokazal s potrdilom o vplačilu.

Uredništvo DL

## V Gotenici zoper podiranje spomenikov NOB

Protest s srečanja bivših prebivalcev Gotenice

GOTENICA - Nekdanji prebivalci, pretežno Slovenci, ki smo ostali po izselitvi kočevskih Nemcev ali se priselili med vojno v Gotenico, smo se zbrali 1. junija na tradicionalnem srečanju. Prisli je večina še živečih, torej več kot 70 udeležencev, iz vseh krajev Slovenije.

Nekdanji prebivalci Gotenice prisotni na srečanju, smo se ob spominu na naše pokojne svoje in krajanje z vsem spoštovanjem spomnili tudi našega prečudovitega dušnega pastirja, župnika Jožefa Glibeja, kočevskega Nemca, ki se ni hotel izseliti, ampak je kljub grožnji ostal vso vojno v nemi, torej zvest slovenstvu in OZ Umrl je kot duhovnik biseromanih v Dolenji vasi pri Ribnici. V spomin nanj bomo do prihodnjega srečanja pripravili kratek zapis o tem.

Gostiteljem v Gotenici se pr srčno zahvaljujemo, ker so pripomogli k uspešnemu srečanju. Pr srčno srečanje so kalile razmere v Sloveniji, zaradi katerih se resno vprašujemo, kaj bo jutri z našo domovino. Desničarski skrajnjci že dolgo poskušajo izničiti naš narodnoosvobodilni boj v vseh njegovih podobah. Za zdaj so se vrgli kot nenasitne hijene na naše spomenike NOB, najprej v Ljubljani, kar naj bo za zgled, ki bo sprožil umazan plaz uničevanja po vsej Sloveniji. Zato tudi mi odločno zahtevamo, naj tako imenovani "pomladniki" takoj prenehajo z umazano raboto, kajti s prenehanjem vandalizma bi morali res kaj prispevati k spravi in se, če imajo sploh kaj volje, lotiti spodobnega dela za dobrobit vse Slovenije. Takšen protest smo sprejeli vsi prisotni in zbrali tudi podpise. Gostiteljem se pr srčno zahvaljujemo.

Udeleženci srečanja

### NOVINA V DOLENJI VASI

DOLENJA VAS PRI RIBNICI - Humanitarno društvo M&V Novina priredi v soboto, 8. junija, ob 20. uri dobrodelni koncert družinskega tria Novina pod geslom "Samo življenje za druge je vredno življenja".

### APLAVZ NI OBVEZEN Vse mirno spi

Z umiritvijo razmer južneje od Slovenije doživlja Metlika ob koncu tedna pravi prometni infarkt. Najbolj ga je občutili na bencinski črpalki in na carini, živce pa rahlja predvsem domačinom. Republiški usvarjalci carinskega režima pa mirno ajčkajo in ujčkajo tam v Ljubljani. Nič ni namreč slišati, da bi razmišljali o uvedbi maloobmejnih carinskih dovolilnic, ki bi "domorodcem" olajšale muke večurnega čakanja.

Z mejo na Kolpi so se nam menda uresničile tisočletne sanje. Belokranjce je zdaj malce strah, da ne bodo približno toliko časa (mirno) čakali na razrešitve problemov in težav, ki jih je prinesla uresničitev gesla: Ko bom velik, bom carinik na Kolpi. Lahko je biti pameten in pogumen daleč od stvarnega življenja!

Danes že pozabljeni metliški občinski svet je že pred leti razgrinjal po miži v sejni sobi načrte za graditev nove, sodobnejše bencinske črpalke. V vsem svojem sijaju naj bi stala nasproti že pred mnogimi leti zgrajene in pred časom v samopostrežno preurejene bencinske "točilnice". Zadnji dve leti o tem nihče ne črhne nič. Pa bi bilo dobro zasaditi lopate in položiti temeljni kamen, sicer nas bo povaljal čas. Pred vrati je poletje in samo zamislilo si lahko, kakšna gneča bo nastopila. Pa ne samo to:

"Sejkom", ki jim denar dobesedno teče iz cistem pod zemljo, bi bilo treba pred nosom zgraditi konkurenco. V tem primeru bi se povečala prijaznost, založenost, morda bi kdo celo očistil šoferjem prvo šipo.

TONI GASPERIČ

# Svarilo pred morebitnim uničenjem

## Tabor v Osilnici

Osilnica, ki je ena najmanjših občin v Sloveniji, ima priložnost, da pogleda v svojo preteklost tja do 15. stoletja. Letos so začeli urejati kanalizacijo v Osilnici in prišli so do najbolj zanimivega območja osilniške doline - protiturskega tabora, ki je bil zgrajen v drugi polovici 15. st. okoli takratne cerkve. V osilniško dolino so Turki večkrat vpadli in v obrambo pred njimi so zgradili najprej tabor v Osilnici in v začetku 16. st. še v Belici.

Osilniški tabor so Turki večkrat oblegali in poškodovali. Tako so 8. julija 1528 vdrl pri Kostelu na Kranjsko, plenili in se po enem tednu vrnili proti Bihaču. Kmalu zatem pa so vpadli martolozji in presenetili ljudi, ki so se vračali na svoje domove. Pri tem so se polastili tudi tabora v Osilnici. 25. maja 1534 so se deželni stanovni med drugim pritoževali, da "dežela kljub premirju še vedno trpi zaradi turških martolozov" in da "so pred nekaj dnevi odpeljali pri Osilnici in Kostelu več ljudi in živine". General Ivan Lenkovič omenja leta 1563, da je osilniški tabor slabo oskrbljen. Še več zvezo iz prošnje osilniške župnije leta 1613, da je tabor požgan.

Glede na vse to lahko računamo, da bi pri gradnji kanalizacije okoli sedanje cerkve naleteli na temelje nekdanjega tabora in še starejše cerkve, od katere je pri gradnji sedanje ostal le zvonik. Še danes pravijo ljudje okoliškemu področju Za tabrom. Preden bodo z delom v jeseni nadaljevali, bi morali vse področje raziskati ter ohraniti in restavrirati temelje tabora, da bi bil možen tudi ogled najstarejših gradenj v deželi Petra Klopeca. Z to poziv vsem, ki so za to pristojni (zavodi, društvo, ministrstva, občina...), da združijo moči (finance) in rešijo našo kulturno dediščino pred morebitnim uničenjem.

JOŽE OŽURA

Lepo vedenje sestavljajo same majhne žrtve. (Emerson)

# Pritožba glede volitev

Sporočilo za javnost Demokratske stranke Krško

Za sodelovanje na lokalnih volitvah v svete krajevne skupnosti, ki bodo v občini Krško 16. junija, smo se odločili tudi člani občinskega zbora Demokratske stranke Krško. Kot stranka smo vložili kandidature v šestih krajevnih skupnostih občine Krško (Kostanjevica na Krki, Raka, Krško, Dolenja vas, Veliki Podlog in Senovo), med kandidati pa so člani in simpatizerji stranke različnih poklicev, ki bi po mnenju stranke lahko dobro zastopali interese posameznih krajev oziroma naselij v organih lokalne uprave.

Občinska volilna komisija v Krškem nas je 27. maja obvestila, da so bile kandidature zavrnjene zaradi formalnih pomanjkljivosti in da tako naši kandidati ne bodo mogli sodelovati na volitvah. Pri tem pa komisija ni upoštevala navodila, ki ga je izdal predsednik republiške volilne komisije v posebni brošuri in v kateri je priporočil komisijam, naj v primeru nesporazumov povabijo predstavnik kandidatur na sejo komisije, kjer bi razjasnili morebitne nepravilnosti. Ob takem ravnanju ni težko priti do suma, da je nekemu v občini Krško Demokratska stranka oziroma njeno delo napoti.

Ker v stranki menimo, da za zavrnitev kandidatur ni utemeljenih razlogov oziroma takih, zaradi katerih bi morala komisija odstopiti od svojih kriterijev (kar je počela v primeru drugih kandidatur), smo se v roku (48 ur), tj.

## KONČAN POTOŠKI DEL CESTE

LOŠKI POTOK - Lani jeseni je Cestno podjetje Ljubljana skoraj v celoti zaključilo rekonstrukcijo ceste Loški Potok - meja z občino Loška Dolina v dolžini nekaj več kot 5 kilometrov, kar je bila nujna in prva večja investicija potiške občine. Te dni so končali dela, ki jih jeseni zaradi snega niso mogli dokončati, kot so na primer utrjevanje bankin, dokončanje muld, ureditev dovoznih poti s polj in travnikov, ki so povzročili tudi nekaj hude krvi.

29. maja pritožili in sprožili upravni spor pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani, od katerega zahtevamo in pričakujemo razveljavitev odločbe občinske volilne komisije, kar bo našim kandidatom omogočilo sodelovanje na lokalnih volitvah - s tem pa (po naših informacijah) tudi edini stranki v občini Krško, ki je pripravljena s svojimi kandidati odkrito in pošteno nastopiti pred volilci.

SILVESTER MAVSAR  
PREDSEDNIK DS  
občinskega zbora Krško

## Gre za čast in dobro ime ivanške občine

### Je občina še kaj dolžna uredniku Klasja?

MULJAVA - Svetnik Franc Godeša pričakuje od ivanškega župana Jerneja Lampreta odgovor, ali je res tisto, kar piše v še neobnavanem gradivu. "Nekaj misli o izdajanju občinskega glasila", ki je bilo članom sveta predloženo na 17. seji 17. maja, za predvideno, a pozneje umaknjeno točko dnevnega reda "Poročilo uredniškega odbora občinskega glasila Klasja", namreč "da je delo v. d. urednika (Andreja Agniča) kot organizatorja in urednika pa do nedavnega tudi tudi administratorja, doslej v celoti volontersko - neplačano." Godeša še sprašuje, ali sta predlagatelja imena občinskega glasila Klasja, Slovenska ljudska stranka občine Ivančna Gorica in Martin Groznik iz Višnje Gore, že prejela razpisani nagradi.

"V primeru, da bo vaš odgovor na navedeni vprašanji negativen, predlagam in prosim, da zaradi zaščite časti in dobrega imena naše občine omenjene dolgove oziroma zaslužena plačila za opravljena dela čimprej poravnate," navaja Franc Godeša. P. P.

## V "Cvetovih" sodelujejo tudi Dolenjci

Kar 9 naših piscev

Pred časom je bila v Mariboru slavnostna jubilejna predstavitev zbornika ljudskih piscev upokojencev Slovenije "Cvetovi I - II", ki ga je izdala založba DRUMAC (kratica za Društvo upokojencev Maribor - Center) iz Maribora. V zborniku sodeluje tudi 9 avtorjev, ki so bili rojeni na Dolenjskem ali v Beli krajini ali pa zdaj tam živijo. Ti avtorji so: Zvonko Čemažar, Slavka Janežič, Jožica Lenardič, Anica Zidar, Nežka Raztresen, Helena Sajko, Bernarda Uršič, Mihaela Zajc-Jarc in Karolina Zakrajšek-Kovač.

V obeh teh zbornikih, ki sta izšli ob petletnici omenjene založbe, sodeluje s pesmimi in prozo 74 avtorjev in avtoric, članov društev upokojencev iz vse Slovenije. Doslej so izšli naslednji zborniki: Iz srca, K sreči, Od srca do srca in Darovanje.

Na jubilejni predstavitvi zbornikov, ki se ga je udeležilo okoli 140 upokojencev, med njimi številni stalni pisci zbornikov (teh je okoli 120), so ustanovili tudi LUKUS - Literarni klub upokojencev Slovenije pri Društvu upokojencev Maribor Center. Članstvo v tem klubu pa ni vezano na pisanje za zbornike ali za izdajanje samostojnih knjig pri založbi DRUMAC (doslej je izšlo v zbirki Naše poti 12 knjig), ampak je lahko član kluba vsak upokojenec, ki piše pesmi ali prozo. B. A.

Bistvo življenja ni v tem, da imaš dobre karte, temveč v tem, da s slabimi dobro igraš. (Stevenson)

Pripravnice so bolj pripravne kot pripravniki. (Jurčič)



DRAGATUŠCI GOSTUJEJO NA POLJSKEM - Folklorna skupina Dragatuš je lanskega avgusta gostovala na mednarodnem festivalu v Šumperku na Češkem. Med gostujočimi skupinami so bili tudi folkloristi iz Jaroslawa na Poljskem, na katere sta bela belokranjska noša in umirjen zvok tamburic naredila tako velik vtis, da so letos povabili Dragatušce na mednarodni folklorni festival, ki od 13. do 16. junija poteka v njihovem kraju. Na festivalu, ki so ga poimenovali "Srečanje slovanskih folklornih skupin", se bodo poleg Dragatušcev, ki zastopajo Slovenijo, predstavili še Poljaki, Slovaki, Čehi in Bolgari. Na fotografiji: del članov dragatuške folklorne skupine na enem svojih zadnjih nastopov pred odhodom na Poljsko. (Foto: M. B.-J.)



RIBJE JEDI KUHARSKIH AMATERJEV - Revija Naša žena je v soboto pripravila v novomeški Srednji šoli za gostinstvo in turizem tekmovanje kuharjev amaterjev v pripravi ribjih jedi. Udeležilo se ga je 13 kuharjev in kuharic iz vse Slovenije, z dolenjsko-belokranjskega konca pa le Jožica Mihelčič iz Sečjega sela pri Vinici (na fotografiji prva z desne), ki je skuhala brodet iz mešanih rib s koruznimi žganci. Sicer pa so bile vse jedi amaterskih kuharjev tako privlačne za oči in želodec, da se jih ne bi sramovala nobena boljše restavracija. (Foto: M. B.-J.)



ČUDEŽNA GOSPODIČNA - V pravem vročinskem valu, ki nas je letos zajel že v začetku junija, so se zadnjo soboto tri priletne, zdelane in bolne ženske odpravile k studencu na Gorjancih. Brž ko so se napile osvežitne in krepične vode, od katere se je kupica zasvetila in zacvetela, na vodi pa sta se naredila rdeč nagelj in bela lilija, se je pokazala njena čudežna moč. Ker pa so zaradi vročine izpile več kot tri kupice, so se ne samo pozdravile in pomladile, ampak se vrnilo celo v svoja otroška leta. Te tri gospodičnice so najlepši dokaz o čudežnosti tega gorjanskega izvira... (Foto: A. B.)



LOVSKO TEKMOVANJE - Zadnjo nedeljo je bilo na lovskem strelišču pri Škrjančah eno od sedmih tekmovanj, ki jih organizira novomeška lovska zveza in ki bodo dala najboljšo ekipo te zveze za nastop na državnem prvenstvu v streljanju na glinaste golobe in pomanjšano tarčo srujaka. Zadnje tekmovanje, ki se ga je udeležilo 11 ekip lovskih druženj, je zglede pripravila LD Padež. V streljanju z malokalibrsko puško je bil najboljši Ban, 2. je bil Pavlec, 3. pa Pavlin; v streljanju na glinaste golobe je največkrat zadel Bandelj, 2. je bil Penca in 3. Zupet, v kombinaciji pa je bil vrstni red: 1. Bandelj, 2. Smodej, 3. Ban. Med veterani so si prva tri mesta priredili Zupet, Saje in Bregač, med ekipami pa je zmagala LD Brusnice, 2. mesto je pripadlo LD Škocjan in 3. LD Padež. (Foto: A. B.)



BELGIJSKA TROFEJA - Vsako leto obišče Dolenjsko večje število lovskih gostov iz tujine, ki prinašajo lepe kupček deviz. Lovski gostje so še posebej navdušeni nad srujaki iz naših logov in gozdov. Na fotografiji: lovec Slavko Legan iz Dolnjega Ajdovca (desni), član lovske družine Plešivica Žužemberk, z lovskega gostom Rogerjem iz Belgije in s svojima krvosledcema po uspešnem lovu. (Bojan Avbar)

# Opeko z vozovi pripeljali z Dunaja

Iščejo najstarejšo zavarovalno polico - Ded Malči Kostevc iz Straže pri Šentrupertu zavaroval gospodarstvo

Ob 50-letnici organiziranega zavarovanja na Dolenjskem, v Beli krajini in na Kočevskem je novomeška območna enota zavarovalnice Triglav spodbudila akcijo iskanja najstarejše zavarovalne police na tem območju. Akcija je stekla sredi marca in bo trajala do konca septembra.

"Do konca oktobra bomo pregledali vse prispele zavarovalne police in seveda določili najstarejšo, novembra pa bomo v naših novih prostorih na Novem trgu pripravili razstavo zbranih polic in tistih, ki jih hranijo v arhivih in muzejih na območju, ki ga pokriva naša območna enota," je povedal Iztok Pekolj, namestnik direktorja novomeške območne enote.

Do sedaj je nekaj več kot 50 ljudi prineslo okoli 70 zavarovalnih polic različnih zavarovalnic. Največ je polic "Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani", ustanovljene leta 1900. Po njej bodo vse slovenske zavarovalnice leta 2000 proslavile 100-letnico zavarovanja na Slovenskem. In še zanimivost: najstarejša do sedaj najdena zavarovalna polica te zavarovalnice je iz Mokronoga, in to iz leta 1900. Najstarejša zavarovalna polica v Sloveniji sploh pa je iz leta 1849, odkrili so jo na Gorenjskem, izdala pa jo je zavarovalnica Izdava iz Prage. V obdobju 1850 - 1900 so na slovenskem ozemlju delovale v glavnem avstrijske in češke zavarovalnice.

V akciji novomeške območne enote so od doslej prispelih zavarovalnih polic najpogostejše police izpred druge svetovne vojne od Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani pa od Slavije, Jugoslavije in Croatic. Najstarejša doslej prispela polica je

iz leta 1908. Polico je z Vzajemno zavarovalnico sklenil Franc Zupančič iz Straže pri Šentrupertu; zavaroval je svoje gospodarstvo - hišo, kozolec, pod, hlev, svinjak, in to "proti ognju, strelji in plinovi razstrelbi". Zavarovalna polica je bila sklenjena za 10 let, "od 21. junija 1908 do 21. junija 1918 opoldne ob 12. uri Kraj Straža, okraj Mokronog, dežela Kranjska, fara St. Rupert, občina St. Rupert". Zavarovalna vsota je bila 2800 kron, letna premija je znašala 10,09 krone, s pristojbinami pa 11,99 krone. Polica je že sama po sebi lep estetski izdelek, izpolnjena je s kaligrafsko pisavo, na hrbtni strani pa so natisnjeni izvleček iz pravil in splošni zavarovalni pogoji.

To do sedaj najstarejšo polico je na sedež novomeške območne enote prinesla Malči Kostevc in ob tem povedala zanimivo zgodbo. Malči, zanimiva in živahna pripovedovalka, ki je že celih 38 let knjižničarka v Šentrupertu, je hči sklenitelja te zavarovalne police Franca Zupančiča. "Tista hiša, ki je bila zavarovana s to polico, danes ne stoji več, na njenem mestu je oče leta 1929 zgradil drugo, ki smo jo do sedaj le malo prenavljali in v kateri še danes živim," je začela svojo zanimivo pripoved.

Pravzaprav je dal gospodarstvo zavarovati Malčin stari oče, tudi Franc, a ker je bil bolj bolehen, je dal kot zavarovane zapisati sina. "Stari ate je bil v Ameriki, blizu San Franciscu je kopal zlato rudo, in ko je prišel nazaj domov, je z zaslужkom postavil takrat najmodernejšo gospodarsko poslopje. Opeko zanj je kupil na Dunaju in so jo od tam pripeljali z vozovi. Vozili so cel teden in ta opeka je še danes na gospodarskem posloplju, ki je tako kot v

tistih časih, le nekaj malega smo kasneje prizidali. Nesreče pa hvala bogu nismo doživeli nobene razen toče, proti temu pa tako in tako ni bilo zavarovano. Električno smo dobili leta 1937."

Polica se je ohranila na podstrešju, kjer sta jo našli Malči in njena sestra. "Ohranila sem jo tudi zato, ker je tako lepo napisana." Za to akcijo je Malči povedal zastopnik Miro Huč, na sedež območne enote Zavarovalnice Triglav v Novo mesto pa jo je pripeljal vodja trebanjskega predstavništva Leopold Ribič.

Pri Zupančičevi hiši so bili štirje otroci, na domu pa je ostala Malči, ki je sedaj vdova in živi v hiši z dvema sinovoma, ima pa 23.000 tolarjev pokojnine, kolikor je dobi po pokojnem možu. Če bo njena polica do konca ostala najstarejša, bo dobila 50.000 tolarjev, kolikor znaša prva nagrada, za drugo najstarejšo bodo izplačali 40, za tretjo pa 30 tisočakov. Nagradili bodo tudi najzanimivejšo polico.

Na območju območne enote Novo mesto sklenjeno sedaj okoli 70.000 zavarovanj na leto. Ta enota pokriva okoli 12 odst. slovenskega ozemlja, na tem območju pa živi kakih 123.000 prebivalcev ali 6 odst. slovenskega prebivalstva. A. BARTELEJ



Zavarovalna polica iz leta 1908



DO SEDAJ NAJSTAREJŠA POLICA - Malči Kostevc iz Straže pri Šentrupertu izroča Iztoku Pekolju zavarovalno polico iz leta 1908. V sredini vodja trebanjskega predstavništva zavarovalnice Triglav Leopold Ribič.



NA LETALIŠČU - Novomeško letališče v Prečni je tudi vse pogostejši cilj številnih izletnikov, ki radi z avionom, tako imenovanim aero taksijem poletijo nad Novim mestom in njegovo prelepo okolico. Med obiskovalci so še posebej navdušeni in pozorni otroci, tako kot tile šolarji iz belokranjske Vinice, ki so z zanimanjem prisluhli razlagi Jožeta Vidriha, upravni-ka letališča. (Foto: A. B.)



JOŽE MUHIČ PREDSTAVIL URARSKI POKLIC - Na OŠ Žužemberk je sodelovanje s starši zelo dobro, kajti učiteljice vemo, da je to pomembno, če hočemo, da bodo naši otroci zadovoljni, uspešni, veseli in bodo radi prihajali v šolo. Letos smo v 1. b razredu izkoristile izjemno priložnost spoznati zanimiv in redek poklic očeta našega učenca Klemena. Njegov oče Jože Muhič je urar. S seboj v učilnico je prinesel drobno orodje, ki ga potrebuje pri svojem delu. Skupaj smo razstavili budilko, pogledali njeno skrivnostno notranjost, jo očistili in potem s pomočjo g. Jožeta tudi uspešno sestavili. Na koncu smo skupaj ugotovili, da je ta poklic zanimiv, vendar tudi zahteven. (Učenci 1. b razreda in razredničarka Alenka Pavlin, OŠ Žužemberk)



ROJSTNI DAN ENEGA NAJSTAREJŠIH ŠOLSkih GLASIL V SLOVENIJI - 40 let je za šolsko glasilo zavidljiv jubilej, s tako spoštljivo obletnico pa se letos ponaša šentjernejski šolski časopis Naša pot. Ob tej priložnosti je bilo v petek, 31. maja, v osnovni šoli generacijsko srečanje ustvarjalcev časopisa, ki se ga je med drugim udeležila tudi prva mentorica Marija Novak (v sredini), za kulturni program pa so poskrbeli osnovnošolci z glasbo, plesom ter vezano in nevezano besedo. "Počaščena in srečna sem, da sem dočakala 40 let Naše poti," je dejala Marija Novak, ki je v šolskem letu 1945/55, ko je učila slovenski jezik v takratni nižji gimnaziji na trgu v majhni stari stavbi, ki stoji še danes poleg Majzljeve gostilne, učencem predlagala, da bi izdali svoj časopis. Že 16 let mladi izdajajo Našo pot pod mentorstvom Ide Zagorc (na desni nasproti ravnateljica Pavla Turka), ki je to nalogo prevzela od Marije Novak. (Foto: T. G.)



JUNI - MESEČ SREČANJ MATURANTOV - 8. junija so na Mrvarjevem hribu pri Šmihelu praznovali obletnice matur kar tri skupine nekdanjih novomeških dijakov. Največkrat se je doslej tu sešla generacija gimnazijcev, ki so bili decembra 1941 zaradi svojega domoljubja izključeni iz šole. Praznovali so 51-letnico mature; na Hribu se srečujejo že kakih petinajst let. Letos so se ob 250-letnici svoje gimnazije počutili še bolj slovesno. Za skupno fotografijo so povabili medse maturante novomeškega učiteljskega, ki so se tu zbrali ob 40-letnici svoje mature. Tudi ta generacija je zanimiva, saj je bila zadnja s 3-letno nižjo gimnazijo in prva s petletnim učiteljskim. Proti večeru pa so se tu sešli še njihovi vrstniki - maturanti gimnazije iz leta 1956. (Foto: Asja, tekst: Ana Smolič)

## Rotarijanci za paraplegike

Društvu paraplegikov bodo pomagali kupiti stanovanje

NOVO MESTO - V okviru svoje redne programske dejavnosti posveča novomeški Rotary klub veliko pozornost socialnemu programu. "Ne moremo vedno uveljavljati načela, da je treba ljudi naučiti loviti ribe, ne pa jim jih podarjati," pravijo novomeški rotarijanci. "V nekaterih primerih moramo najti druge načine, da nemočni ljudje lahko prebrodijo težave in rešijo probleme. Včasih je dovolj že lepa beseda, so pa primeri, ko se je treba problema lotiti z neposredno pomočjo," pravijo.

Člani novomeškega Rotary kluba dobro poznajo socialno problematiko v svojem okolju.

Letos, ko novomeški Rotary klub vstopa kot polnopraven član v mednarodno rotarijansko združenje, bodo pomagali kupiti stanovanje za potrebe regijskega društva paraplegikov. Predsednik tega društva je na enem od sestankov Rotary kluba predstavil dejavnost društva in probleme, s katerimi se srečujejo. Eden takih

so tudi arhitektonske ovire, ki jih neprizadeti niti ne opazijo. Zato se je društvo odločilo za nakup stanovanja začasno nastanitev svojemu članu, dokler njegovo stanovanjsko vprašanje ne bo trajno rešeno. Za nakup stanovanja in njegovo adaptacijo potrebujejo 40.000 nemških mark. Društvo je spravilo skupaj polovico te vsote, ostalo pa skušajo zbrati iz drugih virov. Člani novomeškega Rotary kluba so se soglasno odločili, da pomagajo pri nakupu tega stanovanja.

A. B.

### PRILOŽNOST ZA ŽABE

Predzadnjo sredo je ob Slivniškem jezeru na Kozjanskem minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar izročil namenu okrog 2,5 kilometra dolgi asfaltirani del ceste vzdolž tega jezera. To ne bi bilo nič posebnega, če ne bi cestarji hkrati opravili še nekaj del. Gre za 14 pod cesto položenih cevi kot podhodov za dvoživke, predvsem žabe, ki se tod vsako pomlad množično odpravijo čez cestišče na drst. Ob tem jih je večina ponavadi končala pod kolesi avtomobilov. Člani žalskega društva Radoživ, večinoma študentje mariborske pedagoške akademije, so jim že leta skušali pomagati. Gradili so zapore vzdolž ceste, od koder so žabe z vedri ročno nosili čez nevarno vozišče. Sedanja številni podhodni naj bi pomenili pomoč pri prehodu. Vzdolž ceste so nameščene ovire iz plastične folije, na obeh straneh ceste, ki naj bi žabam preprečevale dostop do cestišča. Vedra prostovoljcev sedaj nadomeščajo žrela betonskih cevi. Prihodnost bo pokazala prednosti novih podhodov.

ALFRED ŽELEZNIK

### MODNI KOTIČEK Senzibilnost beline

Najprej pomislimo na belino snega in ivja, kajni učiteljice vemo, da je to pomembno, če hočemo, da bodo naši otroci zadovoljni, uspešni, veseli in bodo radi prihajali v šolo. Letos smo v 1. b razredu izkoristile izjemno priložnost spoznati zanimiv in redek poklic očeta našega učenca Klemena. Njegov oče Jože Muhič je urar. S seboj v učilnico je prinesel drobno orodje, ki ga potrebuje pri svojem delu. Skupaj smo razstavili budilko, pogledali njeno skrivnostno notranjost, jo očistili in potem s pomočjo g. Jožeta tudi uspešno sestavili. Na koncu smo skupaj ugotovili, da je ta poklic zanimiv, vendar tudi zahteven. (Učenci 1. b razreda in razredničarka Alenka Pavlin, OŠ Žužemberk)

Večina svetovnih kreatorjev ima belo barvo za barvo leta 2000. Postala je sijoča tekmi- ca že trdno uveljavljena črna. Črna oblekica je postala bela oblekica. Belina je primerna tako za čez dan kot za svečane večere. Nova bela je bolj podobna barvi krede kakor beli kavi, a kljub temu ne deluje antiseptično, temveč zapeljivo.

Če v zimskem času niste bili dovolj pogumni za nakup bele garderobe, kot so jo pripravili kreatorji, od plaščev, kostimov in torbic, do škornjev in različnih modnih dodatkov, je poletje pravi čas, da se uprete vročinskim nepravilnostim, saj bela barva odbija toploto. Poleg funkcijske vrednosti pa se za trenutek prepustite sanjarjenju o lepoti, ki vam jo bo podarila bela tkanina na zagoreli polti.

JERCA LEGAN

## Lončar Stanko Pungerčar



Pungerčarjev rod se je na Gručo priselil s Trebelnega v 80. letih 19. stoletja. Prvi lončar je postal v družini Stankov oče Jožef, nato se je obrtni izučil tudi brat Tone. Stanku je bilo komaj dvanajst let, ko je izgubil očeta. Voja je vzela njegove brate, med njimi tudi Toneta. Čeprav je bil tako mlad, so njegove pridne roke poprijele za vsako delo na zemlji in tudi lončarjenja se je lotil. V petdesetih letih si je ustvaril družino in začel samostojno lončarsko obrt. Bil je odlični mojster svojega poklica. Tudi njegova sinova Stanko in Jože sta postala lončarja. Sin Stanko je kasneje to delo opustil, Jože pa je skupaj z očetom zelo uspešno nadaljeval tradicijo.

Stanka Pungerčarja je poznalo veliko ljudi, saj so ga videvali na novomeški tržnici ob tržnih dnevih. Obiskoval pa je številne druge sejme in zeganja ter prireditve po Dolenjski in Sloveniji, pa tudi na dom so prihajali ljudje kupovat lončarske izdelke. Zlasti živahno je bilo ob času izletov, ko so prišli kar celi avtobusi turistov. Stanko in njegova družina niso nikomur odrekli gostoljubja. Stanko je bil vedno prijazen in nasmejan ter šegav, zato smo ga imeli vsi ljudje radi.

Sredi osemdesetih let se je spletlo intenzivno sodelovanje med mojstrom Stankom in Dolenjskim muzejem. Vsako leto je



JEDI S PIVOM - Kuharica Berta Grmek in mojster Peter Kotar sta na mizo postavila jajčka s pikantnim pivovim prelivom ter znano praško omlato, polnjeno s špinatno, za katero testo naredijo s pivom.

## Dnevi okusnih jedi s pivom

V gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah še do nedelje dnevi piva in jedi, pripravljenih s pivom

DOLENJSKE TOPLICE - Od včeraj do vključno nedelje so Dolenjske Toplice v znamenju piva. V gostilni Rog namreč potekajo dnevi piva in jedi, pripravljenih s pivom. Poleg ljubljanske pivovarne Union, ki je glavni sodelavec na teh kulturnih dnevih, se s posebnostjo - pšeničnim pivom predstavlja avstrijska firma Edinger.

"Ljudje si na splošno napačno predstavljajo, da se s pivom ne da pripraviti jedi, marveč, da se pivo samo kot pijača poda k nekaterim jedem; nasprotno, določenim jedem prav zlahka grenkoba in aroma piva čudovito zaokrožita okus," pravi vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice Peter Kotar, ki je z glavno kuharico v gostilni Rog Berto Grmek pripravil celotno ponudbo za te posebne kulinarne dneve.

Za hladne predjedi ponujajo specialno sirovo jed, pretlačene kvargeljine, solato iz morskih sadežev, v kateri je namesto vina preliv na majonezi pivo, ter pikantna jajčka s pivom. Od juh je moč naročiti slaniško juho s kruhovimi kockami ali obaro iz telečjega rajzeljca. Za tople predjede so pripravili

palacinke s pivom, nadevane s špinatno, to je češka specialiteta, znana kot praška omlata, ki jo namesto z mlekom pripravijo s pivom; posebna specialiteta je tudi postrvi filet v pivovnem testu ter govedina s slivami. Od glavnih jedi je moč dobiti junječjo pečenko s pivom, goveji golaž Črni baron, telečjo kračo Union, slastno kmečko jed svinjsko pleče v svetlem pivu s sladkim dušenim zeljem hrustljivo zapečenega odojka, politega s pivom, sesekljane medaljone, pečene na žaru, in še kaj. "Posebna specialiteta v naši ponudbi pa so pivske klobasice v ovčjem črevu, ki jih sami pripravljamo in pečene na žaru," priporoča mojster Kotar.

Tudi sladice so za to priložnost pripravili s pivom. To so krema Uni, pripravi katere namesto mleka uporabljajo pivo, ki je, primerno ohlajena, zelo osvežujoča, sadne rezine ter palačinke iz pivskega testa. Jutri, v petek zvečer, pa bodo gostje poleg uživanja teh kulturnih specialitet lahko prisluhnili še koncertu godbe na pihala Krke Zdravilišče, ene najboljših godb na pihala v Evropi.

A. B.



## Franc Kumelj

V ponedeljek, 3. junija, smo se pri sv. Martinu v Loski vasi zadnjič poslovili od Franceta Kumlja iz Loske vasi pri Dolenjskih Toplicah. Pokojni je bil še iz tiste generacije, ki je leta 1945 začela tako rekoč goloroka obnavljati Žago Soteska, ki je bila kraju neobhodno potrebna in je pomagala obnoviti požgane, porušene domove, mostove in še mnogo takega.

Pokojni France je prebil na Žagi v najtežjem obdobju leta 1945 in je delal celih 40 let. Neugodno zimske razmere, ki so v Soteski znane, pa tudi neurejeni in nezdravi pogoji so mu pustili trajne posledice. Še ni prejel druge pokojnine, že so mu amputirali obe nogi. France izhaja iz revne družine kočarjev, ki so si morali iskati delo, da so preživeli družino. V podjetju so ga imeli radi, ker je bil dober delavec. Ob 50-letnici Novolesa smo se spomnili tudi njega ob vseh tistih, ki so 1945 žago v Soteski skoraj goloroki v nekaj mesecih obnovili. Tako sedaj odhaja stara generacija žagarjev, ki ni prva leta delala samo osem ur, ampak mnogo več, da o prostovoljnem delu ne govorimo. Ta generacija ni zapustila nobenih rdečih števil, ampak je Novolesa razvila do nesluhtnih višin. Tudi dela je bilo takrat za vse.

Francetu Kumlju hvala za nesebično 40-letno delo, ki ga je posvetil Novolesu, da bi imeli kruh vsi, ki hočejo delati. Naj mu bo lahka zemlja pod roškimi godovi!

T. VIRANT

### DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

### NORVEŽAN IŠČE DOPISOVALKE

Na naše uredništvo je prišlo pismo, v katerem nas 35-letni Norvežan prosi, da posredujemo njegovo željo našim bralcem. Rad bi zvedel kaj več o Sloveniji in njenih prebivalcih, zato bi si rad dopisoval z izobraženimi Slovenkami, stari od 22 do 35 let. Je visoko izobražen poslovnež, pišete pa mu lahko v angleščini na naslov: Per Vidar Bredesen, Borgenvien 4B, 1410 Kolbotn, Norveška - Norway.



**O ŽIVLJENJU NEKOČ** - Ob stoletnici šole v Orehoviči so učenci in učiteljice pripravili projektne naloge z naslovom "Kmečki dom in življenje nekoč", ki so jo številnim obiskovalcem z nastopom in obširno ter zanimivo razstavo predstavili v četrtek, 30. maja. Namen projektne naloge je bil poglobiti in razširiti poznavanje preteklosti. In če so mladi pred časom že raziskovali zgodovino šole in okolice, dejavnosti, ljudske običaje in še kaj, so svoje znanje letos obogatili še z raziskovanjem področij, ki se navezujejo na kmečki dom. Mladim so pri odkrivanju preteklosti pomagali domačini, starši in stari starši, del svojega truda pa so osnovnošolci predstavili tudi v publikaciji. Po predstavitvi šolske projektne naloge in po ogledu razstave so za pogostitev poskrbele žene iz aktiva kmečkih žena. (Foto: T. G.)

## Največ nalog iz psihologije

Na četrtem srečanju mladih raziskovalcev Dolenjske in Bele krajine sodelovalo 40 dijakov z 28 nalogami

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je na novomeški gimnaziji potekalo 4. medobdinsko in regijsko srečanje mladih raziskovalcev, ki ga je za srednješolce dolenjskih in belokranjskih šol organiziral novomeški občinski svet Zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Na srečanje, katerega pokrovitelj je bila Mestna občina Novo mesto, se je prijavilo 40 mladih raziskovalcev. Pripravili so 28 raziskovalnih nalog, pri raziskovanju pa jim je pomagalo 19 mentorjev.

Največ, 11 raziskovalnih nalog je bilo s področja psihologije. Za državno tekmovanje Gibanje znanosti mladini je komisija izbrala štiri naloge novomeških gimnazijcev, in sicer: nalogo Maše Fink z naslovom Prosti čas osnovnošolcev na Smrečnikovi ulici, nalogo Saše Učman z naslovom Strategija reševanja konfliktov mladostnikov, nalogo Bernarda Jeriček z naslovom Agresivnost ter nalogo Mitja Lična z naslovom Doživljanje nazizma nekoč in danes. S področja sociologije je komisija prejela 7 nalog in izmed njih izbrala za državno tekmovanje naslednje tri: nalogo Branka Jordana z naslovom Umetnost, gledališče, Brecht in nalogo Maje Bajuk z naslovom Prostovoljno delo v srednjih šolah v Novem mestu (oba sta dijaka novomeške gimnazije) ter nalogo Majde Barič iz črnomaljske srednje šole z naslovom Begunci v občini Črnomelj. S področja kemije gre na državno tekmovanje vseh 7 nalog, in sicer: naloga Nenada Čerkliča in Janje Jakše z naslovom Prevodnost močnih elektrolitov, naloga Alenke Avbar, Gabrijele Kočvar z naslovom Kemični razkisi vina, naloga Bineta Črnuglja in Jožeta Moškona z naslovom Linija žvepljanja vina (vsil trije so dijaki novomeške srednje tehniške in zdravstvene šole). Dijaki novomeške gimnazije pa so napisali naslednje kemijske naloge: Gregor Kosec in Zvone Simončič naloge z naslovom Optimizacija postopka priprave homogene polimorfne oblike "B" famotidina in okarakterizacija nekaterih njegovih derivatov in soli; Sabina Jakše, Adnan Bešo in Vesna Krošelj naloge z naslovom Sinteza optično aktivnega lansoprazola; Tomaž Ferberžar, Matevž Herlander, Tomislav Bogovič in Janez Ilaš naloge z naslovom Mašenje Ultrafiltracijskih membran ter Jure Habjanič, Bojan Šporar in Andrej Komejli naloge z naslovom Motivacija za pouk kemije. S področja biologije je bila ena sama raziskovalna naloga; napisala jo je novomeška gimnazijka Nina Bednaršek in jo naslovlila: Kaj se dogajalo s pticami v logu ob reki Kolpi v času zimskih opazovanj 1994/95 in 1995/96. Edino fizikalno nalogo sta prispevala dijaka črnomaljske srednje šole Jurij Petruna in Krunoslav Sekovanič z naslovom Merjenje gostote magnetnega polja s Hallovo sondjo. S področja slovenskega jezika pa je svojo nalogo o ljudski pripovedi v Metliki in okolici napisala črnomaljska srednješolka Branka Brinc. Vse našteje naloge gredo naprej na državno tekmovanje.

Dijaki najboljših nalog so prejeli priznanja, za uspeh pa jim je čestital tudi novomeški župan Franci Konec. Nikola Padevski pa se je v imenu organizatorja zahvalil vsem, ki so mladim raziskovalcem pomagali pri njihovem delu.

J. DORNIŽ



PRIZNANJA SEDEMNAJSTIM

## Poudarek življenju v naravi

Vrtec "Sončni žarek" v Velikih Laščah ima pravo ime

VELIKE LAŠČE - Vrtec "Sončni žarek", ki deluje v okviru osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah, obiskuje trenutno 147 otrok in še 22 otrok zunanje male šole ter neobvezno enkrat na teden 30 otrok, ki poslušajo cicibanove urice, je povedala vodja vrtca Franja Sedej in dodala, da vrtec sodi med največje vrtece v Sloveniji, ki delujejo v okviru šol, in da zelo lepo sodelujejo z vodstvom šole in ravnateljem.

Vrtec deluje v nekdanji šoli, ki je bila zgrajena leta 1895, leta 1992 pa prenovljena tako strokovno, da omogoča prijetno počutje varovancev in vzgojnemu osebju. "Prednost našega vrtca je, da je okoli veliko narave. Nasploh dajemo poudarek spoznavanju narave. Zato tudi v slabem vremenu vodimo otroke primerno oblečene in obute v naravo. Tako tudi sodelujemo v projektu "Zdrav vrtec", se pravi, da varovanci prebijejo kar največ časa na sve-



žem zraku, imajo primerno zdravo prehrano, učimo pa jih tudi kulturnih in higienskih navad," pravi Franja Sedej in dodaja, da je v vrtcu tudi 19 varovancev iz ribniške in dobrepoljske občine, predvsem takih staršev, ki se vozijo na delo v Velike Lašče ali pa skozi Lašče v Ljubljano.

J. PRIMC

## Tudi letos poletna šola za nadarjene

Izkustvena delavnica in raziskovalni tabor

NOVO MESTO - Letos mineva deset let, odkar so v zavodih za zaposlovanje začeli odkrivati in štipendirati izrazito nadarjene učence, dijake in študente. Te štipendije so pozneje poimenovali kot Zoisove štipendije. Ker pa so na Republiškem zavodu za zaposlovanje menili, da šole nadarjenim premalo ponujajo, so se po štirih letih štipendiranja odločili, da med poletnimi počitnicami zanje organizirajo poletno šolo z različnimi programi.

Novomeški zavod za zaposlovanje bo letos že četrto leto zapored za Zoisove štipendiste pripravil izkustveno delavnico Gorjanci, kjer se dijaki temeljiteje spoznavajo, se učijo besednega in nebesednega sporazumevanja, uporabljajo svoje energije in timskega dela. Letos bo delavnica potekala od 23. do 29. junija na Trški gori. Letos prvič pa bo zavod za zaposlovanje skupaj z Društvom pedagoških delavcev Dolenjske prav tako za Zoisove štipendiste organiziral raziskovalni tabor Mlini in žage ob Klanfarju in Težki vodi. Tabor bo potekal od 22. do 30. junija v Novem mestu.

Čeprav so na poletno šolo povabili 180 Zoisovih štipendistov, se jih je odzvalo le 35. Nekaj več zanimanja so dijaki (polg Zoisovih so bili povabljeni tudi nekateri, ki prejemale republiško štipendijo) pokazali za podjetniško delavnico, ki bo govorila o načrtovanju kariere za podjetno ravnanje in bo potekala od 21. do 26. julija v Kranjski Gori.

J. D.

## NAŠI NA PRVENSTVU MLADIH TEHNIKOV

VELENJE - Minulo soboto je bilo v tem mestu 20. srečanje mladih tehnikov Slovenije, ki se ga je udeležila tudi številna ekipa iz Dolenjske in Posavja. Uvrstitve do tretjega mesta so v posameznih panogah dosegli. S področja strojništva sta Goran Anžiček in Janez Žokalj zasedla 3. mesto, v "kulturni dediščini" sta Marjana Miklič in Jure Rajer zasedla 2. mesto. Pri razstavi tehničnih izdelkov so se najbolje odrezali ekipa Šmarje-Sap, pri enaki razstavi iz vrtecev so vrteci Novega mesta osvojili 2. mesto. V tekmovanju z raketoplani je 2. mesto osvojila Mojca Jenko iz OŠ Otočec, prav tako druga je bila v tekmovanju v lovu na lisico Cveta Mavsar iz OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega. Pri tekmovanju ekip šol s prilagojenim programom je OŠ Dragotina Ketteja osvojila 3. mesto, Ivica Franki iz te šole pa celo prvo mesto. Pri obdelavi kovin sta bila spretna Filip Dolmovič iz Krškega, ki se lahko pohvali z drugim mestom, in Tomaž Matek s 3. mestom. Pri izdelku iz tekstila je Marinka Berkopec iz OŠ Dragotina Ketteja osvojila 2. mesto.

## ČEBELARSTVO

Na sejmu učil v Ljubljani od 7. do 11. maja se je naša šola predstavila s projektom Čebelarstvo. Mentorica sta bili Marinka Kastelic in Jožica Herič. sodelovali pa so učenci od 5. do 8. razreda. Raziskovali so zgodovino čebelarstva, obedelali biologijo čebele, opisali čebelarjeva opravila po mesecih. Razstavili so originalne panjske končnice, stare 150 let, orodje in pripomočke, ki se v čebelarstvu uporabljajo, ter zelo staro literaturo in portrete znanih slovenskih čebelarjev. Za obiskovalce so pripravili dobrote iz medu.

ANJA KERMC, 8.b  
OŠ Center

## TEKMOVANJE

V soboto, 11. maja, je bilo na OŠ Ob Rinži tekmovanje iz Vesele šole. Udeležilo se ga je 16 učencev iz Stare Cerkve, 24 učencev iz OŠ Zbora odposlancev, 7 učencev iz OŠ OB Rinži in 2 učenca podružnične šole Kočevska Reka. Na tekmovanje smo se pridno pripravljali vse šolsko leto. redno prebirali PIL in reševali teste iz veselošolskih prilog. Začeli smo v razrednim tekmovanjem, ki je bilo že aprila. Vsi učenci, ki smo pri reševanju testov dosegli več kot 30 točk (od 40 možnih), smo se udeležili regijskega tekmovanja. Državnega tekmovanja, ki bo 2. junija v Ljubljani. se bodo udeležili najboljši iz posameznih razredov: Kalvdija Vukovič - 4.r., Mojca Delač - 5.r., Zarka Nanjara - 7.r., Tina Farkaš - 8.r. iz OŠ Zbora odposlancev in Alen Jakovac iz 6.r. OŠ Ob Rinži. Držite pesti! Veselošolci OŠ zbora odposlancev Kočevje

## "MLADE NOVINARKE" SPOROČAJO

Od tiste sobote 20. aprila je minil že mesec dni, me pa še nismo pozabile, kaj smo tisti dan delali nekateri učenci OŠ Šentjanž. Iz Sevnice so nam poslali velike črne vreče, vsak je dobil svoje rokavice in učenci 7. in 8. razreda smo se odpravili na divja odlagališča smeti v okolici Šentjanža. Dve uri smo pridno pobirali stare čevlje, pločevinke, polne in prazne kozarce ozimnice, zarjavele avtomobilske strehe, stare posode, skodelice idr. Veseli smo odhajali z očiščenega divjega odlagališča, saj so sedaj tam opazne bele srajčice (bele podlesne vetrnice), potoček teče lažje, saj smo ga očistili, ipd. Napolnili smo več kot 50 vreč, ki pa še vedno ležijo ob potočku, čeprav je od dneva zemlje minilo že skoraj mesec dni. Žalostno, kajne?

Novinarke iz Šentjanža in njihova mentorica Majda Podlesnik - Repovž



**HARLEY TUDI V NOVO MESTU** - V soboto je Miran Barbič, ki ga Novomeščani poznajo kot lastnika gostinskega lokala Ines na avtobusni postaji, odprl nekaj metrov stran še klub Harley Davidson. Kdor Mirana pozna, ve, da je velik ljubitelj motorjev; in prav H.D. ga je zasvojil do te mere, da je v stilu te blagovne znamke odprl tudi lokal. Slava teh motorjev je vzvela v petdesetih letih; še danes jih vozi ameriška policija, njihova vrednost pa se giblje med 20.000 in 200.000 pa tudi več nemškimi markami. V klubu Harley lahko ljubitelji motorjev vidijo tako najnovejši model kot primerek iz leta 1906. (Foto: Majda Luzar, EPS)

**KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO**  
VLADIMIR SIMONIČ, s.p.  
Lokve 5/c  
68340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Informacije na tel.  
(068) 52-492  
0609/640-830

OPEL ASTRA

## V ZNAMENJU ČASA



V astri boste uživali vso varnost in udobje, ki sta doslej sodila le v višji, dražji razred. Vanj so serijsko vgrajeni:  
- posebno velika zračna blazina za voznika  
- dvojna jeklena ojačitev v vratih  
- sistem samozategovalnih varnostnih pasov  
- osrednja ključavnica z zaščito proti kraji  
- stereo radiokasetofon  
- najmodernejša ecotec tehnologija motorja  
Testna vožnja v oplo astra Vas bo zagotovo prepričala.

Pričakujemo vas!

Pooblaščen zastopstvo OPEL vozil KRUNO d.o.o., Cesta svobode 37, Brežice, Tel.: 0608/61 592, 62 905, 62 906, Fax: 0608/63 107; Pooblaščen prodajalec KURENT & CO. d.o.o., Obrtniška ulica 22, Trebnje, Tel./Fax: 068/44 952

OPEL



**ŽIVILA KRANJ**  
trgovina in gostinstvo, d.d.  
Naklo, Cesta na Okroglo 3

Če imate poklic prodajalec, potem imate možnost zaposlitve v našem nakupovalnem centru v Brežicah, na delovnem mestu

PRODAJALEC — BLAGAJNIK

Če pa ste se z veseljem učili za poklic kuhar in imate že tudi izkušnje v svojem poklicu, potem vas čaka v ŽIVILA CENTRU prosto delovno mesto

KUHAR — PRODAJALEC

in s tem delo in svetovanje v delikatesnem in mesarskem oddelku.

Napravite prvi korak — pošljite nam pisno prošnjo na naslov: ŽIVILA KRANJ — kadrovska služba, Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo.

## IZBIRAJO NAJBOLJŠE SPOMINKE ZA LETOS

Turistična zveza Slovenija, OZS in GZS so razpisale javni natečaj za izbiro najboljših turističnih spominikov Slovenije v letošnjem letu. Vzorce spominikov za natečaj do 15. septembra sprejema Turistična zveza Slovenije. Rezultati bodo razglašeni na sejmu Gosstur v Mariboru (8. oktobra), najboljši trije spominiki pa nagrajeni (100, 200 in 300 tisočakov).

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha 41 na kanalu 41

## DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Nakupovalni center Drska  
od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos  
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska  
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku  
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma  
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca  
od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica  
od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel  
od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas  
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas  
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice  
od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna  
od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas  
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas  
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas  
od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče  
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče  
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter  
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela  
od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas  
od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg  
od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija  
• Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market  
od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju  
• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, RogMetlika; od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 16. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samo-

postrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Golna vas  
od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos  
od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska  
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku  
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma  
od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca  
od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica  
od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel  
od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas  
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas  
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice  
od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna  
od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas  
od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas  
od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas  
od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče  
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče  
od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter  
od 8. do 17. ure: Urška, Uršna sela  
od 8. do 12. ure: trgovina Marks, Vavta vas  
od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg  
od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija  
• Šentjerneje: od 8. do 11. ure: Market  
od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju  
• Žužemberk: od 8. do 11.30: Market  
• Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu  
• Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica  
• Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič  
• Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba  
• Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak  
• Semič: od 7.30 do 10.30: Market  
• Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

# TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

## ČETRTEK, 13. VI.

**SLOVENIJA 1**  
9.45 - 0.25 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.15 OTROŠKI PROGRAM  
OTROŠKA ODDAJA  
10.30 SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 3/13  
11.00 TEDENSKI IZBOR  
SVET DIVJH ŽIVALI, angl. poljudno-znan. oddaja, 1/13  
11.25 PO DOMAČE  
13.00 POROČILA  
13.05 KOLO SREČE, ponov.  
15.10 TEDENSKI IZBOR  
15.10 ČUDNA POKRAJINA, angl. dok. serija, 2/5  
16.00 PRO ET CONTRA  
17.00 TV DNEVNIK 1  
17.10 OTROŠKI PROGRAM  
ŽIV ŽAV  
18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 32/36  
18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
20.05 SEINFELD, amer. naniz., 9/22  
20.35 TEDNIK  
21.25 MOŠKI, ŽENSKO  
22.45 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
23.10 POSLOVNA BORZA  
23.25 SEVERNA OBZORJA, mar. naniz., 18/22

**SLOVENIJA 2**  
Opomba: Hokej 2.00 do 4.00  
9.00 Euronews - 12.30 Tedenski izbor: Iz deževnega tropskega gozda, 5/6; 13.00 V žarišču; 13.25 Praznovanje na višini, dok. oddaja; 15.15 Zapustite svojega moža, prosim, avstrij. film; 15.50 Seinfeld, amer. naniz., 8/22; 16.15 Severna obzorja, amer. naniz., 17/22; 17.00 Piratke, angl. nadalj., 1/4 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Poslušamo, 5/6 - 19.15 Tok. tok. kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.25 Nogomet - 22.20 Dr. Quinnova, amer. naniz., 21/18 - 23.05 Podoba podobe

**KANAL A**  
15.30 Tv prodaja - 15.50 Video strani - 17.30 Nemčija danes (dok. oddaja) - 18.00 Hondo (ponov. 5. dela) - 19.30 Svet športa: akrobatsko smučanje - 20.30 Pot flamingov (amer. nadalj., 9. del) - 21.30 Kako je bil osvojen divji zahod (10. del nadalj.) - 23.10 Diamanti (ponov. amer. filma) - 1.20 CNN poročila  
**HTV 1**  
7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezni (serija) - 12.40 Enkrat ni nobenkrat (amer. film) - 14.40 Program za otroke in mladino - 16.40 Poročila - 16.50 Dotik smrti (serija, 4/4) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Moč denarja - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Potovanje z žirinskim (dok. film) - 21.15 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 S slika na sliko - 23.05 Theatron - 1.45 Poročila  
**HTV 2**  
15.05 Video strani - 15.20 TV koledar - 15.30 Ekran brez okvirja - 16.30 Razpotja federacije - 17.00 Nogomet - 22.30 Ameriški proizvod (amer. film)

**PETEK, 14. VI.**  
**SLOVENIJA 1**  
9.45 - 0.40 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.20 OTROŠKI PROGRAM  
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 14/52  
10.35 DENIS POKORA, amer. naniz., 7/13  
11.00 POGREŠANI, amer. film  
13.00 POROČILA  
13.05 KOLO SREČE, ponov.  
14.55 ČAR KITOV, D.N., ponov.  
15.45 NAŠI BALETNI UMETNIKI  
16.20 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 OTROŠKI PROGRAM  
18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 33/36  
18.30 HONGO, TV IGRICA  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
20.05 SORODNE DUŠE, angl. naniz., 14/21  
20.40 POGLEJ IN ZADENI  
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
22.55 LUDWIG 1881, švic. film

**SLOVENIJA 2**  
Opomba: Košarka 3.00 do 5.30  
8.00 Euronews - 8.35 Tedenski izbor: Poslušamo, 5/6; 9.05 V žarišču; 9.25 Znanost, kan. nadalj., 15/20; 9.50 Podoba podobe; 10.40 L'enfant de l'eau, franc. film; 12.40 Moški, ženske - 13.40 Kajank. kanu - 14.40 Nogomet, posnetek - 16.30 Sorodne duše, angl. naniz., 13/21 - 17.00 Svet divjih živali, angl. poljudnoznan. serija, 2/13 - 17.25 Veliki dosežki sloven. kirurgije - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Spin - 19.25 Denis pokora - 19.55 V žarišču - 20.10 Forum - 20.25 Nogomet, posnetek - 22.20 Ljudje kot mi, amer. nadalj., 1/4 - 23.10 Tv magazin - 23.40 Novice iz sveta razvedrila - 0.05 Zavrtno stare kolote, 6. oddaja

**NEDELJA, 16. VI.**  
**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 0.30 TELETEKST  
7.30 VIDEO STRANI  
8.40 TEDENSKI IZBOR  
ŽIV ŽAV  
9.25 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 4/28  
9.55 NEDELJSKA MAŠA  
11.00 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA  
11.30 OBZORJE DUHA  
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA

**KANAL A**  
15.10 Tv prodaja - 15.30 Hokej za Stanleyjev pokal - 18.00 Pot flamingov (ponov. 9. dela) - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Imperij (5. del naniz.) - 20.30 Zvijenje z očetom (amer. film) - 22.35 Čikaške zgodbe (5. del naniz.) - 23.50 S kamera na potepu - 1.40 CNN poročila

**HTV 1**  
7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezni (serija) - 12.45 Gospod Srečnej (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 15.10 Izobraževalni program - 16.35 Poročila - 16.45 Zabavni hišni video (serija, 12/13) - 17.15 Kolo sreče - 17.50 Brodsko kolo '96 - 18.45 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javna zadeva - 20.45 Aplavz, prosim - 21.45 Dok. oddaja - 22.15 Poročila - 22.35 S slika na sliko - 23.05 Zvestoba in izdaja (dok. oddaja) - 0.35 Poročila  
**HTV 2**  
15.05 TV koledar - 15.15 Turbo limach show - 16.30 Govorimo o zdravju - 17.00 Nogomet - 22.40 Latinica - 23.55 Final Round (amer. film)

**SOBOTA, 15. VI.**  
**SLOVENIJA 1**  
2.25 - 0.55 TELETEKST  
7.30 VIDEO STRANI  
7.45 OTROŠKI PROGRAM  
RADOVEDNI TAČEK  
8.00 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 23/24  
8.15 POD KLOBUKOM  
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE  
9.35 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV: francoščina  
9.50 METUZALEM, kan. film  
11.40 VELIKI DOSEŽKI SLOVENSKE KIRURGIJE, 21. oddaja  
12.10 POPOTOVANJE V BENETKE, 8/9  
13.00 POROČILA  
13.05 HUGO, ponov.  
13.40 OBRAZI V MNOŽICI, D.N., avstral. poljudnoznan. oddaja  
14.40 TEDNIK, ponov.  
15.30 CRISTY, amer. nadalj., 18/21  
16.20 OGNJENA MOČE, amer. dok. serija, 4/15  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 OTROŠKI PROGRAM  
17.55 ALPE JADRAN  
18.25 OZARE  
18.30 HUGO - TV IGRICA  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
19.50 UTRIP  
20.10 FOTOMODEL LETA  
21.25 DEZELA BOD, dok. oddaja  
22.20 TURISTIČNA ODDAJA  
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
23.10 TULJENJE, amer. film

**SLOVENIJA 2**  
Opomba: Hokej 2.00 do 4.30  
9.00 Euronews - 11.20 Poglej in zadnji - 12.50 Pet grobnic do Kaira, amer. film (ČB) - 14.30 Znanost od blizu - 14.55 Kajak kanu - 15.55 Nogomet - 20.15 Karaoke - 21.50 Črni seznam, franc. film - 23.20 Sobotna noč

**KANAL A**  
9.00 Kalčopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance session - 14.45 Čikaške zgodbe (ponov. 5. dela) - 16.00 Zvijenje z očetom (ponov. amer. filma) - 18.00 Mala morsk deklica (2. del risane serije); Račje zgodbe (2. del risanke) - 19.00 Svetovno prvenstvo v kajakah in kanujih - 20.00 Tropska vročica (amer. naniz., 28. del) - 21.00 Ladja s steklenim dnom (amer. film) - 23.00 Dežurna lekarna (10. del hum. naniz.) - 23.30 S kamera na potepu: Ljubljanka, trgovska pot - 0.30 CNN poročila  
**HTV 1**  
8.30 TV spored - 8.45 Poročila - 8.50 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Šola na kamnu (dok. oddaja) - 14.05 Tv izložba - 14.20 Brijanteni - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Poročila - 16.05 Televizija o televiziji - 16.35 Sinovi Nevihite - 18.00 Turbo limach show - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Prenos festivala - 21.55 Ameriški film - 23.30 Dnevnik - 23.50 Nočna premiera  
**HTV 2**  
10.45 TV spored - 11.00 Prenos z Reke ob 700-letnici - 13.00 Tibet - Ledena mati (dok. film) - 13.55 Beverly Hills (serija 17/31) - 14.45 Melrose place (serija) - 17/31 - 15.30 Nogomet - 21.00 Hrvaški operni pevci (dok. oddaja) - 21.35 Vidikon - 22.35 Atletika - 22.55 "Od duha k duhu" (dok. oddaja) - 23.20 Hr top 20

**NEDELJA, 16. VI.**  
**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 0.30 TELETEKST  
7.30 VIDEO STRANI  
8.40 TEDENSKI IZBOR  
ŽIV ŽAV  
9.25 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 4/28  
9.55 NEDELJSKA MAŠA  
11.00 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA  
11.30 OBZORJE DUHA  
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA

12.30 15. REVILJA MPZ ZAGORJE, 3. del  
13.00 POROČILA  
13.05 TEDENSKI IZBOR  
HUGO, ponov.  
KARAOKE, ponov.  
14.40 DLAN V DLANI  
14.55 VARŠAVA, polj.-nem.-franc. film  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 PO DOMAČE  
18.45 ZA TV KAMERO  
19.10 RISANKA  
19.15 LOTO  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
19.51 ZRCALO TEDNA  
20.15 PIRATKE, angl. nadalj., 2/4  
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
22.45 CIKLUS FILMOV ORSONA WELLSA: OTHELLO, koprod. film (ČB)

**SLOVENIJA 2**  
Opomba: Košarka 1.30 do 4.00  
9.00 Euronews - 10.10 Tedenski izbor: Angleška glasbena lestvica; 11.00 Videošpon; 11.45 V vrtincu; 12.30 Tok, tok; 13.15 Spin; 13.55 Lahkih nog naokrog - 14.40 Nedeljska reportaža - 15.10 SPW superbiku, posnetek - 15.55 Nogomet, prenos - 20.05 National geographic, amer. dok. serija, 5/20 - 21.40 Večerni gost - 22.40 Zadnja preizkušnja, franc. film - 0.15 Športni pregled

**KANAL A**  
9.00 Muppet show (32. del) - 9.30 Kalčopko - 10.30 Risanka - 11.00 SKL - finale srednjih sol (ponov.) - 14.35 Ladja s steklenim dnom (ponov. amer. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morsk deklica (risana serija, 28. del) - 17.30 Račje zgodbe (risana serija, 12 del) - 18.00 Big Foot (2. del amer. mlad. filma) - 19.00 Posnetek prvenstva v kajakah in kanujih - 20.00 Jessie (5. del naniz.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 10. dela) - 23.00 Unpato (pogovor v studiu) - 0.30 CNN poročila

## PONEDELJEK, 17. VI.

**SLOVENIJA 1**  
9.45 - 0.30 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.35 OTROŠKI PROGRAM  
PRAVLJICE IZ LUTKARJEVEGA VOZIČKA, 7/10  
11.00 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 15/26  
11.30 CIKLUS FILMOV ORSONA WELLSA: OTHELLO, ponov. koprod. filma (ČB)  
13.00 POROČILA  
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA  
13.50 TEDENSKI IZBOR  
UTRIP  
14.05 ZRCALO TEDNA  
14.20 ZA TV KAMERO  
14.35 FORUM  
14.50 NEDELJSKA REPORTAŽA  
15.20 VEČERNI GOST  
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 OTROŠKI PROGRAM  
RADOVEDNI TAČEK  
17.25 PORTRET  
17.45 ZIVALSKO PRAVLJICE: snežni bik ovisub  
18.00 SIMPSONOVI, amer. naniz., 37/48  
18.30 ABC - ITD, TV IGRICA  
19.05 RISANKA  
19.15 ŽREBANJE 3 X 3  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
20.05 SOSTANOVALKE, angl. naniz., 8/13  
20.35 TV KONFERENCA  
21.25 ČUDNA POKRAJINA, angl. dok. serija, 3/5  
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
23.00 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 19/22  
23.45 SVET POROČA

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Euronews - 9.35 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: angleščina; 9.50 Turistična oddaja; 10.05 V žarišču; 10.20 Christy, amer. nadalj., 6/21; 11.10 Fotomodel leta; 11.20 Sobotna noč; 15.25 Športni pregled; 15.55 Sostanovke, angl. naniz., 7/13; 16.20 Severna obzorja, amer. naniz., 18/22 - 17.05 Muenchenčana v Hamburgu, 10/14 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasb. lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.40 Tibetanci v Nepal - 21.15 Tequila Sunrise, amer. film - 23.05 Brane Rončel izza odra - 2.00 Hokej

**KANAL A**  
17.00 Unpato (ponov.) - 18.00 Lipica: SP v dresuri - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (40. del amer. hum. naniz.) - 20.30 Bregovi (amer. film) - 22.30 Tropska vročica (29. del naniz.) - 23.30 Glasbena oddaja - 0.30 CNN poročila

## TOREK, 18. VI.

**SLOVENIJA 1**  
9.45 - 0.10 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.25 OTROŠKI PROGRAM  
JAPONSKE PRAVLJICE  
10.40 OTROŠKA ODDAJA  
11.10 METUZALEM, ponov. kan. filma  
13.00 POROČILA  
13.05 ABC - ITD, TV IGRICA  
15.20 TEDENSKI IZBOR  
IZOBRAŽEVALNA ODDAJA  
15.50 OBZORJE DUHA  
16.20 MOSTOVI  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 OTROŠKI PROGRAM  
KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 24/24

17.25 POKIRET  
17.45 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 5/28  
18.00 FALLERJEVI, nem. nadalj., 34/36  
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
20.05 BREZ ŽENSK NE GRE, angl. naniz., 15/19  
20.40 MEDNARODNA OBZORJA  
21.30 ROKA ROCKA  
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
22.55 POSLOVNA BORZA  
23.10 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 10/22

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Euronews - 11.25 Tedenski izbor: Sedma steza; 11.55 Osmi dan; 12.25 Ognjena moč, amer. dok. serija, 4/15; 12.25 Alpe Jadran; 13.25 Tv avtomagazin; 13.25 Analitična mehanika, 23/52; 14.25 Brez žensk ne gre (14/19); 14.55 Nedeljskih 60; 15.55 Severna obzorja, amer. naniz., 19/22 - 16.40 Dr. Quinnova, amer. naniz., 2/18 - 17.25 Nogomet - 20.10 Žarišče - 20.25 Nogomet - 22.20 Oči kritike - 23.10 Nogomet

**KANAL A**  
15.30 Hokej: Stanleyjev pokal - 18.00 Tropska vročica (ponov. 29. dela) - 19.30 Dežurna lekarna (ponov.) - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz., 41 del) - 20.30 Jeleni z zahoda (13. del amer. naniz.) - 21.30 Sirene (5. del) - 22.30 Elizije: kanaliziranje (1. del dok. oddaje) - 23.00 Dannyjeve zvezde (pogovori na meji mogočega) - 0.30 CNN poročila

## SREDA, 19. VI.

**SLOVENIJA 1**  
9.45 - 0.50 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.30 OTROŠKI PROGRAM  
HOVI, angl. naniz., 7/8  
10.55 DEKLICA DELFINA IN LISICA  
ZVITOREPKA  
11.05 TEDENSKI IZBOR  
ROKA ROCKA  
11.55 PORTRET  
12.25 15. REPUBLIŠA REVILJA MPZ ZAGORJE  
13.00 POROČILA  
13.05 KOLO SREČE, ponov.  
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE  
14.45 TEDENSKI IZBOR  
DLAN V DLANI  
15.00 MEDNARODNA OBZORJA  
15.50 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv  
16.20 LJUDJE IN ZEMLJA  
17.00 DNEVNIK 1  
17.10 PODELITEV NAGRAD '96  
18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 35/36  
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT  
20.05 ERIKINI CILJI, angl. naniz., 3/12  
20.35 FILM TEDNA:  
HEAR MY SONG, angl. film  
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT  
23.00 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 21/22  
23.45 IZDAJA, šved. nadalj., 1/4

**SLOVENIJA 2**  
Opomba: 3.00 do 5.30 Košarka  
9.00 Euronews - 11.40 Tedenski izbor: V žarišču; 11.55 Oči kritike; 12.45 Varšava, ponov. filma; 14.40 Erikini cilji, amer. naniz., 2/12; 15.05 Severna obzorja, amer. naniz., 20/22 - 15.50 Ljudme kot mi, amer. nadalj., 1/4 - 16.50 Iz deževnega tropskega gozda, 6/6 - 17.55 Nogomet - 19.20 V vrtincu - 20.05 V žarišču - 20.25 Nogomet

**KANAL A**  
15.50 Video strani - 17.00 Elizije - 17.30 Imperij (ponov. 5. dela) - 18.00 Sirene (ponov. 5. dela) - 19.30 Oddaja o stilu - 20.00 Hondo (6. del naniz.) - 21.00 Megla (amer. film) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.00 Odmevi iz sveta (1. del dok. oddaje) - 0.00 CNN poročila



## REVIJA DITA TUDI NA KASETAH

LJUBLJANA - Revija Dita, ki je namenjena diabetičnim bolnikom, izhaja že drugo leto. Na pobudo nekaterih bolnikov, ki so zaradi diabetesa oslepel ali slabo vidijo, pa od letošnjega aprila izhaja tudi v zvočni verziji. Slovenija je poleg Velike Britanije edina evropska država, kjer izhaja revija za diabetike tudi v zvočni obliki. Naročniki Dite prejmejo kaseto brezplačno.



**ZAKLJUČNI KONCERT** - Ob zaključku šolskega leta je ribniška glasbna šola pripravila koncert, na katerem so se predstavili učenci vseh razredov. Zanimanje za vpis v šolo je čedalje večje, saj so odprli oddelek tudi novi občini Loški Potok. Trije učenci bodo nadaljevali na srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Po besedah ravnateljice šole Bernarde Kogovšek se bodo možnosti za delo izboljšale, ko se bodo prihodnje leto preselili v nove prostore na Kolodvorski ulici. (Foto: M. Glavonjič)



**BRALNA ZNAČKA ZA PREDŠOLSKE** - Šest skupin otrok, ki so letos v Metliki, Podzemlju in na Suhorju zaključili malo šolo, je tokrat prvič v metliški občini sodelovalo za bralno značko. Z vzgojiteljicami, mamicami in očki so prihajali v knjižnico, vsebino pravljic, ki so jim jih prebrali odrasli, pa so nato povedali vzgojiteljicam. Poleg priznanja, ki jim jih je ob koncu tekmovanja podelila mentorica Marta Strahinič, so si priložili tudi lutkovno igrice Fidel-jadel. (Foto: M. B.-J.)

**VIDEL SEM ROJSTVO GLEDALIŠKE PREDSTAVE**  
V ponedeljek smo si ogledali, kako nastaja gledališka predstava. Šlo je za igro Mož moje žene. Najprej nam je režiser predstavil vse, ki sodelujejo pri nastanku igre: igralce, dramaturga, scenografa itd. Kdo bi si mislil, da jih je toliko! Začelo se je z vajami, končalo s predstavo. Igralci morajo biti zelo bistroumni, ne sme jih biti sram, in če se kaj zmotijo, je po njih. V začetku, ko nam je režiser razlagal, je bilo malo dolgočasno. Ko pa so nam igro zaigrali, je v dvorani zavladal smeh in vdušje se je spremenilo. Morda se bomo tudi sami podali v svet gledališča.  
GASPER ŽUPEVEC, 6.b OŠ Bršljin

**KONCERT MPZ "LIPKA" LITIJA**  
LITIJA - Na dvorišču gradu Bogenšperk je imel zaključni koncert sezone moški pevski zbor "Lipka". Zbor je poznan po vse Sloveniji, saj verjetno ni večjega kraja, v katerem ne bi nastopal. Najbolj pa ga poleg domačinov poznajo v Sentvidu pri Stični. Zboru se je v 110 letih zamenjalo že veliko pevcev pa tudi zborovodij. Med drugimi ga je vodil Litijski skladatelj Peter Jerbek. Kot gostje sta na koncertu nastopila učiteljski pevski zbor OŠ Gradec, ki ga vodi Ivan Kolar, in mešani pevski zbor "Svoboda" iz Črnuče.

**VIDEL SEM ROJSTVO GLEDALIŠKE PREDSTAVE**  
V ponedeljek smo si ogledali, kako nastaja gledališka predstava. Šlo je za igro Mož moje žene. Najprej nam je režiser predstavil vse, ki sodelujejo pri nastanku igre: igralce, dramaturga, scenografa itd. Kdo bi si mislil, da jih je toliko! Začelo se je z vajami, končalo s predstavo. Igralci morajo biti zelo bistroumni, ne sme jih biti sram, in če se kaj zmotijo, je po njih. V začetku, ko nam je režiser razlagal, je bilo malo dolgočasno. Ko pa so nam igro zaigrali, je v dvorani zavladal smeh in vdušje se je spremenilo. Morda se bomo tudi sami podali v svet gledališča.  
GASPER ŽUPEVEC, 6.b OŠ Bršljin



Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Jožetu Žagarju iz Vinice. Nagrajencu čestitamo!  
Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:  
1 (3) V Čateške toplice - ANS. TONIJA HERVOLA  
2 (1) Na Gorjance - FANTJE Z VSEH VETROV  
3 (8) Velik špas - ANS. MIRO KLINC  
4 (2) Srto srce - ANS. VIHARNIK  
5 (4) Vabim te na ples - ANS. FRANCA POTOČARJA  
6 (9) Nazdravimo za slavljenko - ALFI NIPIC  
7 (5) Veseli fantje mi. Dolenjci - ANS. J. KUPLENKA IN DOLENJCI  
8 (-) Hej, šoferji - ANS. VINKA CVORLETA  
9 (6) Kukavica - ANS. STOPAR  
10 (7) Blagor tisti - ANS. SLAPOVI  
Predlog za prihodnji teden: Mlad kaplan - ANS. PREROD.

**KUPON ŠT. 24**  
Glasujem za:  
Moj naslov:  
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

## Avtohiša Berus

SERVISNO PRODAJNI CENTER  
NOVO MESTO, Podbevškova 1, tel.: 068/342-360,  
25-098



**ZA VROČE POLETNE DNI  
GOLF CABRIOLET 1.8 CL Z NASLEDNJO OPREMO:**  
servo volan, 2x zračna blazina; predpriprava za avtoradio,  
tonirana steka, tretja zavorna luč ter bogato darilo



Volkswagen —  
ko veš, kaj imaš.

## Svet OSNOVNE ŠOLE ŠKOCJAN ŠKOCJAN 51 8275 ŠKOCJAN

razpisuje delovno mesto.

### RAVNATELJA za 4 leta

Začetek dela je 1.8.1996.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (53. čl., 144. čl., 145. čl.), Ur. l. RS 12/96.

Prijave z dokazili pogojev pošljite v 10 dneh po objavi razpisa na zgornji naslov z oznako "ZA RAZPIS". Kandidate prosimo, da pisno, v nekaj točkah predstavijo svoj pogled na vzgojo in izobraževanje v osnovni šoli.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.



SKB-INVENCIONSKO PODJETJE D.O.O.

### Vam nudi izziv!

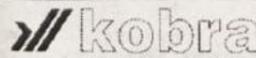
#### SLOVENSKA VAS - VAS OB SLOVENSKO HRVAŠKI MEJI

Prodajamo zemljišče v velikosti cca 65000m<sup>2</sup>, ki je predvideno za izgradnjo proizvodnih, obrtnih, skladiščnih in ostalih spremljajočih dejavnosti, novega obmejnega poslovnega centra.

**Odločite se za nakup in nas pokličite.**

Prodaja in informacije:

SKB-Invencijsko podjetje d.o.o. Ljubljana  
Slovenska 56, 61000 Ljubljana  
Tel.: 061/13 13 145, 13 14 086  
fax: 061/31 31 70



Pečblascen zastopnik za  
svetovanje, montažo in  
servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ  
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119



P.E. Novo mesto  
Ljubljanska 27 - BTC  
tel.: 068/323-000



Smrečnikova 45  
Novo mesto  
Tel. 068/24-612



Prodaja avtomobilov LADA  
na gotovo najugodnejši  
kredit!

Nudimo kredite in leasing tudi  
za rabljena vozila.

**DOLENJSKI LIST**  
vaš četrtkov prijatelj

# ČEZ LES?



SEJEM  
LESMA

Zdaj gre za les!

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE OD 18. - 22. 6. 1996.  
22. mednarodni bienalni sejem lesnoobdelovalnih  
strojev, naprav, materiala in gozdarstva

## DOLENJSKI LIST

### 40 let tradicije prodaje in servisiranja vozil

V dneh od  
**3. do 8. junija**  
vas vabimo na  
ploščad pred našim  
salonom na  
Celovski 182, kjer  
vam bomo prikazali  
celoten prodajni program



Vsi obiskovalci  
boste sodelovali  
v nagradnem  
žrebanju praktičnih  
nagrad, ki bo  
v **soboto, 8. junija**  
ob 12. uri na ploščadi  
pred našim salonom

**cosmos** d.o.o.

### MESEC POPUSTOV ZA VOZILA ALFA ROMEO od 27.5. do 28.6.



**cosmos** d.o.o. Ljubljana, Celovška 182, tel.: 15-95-333, 553-153

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:  
**Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.**  
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

### Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: \_\_\_\_\_ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): \_\_\_\_\_

Pošta: \_\_\_\_\_

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisмено odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.  
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: \_\_\_\_\_ 1996.

Kraj: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_ Podpis: \_\_\_\_\_



PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI  
**AVTOSERVIS MURN**  
Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791



### POSEBNA PONUDBA

SAMURAI HD DAKOTA ~~24.700 DEM~~ 19.990 DEM  
VITARA LX DAKOTA ~~34.700 DEM~~ 29.990 DEM

Količina omejena!  
Ugodni krediti!

AVTO TREBNJE  
Samo Valant  
uradni prodajalec in serviser  
za avtomobile



Glavarjeva 10, 8210 Trebnje, ☎ 068/45-693

FIAT UNO 1,0 5 V 12.850 DEM  
FIAT PUNTO od 16.450 DEM  
FIAT BRAVO, BRAVA od 22.500 DEM  
(evropski avto leta 1996)

Dostavna vozila:  
FIAT FIORINO od 18.475 DEM  
FIAT DUCATO (kombi) od 29.990 DEM

Krediti, leasing od R+6%

**PRODAJA VOZIL, SERVIS  
PRANJE, VULKANIZERSTVO**

**AKCIJA  
AKUSTIKE**

**Najceneje!  
V času evropskega  
prvenstva v nogometu!**

BTV VOYAGER 51 ttx  
na čeke 49.990 SIT za gotovino 46.491 SIT  
BTV SOFT LINE 70 ttx 70 PIP  
na čeke 120.124 SIT za gotovino 111.715 SIT  
BTV PHILIPS 21 PT 165 B  
na čeke 81.900 SIT za gotovino 76.167 SIT  
VIDEO REKORDER VCR 451 PHILIPS  
na čeke 54.924 SIT za gotovino 51.079 SIT  
STOLP KÖRTING MC 101 CD  
na čeke 22.990 SIT za gotovino 21.381 SIT  
WALKMAN UWM 400 UNITECH  
na čeke 5.690 SIT za gotovino 5.292 SIT  
RADIOKASETOFON S CD PLAYERJEM  
+ DARILO CD  
na čeke 25.990 SIT za gotovino 24.171 SIT

Prodaja z gotovino, čeki 1+6 brez obresti ali  
potrošniški kredit 10 mesecev brez obresti!

**V NAŠIH TRGOVINAH IN PRODAJNIH  
CENTRIH PO VSEJ SLOVENIJI,  
DO PRODAJE ZALOG!**

**KOVINOTEHNA**

## INŠTALATERSTVO LOKAR

Dol. Prekopa 20  
KOSTANJEVICA

- dobavljamo in montiramo vodovod in centralne kurjave vseh vrst
- izvajamo vse vrste plinskih inštalacij
- opravljamo čiščenje hišnih kanalizacij s specialnimi stroji

Tel.: 0608/87-310  
0609/630-456



na  
**vašem kanalu**

v soboto  
ob 18. uri  
in po ciničnih željah  
klinična ponovitev  
v nedeljo ob 20. uri  
in v sredo ob 21.30!

## VIZIJA KONČUJE ZVPISOVANJEM CERTIFIKATOV!

# Delničarji VIZIJE lahko postanete še do 21. junija 1996!

Z VIZIJO lahko postanete delničar KRKE, LEKA, TERM ČATEŽ, INTEREVROPE, KOLINSKE, ISTRABENZA, PIVOVARNE UNION, PETROLA, RADENSKE, KOMETA, IGM STREŠNIKA, TISKARNE NOVO MESTO, LISCE, MELAMINA, LESOKOVA, PAVLIHE, AUREE, HRASTA ŠENTLOVRENC, INTEGRALA STOJNE KOČEVJE



### Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II. emisije

#### Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znanke in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

#### Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto:**
  - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
  - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

#### Izjava:

Pooblaščenec VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščenec investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščenec Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščenec investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

#### Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

#### POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)
NASLOV IMETNIKA
EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem:

DAN	MESEC	LETO
-----	-------	------

KRAJ

PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

Šolski center  
Novo mesto  
Šegova ulica 112  
8000 Novo mesto

**Popravek razpisa prostih delovnih mest, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 6. 6. 1996.**

**Razpis pod točko 7 — 1 učitelja elektrotehnike — dipl. inž. ter pod točko 9 — 1 učitelja praktičnega pouka gradbeništva — inž. gradbeništva ali gradbeni tehnik**

razpisujemo za določen čas in s polnim delovnim časom in ne za nedoločen čas, kot je bilo razpisano.

### SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO Ulica talcev 3

razpisuje za šolsko leto 1996/97 prosta delovna mesta:

#### 1. SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNIH IN STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV:

- 2 učitelja slovenskega jezika in književnosti,
- 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti, za polovični delovni čas,
- 1 učitelja angleškega jezika,
- 1 učitelja angleškega jezika za nadomeščanje porodniškega dopusta (od 1. 9. 96 do 10. 3. 1997),
- 1 učitelja angleškega in italijanskega jezika,
- 1 učitelja nemškega jezika,
- 1 učitelja nemškega jezika za polovični delovni čas,
- 2 učitelja matematike,
- 1 učitelja matematike, za polovični delovni čas,
- 1 učitelja kemije, za polovični delovni čas
- 1 učitelja gostinskega poslovanja
- 1 učitelja psihologije, za polovični delovni čas.

Kandidati morajo imeti visoko izobrazbo in izpolnjevati splošne, z zakonom in vzgojnoizobraževalnim programom določene pogoje.

#### 2. UČITELJE PRAKTIČNEGA POUKA:

- 3 učitelje praktičnega pouka kuharstva,
- 2 učitelja praktičnega pouka strežbe

Kandidati morajo imeti višjo izobrazbo gostinske usmeritve in vsaj 5 let delovnih izkušenj v gostinstvu na področju, ki ga bo poučeval, ali višjo izobrazbo s predhodno štiritletno srednjo šolo gostinske usmeritve in pet let delovnih izkušenj. Imeti morajo opravljen živilski pregled v skladu s predpisi (Ur. list RS št. 17/75, 42/86) in tečaj varstva pri delu (Ur. list RS št. 15/84).

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 15 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izteku roka za prijavo.



### DOLENJSKI INVESTICIJSKI SKLAD

Pooblaščenec investicijske družbe d.o.o., Novo Mesto

Direktor družbe Dolenjski investicijski sklad-Pooblaščenec investicijske družbe d.o.o., Novo Mesto, Novi trg 2, na podlagi statuta družbe in zakona o gospodarskih družbah

sklicuje

#### 2. sejo skupščine

Dolenjskega investicijskega sklada-Pooblaščenec investicijske družbe d.o.o., Novo Mesto, Skupščina bo 15.7.1996 ob 12. uri na sedežu Dolenjske banke, Seidlova 3, Novo Mesto.

#### Dnevni red:

1. Otvoritev in potrditev dnevnega reda  
Predlog sklepa: Skupščina potrdi objavljeni dnevni red.
2. Izvolitev predsednika skupščine in dveh preštevcev glasov, ter potrditev predlaganega notarja  
Predlog sklepa: Skupščina izvoli predlaganega predsednika seje skupščine in dva preštevca glasov ter potrdi predlaganega notarja.
3. Letno poročilo o poslovanju Dolenjskega investicijskega sklada d.o.o. za leto 1995  
Predlog sklepa: Skupščina sprejme predlagano letno poročilo o poslovanju družbe za leto 1995 in revidirane finančne izkaze družbe po predlogu direktorja družbe in mnenju nadzornega sveta.
4. Spremembe in dopolnitve statuta družbe  
Predlog sklepa: Skupščina sprejme predlagane spremembe in dopolnitve statuta.
5. Imenovanje pooblaščenega revizorja družbe za leto 1996  
Predlog sklepa: Skupščina imenuje predlaganega revizorja za leto 1996 po predlogu nadzornega sveta.
6. Vprašanja in pobude delničarjev

#### Glasovanje:

Skupščina se lahko udeležijo vsi delničarji, imetniki voljavno izpolnjene in potrjene lastninske nakaznice - vpravnice, ki se glasi na Dolenjski investicijski sklad d.o.o., Novo Mesto. Sejo skupščine se lahko udeležijo delničarji družbe osebno ali po zastopniku, če svojo udeležbo na skupščini v skladu s točko 8.3. statuta pisno prijavo družbi vsaj tri dni pred zasedanjem skupščine. Prijava je veljavna ob predložitvi kopije veljavne lastninske nakaznice in notarsko overjenega pooblastila za zastopanje, če se delničar udeležuje skupščine po zastopniku. Skupščina veljavno odloča, če so razlogi delničarjev za glasovalno pravico, ki predstavljajo vsaj petnajst odstotkov zastopane osnovnega kapitala. Če skupščina ob uri prvega sklica ne bo sklepna, bo ponovno zasedanje skupščine istega dne ob 13. uri na istem mestu. Na tem zasedanju skupščina veljavno odloča ne glede na vrsto zastopane osnovnega kapitala. Glasovanje se dvignejo na sedulo družbe najmanj eno uro pred začetkom seje. Gradivo za zasedanje skupščine je na vpogled vsem delničarjem na sedežu Dolenjskega investicijskega sklada d.o.o., Novo Mesto, Novi trg 2 in na sedežu Nacionalne finančne družbe d.o.o., Ljubljana, Trdnova 4, od 1.7.1996, vsak delavnik med 10. in 12. uro.

Drago Rabrež  
direktor Dolenjskega investicijskega sklada



### NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Pooblaščenec družbe za upravljanje investicijskih skladov

#### ZAHVALA

Ob nepričakovani, boleči in nena-  
domestljivi izgubi našega dragega  
moža, atija, sina in brata

**TONIJA  
TASIČA**

iz Novega mesta, Šegova 72



se iskreno zahvaljujemo prijateljem, sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem in vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in sočustvovali z nami. Zahvala ZD Črnomelj, dr. Fortunovi, Oddelku za intenzivno nego bolnišnice Novo mesto, še posebej pa proštu g. Lapu za opravljen obred in ganljive poslovilne besede ter pev-  
cem iz Šmihela za lepo petje. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi, ki ga imamo radi

#### ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je nenadoma  
zapustila naša draga mama in sestra

**JOŽICA  
PAVLIN**



Od nje smo se poslovili v torek, 4. junija, na pokopališču v Ločni. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, Tovarni zdravil Krka, OZZB in Šentjernejskemu oktetu za podarjeno cvetje, sveče, izraze sožalja in številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedama ge. Metki Wachter in ge. Zdenki Vitkovič, direktorici kadrovsko-pravnega oddelka Tovarne zdravil Krka, ge. Marjeti Potrč za nudeno pomoč in g. Slavku Vuteju za izrečene besede slovesa ob grobu pokojnice.

Žalujoci: vsi njeni

Novo mesto, 10.6.1996

**Prodamo:**

- hiše: Novo mesto, Krško, Brežice, Črnomelj, Metlika, Sentjanž, Zužemberk, Lucija pri Portorožu, Kostanjevica, Jesenice na Dolenjskem, Masla Strmca, Drnovo pri Krškem, Brestanica, Sentjerne, Čatež pri Zaplazu, Soteska in drugod;
- vikende in zidanice: Straža, Ždinja vas, Dolž, Rožič vrh, Semič, Dobljčka gora, Trebnje, Bučka, Škocjan, Telče, Trebelno, Križe pri Novem mestu in drugod;
- poslovne stavbe: Novo mesto, Črnomelj, Krško, Drnovo in drugod;
- prodamo parcele za gradnjo, kmetijska zemljišča in gozdove, kmetije po vsej Dolenjski;

Tel./fax: 068/322-282,  
069/342-470  
Mobitel: 0609/633-553

VEDENJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA  
**Magic line**  
**090 4 123**  
TUDI PSNO p.p. 34 Ljubljana Črnuče 156 511/min  
NIPPON S&P, d.n.o.

Brezplačne osmrtnice na radiu KRKA lahko naročite po tel. 068/341-160, 341-150 vsak dan od 8. do 20. ure.



**Cankarjeva založba, d.d.  
Ljubljana, Kopitarjeva 2**

Za realizacijo svojih načrtov  
želimo pridobiti nove sodelavce.

**KOMERCIALISTE, SAMOSTOJNE PODJETNIKE**  
za prodajo promocijskih in poslovnih daril  
ter koledarskega programa na območju Dolenjske.

Uspesnim bomo ponudili redno zaposlitev.  
Čaka Vas stimulativen način nagrajevanja,  
ki je povezan z možnostjo graditve  
vaše nadaljnje poklicne poti.

Pošljite nam ponudbo ali pa nas pokličite po  
telefonu (061) 316-674, da se dogovorimo za Vaš obisk.

Če torej vidite svoje mesto pri nas,  
potem ne odlašajte, pričakujemo Vas.



**ZAHVALA**

V 83. letu starosti nas je zapustil naš  
dragi mož, tata, stari ata, brat, svak  
in stric

**PETER  
PANJAN**

Sodevci 23, Stari trg ob Kolpi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje, osebju ZD Črnomelj in Kardiološkega oddelka Novo mesto ter g. župniku za opravljen pogrebni obred. Najlepša hvala domačim pevcem, Gasilskemu društvu Prelesje, Stari trg in Radenci, pogrebem in pogrebni službi Hiti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Angela, sin Jože z družino, hčerka Anica z družino, sin Peter, brat Jurij in ostalo sorodstvo



Ni prihoda in ni odhoda.  
Midva sva vedno eno.

Mnogo prezgodaj nas je zapustil ljubi mož, oči, sin, brat, zet in svak

**SAMO ŠTUKELJ**

elektrotehnik

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali, še posebej pa sosedom, prijateljem in sorodstvu za nesebično pomoč ob boleči izgubi, medicinskemu osebju ZD Črnomelj za prvo pomoč, sodelavcem JP Elektra Ljubljana, PE Elektro Novo mesto, posebej pa nadzorništvo Črnomelj. Zahvalo izrekamo tudi vsem trem govornikom za ganljive besede, pevcem, godbenikom in trobentaču za poslovilno Tišino kot tudi članom Ribiške družine Črnomelj. Vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi, ki smo ga imeli radi  
Črnomelj, Novo mesto, Ljubljana

**ZAHVALA**

Le delo, skrb, trpljenje  
izpolnjevalo je tvoje življenje.  
Vse do zadnjega si upal in se bal,  
bolezen s trdo voljo boš ugnal.  
Pa pošle so ti moči in zatisnil  
trudne si oči.

V 87. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in deda

**ALOJZIJ ZUPAN**

iz Westrove 26, Novo mesto

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali sveče, vence, za svete maše in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Cirilu Plešču za slovesno pogrebno mašo, Oklešenovim za vse pogrebne storitve, sodelavcem STS iz Revoza ter delavcem Sekcije za vleko vlakov. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ljudmila, sin Miha z ženo Jožico, vnukinja Danica in vnuk Blaž



**V SPOMIN**

17. junija bo minilo pet let, odkar  
nas je za vedno zapustil naš dragi  
mož, oče, brat, dedek in stric

**IGNAC  
COLARIČ**

iz Malega Mraševega 7, Križaj  
pri Podbočju

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Vsi njegovi



**V SPOMIN**

Hvala ti, dragi, dobri mož, oče, dedi,  
za vse, kar so za nas naredile  
tvoje dobre roke.

17. junija bo minilo žalostno leto,  
kar te ni več med nami

**LOJZE  
KASTREVEC**

iz Hrušice 43

Hvala vsem, ki mu prižigate svečke.

Vsi njegovi

**ZAHVALA**

Življenje je igra sence in svetlobe.  
In sence se ne da izogniti.  
A sence so ustvarjene tudi zato,  
da pride do izraza luč.

Hvala vsem, ki ste z izrazi iskrenega sožalja v temnih trenutkih ob izgubi mojega očeta bili z menoj.

mag. Boštjan Kovačič

**ZAHVALA**

V 45. letu starosti nas je po težki bo-  
lezni zapustila naša draga mamica in  
hčerka

**MARIJA  
DROBNIČ**

roj. Komerički

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Novega mesta in Črnomlja za podarjeno cvetje, sveče in izraze pisnega in ustnega sožalja. Posebna zahvala vsemu zdravstvenemu osebju v Ljubljani in Novem mestu za pomoč in nego, VVO Ragovska za vsestransko pomoč, govornikom za lepe besede, pevskega zboroma za zapete pesmi in še posebej Evangelistični cerkvi Novo mesto ter g. duhovniku Danielu Brkiču za lepo opravljen obred. Hvala vsem skupaj in vsakemu posebej.

Žalujoci: vsi njeni



**ZAHVALA**

V 69. letu starosti nas je zapustil  
mož, oče, brat in stari oče

**FRANC  
KUMELJ**

iz Podhoste 33, Dolenjske  
Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje ter pokojniku darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala Jelki Pirc, medicinskemu osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice ter kolektivu Žage Soteska, Mercatorja Dolenjska in TDP-ja Novolesa Straža. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem in g. Virantu za prelepe poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njegovi

**ZAHVALA**

V 74. letu starosti nas je zapustila  
naša draga teta

**SLAVICA  
LESJAK**

Razbore 17 pri Čatežu

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se zahvaljujemo za podarjeno cvetje, sveče, izraze sožalja. Hvala kolektivu Internega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu in Sežani, g. župniku in govorniku Društva upokojencev Velika Loka za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste našo teto pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: Orlovi, Salopekovi in ostalo sorodstvo

**ZAHVALA**

Ugasne življenje drage osebe,  
lepi spomini ostanejo  
v srcih najdražjih.

V 85. letu starosti je umrla naša  
draga mama

**ANA  
TEŽAK**

Dole št. 15

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ter dobrim sosedom za vsestransko pomoč in darovano cvetje.

Žalujoci: vsi njeni

**ZAHVALA**

Življenje celo si garala,  
vse za dom si dala.  
Sledi ostale so povsod  
od dela tvojih pridnih rok.

V 59. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama,  
sestra in teta

**MARIJA DRAGOVAN**

roj. Vukšinič  
z Grabrovca 27, Metlika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Zahvala tudi pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

**ZAHVALA**

V 64. letu nas je zapustila naša ljuba  
mami, žena, babica

**ALOJZIJA  
PUŠ**

roj. Vidmar  
iz Metlike



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter spremstvo pokojne na zadnji poti. Najlepša hvala g. župniku za opravljen obred, pevkam iz Otovca, trobentaču za zaigrano Tišino, govornici UD in pogrebnikom. Posebna zahvala g. Nelotu za nesebično in požrtvovalno pomoč v času boleznih ter sosedom Župančičeve 8.

Žalujoci: mož Stanko, sin Mladen z družino, hčerki Lidija in Stanka z družinami



**VW CADI**, letnik 1985, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. ☎ 068/23-474, 22-952 ali 0609/643-567.

**R 5 CAMPUS**, letnik 1992, prodam za 7500 DEM. ☎ (068)25-270.  
**126 P**, letnik 1985, 46.000 km, registriran do konca leta, prodam za 600 DEM. ☎ (068)83-705.

**R 4 GTL**, letnik 1990, 70.000 km, rdeč, dobro ohranjen, z rezervnimi zimskimi kolesoma, prtljajnikom in radiom, prodam za 4500 DEM. ☎ (068)22-164, 6746  
**CITROEN AX Caban**, letnik 9/93, 7800 km, prodam. ☎ (0609)260-369 ali (068)26-331.

**Z 101**, letnik 1986, 83.000 km, bel, prodam za 1500 DEM. ☎ (068)20-531, po 19. uri.  
**AX**, letnik 1987, za 5000 DEM in traktor Ursus za 3500 DEM prodam. ☎ (068)87-626.

**Z 640 AN**, letnik 1979, 4 t, ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)57-739.  
**GOLF GTI 1.6**, letnik 12/82, črne barve, veliko dodatne opreme, prodam ali menjam za golf D ali tipo, do 10.000 DEM. Iztok Zakrajšek, Dol. Ponikve 36, Trebnje.

**Z 101 SKALA 55**, letnik 1988, dobro ohranjeno, prodam. Jože Zagorac, Gor. Vrtipolje 37, Šentjernej. ☎ (068)70-670  
**OPEL CORSO**, letnik 1990 in vino smarnico prodam. ☎ (068)40-073.  
**GOLF JX B**, 1300 cm, letnik 1987, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)28-714.

**R 4**, letnik 1988, registriran do 28.11.1996, dobro ohranjen, prodam. Jože Potočar, Sevnica 3, Otočec. ☎ 6774  
**126 PGL**, letnik 2/90, prevoženih 33.500 km, druga lastnica, lepo ohranjen, prodam. Anton Zarn, Velika vas 20, Lesce/Krško. ☎ 6777

**BMW 316 i**, 105 KM, letnik 1989, rdeč, servisiran, registriran do 6/97, prodam za 11.900 DEM. ☎ (0609)622-016.  
**GOLF JX B**, letnik 1989, rumen, nikoli karamboliran, ugodno prodam. ☎ (0608)77-717 ali (0608)21-302.  
**GOLF JX D**, letnik 1988, zelene kovinske barve, 5V, garaziran, ohranjen, 1. lastnica, prodam. ☎ (068)83-406.

**R 5 CAMPUS plus**, letnik 1992, 5V, črna kovinske barve, 47.000 km, prodam. Strojan, Groblje 47, Šentjernej. ☎ 6785  
**UNO 45**, letnik 191, registriran do 1/97, prodam. ☎ (068)89-265, 6786  
**GOLF D**, letnik 1990, kovinsko sive barve, prodam. ☎ (0608)43-012, 6787

**Z 128**, letnik 1987, registriran do 3/97, prodam za 1600 DEM. ☎ (068)65-383.  
**R 4 GTL**, letnik 1989, 45.000 km, registriran za celo leto, prodam za 4000 DEM. ☎ (068)73-720, popoldan. ☎ 6791  
**MEGANE 1.4 RL**, nov, prodam. Jerman, Ješe 3, Otočec. ☎ 6794

**Z 101**, letnik 1986, registrirano do konca decembra 1996, rdečo, prodam. Anton Lekše, Dobravica n.h., Šentjernej. ☎ 6795  
**JETTO**, letnik 1987, prevoženih 28.000 km, odlično ohranjeno, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)21-318.  
**JUGO KORAL 55**, letnik 1989, registriran za eno leto, prva barva, prodam. ☎ (068)73-069, 6798

**DAHATSU CHARADE TS**, letnik 1990, odlično ohranjen, rdeč, ugodno prodam. ☎ (068)65-501.  
**JUGO 45 A**, letnik 1986, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)41-081.  
**R 4 GTL**, letnik 1987, prodam za 1900 DEM. ☎ (068)78-401.

**R 19 CHAMADE**, letnik 1993 1.8 i, dotrajno opremljen, ABS, tonirana stekla, servo volan, spojler, 47.000 km, prodam. ☎ (068)28-471, po 16. uri. ☎ 6806  
**GOLF GL**, letnik 1982, bel, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)44-620, 6807  
**GOLF JX D**, letnik 1989, lepo ohranjen, dodatno opremljen, prodam ali menjam za hondo civic. ☎ (068)42-465.

**FIAT UNO 60 TRE**, letnik 1991, prodam. ☎ (068)76-387, 6809  
**UNO 60**, letnik 1987, 5V, kovinsko moder, prodam. ☎ (068)53-305, 6810  
**FIAT TIPO**, letnik 1988, registriran za celo leto, kovinske barve, vsa možna oprema, 80.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)60-678, popoldan. ☎ 6814  
**R 5 CAMPUS**, letnik 1991, 5V, registriran do 4/97, prodam. ☎ (068)89-042.

**JUGO KORAL 55**, 5 preštav, letnik 1989, registriran do 2/97, lita platišča, radio, lepo ohranjen, prodam za 3100 DEM. ☎ (068)42-395, 6821  
**PASSAT KARAVAN**, 2.0 GL, sincro, letnik 1993, prodam ali menjam. Možnost kredita ali leasinga. ☎ (068)341-948 ali 324-523, 6822  
**R 4**, letnik 12/87, registriran do 12/96, prodam. ☎ (068)323-530, 6823

**FIAT TIPO 1.4**, letnik 1990, prodam. ☎ (068)87-394, 6828

## obvestila

**NESNICE**, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, tik pred nesostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cepin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567, 5175

**SPREJEMAMO NAROČILA** za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-379, 5810

**ŽALUZIJE**, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po ugodnih cenah. Možnost plačila na več čekov. ☎ (068)44-662, 5956

**ROLETARSTVO NOGRAŠEK** vam nudi celoten program senčil in sicer: rolete, žaluzije, lamelne in plise zavese, roloje, sreene, komarnike in markize. V naši trgovini pa dobite tudi vse sestavne dele za omenjena senčila. ☎ (061)651-247, 6561

**KOKOŠI NESNICE**, v 6. mesecu nesnosti, prodajamo. Jože Švalj, Dol. Brezovica 5, Šentjernej, ☎ 42-660, 6619  
**BELE** težke kokoši prodam. ☎ (068)68-064, 6731

**JARKICE**, stare 3 mesece, prodam. Knafelc, Na Tratah 8, Novo mesto, ☎ 28-328, 6748

**JARKICE**, rjave, večje, prodajamo vsak dan. ☎ (068)48-366, 6759

## preklici

**SLAVKO ČELIČ**, Koroška vas, opozarjam vodstvo KS Podgrad in JP Telekom, naj po prvem telefonskem priključku, ki bo priključen v KS Podgrad po 1. 6. 1996, odstrani tudi drogove z moje parcele! ☎ 6652

## posest

**TRAVNIK** v Trnju pri Brežicah, 26 a, oddam v najem. ☎ (0608)65-023, 6553  
**ZIDAN VIKEND**, 50 m<sup>2</sup>, z garažo, 60 m<sup>2</sup> na parceli cca 700 m<sup>2</sup> zemlje, na Suhorju pri Prečnu, Novo mesto, prodam za 50.000 DEM. Dostop po asfaltu. ☎ (061)321-380 ali (061)722-807, 6559

**STARO** in novo hišo v Podturnu nad Trebnjem prodamo. Ogled po dogovoru. ☎ (068)27-362, 6571

**PARCELO** z lesnim objektom prodam. ☎ (0609)623-116, 6581  
**HIŠO** v Krškem - Videm, poslovno - stanovanjski objekt, cca 400 m<sup>2</sup>, z veliko ohišnico, ob cesti, zelo ugodno prodam. ☎ (00385 1)194-371 ali (00385) 49-282-519, 6589

**NA MALKOVČU** Šinkovčevi prodajo 10 a zelo lepega vinograda z zidanico ob glavni cesti. ☎ (0608)80-507, 6599  
**DEL** starejše hiše v Krškem prodam. ☎ (064)332-753, 6613

**NA ČRETEŽU** nad Krškem, lepa razgledna točka, prodam zemljišče s stavbno parcelo, 4,5 ha. ☎ (0608)67-394, 6639  
**HIŠO** na Uršnih selih, potrebno adaptacije, prodam. Možnost nadomestne gradnje. Cena 24.000 DEM. ☎ (063)792-042, 6639

**V CENTRU** Šentjanža prodam hišo. ☎ (0609)633-553, 6710  
**NA ROZIČ VRHU** pri Črnomlju prodam nov vikend. ☎ (068)342-470, 6712

**NOVEJŠO HIŠO** z vrtom, v Novem mestu, prodam. ☎ (068)26-331 ali (0609) 620-369, 6750

**V KARTELJEVEM** prodam vinograd s staro zidanico. ☎ (068)65-173, 6763  
**ZIDANICO** z vinogradom na Gradišču pri Trebnjem ugodno prodam. ☎ (068) 44-492, 6768

**DVOSOBNO** kmečko hišo, primerno tudi za manjšo obrt, oddam v najem. ☎ (068)48-446, 6790

**VINOGRAD** na Straški gori, lep razgled, prodam. ☎ (068)22-744, po 15. uri. ☎ 6799

**GRABENO PARCELO** v Trebnjem prodam. ☎ (061)125-9457, ali (061)268-715, 6824  
**ZIDANICO** na Trški gori prodam. ☎ (061)55-72-59, 6825

## prodam

**KORUZU** v zrnju prodam. ☎ (068)73-286, 6539  
**MASIVNE** hrastove mize, 200 x 80, masivne klopi ter gostinske mize in stole prodam. ☎ (068)324-039, 6542

**NOVE** mizarske "ponke" prodam. ☎ (068)81-752, 6544

**SKORAJ NOVO** harmoniko frajtonarico prodam. ☎ (0608)77-322, 6546

**KOBILO**, vajeno kmečkih del, z žrebotom, ponovno pripuščeno, staro 5 let, in male pujske, stare 8 tednov, prodam. ☎ (068)73-317, 6547

**300 L VINA** (šmarnice) po 110 SIT in domače žganje prodam. ☎ (068)28-868, po 20. uri. ☎ 6548

**LEPA** bukova drva in domače žganje prodam, lahko dostavim na dom. ☎ (068)65-140, 6550

**KOŠNJO** in 500 kg koruze v zrnju prodam. ☎ (068)42-593, 6552

**KOZOLEC** prodam. ☎ (068) 41-121.  
**MENJALNIK** za fiat 750 ugodno prodam. ☎ (068)28-793, dopoldan. (0608)33-219, popoldan. 6556

**LESNOOBDELOVALNE STROJE**, nove in rabljene, italijanske, belgijske in češke ugodno prodajamo. Rado, s.p., ☎ (065)23-817, 6558

**DIATONIČNO HARMONIKO** Kapš, h, e, a, staro 1 leto, prodam. ☎ (068)42-277, 6560

**400 KOM**, strešne opeke Vinkovci, nerabljene, prodam. ☎ (068)27-872, 6568  
**HLEVSKI GNOJ** prodam. Možna dostava na dom. ☎ (068)65-434, 6575

**RDEČE VINO** cviček prodam. ☎ (0608)75-851, 6578  
**GARNITURO** za avtoveno varjenje Telectopic (brenarji, manometri) prodam. ☎ (068)49-559, 6579

**TELICO SIMENTALKO**, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)81-893, popoldan, 6584  
**ČOLN** Johnson 20 in klavirsko harmoniko Melodija, 96-basno, prodam. ☎ (068)24-384, 6583

**TEMOAKUMULACIJSKO PEČ**, 4,5 KW, oddam. ☎ (068)26-192, 6584  
**TELICO SIMENTALKO**, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (0608)82-372, 6585

**MLAJŠE KRAVE**, črno-bele ali sive, breje, po izbiri, prodam. Jože Vovk, Rumanja vas 22, Straža, po 19. uri ali (068)83-358, 6592

**TISKALNIK** Epson LX 850, nov, in računalnik PC 286 ugodno prodam. ☎ (068)25-149, po 16. uri. ☎ 6604  
**LEZIŠČE** z jogijem in blazino, običajno in dekorativno blago, ugodno prodam. ☎ (068)23-958, 6606

**PEČ ZA ETAŽNO OGREVANJE** (tridna goriva, bojler in črpalka) 450 DEM. ☎ (068)28-907, 6607  
**CISTERNO** za centralno, 3600l, in peč Tam Stadlar, 33000 Kc, ugodno prodam. ☎ (068)322-110, 6607

**450 L** belokranjskega belega vina, 200l metliške črmine in nov italijanski cirkularček za keramičarje na vodno izpiranje, premer žage 30 cm, prodam. ☎ (068)58-168, 6609

**STROJE** za kemično čiščenje, malo rabljene, prodam. ☎ (0601)61-231, 6614  
**DOBRO OHRANJENA** garažna vrata, 190 x 200, prodam ali menjam za belo vino. ☎ (068)83-383, 6621

**ŠIVALNI STROJ** Overlock ugodno prodam. ☎ (068)65-274, 6623  
**TELICO SIMENTALKO**, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (068)68-654, 6626

**300 L** šmarnice prodam ali zamenjam za les. ☎ (068)65-624, 6627  
**KRAVO** prodam. ☎ (068)25-367, 6627  
**ODLICEN AVTORADIO** in družinski bazen s čistilno napravo prodam. ☎ (068)28-802, 6629

**2 PRAŠIČA**, težka 100 do 120 kg, in smrekove spiropce prodam. ☎ (068)22-315, 6634

**RABLJENO** dnevno sobo in spalnico prodam. ☎ (068)73-463, Cvelbar, Šmarješke Toplice 122, 6638  
**RDEČE VINO** cviček prodam. ☎ (0608)75-851, 6640

**VLEČNO KLJUKO** za citroen AX, deljivo, z A- testom, ugodno prodam. ☎ 87-378, 6641

**PRAŠIČA**, težkega 100 kg, krmiljenega z domačo hrano in čoln enosed, nov, prodam. Alojz Jordan, Ostrog 21, Šentjernej, 6641

**9 TEDNOV** stare perzijske mucke prodam. ☎ (068)26-942, 6650  
**ROTVAJLERJE**, mladičke, čistokrvne, ugodno prodam. ☎ (068)65-638, po 16. uri. ☎ 6658

**BIKCA FRIZIJCA**, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-256, 6660  
**NEMŠKE OVČARJE**, stare 8 tednov, prodam. Franc Hrovat, Lokve 6 d, Črnomelj, 6662

**ZAMRZOVALNĀ SKRINJO**, 320 l, malo rabljeno, prodam. ☎ (0608)78-368, zvečer. 6663

**HRASTOVE DESKE**, 5 cm, stare 1 leto, javorove, 8 cm, suhe, in frezo s koso Gorenje prodam. ☎ (068)52-246, 6664

**PSIČKE**, stare 2 meseca, posavski gonič, z rodovnikom, prodam. ☎ (068)52-403, 6665

**MIZO**, 150 x 80, novo, in dve klopi (masivna smreka) prodam. ☎ (068)43-618, 6670

**TELICO SIMENTALKO**, čiste pasme, 8 mesecev brejo, ugodno prodam. ☎ (068)83-597, 6673  
**BREJO TELICO** frizijko prodam. ☎ (068)78-527, 6674

**TELIČKO** za nadaljnjo rejo, staro 7 do 8 tednov, prodam. ☎ (068)25-083, 6685  
**5 DNI** staro tele prodam. ☎ (068)25-083, 6685

**CEPLJENO** belo vino po 100 SIT in šmarnico po 80 SIT prodam. ☎ (068)78-073, 6690

**KRAVO SIVKO** po prvem teletu prodam. ☎ (068)85-860, 6691  
**KOKER ŠPANJELE** - čistokrvne, ugodno prodam. ☎ (068)21-188, 6693  
**10 M3** gabrovih kalanih drv prodam. ☎ (068)52-987, 6694  
**RDEČE** vino prodam. ☎ (0608)79-793, 6702  
**3 BREJE** krave prod. Jože Kralj, Zaježi Vrh 2, 6707  
**VEČJO KOLIČINO** cvička in kravo simentalko, brejo, prodam. ☎ Jože Bojanc, Mala Cikava 2, Novo mesto, 6708  
**KOZLIČKE** in kozice, odličnih staršev, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)65-343, 6713  
**KRAVO**, brejo 8 mesecev, teličko, staro 7 mesecev, obe sivi, in bikca, starega 4 mesece prodam zaradi bolezni. Karel Mirič, Sela 39, Straža, 6715  
**PRAŠIČA**, 100 kg, ugodno prodam. ☎ (068)42-295, 6727  
**RAZTEGLJIV KAVČ** ter 3 fotelje prodam. ☎ 73-471, 6728

**RABLJENE** industrijske šivalne stroje prodam. ☎ (068)322-525, 6732

**BIKCA** frizijca, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)89-027, 6742

**GARAŽO** v Novem mestu, primerno tudi za gradbeno barako, prodam. ☎ (068)27-516, 6743

**2 KOZI** za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)65-347, 6747

**BIKCA** simentalca in telico frizijko, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)76-533, 6749

**PSICO**, nemško ovčarko, staro 2 leti, prodam. ☎ (0608)79-270, 6752

**VITEL** za vinograd, vinska soda po 200 l, sedlo za konja, samar, diesel motor Deutz in cirkular za drva prodam. ☎ (061)815-453, 6754

**BIKCA** in teličko, oba simentalca, stara 10 dni, prodam. ☎ (068)89-146, 6755

**PLEMENSKEGA OVNA** in koruzo v storžih prodam. ☎ (068)60-716, zvečer. 6758

**TISKALNIK A3**, japonski, malo rabljen, s priključnimi kabli, prodam. ☎ (068)52-519, zvečer. ☎ 6761

**ETAŽNO PEČ** za centralno, Kuppersbusch, prodam za 12.000 SIT. Rudi Slinčkar, Kolonija 4, Mokronog. 6762

**HLEVSKI GNOJ** prodam in dostavim na dom. ☎ (068)65-434, 6764

**NOVO** centralno peč Ekonomik 50 prodam 20% ceneje. ☎ (068)47-855, zvečer. 6767

**DVA PRAŠIČA**, težka 100 kg, prodam. ☎ (068)42-309, 6773

**TEHTNICO**, 300 kg, in CTX 80 prodam. ☎ (0608)65-083, 6775

**KVALITETNO VINO**, rdeče, belo in šmarnico, ugodno prodam. ☎ (068)31-208, 6776

**STREŠNO OPEKO**, novo, 1. klase, 950 kom., prodam. ☎ (068)60-582, po 21. uri. ☎ 6781

**PRALNI STROJ** Gorenje, nov, še v garanciji, prodam. ☎ (061)865-078, 6783

**MALO RABLJEN** sotor za 4 osebe ugodno prodam. ☎ (068)21-594, 6789

**PEČ** za odojke ali jagenjčke prodam. ☎ (068)45-658, 6792

**SISTEM** polic Abstrakta, police steklo, belo - mesing, prodam. ☎ (068)321-028 ali 28-628, 6793

**MLADIČKE**, škotske ovčarje, brez rodovnika, čistokrvne, prodam. ☎ (068)27-793, 6796

**3000 KOM**, rabljene strešne opeke Kikinda, model 272, prodam za 50.000 SIT. ☎ (068)27-591, 6816

**PSA**, nemškega ovčarja, starega 7 tednov, prodam. ☎ (068)50-140, 6817

**TELICO** frizijko, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)40-301, 6819

**VELIKEGA ŠNAVCERJA**, brez rodovnika, starega 1 leto in pol, prodam za 100 DEM. ☎ (068)27-116, 6827

## razno

**OPREMLJENO TRGOVINO** na Suhorju 7 oddam v najem. ☎ (068)50-123, 6616

**TRGOVINSKI PROSTOR** v Ul. O. Župančiča 6 a v Črnomlju oddam. ☎ (068)51-888, 6617

**V NAJEM** dam poslovne prostore, cca 45 m<sup>2</sup>, ☎ (068)25-280, 6643  
**VABIMO VAS** na počitnice pod Roglo! ☎ (063)762-215, 6667

**POSLOVNE PROSTORE** na Glavnem trgu 11, Novo mesto, prvo nadstropje, oddam v najem. ☎ (068)73-651, 6681

**HRVAŠKA - RAB** - apartma za 4 - 5 oseb oddam po 15. avgustu za 50 DEM/dan. ☎ (068)32

# Dušan Vodlan



Dušan Vodlan je prišel v krško občino pred desetletjem in pol. Že takrat so bile njegove življenjske smernice jasne, vodilo pa je bilo le eno - ples. Njegova plesna pot se je pričela pred 22-imi leti, ko je plesal v najbolj znanih folklornih skupinah, kasneje pa se je posvetil poučevanju folklorne, spodbudil nastanek organizirane plesne šole, ki poučuje že malčke od 4. leta starosti, osnovnošolce, mladino in odrasle, plesna šola pa se je tudi po njegovi zaslugi razširila po vsem jugovzhodu Slovenije.

Zaradi vse večje popularnosti plesa se je pred šestimi leti razvila organizirana plesna dejavnost, ki je našla prostor v društvu za plesno dejavnost Krško, pred dvema letoma pa je bil ustanovljen posavski plesni klub Lukec, ki nadaljuje delo prej omenjenega društva. Mladi plesalci dosegajo vrhunske odmevne rezultate doma in v tujini, kar je vsekakor sad večletnega truda idejnega in strokovnega vodje kluba Dušana Vodlana, ki je tudi član izvršnega odbora sekcije za Show dance pri zvezi plesnih organizacij Slovenije.

"Vse, kar sem si v življenju zadal, mi je uspelo doseči, čeprav je bilo potrebno mnogo pripravljanja. Prav zaradi tega je čas za dosežke daljši. Kljub

temu pa od svojih ciljev nikoli ne odstopim," pravi Dušan, ki je začel z razvijanjem športnega plesa v krajih, kjer prej te dejavnosti ni bilo. Mlad in poln ambicij odpora ni pričakoval, tako pa je ovire sproti spoznaval in rušil, pri tem pa gradil lastni jaz, zato ni čudno, da si je prav v zadnjem letu pridobil sloves priznanega slovenskega trenerja.

Dušanu Vodlanu pomeni ples poleg družine, ki pri njegovem delu aktivno sodeluje, oba sina pa tudi uspešno plešeta, življenje. Prav tako delo z mladimi, ki jim je učenje plesa pustilo poseben pečat. "Naše delo je pogosto razvrednoteno, saj se mnogi ne zavedajo, kako kompleksen šport je ples. Ne gre le za fizično in tehnično znanje, pač pa tudi za razvoj osebnosti in inteligence. Mladi si tako krepijo tudi samozavest. Mislim, da je športni ples celo pred ostalimi športi, žal pa je tudi zelo drag," meni Dušan.

Postaviti se ob bok in uspešno konkurirati najboljšim slovenskim plesnim šolam s tradicijo ni bilo lahko, čeprav ima plesna šola Lukec za nameček še neprimerno slabše možnosti za trening, na kar pa Dušan opozarja že osem let. Kljub temu so imena tekmovalcev, kot so Josipa Fink, Vesna Vučajnk, Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar že uveljavljena v športnem plesu ter bodo gotovo tudi v prihodnosti krojila lestvice najboljših plesalcev.

Dušan Vodlan je ob letošnjem občinskem prazniku za zasluge pri razvoju plesne dejavnosti in skrb za otroke in mladino v Posavju prejel priznanje občine Krško, ki ga je vesel predvsem zato, ker je to potrditev, da postaja športni ples vse bolj cenjen. A kot sam pravi, so za priznanje zaslužni tudi drugi, zlasti Anica Antolič in Romana Korber, ki vodita tečajne na osnovnih šolah, ter predvsem starši mladih plesalcev, ki vrsto let vlagajo trud in denar v razvoj svojih otrok.

TANJA GAZVODA

# Pridite, pridite na proščenje!

Tako vabijo Črnomaljši na 33. jurjevanje in kresovanje, ki bo od 20. do 23. junija - Moto prireditve, ki jo pripravlja Zik: druženje med ljudmi ob ljudskih običajih

ČRNOMELJ - Jurjevanje in kresovanje v Črnomlju je večinski veljalo za ljudski praznik. Ker je danes med ljudmi vse večja odtujenost, je glavno geslo Zavoda za izobraževanje in kulturo (Zik), ki je prireditelj letošnje že 33. prireditve zapovrstjo, druženje med ljudmi skupaj z ljudskimi plesi in pesmimi.

Tokratno jurjevanje in kresovanje bo v četrtek, 20. junija, ob 20. uri pred kulturnim domom otvorila domača godba na pihala, potem pa bodo predvajali stare kratke filme o jurjevanju in običajih.

## POPOLDNE Z MENZOM DE BOOM

NOVO MESTO - "Popolno zdravje" Anice Janežič - Mikec vabi v soboto, 15. junija, ob 14. uri na Vrzdencec na popoldne z Menzom de Boomom, holandskim strokovnjakom za ekološko kmetovanje. Tam bo predavanje o biološko - dinamičnem gospodarjenju, po premoru za čaj in sladico pa še predavanje "Od celote k delu". Kotizacija stane 500 tolarjev. Do septembra bo g. de Boom na razpolago tudi društvu Ajda za seminarje in za tiste člane, ki želijo preusmeriti svoje kmetije.

## DOLENJSKI JAMARSKI TABOR

SEMIČ - Belokranjski jamarški klub iz Črnomlja organizira v soboto, 15. junija, s pričetkom ob 10. uri pri jami Malikovec pri Semiču tradicionalni dolenski jamarški tabor. Ob tem bo tudi izpit mladih jamarjev, ki si ga lahko ogledajo vsi, ki jih to zanima. Bolj izkušeni jamarji pa bodo obiskali eno od zanimivih belokranjskih kraških jam.

## INDUSTBAG SE VRAČA

ČRNOMELJ - Zdaj že legendarna slovenska punk rock skupina Industbag se vrača na slovensko glasbeno sceno. Nove pesmi bo predstavila v Črnomlju v soboto, 15. junija, ob 22. uri v Mladinskem klubu Bele krajine, kot predskupina pa bo nastopila mlada rock zasedba Krug iz Karlovca.

čajih. V petek, 21. junija, bo ob 17. uri v grajski kleti otvoritev kulinarne, vinogradniške in lovske razstave, vse dni prireditve pa bo moč poskusiti belokranjska vina in jedi. Ob 20. uri bo v jurjevanski dragi nastop belokranjskih otroških folklornih skupin, ki mu bo, tako kot tudi v soboto in nedeljo, sledila zabava s plesom.

V soboto se bodo prireditve v jurjevanski dragi pričele že ob 10. uri s prikazom domače obrti in tekmovanjem v starih pastirskih igrah. Program bodo popoldne ponovili, ob 20. uri pa bodo od gradu do jurjevanske drage kresnice vabile na kres, ki se bo zavlekel dolgo v noč. V nedeljo zjutraj bo godba na pihala po mestu vabila v jurjevansko drago, kjer se bosta ob 10. uri predstavili folklorni skupini iz Črnomlja in Metlike, še enkrat si bo moč ogledati staro obrt in tekmovanje v pastirskih igrah, ob 15. uri pa bo nastopila otroška folklorna skupina Rožle iz Ljubljane, ki ji bodo sledile odrasle folklorne skupine iz Dragutaša, Vinice, Adlešičev, podelili pa bodo tudi priznanja za najlepše urejeno domačijo in naselje.

Med jurjevanjem in kresovanjem bo v Črnomlju še vrsta spremljajočih prireditev. V kulturnem domu bodo na ogled razstave literarnih del mladih pesnikov in pisateljev, belokranjskih pisanic in vezenin Miroslave Ritonije ter fotografij belokranjskih kraških jam. V obrtnem domu bo razstava obrti in podjetništva, a v Špeličevi hiši samostoj-

na razstava akademskega slikarja in kiparja Dirka Hejja. V soboto bo ob 16. uri rally starih avtomobilov, v nedeljo ob 17. uri odkritje spominske plošče pri "beli hiši" ob 5. obletnici osamosvojitve ter uro pozneje v kulturnem domu zaključni koncert učencev glasbene šole Črnomelj. Mnogi gostje se bodo v nedeljo dopoldne pripeljali na prireditve iz Ljubljane z muzejskim vlakom, po mestu pa se bo moč vse dni prireditve voziti s konjsko vprego.

M. B.-J.

## ALENKA RADEJ ZMAGALA NA ATLETSKEM FINALU

LJUBLJANA, NOVA GORICA - Na atletskem finalu osnovnošolcev in srednješolcev na stadionu v Šiški v Ljubljani se je od članov sevniskega atletskega kluba najbolje odrezala Alenka Radej, sicer tudi odlična šahistka z Blance, ki je zmagala na 300 m pri mlajših deklicah, Polona Martič je bila 4., pri starejših deklicah je na isti progi Petra Radišek zasedla 5. mesto, pri starejših dekčkih pa je bil Borut Veber na 1000 m 2. V konkurenci srednjih šol je bila pri mladinkah na 400 m Jasna Zagoršek 9., na 1000 m je Klavdija Tomazin osvojila 5., Janja Košar pa 8. mesto. V soboto je v finalu slovenskega pokala za člane v Novi Gorici Sevnčan Robert Grojzdek na 3000 m osvojil 3. mesto s časom 8:31,76 in tako kar za okrog 14 sekund izboljšal svoj osebni rekord!

## Prihaja še Megane Classic

Renault je na sejmu v Madridu predstavil Megane Classic, četrto različico modela Megane

Po predstavitvi petratne limuzine in kupeja Megane septembra lani na avtomobilskem salonu v Frankfurtu in enoprostorskega Megane Scenic marca letos v Ženevi je Renault prvič javno

• Revoz bo Megane Classic predvidoma začel prodajati hkrati z enoprostorskim Megane Scenic, to pa naj bi bilo že decembra letos ali januarja prihodnje leto.

klasično triprostorsko limuzino. Ta avtomobil je s 4,40 m dolžine v primerjavi s petratno limuzino (4,13) zelo dolg, zato daje skoraj toliko udobja kot limuzine višjega razreda, predvsem pa bistveno več kot njegovi neposredni tekmeči.



BANČNIKI NA PIKNIKU - Zadnji vročo soboto popoldne se je več kot 200 delavcev Dolenjske banke zbralo na pikniku na jasi v Dolenjskih Toplicah. V prijetnem razpoloženju so se pomerili v športno zabavnih igrah, kar so vlečenje vrvi in droga, skupinskem skoku in daljino, vožnji samokolnic, pikadu ipd. Ta del srečanja je vodil Lojze Podboj, za ples in veselje razpoloženje, ki je trajalo v nočne ure, pa je poskrbel ansambel Petra Finka. Na sliki: dekleta in žene, ki so v svojem delovnem času vajene bolj nežnih opravil, so pokazale, da znajo tudi krepko potegniti vrvi in naspričniko na drugi strani. (Foto: A. B.)

# Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Trije klici za članek Rada Zakonjška-Cankarja - Mleko raje praščem kot Ljubljanskim mlekarjam - Papežev govor spolitiziran - Tudi neresnice v Ščitu Bojana Budje

Kljub temu da je že pravo poletno vreme, ob četrkih naši bralci komaj čakajo, kaj bo novega prinesel "Dolenjec". Mnogi vroče teme preberejo takoj, za preostale članke pa najdejo čas kasneje. Tudi ta četrtek jih je do večera že veliko prebralo obširni članek Rada Zakonjška-Cankarja z naslovom: Nekaj javnih vprašanj za dr. Pučnika. Kar trije klici so bili v podporo avtorju članka. Marija Iz Kočevja je menila, da je Zakonjšek dr. Pučniku postavil še premalo ostrih in neprijetnih vprašanj, češ da je prav Pučnik eden izmed nosilcev sovraštva in maščevanja, ki noče videti celovite resnice druge svetovne vojne pri nas in enostransko obtožuje samo eno stran. Podobnega mnenja je bil tudi Belokranjec iz Vinice. "Sliši smo v partizane za naš narod, o komunistih se nam še sanjalo ni. Kaj so delali beli, se ve, samo Pučnik vidi le partizane in

komuniste," je bilo slišati v slušalko. V podporo Rada Zakonjška je poklical tudi nekdo iz Šentjerneja, vendar se ni hotel predstaviti.

Nad tem, kar je prebrala v naši rubriki, se je zgrozila naša zvesta bralka in naročnica Jožica Blatnik z Vrha pri Bučki. Podprla je Branko, ki je kritiziral Ljubljanske mlekarne in njihove odkupne cene za mleko. Jožica je povedala, da je kar 15 let oddajala mleko, sedaj pa se je odločila, da nikoli več. Raje ga bo zlivala praščem, in to že počne. Zanima jo, kam gre denar, ki bi ga moral dobiti kmet.

Bralka iz Šentjerneja je hotela ostati anonimna, češ "saj veste, kaj bi potem, ko bi to prebrali moji vaščani, naredili z menoj". Menila je, da je bil govor svetlega očeta v Ljubljani mnogo preveč spolitiziran, še posebej zato, ker je nastopil čas nespoštivega odnosa do vseh, ki so se borili in padli v boju z okupatorjem in domobranici. Za isto priložnost je bolj umirjen govor z veliko resnice povedal mariborski škof. dr. Vekoslav Grmič in njemu gre pohvala.

Na otvoritev novega igrišča v Semiču je predsednik povabil tudi semiškega župnika. K tej informaciji je Mišan iz Semiča dodal, naj si gospod župnik ogleda tudi proizvodne prostore predsednika, kjer delajo begunci in drugi neprijavljeni ljudje iz republike Bosne. Se enkrat je poklicala Marjana Mali iz Birčne vasi v zvezi s polemiko pred izidom knjige Ščit Bojana Budje. Na radiu Krka, kjer že objavljajo odlomke, je namreč slišala, da je njen mož Bogdan Mali med vojno za Slovenijo naročil, naj se v primeru kakršnihkoli težav obrne na naše sosede Zagarjeve. "To je

neresnica. Tudi sosed Žagar je povedal, da novinarju Budji ni nikoli dal nobene izjave. Zahtevala bom, da se ta neresnica pred tiskanjem izbrše!" je ogorčeno dejala gospa Marjana.

J. P.

• Od besednega zaklada morejo dandanes živeti le pisci kuharskih knjig. (Sršen)

## DR. KNOBLEHAR LEŽI ZAGOTOVO V NEAPLJU

ŠKOCJAN - Svetniki in župan občine Škocjan so se pred prvim praznovanjem novega občinskega praznika (6. julija) obiskali domnevni grob svojega rojaka dr. Ignacija Kobleharja, misijonarja v Afriki in raziskovalca Nila. V Neaplju so z dovoljenjem oblasti v Rimu prvič po 40. letih odprli grobnico pod cerkvijo samostana Bosih Avguštincev, kjer po zapisih težijo posmrtni ostanki škocjanskega misijonarja. Zaradi razdejanja, ki so ga v grobnici povzročili zbiralci zgodovinskih predmetov, niso mogli najti posmrtnih ostankov rojaka. Kljub temu so se prepričali, da Koblehar leži prav v tej grobnici, saj samostan drugega pokopališča ni imel. Škocjanska delegacija se je z vencem in položitvijo spominske plošče poklonila rojaku. V Neaplju jo je nato sprejel še lokalni župan, s katerim so navezali stike in ga povabili v Škocjan.

# Dolenjske Novice.

1885-1919 kratkočasnice izbral Jože Dular

### Različna značaja

Žena svojemu možu na šetališču: "O ta krasota narave, ta nebeški mir, ta gozdni čisti vonj, to milo petje pisanih ptičev, o tukaj bi sedela in sanjala do zadnjega dne svojega življenja!"  
Mož: "Draga moja, lepo te prosim, le usedi se in ne daj se motiti v svojih sanjah! Jaz pa grem ta čas v bližnjo gostilno in ko bodeš odsanjala, pa me lahko tam zopet pokličes, da greva naprej."

### V šoli

Učitelj: "No, Janezek, ali mi znaš povedati, kako se imenuje tista prikazen, ki jo vidiš večkrat na prostem, če sije sonce in obenem pada dež?"  
Učenec: "Dežnik!"

### Pred sodnikom

Sodnik: "Vi ste gospodarja okradli; ali hočete to utajiti?"  
Tat: "Hočem, če bo kaj pomagalo!"

### Podzavestno

Gost: "Pa sem že veliko boljše pečenko jedel, gospod krčmar, kakor je ta!"  
Krčmar: "A ne pri meni!"

### Odkritosrčno

A: "Kaj bi ti počel, če bi tvoj bogati stric tebi cel milijon zapustil?"  
B: "Po pravici rečeno - nič!"

# Ultrathon varuje pred boreliozo

Švicarska novost, ki nas zanesljivo ubrani klopov

S Primožem (9. junij) se začne sezona nabiranja gob. Kmalu bodo dozoreli tudi prvi gozdni sadeži in gozdovi bodo spet oživele. Odkar se je v večjem obsegu pojavila dokaj nevarna bolezen borelioz, ki jo prinašajo klopi, predvsem navadni klop (Ixodes ricinus), gozdovi niso več tako množično obiskani. Lahko bi celo rekli, da klop učinkoviteje varujejo gobe kot zloglasni zakon, ki dovoljuje na osebo le do 2 kg nabranih gob na dan. Strah ima pač veliko moč.

Proti boreliozni se ni mogoče zaščitno cepiti tako kot proti klopnemu meningoencefalitisu, ki je nekdanj plašil gozdne obiskovalce. Možno se je le zavarovati in preprečiti okužbo. Kot najbolj učinkovito odvrčalo (repellent) se je izkazal ultrathon, pripravek podjetja 3 M, ki so ga precizirali v inštitutu za tropске bolezni v Baslu in ki ga je moč kupiti tudi v naših lekarnah. Zanesljivo učinkuje še po 12 urah, je odporen proti dežju, njegove odvrčalne moči pa ne zmanjša niti znojenje, ki je škodovalo nekaterim doslej znanim pripravkom. Ultrathon učinkuje ne le nanešen na kožo, temveč tudi na obleko, kar je primerno zlasti pri zaščiti otrok.

S previdnostjo in skrbnim pregledom obleke in telesa po zadržanju v gozdu se je moč tudi brez kemičnih pripravkov dokaj zanesljivo obvarovati okužbe. Ze prisesanega klopa je treba čimprej odstraniti, še preden virusi iz njega vdru v človekovo telo. V ta namen si je dobro preiskrbeti posebno pinceto, odstranjevalko klopotov, ki je tudi napredok v boljše založnih lekarnah.

## Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

## SMEH JE POL ZDRAVJA

Šale izbira Bojan Ajdič

### Katera je tista?

Pravi ljubosumna žena svojemu možu: "Ti me varaš!"  
Mož nazaj: "Že stokrat sem ti rekel, da je zame samo ena ženska na svetu."  
Žena izbruhne: "Res si mi to že stokrat rekel, nisi mi pa niti enkrat povedal, katera je tista ženska!"

### Vzemi celo

Mladenič je vljudno rekel očetu svojega ljubljene dekleta: "Gospod, prosim vas za roko vaše hčerke."  
"Veš kaj," je malce jezno odgovoril verjetni bodoči tast, "vzemi celo, samo njene roke ti pa res ne dam!"

### Obljuba

Mož predlaga ženi: "Obljubi mi, draga, da boš to nemogočo spalno srajco nosila samo takrat, ko bova midva spala skupaj. Kaj bi rekli drugi moski, ko bi te ponoči videli v tej nemogoči spalni srajci!"